

**UCHWAŁA NR XXXIII/722/21
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 25 marca 2021 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach
za 2020 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) w związku z art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.).

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach za 2020 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Maciej Biskupski

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ W KATOWICACH
ZA 2020 ROK**

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	6
ZASADY OGÓLNE	8
I. INFORMACJE OGÓLNE	9
A. ANALIZA ZADANIOWA BUDŻETU MOPS	11
II. POMOC ŚRODOWISKOWA	18
2.1 Charakterystyka podopiecznych – klientów	18
2.2 Sieć Terenowych Punktów Pomocy Społecznej	18
2.2.1 Praca i zadania pracowników socjalnych	19
2.3 Pomoc materialna	21
2.3.1 Charakterystyka przyznawanych świadczeń	21
2.3.2 Świadczenia dla osób mogących marnotrawić przyznaną pomoc	23
2.4 Praca socjalna dla różnych grup podopiecznych	23
2.5 Porady prawne	25
2.6 Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – Podprogramu 2019 i Podprogramu 2020 (FEAD)	25
2.7 Sklep socjalny	26
2.8 Ocena realizacji celów oraz efektywność	26
III. WSPÓŁPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ	26
3.1 Współpraca ze środowiskiem lokalnym w zakresie społecznej i zawodowej readaptacji osób w trudnej sytuacji życiowej	28
3.2 Dotowanie zadań pomocy społecznej realizowanych przez podmioty uprawnione	28
3.3 Zlecanie usług podmiotom niepublicznym na podstawie Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 oraz z 2020 r. poz. 288, 1086) oraz Ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U.2019. poz. 2019 z późn. zm.)	28
3.4 Promowanie idei wolontariatu i pozyskiwania wolontariuszy do współpracy w realizowaniu zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych	30
3.5 Darowizny na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	30
3.6 Darowizny na rzecz klientów Ośrodka	30
3.7 Ocena realizacji celów oraz efektywność	31
IV. SYSTEM POMOCY DZIECKU I RODZINIE	32
4.1 Wspieranie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo-wychowawczych	33
4.1.1 Praca socjalna z rodziną	33
4.1.2 Asysta rodzinna	33
4.1.3 Poradnictwo specjalistyczne	34
4.1.4 Terapia	35
4.1.5 Mediacje	35
4.1.6 Wolontariat	35
4.2 Całodobowa opieka nad dzieckiem – formy prorodzinne	36
4.2.1 Rodziny zastępcze	36
4.2.2 Wsparcie dla rodzin zastępczych	38
4.2.3 Usamodzielnianie wychowankowie	41
4.3 Całodobowa opieka nad dzieckiem – formy instytucjonalne	42
4.3.1 Placówki opiekuńczo-wychowawcze	42
4.3.2 Dzieci poza rodziną naturalną	43
4.3.3 Dzieci w zakładach opiekuńczo – leczniczych	44
4.3.4 Porozumienia pomiędzy powiatami	44
4.4 Pomoc dla dzieci i ich rodzin	44
4.4.1 Lokalna sieć Świetlic Specjalistycznych	44
4.4.2 Lokalna sieć Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych	46
4.4.3 Pomoc dla dzieci w postaci świadczeń	47
4.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2020” w zakresie systemu opieki nad dziećmi i rodziną	48
4.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność	48
V. SYSTEM OPIEKI NAD OSOBAMI STARSZYMI I NIEPEŁNOSPRAWNYMI	53
5.1 Praca socjalna	54

5.2 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	54
5.3 Sieć lokalnych Dziennych Domów Pomocy Społecznej	58
5.4 Mieszkanie chronione wspierane	60
5.5 Domy pomocy społecznej	60
5.6 Usługa robienia zakupów oraz przygotowanie paczek wraz z dowozem	62
5.7 Paczki świąteczne dla seniorów w wieku 65 lat i więcej	62
5.8 Realizacja programu „Wspieraj Seniora”	62
5.9 Realizacja programu „Siedemdziesiąt plus” w roku 2020	62
5.10 Ocena realizacji celów oraz efektywność	64
VI. SYSTEM POMOCY OSOBOM ZABURZONYM PSYCHICZNIE I ICH RODZINOM	66
6.1 Praca socjalna	67
6.2 Poradnictwo specjalistyczne	67
6.3 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne)	68
6.4 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne)	68
6.5 Sieć Środowiskowych Domów Samopomocy	69
6.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność	70
VII. SYSTEM POMOCY BEZDOMNYM	71
7.1 Dział ds. Osób Bezdomnych	72
7.2 Trójstopniowy system usamodzielnienia osób bezdomnych	72
7.2.1 Ogrzewalnie, Noclegownie	72
7.2.2 Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi i Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn	73
7.3 Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz osób bezdomnych prowadzone w związku z udziałem w ramach „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2020.”	75
7.4 Ocena realizacji celów programu oraz efektywność	75
VIII. SYSTEM WSPARCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	77
8.1 Rehabilitacja zawodowa	78
8.2 Rehabilitacja społeczna	78
8.3 Program „Zajęcia klubowe w WTZ”	79
8.4 Pilotażowy program „Aktywny samorząd”	80
8.5 Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”	80
8.6 Rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	81
8.7 Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności	82
8.8 Ocena realizacji celów oraz efektywność	83
IX. POMOC RODZINIE W KRYZYSIE I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE	85
9.1 Praca socjalna	86
9.3 Współpraca ze Śląskim Stowarzyszeniem „Ad Vitam Dignam”	87
9.4 Współpraca MOPS ze Stowarzyszeniem „Po Moc” dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej	87
9.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego” i „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020” oraz działań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie związanych z interdyscyplinarną formułą pracy.	88
9.6 Inne działania	89
9.7. Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w działaniach związanych z udzielaniem pomocy osobom poszkodowanym w wyniku wypadków lub katastrof.	90
9.8. Ocena realizacji celów oraz efektywności	90
X. POMOC RODZINIE Z PROBLEMEM BEZROBOCIA	92
10.1 Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne	93
10.2 Współpraca z instytucjami rynku pracy	94
10.3 Ocena realizacji celów oraz efektywność	95
XI. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ	96
11.1 Konsultanci ds. uzależnień	97
11.2 Inne zadania	98
11.3 Ocena realizacji celów oraz efektywność	98
XII. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	99

12.1 Świadczenia rodzinne.....	99
12.2 Zasiłki dla opiekunów osób niepełnosprawnych.....	100
12.3 Fundusz alimentacyjny.....	100
12.4 Świadczenie wychowawcze	101
12.5 Świadczenie wypłacane w ramach ustawy „Za życiem”	101
12.6 Świadczenie „Dobry start”	101
XIII. PROWADZENIE POSTĘPOWAŃ WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH.....	102
XIV. DODATKI MIESZKANIOWE	102
14.1 Rozpatrywanie wniosków o dodatki mieszkaniowe	102
14.2 Ocena realizacji celów oraz efektywność.....	103
XV. ZRYCZAŁTOWANY DODATEK ENERGETYCZNY	103
XVI. PROMOCJA OŚRODKA.....	104
16.1 Konferencje, seminaria	104
16.2 Artykuły, publikacje, kontakty z mediami	104
16.3 Nagrody, wyróżnienia	105
16.4 Kampania Na Rzecz Rodzicielstwa Zastępczego.....	106
XVII. SYSTEM WSPARCIA ROZWOJU ZAWODOWEGO DLA PRACOWNIKÓW OŚRODKA	107
17.1 Szkolenia indywidualne.....	107
17.2 Szkolenia grupowe	107
17.3 Zespoły Konsultacyjne.....	107
17.4 Konsultacje indywidualne	108
17.5 Studia podyplomowe, specjalizacje	108
17.6 Superwizje indywidualne i grupowe	108
17.7 Wizyty studyjne.....	108
17.8 Biblioteka	109
XVIII. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH PRZEZ OŚRODEK W CELU ROZSZERZENIA OFERTY WSPARCIA	110
18.1 Projekty realizowane w 2020 roku (źródła finansowania)	110
18.2 Projekt pozakonkursowy „Damy Radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”	114
18.3 „Program zajęć grupowych dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie” - opis w rozdziale IX.....	117
18.4 Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie”	117
- opis w rozdziale IX.....	117
18.5 Projekty do realizacji w formule ZIT.....	117
18.6 Działania podejmowane w ramach trwałości projektów	137
18.7 Inne działania Ośrodka realizowane w celu poszerzenia oferty wsparcia	140
18.8 Współpraca na poziomie regionalnym i krajowym	140
ZAKOŃCZENIE	144
ZAŁĄCZNIK 1 - STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE.....	145
ZAŁĄCZNIK 2 – INFORMATYZACJA	146
ZAŁĄCZNIK 3 - ZESTAWIENIE REMONTÓW ZREALIZOWANYCH W 2020 ROKU	148
ZAŁĄCZNIK 4 – WYKAZ POTRZEB GMINY KATOWICE W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2021.....	149

WYJAŚNIENIA SKRÓTÓW UŻYTYCH W SPRAWOZDANIU

CAM – Centrum Animacji Młodzieżowej
CPS – Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii
CRS – Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi
DBD –Dział ds. Osób Bezdomnych
DDPS – Dzienny Dom Pomocy Społecznej
DPS – Dom Pomocy Społecznej
EFS – Europejski Fundusz Społeczny
FEAD - Fundusz Europejskiej Pomocy Najbardziej Potrzebującym
GUS – Główny Urząd Statystyczny
IT - technologia informacyjna (ang. information technology IT)
KIS – Klub Integracji Społecznej
KZGM – Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej
LPR – Lokalny Program Rewitalizacji
MCh – Mieszkanie Chronione
MDK – Miejski Dom Kultury
MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
MRPiPS, MRiPS – Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, od 06.10.2020 r. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej
NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia
NZOZ- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej
OW – Ośrodek Wsparcia
ON- Osoby Niepełnosprawne
PAL-W – Program Aktywności Lokalnej Wełnowiec-Józefowiec i Dąb
PCAL – Program Centrum Aktywności Lokalnej
PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PSU – Prace Społecznie Użyteczne
PUP – Powiatowy Urząd Pracy
RPO WSL 2014-2020– Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020
SDK – Schroniska dla bezdomnych kobiet i kobiet z dziećmi
SDM – Schroniska dla bezdomnych mężczyzn
ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy
TPPS – Terenowy Punkt Pomocy Społecznej
TUR – trening umiejętności rodzicielskich
WPS – Wydział Polityki Społecznej
WTZ – Warsztat Terapii Zajęciowej
ZIT – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZUS – Zakład Ubezpieczeń Społecznych

WSTĘP

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach przedstawia sprawozdanie ukazujące działania realizowane na przestrzeni 2020 roku. Instytucja ta już od 30 lat świadczy wsparcie dla mieszkańców Katowic. Ogromne bowiem znacznie w kontekście form/metod/narzędzi realizacji ustawowych zadań przez Ośrodek miała pandemia COVID-19, która spowodowała cały szereg zmian w funkcjonowaniu służb pomocy społecznej. Wprowadzenie a następnie ewolucja obowiązującego reżimu sanitarnego i zagrożeń epidemiologicznych, konieczność docierania, również z nowymi formami pomocy, do szerokiego grona osób potrzebujących wsparcia, konieczność opracowania nowej i dopasowywania się do zmieniającej się sytuacji organizacji pracy/świadczenia usług pracowników Ośrodka, to tylko wybrane wyzwania, z którymi musieli się zmierzyć pracownicy Ośrodka.

Pandemia spowodowała konieczność wdrożenia wielu zmian, które będą rzutowały na funkcjonowanie Ośrodka również w latach kolejnych. W obszarze diagnozowania potrzeb mieszkańców Katowic, ze szczególnym uwzględnieniem osób w trudnej sytuacji np. seniorów, uzupełniono katalog sposobów pozyskiwania informacji o nowe narzędzia (m.in. uruchomione i prowadzone przez pracowników Ośrodka, działające 7 dni w tygodniu, infolinie dla potrzebujących, wykorzystywanie komunikatorów internetowych). W obszarze przyznawania pomocy w formie finansowej, jak i pozafinansowej, Ośrodek wzmocnił i na coraz większą skalę wykorzystywał paletę narzędzi informatycznych pozwalających w bezpieczny sposób, zdalnie załatwiać mieszkańcom Katowic niezbędne formalności (w tym w oparciu o takie rozwiązania jak E-PUAP, EMPATIA czy SEKAP). Z drugiej strony poszerzył i dopasował do sytuacji epidemiologicznej w kraju zakres wsparcia dla mieszkańców i zaangażował się na bezprecedensową skalę w realizację szeregu (często innowacyjnych) inicjatyw i przedsięwzięć – przykładem są działania w ramach akcji nakierowanych na wspieranie seniorów (szczie/dystrybucja maseczek ochronnych czy też zapewnianie posiłków osobom starszym, niepełnosprawnym czy też osobom pozostającym w kwarantannie/izolacji, dostarczanie krzyżówek seniorom), zaangażowanie w uruchomienie pierwszego w Polsce Sklepu Socjalnego, zakup/dystrybucję laptopów i osprzętu do nauki zdalnej.

Mimo ograniczeń i zagrożeń epidemiologicznych pracownicy Ośrodka realizowali swoje zadania prowadząc pracę z osobami/rodzinami (m.in. w formie pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego, usług asystenckich, placówek dziennych i całodobowych), angażując się we wspieranie społeczności lokalnych (sieć realizowanych w poszczególnych dzielnicach miasta programów aktywności lokalnej i centrów społecznościowych). Oferta wsparcia, w razie potrzeby, była elastycznie modyfikowana, dopasowywana do potrzeb odbiorców z zachowaniem wymogów wynikających z obowiązującego reżimu sanitarnego.

Wzmocnienie i poszerzenie oferty pomocowej Ośrodka możliwe było dzięki szerokiej i ścisłej współpracy z wieloma podmiotami z otoczenia Ośrodka. W tym gronie znalazły się zarówno instytucje (wśród których wymienić można w szczególności Komendę Miejską Policji, Powiatowy Urząd Pracy, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Sanepid, Telewizję Silesia), organizacje pozarządowe (wśród których wymienić można w szczególności Fundację Wolne Miejsce, Stowarzyszenie PoMoc, Fundację Czerwone Noski – Kłown w szpitalu, Śląskie Centrum Profilaktyki Psychoterapii, Caritas, Ps Serwis Non Profit Sp. z o.o., Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”, Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA” czy też Górnośląskie Towarzystwo Charytatywne) jak i parafie, wolontariuszy, radnych Rady Miasta oraz Rad Jednostek Pomocniczych oraz zaangażowanych mieszkańców Katowic.

Ogromną wagę tutejszy Ośrodek przykładał do kwestii bezpieczeństwa, zarówno klientów Ośrodka, jak i pracowników, kontrahentów czy podmiotów współpracujących. Podjął wysiłek związany z kompleksowym zapewnieniem środków ochrony osobistej (wyposażenie m.in. w maseczki ochronne, osłony z pleksiglasu, rękawiczki jednorazowe, środki dezynfekujące), zorganizowaniem bezpiecznej i przyjaznej przestrzeni do obsługi mieszkańców w obiektach MOPS (stanowisk i pomieszczeń odpowiednio wyposażonych, oznakowanych), efektywnym i zgodnym z wytycznymi służb sanitarnych zorganizowaniem pracy pracowników Ośrodka (także przy wykorzystaniu formuły pracy zdalnej, komunikacji online). W efekcie podjętych działań sprawnie realizowane były liczne i zróżnicowane zadania Ośrodka (w tym przyjmowanie wniosków, w ramach rządowych programów, realizacja działań w zakresie animacji społeczności lokalnych, świadczenia poradnictwa specjalistycznego i pomocy w formie różnego rodzaju usług, organizacja akcji charytatywnych np. Dzień Ubogich, Paczka Świąteczna dla osób samotnych, starszych czy też realizacja zadań

w ramach Budżetu Obywatelskiego np. „Aktywni Seniorzy 55+” czy też współpraca w powstaniu i realizacji Centrum Integracji Społecznej).

Cennym, innowacyjnym ze względu na skalę, rozwiązaniem wykorzystywanym w 2020 r. była szeroka współpraca z mediami. W dobie ograniczenia możliwości nawiązania osobistego kontaktu z mieszkańcami Katowic, Ośrodek wykorzystał możliwość promowania, informowania o ofercie pomocowej na antenie regionalnej Telewizji TVS. Emitowany w 2020 r. cykl programów „Srebrne Katowice” stworzył zupełnie nową formułę programu zapewniającego odbiorcom kompleksową informację o ofercie wsparcia Ośrodka i innych podmiotów w Katowicach, wsparcie i porady ekspertów z różnych dziedzin a także promocję i zachęcania do angażowania się w różne formy aktywności, zaangażowania w cenne inicjatywy dedykowane dla różnych grup odbiorców, zwłaszcza osób w wieku senioralnym.

Wśród działań poszerzających ofertę wsparcia dla osób potrzebujących wymienić należy uruchomienie nowoczesnych, dostosowanych do potrzeb pracy z osobami bezdomnymi dwóch Noclegowni w dzielnicy Szopienice dla 80 osób. Uruchomienie ww. placówek wpisuje się w strategię gminy Katowice stałego podnoszenia jakości usług, wzmacniania aktywności osób w trudnej sytuacji życiowej w oparciu o sieć specjalistycznych placówek pobytu dziennego i całodobowych (np. rodzinnego domu pomocy społecznej, mieszkań chronionych wspieranych, dziennych i środowiskowych domów pomocy w tym Dziennego Domu Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem, osób niskofunkcjonujących, Katowickiego Centrum Usług Społecznych).

Podobnie jak w latach poprzednich, Ośrodek może się pochwalić wysokim poziomem absorpcji środków zewnętrznych, zwłaszcza unijnych. Taka strategia pozwala znacząco uzupełnić ofertę własną gminy Katowice i wzbogacić funkcjonujące na terenie miasta Katowice systemy wsparcia mieszkańców. Zwraca uwagę skala aktywności Ośrodka, liczba przedsięwzięć, programów i projektów nakierowanych na wzmocnienie oferty pomocowej – oferta skierowana jest do coraz szerszej grupy mieszkańców Katowic, czego przykładem jest uruchomienie w 2020 r. kolejnego centrum społecznościowego w dzielnicy Śródmieście. Wartość realizowanych przez Ośrodek projektów w formule ZIT w 2020 r. ponownie wzrosła i wyniosła 22 859 827,46 zł.

ZASADY OGÓLNE

1. Wsparcie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

2. Usamodzielnianie rodziny

Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz zasobów środowiska. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współudziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

3. Zasada pomocniczości

Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, Kościołów, organizacji pozarządowych. Wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed formami całodobowymi.

4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Działania powinny służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych oraz integracji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

I. INFORMACJE OGÓLNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest samodzielną jednostką samorządową, powołaną uchwałą Miejskiej Rady Narodowej Katowic Nr XIII/82/90 z dnia 28 lutego 1990 roku do realizacji zadań pomocy społecznej. Ośrodek działa zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 z późniejszymi zmianami).

Przedmiotem działalności Ośrodka są zadania wynikające z:

- 1) ustawy o pomocy społecznej,
- 2) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- 3) ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (w tym realizacja zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w tym w ramach pilotażowego programu Aktywny Samorząd oraz zadań wykonywanych przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności),
- 4) ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- 5) ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin „Za życiem”,
- 6) ustawy o dodatkach mieszkaniowych, ustawy Prawo energetyczne,
- 7) ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- 8) ustawy o repatriacji,
- 9) ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
- 10) ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 11) ustawy Prawo o ruchu drogowym (karty parkingowe),
- 12) ustawy o cudzoziemcach,
- 13) ustawy o Karcie Polaka,
- 14) ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych,
- 15) ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 16) ustawy o zatrudnieniu socjalnym,
- 17) ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 18) ustawa o Karcie Dużej Rodziny.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą ze środków budżetu miasta i z dotacji rządowych, a zadania dzieli się odpowiednio na zadania własne i zadania zlecone.

Plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach na rok 2020 wynosił:

zadania własne i zlecone	436 018 453,00 zł
fundusz celowy PFRON, program pilotażowy „Aktywny Samorząd”	9 485 037,15 zł
Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych	355 429,00 zł
RAZEM:	445 858 919,15 zł

Środki otrzymane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach za IV kwartały 2020 roku wyniosły:

zadania własne i zlecone	427 992 701,52 zł
fundusz celowy PFRON, program pilotażowy „Aktywny Samorząd”, Program „Zajęcia klubowe w WTZ”	9 485 037,15 zł
Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych	355 429,00 zł
RAZEM:	437 833 167,67 zł

W okresie sprawozdawczym MOPS wykorzystał:

	Wykorzystane środki (w zł)
Zadania własne gminy	84 929 577,35
Zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej	320 807 486,56
Zadania powiatu	17 499 379,75
Zadania realizowane przez powiat z zakresu administracji rządowej	4 755 915,48
Fundusz celowy PFRON, Program Pilotażowy Aktywny Samorząd, Program „Zajęcia klubowe w WTZ”	8 993 267,97
Solidarnościowy Fundusz Wsparcia osób Niepełnosprawnych	59 124,15
RAZEM:	437 044 751,26

A. ANALIZA ZADANIOWA BUDŻETU MOPS

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, o dodatkach mieszkaniowych, o cudzoziemcach, o repatriacji, ustawy o Kacie Polaka oraz udzielał świadczeń finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W 2020 roku Ośrodek realizował również zadania na podstawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Ośrodek realizował również pilotażowy program „Aktywny Samorząd”, Program „Zajęcia klubowe w WTZ” oraz **18** projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wykonanie wydatków w 2020 roku uległo zwiększeniu, które wynika w głównej mierze ze zwiększenia liczby osób uprawnionych do świadczenia w następstwie zmiany ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz większej pomocy dla osób niepełnosprawnych.

	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Budżet MOPS (łącznie z funduszem celowym PFRON, program pilotażowy Aktywny Samorząd, Zajęcia klubowe w WTZ, Solidarnościowy Fundusz Wsparcia osób Niepełnosprawnych)	249 500 759	283 756 729	291 029 060	365 151 866	437 044 751
% wzrostu w roku 2020 w stosunku do roku 2016:					75,17%
% wzrostu w roku 2020 w stosunku do roku 2019:					19,69%

Porównanie wydatków MOPS w latach 2019-2020

Rodzaj wydatku		Część całości wydatków (w %)	
		2019	2020
I Pomoc Materialna		74,79%	77,94%
1.	Świadczenia z pomocy społecznej na bieżące potrzeby rodziny	3,34%	2,48%
2.	Świadczenia rodzinne	12,64%	10,89%
3.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	2,10%	1,57%
4.	Świadczenia rodzicielskie	1,50%	1,08%
5.	Świadczenia wychowawcze, dodatki wychowawcze	49,70%	57,72%
6.	Świadczenia z tyt. Programu "Dobry start"	2,18%	1,79%
7.	Dodatki mieszkaniowe	3,22%	2,34%
8.	Dodatki energetyczne	0,11%	0,07%
II Pomoc niematerialna		20,06%	17,84%
1.	Praca Socjalna	1,81%	1,49%
2.	Opieka nad dzieckiem i rodziną	1,86%	1,09%
3.	Wsparcie rodziny i piecza zastępcza	2,58%	2,62%
4.	Opieka nad osobami starszymi	7,43%	6,55%
5.	Pomoc osobom zaburzonym i ich rodzinom	0,26%	0,22%
6.	Pomoc dla osób bezdomnych	0,92%	0,83%
7.	Wsparcie dla osób niepełnosprawnych	2,56%	2,73%
8.	Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy	0,17%	0,14%
9.	Pomoc rodzinie z problemem bezrobocia	0,01%	0,01%
10.	Poradnictwo i profilaktyka problemu uzależnień	0,13%	0,10%
11.	Opiekun prawny	0,05%	0,03%
12.	Wynagrodzenie dla kuratora	0,00%	0,00%
13.	Pomoc dla repatriantów	0,01%	0,02%
14.	Pomoc dla cudzoziemców	0,00%	0,00%
15.	Pomoc dla posiadaczy Karty Polaka	0,13%	0,04%
16.	Emisja programu TV Srebrne Katowice	0,00%	0,04%
17.	Wydatki COVID -19	0,00%	0,27%
18.	Trwałość projektów	0,00%	0,31%
19.	Realizacja projektów w ramach funduszy strukturalnych	2,18%	1,35%
III Pozostałe wydatki		5,15%	4,22%
1.	Remonty	0,22%	0,13%
2.	Zakupy inwestycyjne	0,01%	0,01%
3.	Koszty obsługi	4,92%	4,08%

I. POMOC MATERIALNA

1. Świadczenia z pomocy społecznej na bieżące potrzeby rodziny

Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej na bieżące potrzeby rodziny jest rozumiane jako wsparcie w prowadzonej pracy socjalnej mającej na celu usamodzielnienie klienta, szczególnie, jeśli są one przyznawane w formie warunkowej. Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są w szczególności w formie zasiłków stałych, okresowych oraz celowych.

W 2020 roku pomoc w formie świadczeń dla **5 503** rodzin wyniosła **10 845 835,37 zł**.

2. Świadczenia rodzinne

W 2020 roku Ośrodek wypłacił dla **11 771** osób następujące świadczenia:

- ⇒ świadczenia rodzinne w kwocie: **44 052 433,01 zł**,
- ⇒ składki zdrowotne w kwocie: **566 086,00 zł**,
- ⇒ składki emerytalno-rentowe dla podopiecznych w kwocie: **2 607 970,00 zł**,
- ⇒ świadczenie z tytułu urodzenia żywego dziecka posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art.4 ust. 3 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w kwocie: **152 000,00 zł**,
- ⇒ zasiłki dla opiekunów w kwocie: **195 547,60 zł**.

3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Koszt wypłaconych w 2020 roku świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniósł **6 865 777,90 zł** dla **1 728** dzieci.

4. Świadczenia rodzicielskie

W 2020 roku wydano **483** decyzje przyznające świadczenia rodzicielskie, na podstawie których wypłacono świadczenia w kwocie **4 733 478,23 zł**.

5. Świadczenia wychowawcze, dodatki wychowawcze, dodatki w wysokości świadczenia wychowawczego

W 2020 roku Ośrodek wypłacił następujące świadczenia:

- ⇒ świadczenia wychowawcze w kwocie **248 956 558,45 zł** dla **41 913** dzieci,
- ⇒ dodatki wychowawcze dla rodzin zastępczych w kwocie **1 811 520,94 zł** dla **360** dzieci,
- ⇒ dodatki w wysokości świadczenia wychowawczego dla placówek w kwocie **1 489 699,46 zł** dla **317** dzieci.

6. Świadczenie z programu „Dobry start”

W 2020 roku Ośrodek wypłacił następujące świadczenia:

- ⇒ świadczenia z programu „Dobry start” w kwocie: **7 672 806,50 zł** dla **25 612** dzieci,
- ⇒ świadczenia z programu „Dobry start” dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej, placówkach oraz osób usamodzielnianych w kwocie **160 200,00 zł** dla **532** dzieci.

7. Dodatki mieszkaniowe

W 2020 roku wypłacono dodatki mieszkaniowe w kwocie: **10 216 599,72 zł** dla **4 123** rodzin.

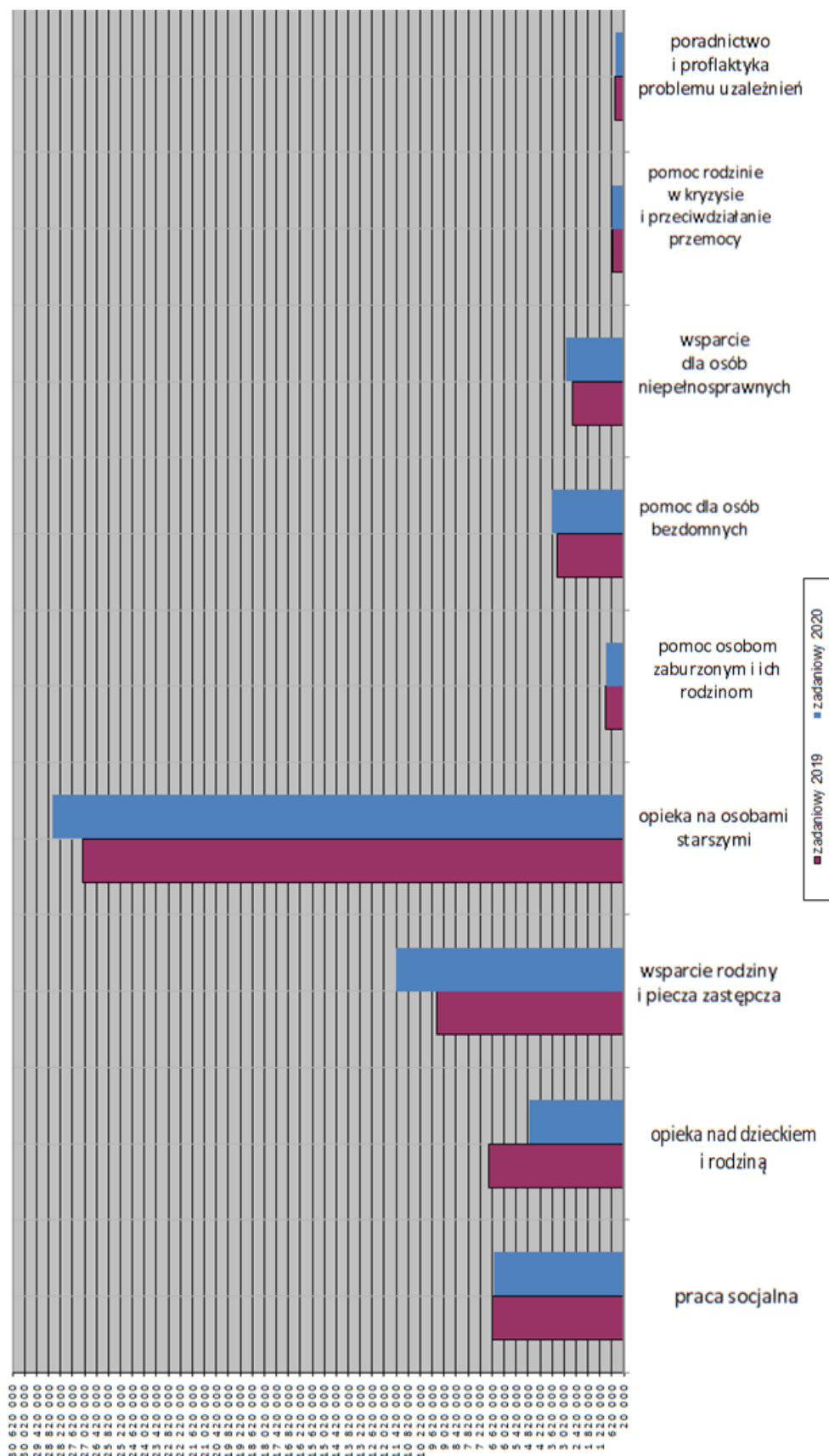
8. Dodatki energetyczne

W 2020 roku wypłacono dodatki energetyczne w kwocie: **327 327,24 zł** dla **1 964** rodzin.

II. POMOC NIEMATERIALNA

Pomoc niematerialna jest udzielana osobom starszym i niepełnosprawnym, rodzinom zastępczym, rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, osobom bezrobotnym, osobom z zaburzeniami psychicznymi, osobom bezdomnym, osobom uzależnionym od alkoholu oraz ofiarom przemocy. Pomoc ta jest realizowana w formie rzeczowej i instytucjonalnej.

Wydatki w latach 2019-2020

ZAKRES POMOCY NIEMATERIALNEJ

1. Praca socjalna

Najważniejszym zadaniem w pomocy środowiskowej jest praca socjalna, rozumiana jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi, która jest obowiązkowym zadaniem własnym Miasta, prowadzona przez pracowników socjalnych w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej i w Dziale ds. Osób Bezdomnych przy współudziale Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii oraz innych komórek organizacyjnych MOPS.

Koszt prowadzenia pracy socjalnej, którą objęto **3 510** rodzin wyniósł: **6 502 829,32 zł**.

2. Opieka nad dzieckiem i rodziną

Pomoc ta jest realizowana poprzez:

- ⇒ pomoc instytucjonalną: Świetlice Specjalistyczne, Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe prowadzone przez MOPS, których utrzymanie kosztowało: **2 221 613,96 zł**,
- ⇒ dofinansowywanie wypoczynku letniego na kwotę: **234,00 zł**,
- ⇒ wyprawki szkolne na kwotę: **100,00 zł**,
- ⇒ paczki świąteczne dla dzieci na kwotę: **112 962,08 zł**,
- ⇒ posiłki dla dzieci i młodzieży (w tym: obiady dowożone przez firmy usługowe) na kwotę: **2 046 574,26 zł**,
- ⇒ dożywianie dodatkowe na kwotę: **77 229,70 zł**,
- ⇒ poradnictwo dla rodzin z dziećmi i młodzieżą na kwotę: **308 182,89 zł**,
- ⇒ Inicjatywa lokalna na kwotę **1 049,51 zł**.

Koszt łączny pomocy w 2020 roku wyniósł: **4 767 946,40 zł** dla **3 708** osób.

3. Wsparcie rodziny i piecza zastępcza

Pomoc ta jest realizowana poprzez:

- ⇒ świadczenia dla rodzin zastępczych w wysokości: **4 236 660,81 zł**,
- ⇒ opłacenie pobytu dzieci w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym w kwocie: **466 957,08 zł**,
- ⇒ wynagrodzenia i składki dla zawodowych rodzin zastępczych w kwocie: **816 527,04 zł**,
- ⇒ pomoc dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych w wysokości: **895 363,60 zł**,
- ⇒ szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze oraz dla rodzin zastępczych już funkcjonujących na kwotę: **25 320,00 zł**,
- ⇒ działalność asystentów rodzin, której koszt wyniósł: **973 283,67 zł**,
- ⇒ działalność koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej: **1 698 203,92 zł**,
- ⇒ porozumienia z innymi powiatami na kwotę: **2 344 187,31 zł**,

Koszt pomocy w 2020 roku wyniósł: **11 456 503,43 zł** dla **589** rodzin.

4. Opieka nad osobami starszymi

Opieka jest prowadzona poprzez następujące działania:

- ⇒ w miejscu zamieszkania:
 - świadczenie usług opiekuńczych i specjalistyczno-opiekuńczych na kwotę: **9 371 920,25 zł**,
 - realizację programów m.in.: grupa wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych: „Radość życia – wszystko mogę” na kwotę: **15 463,08 zł**,
 - realizacja zadania z Budżetu Obywatelskiego „Dla Aktywnych Seniorów” na kwotę: **57 510,41 zł**,
 - Inicjatywa lokalna na kwotę: **6 000,00 zł**,
- ⇒ pomoc instytucjonalną:
 - ponoszenie kosztów prowadzenia mieszkań chronionych na kwotę: **985 656,32 zł**,
 - ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców Katowic w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów na kwotę: **17 850 907,85 zł**,
 - ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców Katowic w rodzinnych domach pomocy społecznej na kwotę: **299 537,40 zł**,
 - realizacja programu „Wspieraj seniora” na kwotę: **35 905,90 zł**.

Koszt pomocy dla **3 898** osób starszych w 2020 roku wyniósł: **28 622 901,21 zł.**

5. Pomoc osobom zaburzonym i ich rodzinom

W celu zapewnienia pomocy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- ⇒ zorganizował i sfinansował dla podopiecznych specjalistyczne usługi opiekuńcze na kwotę: **56 423,25 zł,**
- ⇒ prowadził Centrum Rehabilitacji Społecznej świadczące różnego typu usługi dla osób zaburzonych psychicznie, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze polegające na uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnacji – jako wspieranie procesu leczenia oraz pomocy mieszkaniowej oraz poradnictwo specjalistyczne, łącznie na kwotę: **867 084,44 zł,**
- ⇒ finansował posiłki dla podopiecznych środowiskowych domów samopomocy, których koszt wyniósł: **11 239,96 zł,**
- ⇒ przewiezienie osoby chorej psychicznie na podstawie postanowienia sądu na kwotę: **5 284,00 zł.**

Koszt pomocy dla **489** osób z zaburzeniami w 2020 roku wyniósł: **940 031,65 zł.**

6. Pomoc dla osób bezdomnych

Pomoc prowadzona jest poprzez następujące działania:

- ⇒ udzielenie schronienia w Schroniskach dla Bezdomnych Mężczyzn, których utrzymanie wyniosło: **1 426 874,58 zł,**
- ⇒ pomoc dla bezdomnych kobiet i dzieci w Schroniskach dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi, których utrzymanie wyniosło: **1 531 237,08 zł,**
- ⇒ pomoc w formie pracy socjalnej w Dziale ds. Osób Bezdomnych, której koszt wyniósł: **661 927,70 zł.**

Koszt pomocy dla **653** osób bezdomnych w 2020 roku wyniósł: **3 620 039,36 zł.**

7. Wsparcie dla osób niepełnosprawnych

Pomoc prowadzona jest poprzez następujące działania:

- ⇒ orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Łączny koszt poniesiony na orzekanie wyniósł: **1 007 920,04 zł,**
- ⇒ realizację zadań na rzecz osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz w ramach programu pilotażowego „Aktywny Samorząd”, a także w ramach zajęć klubowych w WTZ wielkość wydatków na świadczenia wyniosła: **8 993 267,97 zł,**
- ⇒ realizację programu finansowanego z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej na kwotę: **59 124,15 zł,**
- ⇒ zakup usług rehabilitacyjnych w ośrodkach dla niepełnosprawnych dzieci i młodzieży w kwocie: **1 870 241,91 zł.**

Koszt pomocy dla **3 243** osób niepełnosprawnych w 2020 roku wyniósł: **11 930 554,07 zł.**

8. Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy

Koszt pomocy dla **711** osób dotkniętych problemem przemocy domowej oraz znajdujących się w innych sytuacjach kryzysowych wyniósł **603 272,07 zł.**

9. Pomoc rodzinie z problemem bezrobocia

Koszt pomocy **10** rodzinom z problemem bezrobocia w 2020 roku wyniósł **48 965,78 zł.**

10. Poradnictwo i profilaktyka problemu uzależnień

Koszt konsultacji dla **328** osób z problemem alkoholowym wyniósł: **429 240,30 zł.**

11. Opiekun prawny

W 2020 roku wypłacono **28** opiekunom prawnym łącznie **128 704,63 zł.**

12. Wynagrodzenie dla kuratora

W 2020 roku wypłacono **1** kuratorowi łącznie **4 800,00 zł** tytułem wynagrodzenia przyznanego przez Sąd.

13. Pomoc dla repatriantów

Na pomoc dla 1 rodziny repatriantów wydano kwotę: **69 561,36 zł.**

14. Pomoc dla cudzoziemców

W 2020 roku Ośrodek 1 rodzinie wypłacił świadczenia na kwotę: **966,18 zł.**

15. Pomoc dla posiadaczy Karty Polaka została wypłacona dla 26 osób na kwotę 192 307,50 zł.

16. Wydatki na emisję programu telewizyjnego „Srebrne Katowice” wyniosły 184 500,00 zł.

17. Wydatki związane z sytuacją epidemiologiczną na walkę ze skutkami COVID-19 na kwotę: 1 162 687,24 zł.

18. Wydatki na dzienne domy pomocy społecznej w ramach trwałości projektu KMO RUS I etap na kwotę: 1 342 621,20 zł.

19. Realizacja projektów realizowanych w ramach funduszy strukturalnych

Wydatki projektu „Centrum Społecznościowe w Śródmieściu” wyniosły – **158 688,78 zł.**

Wydatki projektu „Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu I etap” wyniosły – **342 063,60 zł.**

Wydatki projektu „Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu II etap” wyniosły – **54 353,42 zł.**

Wydatki projektu „Centrum Społecznościowe Nasze Załęże I etap” wyniosły – **246 605,18 zł.**

Wydatki projektu „Centrum Społecznościowe Nasze Załęże II etap” wyniosły – **22 255,76 zł.**

Wydatki projektu „Centrum społecznościowe "Szopki I etap" w Szopienicach” wyniosły – **486 365,01 zł.**

Wydatki projektu „Centrum społecznościowe "Szopki II etap" w Szopienicach” wyniosły – **87 458,56 zł.**

Wydatki projektu „Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego” wyniosły – **643 584,88 zł.**

Wydatki projektu „Bogucice - moje miejsce na ziemi. Program aktywności Lokalnej” wyniosły – **646 433,20 zł.**

Wydatki projektu „Centrum Animacji Młodzieżowej (CAM) w Szopienicach” wyniosły – **392 753,01 zł.**

Wydatki projektu „Damy Radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” wyniosły – **1 433 134,26 zł.**

Wydatki projektu „Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach I etap” wyniosły – **27 663,81 zł.**

Wydatki projektu „Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach II etap” wyniosły – **419 305,88 zł.**

Wydatki projektu „Katowice miasto otwarte - organizowanie społeczności lokalnej” wyniosły – **685 228,96 zł.**

Wydatki projektu „Katowice miasto otwarte - rozwój usług społecznych I etap” wyniosły – **41 447,02 zł.**

Wydatki projektu „Katowice miasto otwarte - rozwój usług społecznych II etap” wyniosły – **32 077,86 zł.**

Wydatki projektu „Centrum Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu” wyniosły – **23 948,06 zł.**

Wydatki projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” wyniosły – **177 865,00 zł.**

łącznie w ramach realizacji projektów: **5 921 232,25 zł.**

III. POZOSTAŁE WYDATKI

1. Remonty.

W 2020 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach nakłady na remonty 3 obiektów wyniosły **524 545,76 zł.**

2. Zakupy inwestycyjne.

W 2020 roku zrealizowano zakupy niezbędnego sprzętu informatycznego na kwotę **52 988,40 zł.**

3. Koszty obsługi

Koszt obsługi związany z przyznawaniem świadczeń i utrzymaniem Ośrodka wyniósł **17 828 256,72 zł**, w tym koszt utrzymania używanych obiektów **374 414,48 zł.**

Wydatki na koszty obsługi związane z przyznawaniem świadczeń i utrzymaniem Ośrodka w 2020 roku stanowiły **4,08 %** ogółu poniesionych wydatków. Wydatki zmalały nominalnie.

II. POMOC ŚRODOWISKOWA

Pomoc środowiskowa stanowi jedno z zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Celem strategicznym jest wspomaganie osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym.

2.1 Charakterystyka podopiecznych – klientów

W 2020 roku o pomoc środowiskową MOPS na podstawie ustawy o pomocy społecznej zwróciło się **7 847** rodzin.

Powód trudnej sytuacji życiowej	liczba rodzin objętych pomocą w roku 2020
Ubóstwo	1 281
Sieroctwo	2
Bezdomność	521
Potrzeba ochrony macierzyństwa	96
w tym wielodzietność	20
Bezrobocie	1 140
Niepełnosprawność	2 042
Długotrwała lub ciężka choroba	2 313
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem	1 551
w tym : rodziny niepełne	943
rodziny wielodzietne	478
Przemoc w rodzinie	29
Alkoholizm	253
Narkomania	21
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	15
Trudności integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	4
Zdarzenie losowe	11
Sytuacja kryzysowa	25

Najczęściej występującymi problemami trudnej sytuacji życiowej są: długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, ubóstwo oraz bezrobocie.

	liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Katowicach	Liczba osób bezrobotnych objętych pomocą MOPS
2020	3 798*	1 195

*stan na dzień 31.12.2020 r.

2.2 Sieć Terenowych Punktów Pomocy Społecznej

Zadania Terenowych Punktów Pomocy Społecznej:

- pomoc materialna,
- praca socjalna skierowana na rodzinę, grupę i środowisko lokalne,
- poradnictwo prawne i psychologiczne,
- konsultacje w sprawach dotyczących uzależnienia od alkoholu.

Pracownicy socjalni dokonują systemowej diagnozy rodziny, badając jej możliwości samodzielnego przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, budują wraz z nią plan pomocy i podejmują różne formy pracy socjalnej, ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów i usamodzielnienie rodzin z różnymi dysfunkcjami. Ścisłe współpracują ze specjalistami i konsultantami w opracowaniu diagnozy, planowaniu i prowadzeniu pracy socjalnej. Pracownicy socjalni tworzą i realizują programy dla grup z konkretnymi problemami, które

mają charakter grup wsparcia lub grup samopomocowych, przy wykorzystaniu wolontariatu i zasobów dzielnicy. Pracownicy socjalni współpracują z działającymi w dzielnicy instytucjami, organizacjami, w celu lepszego rozeznania potrzeb i organizowania pomocy. Ważną formą aktywizacji społeczności lokalnej jest wspieranie i współpraca z organizacjami pozarządowymi. Pracownicy socjalni wraz z organizacjami i grupami nieformalnymi współtworzą politykę pomocy społecznej w dzielnicy.

styczeń-grudzień 2020	Liczba rodzin	Liczba przeprowadzonych wywiadów	Liczba etatów pracowników socjalnych*
TPPS 1	642	1 501	10
TPPS 2	585	1 370	10
TPPS 3	626	1 431	11
TPPS 4	640	1 454	10
TPPS 5	648	1 350	11
TPPS 6	542	1 241	10
TPPS 7	673	1 469	11
TPPS 8	617	1 567	11
TPPS 9	590	1 289	10
TPPS 10	656	1 725	11
RAZEM:	6 219	14 397	105

*stan na 31.12.2020 r.

2.2.1 Praca i zadania pracowników socjalnych

Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz stworzenie holistycznej diagnozy na podstawie wywiadu środowiskowego,. Opracowana diagnoza jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną. Pracownicy socjalni prowadzą także procesy usamodzielniania wychowanków opuszczających specjalistyczne ośrodki wychowawcze oraz domy dziecka. Mając na uwadze podniesienie jakości świadczonych usług, pracownicy socjalni rozwijają realizowane już metody pracy oraz podejmują nowe zadania tj.:

- współpracę ze specjalistami zatrudnionymi w tut. Ośrodku w szczególności psychologami, konsultantami do spraw uzależnień, przemocy w rodzinie, zaburzeń psychicznych, konsultantami do spraw prawnych, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej oraz asystentami rodziny w celu realizacji długofalowego planu pomocy,
- współpracę z Policją, w ramach której odbywają się cykliczne spotkania Grup Roboczych w związku z realizacją procedury „Niebieskie Karty”, mające na celu wymianę informacji, ustalanie wspólnych działań na rzecz środowisk zagrożonych przemocą oraz działania mające charakter interwencyjny,
- udział w spotkaniach z asystentem rodziny, na których omawiana jest praca z rodziną w ramach usługi asystenta rodziny oraz dzielone są zadania do realizacji przez asystenta i pracownika socjalnego oraz innych specjalistów - członków zespołu skierowane na poprawę funkcjonowania rodzin,
- ustalanie programu usamodzielnienia z wychowankami domów dziecka i placówek specjalistycznych oraz monitorowanie realizacji programu, a także przyznawanie i rozliczanie pomocy finansowej na usamodzielnienie, kontynuację nauki oraz pomocy rzeczowej,
- współpracę z przedstawicielami szkół, przedszkoli, żłobków, poradni psychologiczno - pedagogicznych nakierowaną na zaspokojenie potrzeb dzieci,
- udział w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej,

- udział w zespołach dot. pełnoletnich wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych nadal w nich przebywających,
- współpracę z parafiami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej,
- współpracę z właścicielami i administratorami lokali mieszkalnych,
- utrzymywanie stałej współpracy z przychodniami, szpitalami, mającej na celu zaspokojenie potrzeb klientów i udzielenie odpowiedniego wsparcia,
- prowadzenie postępowań alimentacyjnych z krewnymi w linii prostej osób umieszczanych w Domach Pomocy Społecznej,
- realizację środowiskowych form pracy socjalnej,
- pełnienie funkcji opiekuna prawnego dla osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej, kuratora dla osoby częściowo ubezwłasnowolnionej, doradcy tymczasowego,
- udział w działaniach akcyjnych, takich jak np.: Wigilia organizowana przez Zakon Maltański w formie dostarczenia paczek świątecznych, Złot Rodzin Abstynenckich w Małym Cichym organizowany przez Trzeźwościowe Stowarzyszenie Kulturalno-Turystyczne,
- udział w działaniach akcyjnych dotyczących zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na zlecenie Sądu bądź innych zewnętrznych instytucji,
- przeprowadzanie wywiadów w związku z ubieganiem się osób o świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek wychowawczy,
- rozpoznawanie sytuacji rodzin pod kątem występowania problemu uzależnienia od alkoholu oraz w ramach możliwości obejmowanie pracą socjalną z równoczesnym zgłaszaniem do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- współpraca z agencjami świadczącymi usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, w tym przeprowadzanie kontroli usług w dni wolne od pracy oraz bieżące monitorowanie ich realizacji przez opiekunki zatrudnione przez agencje,
- w ramach prezentacji działalności Ośrodka współprowadzenie szkoleń i konferencji,
- udział w tworzeniu diagnozy problemów w mieście Katowice,
- typowanie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej do objęcia usługą asystenta rodziny a następnie prowadzenie rodzin objętych usługą metodą zespołu ds. pracy z osobą/rodziną, uczestnictwo w zespołach ds. pracy z osobą/rodziną zwoływanych przez asystentów rodziny,
- współrealizowanie Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa FEAD 2014-2020 poprzez kwalifikację beneficjentów, wydawanie skierowań, informowanie o terminach wydawania żywności, rekrutowanie do udziału w organizowanych warsztatach żywieniowych,
- rekrutowanie rodzin do projektu pozakonkursowego „Damy Radę” programu aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach,
- udział pracownika socjalnego w posiedzeniu dot. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, o którym mowa w art. 130 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- podejmowanie działań interwencyjnych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobom zależnym,
- przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych oraz prowadzenie negocjacji na okoliczność ustalenia odpłatności za pobyt osób w Domu Pomocy Społecznej, Mieszkaniu Chronionym,
- udział w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego” za rok 2020 poprzez wspólne patrole ze Strażą Miejską, do czasu ogłoszenia pandemii,
- prowadzenie postępowań w sprawach przyznania pomocy oraz pracy socjalnej repatriantom oraz uchodźcom,
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie rekrutacji do prac społecznie użytecznych oraz wymiany informacji na temat uczestników prac,
- współpraca z Centrum Integracji Społecznej w zakresie rekrutacji i wymiany informacji na temat uczestników zajęć w Centrum,

- prezentowanie oferty wsparcia MOPS w formie usług opiekuńczych na antenie TVS w ramach cyklu „Srebrne Katowice”.

W 2020 roku kontynuowana była współpraca ze Stowarzyszeniem Wiosna w ramach ogólnopolskiej akcji „Szlachetna paczka”.

Pracownicy socjalni są współrealizatorami miejskich programów tj.:

- program dla osób starszych i niepełnosprawnych „Siedemdziesiąt Plus”(szczegółowy opis w rozdziale V pkt.5.6), „Miejskiego Systemu Powiadamiania Ratunkowego”,
- program dla rodzin z dziećmi „Babcia, Dziadek i Ja”, w ramach którego w 2020 roku wydano **20** legitymacji.
- promowanie programu realizowanego przez UM Katowice „Nas Troje i więcej”.

Ponadto pracownicy socjalni:

- aktywnie włączyli się w promowanie działań wspierających mieszkańców w realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska tzw. niskiej emisji – realizacja zadań wynikających z Uchwały nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego nr z dnia 7 kwietnia 2017 r.,
- na bieżąco współpracowali ze stowarzyszeniami i związkami kombatanckimi,
- weryfikowali zgłoszenia osób starszych z programu „Wspieraj Seniora” oraz przeprowadzali postępowania w celu objęcia pomocą w formie posiłków wraz z dowozem w ramach tego programu,
- weryfikowali zgłoszenia osób starszych z programu „Srebrny telefon dla seniorów”,
- zgłaszali osoby potrzebujące do „Programu Złota Rączka”,
- wydawali skierowania do sklepu socjalnego,
- weryfikowali osoby niesamodzielne, seniorów oraz mieszkańców Katowice w szczególnej sytuacji życiowej np. (objętych kwarantanną, nadzorem sanitarnym) pod kątem objęcia pomocą w formie pogotowia zakupowego/paczki,
- typowali rodziny oraz dostarczali paczki organizowane przez PCK,
- przyznawali i wydawali paczki dla rodzin z dziećmi.

Mając na uwadze wspomaganie osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym, pracownicy socjalni inicjują i realizują programy dostosowane do potrzeb środowisk lokalnych.

W ramach powyższych programów, specjaliści podejmują pracę w oparciu o zdiagnozowane już problemy, jak również podejmują szeroko rozumianą profilaktykę. Adresatami programów są rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, usamodzielniający się wychowankowie, osoby bezrobotne oraz osoby starsze i niepełnosprawne.

2.3 Pomoc materialna

2.3.1 Charakterystyka przyznawanych świadczeń

Pomoc materialna na utrzymanie rodziny - zadania własne

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń (w zł)
Zasiłek okresowy	2 631 346,07

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń (w zł)
Zasiłki stałe	5 409 834,08
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	487 672,77

Zasiłek celowy	Kwota świadczeń
----------------	-----------------

W tym:	(w zł)
Żywność i środki czystości	32 566,60
Leki i świadczenia zdrowotne	184 147,56
Wydatki mieszkaniowe	160 604,77
Pokrycie kosztów ogrzewania elektrycznego lub gazowego	36 071,77
Opał	865 188,34
Inne	909 980,58
Zdarzenie losowe (zasiłek przyznawany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego)	10 279,17

Razem zadania własne: 10 727 691,71 zł.

Pomoc dla repatriantów

W 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wyposażył **1** mieszkanie dla rodziny repatriantów w meble i artykuły gospodarstwa domowego na łączną kwotę **69 561,36 zł** ze środków budżetu państwa.

Pomoc dla cudzoziemców

W 2020 r. wypłacono zasiłki celowe dla **1** cudzoziemca, o którym mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej w łącznej kwocie **966,18 zł**.

Pomoc dla posiadaczy Karty Polaka

W 2020 r. wypłacono pomoc pieniężną dla **26** osób posiadających Kartę Polaka na podstawie decyzji Wojewody Śląskiego w łącznej kwocie **192 307,50 zł**.

Wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki

W 2020 r. wypłacono wynagrodzenie przyznane przez sąd za sprawowanie opieki **29** opiekunom w łącznej kwocie **128 704,63 zł** oraz **1** kuratorowi na łączną kwotę **4 800,00 zł**.

Laptopy do nauki zdalnej

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach otrzymał darowiznę w wysokości **27 000,00 zł** z przeznaczeniem na zakup laptopów do nauki zdalnej. W ramach zawartej umowy zakupiono **15** laptopów, które zostały przekazane rodzinom wytypowanym przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Dzień Ubogich

W 2020 roku dofinansowano akcję charytatywną z okazji organizacji Światowego Dnia Ubogich w Katowicach dla osób ubogich, w kryzysie bezdomności i borykających się z różnego rodzaju uzależnieniami. Akcja charytatywna odbyła się w dniu 15.11.2020 r. w Katowicach i uczestniczyli w niej mieszkańcy Katowic potrzebujący wsparcia. Ze względu na stan epidemiologiczny i obowiązujące obostrzenia uczestnictwo osób miało formę rotacyjną. Kwota dofinansowania wyniosła **14 819,55 zł**.

Paczki na Śniadanie Wielkanocne oraz Święta Bożego Narodzenia

W 2020 roku dofinansowano na podstawie zawartych umów:

- przygotowanie paczek zawierających zapakowane Śniadanie Wielkanocne, prezent świąteczny i stroik świąteczny wraz z rozwiezieniem do **1 000** osób m.in. samotnych, starszych, potrzebujących mieszkańców Katowic, którzy wyrazili chęć otrzymania paczki zgłaszając się do Fundacji Wolne Miejsce za pomocą infolinii bądź po wypełnieniu formularza na stronie internetowej w ramach Metropolitalnego Śniadania Wielkanocnego dla Samotnych w Katowicach. Paczki zostały dostarczone przez wolontariuszy w dniu 12.04.2020 r. bezpośrednio pod adresy osób, które zgłosiły się za pomocą

infolinii lub strony internetowej. Kwota dofinansowania wyniosła **25 000,00 zł** dla Fundacji Wolne Miejsce;

- przygotowanie paczek świątecznych na Święta Bożego Narodzenia wraz z zapakowaniem i rozwiezieniem do około **1 500** osób m.in. samotnych, starszych, potrzebujących mieszkańców Katowic, którzy wyrazili chęć otrzymania paczki zgłaszając się do Fundacji Wolne Miejsce za pomocą infolinii w ramach Metropolitalnej Wigilii dla Samotnych w Katowicach. Paczki zostały dostarczone przez wolontariuszy w dniu 24.12.2020 r. bezpośrednio pod adresy osób, które zgłosiły się za pomocą infolinii. Kwota dofinansowania wyniosła **40 000,00 zł** dla Fundacji Wolne Miejsce;
- przygotowanie paczek świątecznych na Święta Bożego Narodzenia wraz z zapakowaniem i rozwiezieniem dla **150** osób (dzieci i dorosłych) najuboższych mieszkańców Katowic. Kwota dofinansowania wyniosła **10 000,00 zł** dla Fundacji Polskich Kawalerów Maltańskich.

2.3.2 Świadczenia dla osób mogących marnotrawić przyznaną pomoc

Pomoc w formie niepieniężnej

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń (w zł)
Bony	619 475,00

W celu zapobiegania marnotrawieniu przyznanych świadczeń lub wykorzystywaniu ich niezgodnie z przeznaczeniem MOPS przyznaje świadczenia do realizacji w formie niepieniężnej. Przyznanie świadczenia w formie niepieniężnej gwarantuje, że świadczenie zostanie wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i zaspokoi podstawowe potrzeby klienta. Świadczenia te przyznawane były w formie:

- zasiłków stałych, okresowych i celowych w formie bonów, które mogą być realizowane na zakup różnego rodzaju towarów z wyłączeniem alkoholu i wyrobów tytoniowych,
- pomocy warunkowej:
 - na leki – wypłata zasiłku następowała z zaliczki w TPPS, a zakup leków dokonywany był bezpośrednio przez pracownika socjalnego,
 - na bieżące wydatki mieszkaniowe – zwrot klientowi po okazaniu dowodu wpłaty określonych kwot na bieżące opłaty mieszkaniowe, zgodnie z zawartym porozumieniem. Istotnym elementem przyznawania pomocy warunkowej jest trening umiejętności gospodarowania środkami finansowymi oraz wyrobienie nawyku regularnego opłacania wydatków mieszkaniowych,
- posiłków wydawanych codziennie dla około **390** osób przez Jadłodajnie prowadzone przez organizacje pozarządowe na podstawie umowy „mały grant” oraz umów na dotacje zawieranych przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

JADŁODAJNIE	Liczba posiłków
Jadłodajnia Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta – koło katowickie ul. Bracka 18	30
Jadłodajnia Rzymsko - Katolickiej Parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny Pl. Szramka 1	160
Jadłodajnia Górnośląskiego Towarzystwa Charytatywnego ul. Jagiellońska 17	200
RAZEM:	390

2.4 Praca socjalna dla różnych grup podopiecznych

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej nadal pracują w ramach czterech specjalizacji:

- **osób starszych i niepełnosprawnych** – podejmowane działania są nakierowane na aktywizację społeczną osób, które ze względu na wiek, chorobę i/lub niepełnosprawność nie mogą samodzielnie realizować swoich potrzeb życiowych oraz tworzenie sieci wsparcia, która umożliwi pomoc tym osobom w funkcjonowaniu w środowisku. Ze względu na stale rosnącą populację osób starszych

i niepełnosprawnych, wypracowywane są nowe formy pracy socjalnej, zapobiegające zjawisku wykluczenia społecznego. W szczególnie trudnych okresach dla osób starszych, takich jak zima i lato pracownicy socjalni dodatkowo monitorują środowiska osób starszych;

- **osób bezrobotnych** – w stosunku do tej grupy klientów, praca pracowników socjalnych polega na podejmowaniu działań aktywizujących zawodowo i społecznie w celu zwiększenia szans klienta na podjęcie zatrudnienia. Nadal kontynuowana jest współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Katowicach w zakresie aktywizacji zawodowej klientów Ośrodka;
- **rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi** – założeniem pracy w tej specjalizacji jest zaspokojenie podstawowych potrzeb dzieci. Dotychczas wypracowane standardy oraz zdobyte doświadczenie pozwalają na systemowe podejście do pracy z rodziną. Jej celem jest udzielenie pomocy i wsparcia w przewidywaniu występujących w rodzinie problemów i niwelowaniu istniejących zaniedbań. Cel ten realizowany jest zarówno poprzez indywidualną pracę socjalną, jak i formy grupowe. W sytuacjach zagrożenia dobra i bezpieczeństwa dziecka podejmowane są działania interwencyjne przy współudziale Policji, Sądu i Ośrodka Interwencji Kryzysowej;
- **rodzin zastępczych, naturalnych oraz usamodzielnianych wychowanków** – praca socjalna ukierunkowana jest głównie na wspieranie rodziny zastępczej w pełnionej przez nią roli. Z młodymi osobami opuszczającymi placówki lub rodziny zastępcze prowadzona jest praca, której celem jest umożliwienie samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu.

Dzięki wysokiemu poziomowi prowadzonej metodyki pracy socjalnej możliwe jest aktywne włączenie w rozwiązywanie swoich problemów dużej liczby osób i rodzin. W 2020 r. wykonano następujące formy pracy socjalnej dla **3 509** rodzin:

FORMA PRACY SOCJALNEJ*	LICZBA
Kontakty z rodziną (wizyta, interwencja kryzysowa, odwiedziny, organizacja wolnego czasu)	2 721
Kontakty z instytucjami (załatwianie dokumentu tożsamości, spraw w biurach, współpraca ze służbami porządkowymi itp.)	298
Współpraca z innymi organizacjami (wystąpienia o pomoc do organizacji charytatywnych, organizacja umieszczenia w DPS, współpraca z pracownikami socjalnymi innych instytucji)	171
Funkcjonowanie rodziny (rozładowywanie konfliktów rodzinnych, kontakty z rodziną zewnętrzną, resocjalizacja)	45
Alimenty (pomoc w załatwieniu alimentów, odnalezienie opiekuna prawnego, przygotowanie i wniesienie sprawy o alimenty, reprezentowanie w instytucjach prawnych)	5
Świadczenia ZUS i pokrewne (przygotowanie i wniesienie sprawy o świadczenia emeryt-rent., pomoc w ustaleniu stopnia niepełnosprawności)	23
Zaopatrzenie (dostarczanie żywności, lekarstw, opału, innych przedmiotów)	4
Zakupy (żywności, lekarstw, środków higieny osobistej, opału, innych przedmiotów)	30
Usługi (załatwianie usług hydraulicznych, RTV, napraw sprzętu domowego, organizacja pomocy usługowej przez organizacje pozarządowe)	255
Żywnienie (załatwienie żywienia w szkole, zakładzie pracy)	241
Mieszkanie (załatwienie ubezpieczenia mieszkania, sprzętów, zamiany mieszkania, przeprowadzki, pomoc w uzyskaniu lokalu socjalnego)	312
Kontakty z otoczeniem (kontakty z klubami seniora, nawiązanie kontaktów z sąsiadami, kreowanie kontaktów społecznych)	114
Praca (pomoc w podjęciu pracy zarobkowej, współpraca z zakładem pracy)	111
Oświata (współpraca ze szkołą, załatwienie żłobka, przedszkola, douczanie dzieci, umieszczenie w Domu Dziecka)	85
Czas wolny (załatwianie kolonii, wakacji w miejscu zamieszkania, zimowiska)	130
Opieka medyczna w miejscu zamieszkania (załatwienie wizyty lekarza, współpraca ze służbami medycznymi, współpraca z placówkami zwalczającymi uzależnienia)	154
Współpraca ze szpitalami (organizacja umieszczenia w szpitalu, organizacja pobytu w szpitalu, odwiedziny)	20
Poradnictwo specjalistyczne (organizacja ogólnych porad prawnych, pedagogicznych, pomocy psychologicznej, porady indywidualne)	346
Inne formy pracy socjalnej	3 361

*podział na kategorie oraz opisy do kategorii są zgodne ze słownikiem centralnym znajdującym się w systemie komputerowym Pomost Std. dystrybuowanym przez MRIPS.

2.5 Porady prawne

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnieni są konsultanci ds. prawnych prowadzący poradnictwo prawne dla podopiecznych. Udzielają również konsultacji pracownikom Ośrodka, w tym pracownikom socjalnym.

W 2020 roku konsultanci świadczyli poradnictwo dla klientów incydentalnie z uwagi na szeroki zakres możliwości skorzystania z poradnictwa poza Ośrodkiem oraz z powodu epidemii COVID-19.

W 2020 roku udzielono łącznie porad w następującym zakresie:

Indywidualne konsultacje prawne w zakresie:	Liczba porad w 2020 r.
Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (rozwoły i podział majątku, sprawy o ustalenie ojcostwa, zaprzeczenie ojcostwa, przemocy w rodzinie, ustalenie alimentów)	12
Zabezpieczenia społecznego (sprawy związane ze stosunkiem pracy, pozwy i odwołania do ZUS)	5
Ochrony praw lokatorów (dotyczące spraw mieszkaniowych, eksmisji, uzyskania tytułu prawnego do lokalu, najmu i podnajmu)	6
Konsultacje w środowisku	0
RAZEM:	23

W 2020 r. udzielono **765** godzin indywidualnych konsultacji dla pracowników Ośrodka, zgodnie ze stosowanym przez konsultantów opisem usług.

2.6 Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – Podprogramu 2019 i Podprogramu 2020 (FEAD)

W okresie od stycznia do lipca 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów biorących udział w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, kontynuował wydawanie skierowań do Podprogramu 2019 (FEAD) osobom, które spełniały kryteria ww. programu. Realizacja Podprogramu 2019 obejmowała okres sierpień 2019 roku – lipiec 2020 roku. W 2020 roku do Podprogramu 2019 wydano **472** skierowania dla **946** osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w ramach Podprogramu 2019 wydawał skierowania do następujących organizacji:

- Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej z siedzibą przy Al. Korfantego 84a. Punkt wydawania żywności mieści się w Katowicach przy ul. 1-go Maja 24;
- Caritas Archidiecezji Katowickiej, która podpisała umowy na realizację Podprogramu 2019 z:
 - Parafią Wniebowzięcia MP Różańcowej, ul. Zadole 36,
 - Parafią Wniebowzięcia NMP, ul. Graniczna 26,
 - Parafią św. Apostołów Piotra i Pawła, ul. Mikołowska 32,
 - Parafią św. Ludwika IX Króla i Wniebowzięcia NMP, ul. Panewnicka 76,
 - Górnośląskim Towarzystwem Charytatywnym ul. Sienkiewicza 23.

Ze względu na trwający stan epidemii, zgodnie ze zmianą wytycznych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów biorących udział w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, istniała możliwość wydania skierowania w sposób zdalny. Dzięki pomocy wolontariuszy osobom starszym lub niepełnosprawnym, które wyraziły zgodę, paczki żywnościowe były dowożone do domu.

W październiku 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach rozpoczął wydawanie skierowań do Podprogramu 2020 dla osób spełniających kryteria określone w wytycznych do ww. programu.

W okresie od października do końca grudnia 2020 roku do Podprogramu 2020 wydano **1 192** skierowania dla **2 727** osób. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w ramach Podprogramu 2020 wydaje skierowania do następujących organizacji:

- Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej z siedzibą przy Al. Korfantego 84a. Punkt wydawania żywności mieści się w Katowicach przy ul. 1-go Maja 24;
- Caritas Archidiecezji Katowickiej, która podpisała umowy na realizację Podprogramu 2020 z:
 - Parafią Wniebowzięcia MP Różańcowej, ul. Zadole 36,
 - Parafią Wniebowzięcia NMP, ul. Graniczna 26,
 - Parafią św. Apostołów Piotra i Pawła, ul. Mikołowska 32,
 - Parafią św. Ludwika IX Króla i Wniebowzięcia NMP, ul. Panewnicka 76,
 - Górnośląskim Towarzystwem Charytatywnym ul. Sienkiewicza 23.

Aktualizacją Wytycznych Instytucji Zarządzającej (MRPiPS) dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów dotyczące działań realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 z dnia 26.11.2020 roku podniesiono kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania pomocy żywnościowej do 220% tj. 1 542,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1161,60 zł dla osoby w rodzinie. Zgodnie z wytycznymi Podprogram 2020 ma potrwać do końca sierpnia 2021 roku.

2.7 Sklep socjalny

W dniu 10 grudnia 2020 roku w Katowicach przy ulicy Tysiąclecia 82 rozpoczął swoją działalność Sklep Socjalny, w którym najbardziej potrzebujący mieszkańcy miasta mogą zrobić podstawowe zakupy w atrakcyjnych cenach.

Z zakupów w Sklepie Socjalnym mogą korzystać osoby spełniające określone kryteria, na podstawie specjalnych skierowań uprawniających do dokonywania zakupów w sklepie, które wydawane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Powyższe skierowanie może uzyskać osoba, której dochód nie przekracza 250% kryterium dochodowego tj. 1 752,50 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz 1 320,00 zł w przeliczeniu na każdą osobę w rodzinie.

Na dzień 31.12.2020 r. wydano **1 572** skierowania do Sklepu Socjalnego dla **3 885** osób, w tym wydano 260 skierowań dla osób powyżej 60. roku życia (w tym 43 skierowania dla osób powyżej 70. roku życia kwalifikujących się do programu Wspieraj Seniora bez usług opiekuńczych).

2.8 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu pomocy środowiskowej.

Rok	Liczba mieszkańców Katowic (dane z GUS) stan na koniec roku	Liczba rodzin, które zgłosiły się o pomoc do Ośrodka	Liczba osób w tych środowiskach	% mieszkańców Katowic objętych pomocą
2017	274 396	9 094	22 735	8,28
2018	271 256	8 640	21 600	7,96
2019	268 377	8 514	21 285	7,93
2020	265 464	7 847	19 618	7,39

*liczba mieszkańców Katowic zameldowanych na pobyt stały – stan na dzień 31.12.2020 r.

III. WSPÓŁPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ

Współpraca samorządu ze społecznością lokalną stanowi jeden z elementów „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021”. Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest zwiększenie partycypacji obywatelskiej mieszkańców i roli organizacji pozarządowych w realizowaniu polityki społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizował „Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok” koordynowany przez Wydział Polityki Społecznej

a w szczególności Pełnomocnika Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych. Podstawowym celem programu jest stworzenie koalicji na rzecz pracy w środowisku i wokół społecznych problemów, inicjowanie ruchów samopomocowych i obywatelskich, promowanie i wdrażanie pracy wolontaryjnej i zespołowej, inicjowanie lokalnych prospołecznych akcji i wydarzeń.

Na podstawie art. 19b ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, mieszkańcy miasta Katowice mają prawo do złożenia wniosku o realizację zadania publicznego miasta Katowice w zakresie inicjatywy lokalnej. W 2019 roku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach wpłynęło **17** inicjatyw lokalnych, z których **12** zostało pozytywnie ocenionych i przekazanych do zrealizowania przez Ośrodek przy współpracy z wnioskodawcami. W dniu 5 marca 2020 r., podpisano umowę na realizację inicjatywy pn. **„Kurczaki, pisanki i baranków kilka to na Bagnie wielkanocna chwilką. Spotkanie Wielkanocne.”** o wartości **4 000,00 zł**. W ramach inicjatywy dokonano zakupów produktów spożywczych na warsztaty florystyczne oraz poczęstunek na wszystkie zaplanowane warsztaty. W związku z ogłoszeniem epidemii na terenie naszego kraju powyższa inicjatywa została wstrzymana. Koszt inicjatywy: **1 049,51 zł**.

Z dniem 22 kwietnia 2020 roku została podjęta decyzja o całkowitym lub częściowym odstąpieniu od realizacji inicjatyw lokalnych planowanych na 2020 rok. W przypadku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach to 1 częściowe oraz **10** całkowitych odstąpień od realizacji inicjatyw lokalnych w 2020 r.

W grudniu 2020 r. zrealizowano inicjatywę lokalną pn. **„Wigilia dla Seniorów”** w formule wydawania poczęstunku świątecznego dla **100** seniorów – mieszkańców dzielnicy Dąb. Każdy z seniorów otrzymał paczkę z ciepłym posiłkiem wigilijnym, ciastem oraz drobnymi słodkimi upominkami. Większość paczek z poczęstunkiem dowozili uczestnikom wolontariusze. W ramach inicjatywy dokonano zakupu usługi. Koszt inicjatywy **6 000 zł**.

Działając na podstawie Zarządzenia nr 255/2019 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 16 kwietnia 2019 r. w sprawie określenia zasad i harmonogramu realizacji **Budżetu Obywatelskiego** Katowice 2019, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach przy współpracy z wnioskodawcami realizował w ramach VI edycji Budżetu Obywatelskiego zadanie publiczne skierowane do osób w wieku 55+ zamieszkujących w dzielnicach Piotrowice i Ochojec” pt.: **„Aktywni Seniorzy 55+”**. Wartość zadania: **57 520,00 zł**. W ramach zadania zorganizowano:

- **6** wyjść do kina oraz **2** wyjścia do teatru – każde dla **30-40** osób,
- zajęcia „Stretching” - **20** zajęć dla grupy średnio **7** osób,
- zajęcia „Pilates” - **32** zajęcia dla grupy średnio **8** osób,
- zajęcia Nordic Walking - **24** zajęcia dla grupy średnio **8** osób,
- zajęcia „Zumba” - **6** zajęć dla grupy średnio **8** osób,
- warsztaty pn.: „Naturalne kosmetyki”, warsztaty „Naturalne środki czystości” oraz warsztaty florystyczne. Z tego tytułu poniesiono wydatki związane z zakupem poczęstunku, zleceniem usługi oraz zakupem materiałów na zajęcia;
- wydarzenie pn.: „Pożegnanie lata” dla **30** osób,
- Andrzejki w formule wydawania poczęstunku andrzejkowego dla **70** seniorów. Każdy z seniorów otrzymał paczkę z ciepłym posiłkiem, ciastem oraz ciasteczkami z wróżbą;
- Warsztaty Bożonarodzeniowe – **30** seniorów otrzymało przygotowane pakiety materiałów do wykonania stroików świątecznych, a same warsztaty odbyły się w formule online,
- z okazji Międzynarodowego Dnia Seniora w październiku 2020 r. seniorzy byli w Teatrze Śląskim na spektaklu pt.: „Inteligenci”. Teatr odwiedziło **90** seniorów. Ze względu na pandemię nie odbyło się kolejne zaplanowane wyjście do Teatru Żelaznego, **95** seniorów otrzymało vouchery do wykorzystania w późniejszym czasie;
- poniesiono koszty promocji, materiałów oraz sprzętania pomieszczeń.

Zorganizowano wycieczki:

- do Niemodlina dla **41** osób – poniesiono koszty biletów wstępu, transportu oraz przewodnika,
- szlakiem Orlich Gniazd dla **33** osób – poniesiono koszty transportu, poczęstunku oraz wejść na zamek,

- „Meandry Odry widziane z kajaka” dla **37** osób – poniesiono koszty spływu kajakowego, biletów wstępu, transportu, przewodnika i poczęstunku.

Wysokość środków wydatkowanych na ten cel: **57 510,41 zł**. Projekt finansowany ze środków budżetu miasta Katowice.

3.1 Współpraca ze środowiskiem lokalnym w zakresie społecznej i zawodowej readaptacji osób w trudnej sytuacji życiowej

Współpraca ze społecznością lokalną w zakresie readaptacji osób w trudnej sytuacji życiowej realizowana była w ramach Programów Aktywności Lokalnej, których głównym celem było podniesienie poziomu aktywności mieszkańców oraz instytucji lokalnych na rzecz samodzielnego rozwiązywania ważnych, zdiagnozowanych problemów społecznych, dotyczących m.in. osoby korzystające z pomocy MOPS, zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym. W ramach projektu „Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” realizowane były: **Program Aktywności Lokalnej w Wełnowcu – Józefowcu i Dębie** i **Program Aktywności Lokalnej w Zawodziu**. Ponadto w 2020 roku realizowane były projekty dzielnicowe, skupiające społeczności lokalne w formie centrów społecznościowych m.in. projekty: „**Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu**”, „**Centrum Społecznościowe „SZOPKI” w Szopienicach**”, „**Centrum Społecznościowe - „Nasze Załęże**”, „**Bogucice – moje miejsce na ziemi**”, „**Centrum Społecznościowe w Śródmieściu**”, „**Katowice miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej**” dedykowany osobom niepełnosprawnym, a od listopada 2020 r. „**Centrum Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu**”. W 2020 roku realizowano także programy aktywności lokalnej dedykowanej ściśle określonej grupie beneficjentów tj. seniorom w ramach projektu „**Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego**”, w ramach którego realizowano programy aktywności lokalnej w dzielnicach Nikiszowiec-Janów, Bogucicach, Zawodziu, Załężu, Śródmieściu i Szopienicach. Więcej informacji na ww. temat w rozdziale XVIII.

3.2 Dotowanie zadań pomocy społecznej realizowanych przez podmioty uprawnione

W 2020 roku Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice prowadził dotowanie zadań z pomocy społecznej realizowanych przez podmioty uprawnione.

3.3 Zlecanie usług podmiotom niepublicznym na podstawie Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 oraz z 2020 r. poz. 288, 1086) oraz Ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U.2019. poz. 2019 z późn. zm.).

Lp.	Podmiot niepubliczny	Zadanie	Liczba uczestników	Wykonanie za I-XII.2020 r. (w zł)
Prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze				
1	Stowarzyszenie na Rzecz Rodziny i Zastępczego Rodzicielstwa „Nowy Dom”, Siemianowice Śl. ul. Jaworowa 2	Prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe *	12	25 320,00

*po zakończeniu szkolenia, osoby biorą udział w spotkaniach w ramach grupy wsparcia

Lp.	Podmiot niepubliczny	Zadanie	Liczba miejsc	Wykonanie za I-XII 2020 r. (w zł)
Pomoc osobom zaburzonym				
1	Caritas Archidiecezji Katowickiej - Ośrodek Św. Jacka	Przygotowywanie i dowożenie gorących posiłków do Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Brata Alberta 4	20	3 098,46

Ponadto na podstawie ustawy prawo zamówień publicznych świadczone były usługi na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Wykonanie za I-XII 2020 r. (w zł)
Usługi na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej			1 870 241,91
1	Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym - Oddział Odrodzenie Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych	Dzienny pobyt dzieci powyżej 6. roku życia, młodzieży i osób niepełnosprawnych	227 977,80
2	Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym - Oddział Odrodzenie Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych	Gimnastyka korekcyjna	42 406,72
3	Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym - Oddział Odrodzenie Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych	Opracowywanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	171 957,73
4	Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym - Oddział Odrodzenie Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych	Świadczenie poradnictwa psychologicznego dla dzieci i młodzieży korzystających z usług lub ich rodzin i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin dzieci i młodzieży korzystających z usług	7 437,47
5	Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Dzienny pobyt dzieci powyżej 6. roku życia, młodzieży i osób niepełnosprawnych	481 910,42
6	Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Gimnastyka korekcyjna	33 733,62
7	Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Opracowywanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	464 319,85
8	Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Świadczenie poradnictwa psychologicznego dla dzieci i młodzieży korzystających z usług lub ich rodzin i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin dzieci i młodzieży korzystających z usług	6 504,69
9	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy	Gimnastyka korekcyjna	20 215,02
10	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy	Hipoterapia	124 343,76
11	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy	Logorytmika	91 625,12
12	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy	Stymulacja rozwoju neuroruchowego przy użyciu sprzętu MASTER	115 787,44
13	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy	Opracowywanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	47 422,56
14	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy	Świadczenie poradnictwa psychologicznego dla dzieci i młodzieży korzystających z usług lub ich rodzin i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin dzieci i młodzieży korzystających z usług	34 599,71

3.4 Promowanie idei wolontariatu i pozyskiwania wolontariuszy do współpracy w realizowaniu zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych

Wolontariat	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba wolontariuszy	65	78	98	77
Liczba godzin pracy wolontariuszy	3 094,75	3 015,75	2 995,5	1 026,25

W 2020 roku liczba osób pracujących w ramach wolontariatu uległa zmniejszeniu w stosunku do roku 2019. Liczba godzin przepracowanych przez wolontariuszy uległa również zmniejszeniu. Przyczyną tej sytuacji była pandemia COVID-19.

Zadanie	Liczba wolontariuszy	Liczba godzin pracy wolontariuszy
Wolontariat na rzecz dzieci i młodzieży		
Świetlice Specjalistyczne	8	95,75
PAL-W w ramach projektu "Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach"	25	96,5
Program „Słonecznik”	3	26
Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej	2	2
RAZEM:	38	220,25
Wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych		
Program „Słonecznik” - wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	18	640
Program Aktywności Lokalnej - Bogucice moje miejsce na ziemi	3	20
Korpus Wsparcia Seniora	6	2
RAZEM:	27	662
Wolontariat na rzecz osób dotkniętych problemem przemocy		
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	12	144
RAZEM:	12	144

Wolontariat daje możliwość pozyskania dodatkowych środków w postaci świadczenia usług na rzecz podopiecznych i Ośrodka. Szacunkowy koszt wolontariatu wynosi **18 739,73 zł** (jako podstawę kalkulacji przyjęto: dla wolontariatu na rzecz dzieci i młodzieży, osób dotkniętych problemem przemocy – średnią godzinową stawkę pracownika socjalnego zatrudnionego w terenie 19,82 zł; dla wolontariatu na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, osób bezdomnych – średnią godzinową stawkę opiekuna 17,97 zł; dla wolontariatu w postaci prac administracyjno-biurowych – średnią godzinową stawkę referenta 17,21 zł).

3.5 Darowizny na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał **dary rzeczowe**, m.in. zabawki, odzież, artykuły spożywcze, odzież, zestawy obiadowe, artykuły tekstylne, kosmetyki, artykuły higieniczne, buty, artykuły szkolne, oczyszczacz powietrza, kuchnię elektryczną, lodówkę, pralkę, szorowarkę karcher, słodycze, opłacenie wejścia dla dzieci do „Wrotkarni”, przyłbice, urządzenie wielofunkcyjne LEXMARK – na łączną kwotę **265 319,93 zł**.

3.6 Darowizny na rzecz klientów Ośrodka

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach pośredniczy w przekazywaniu osobom potrzebującym używanych mebli, artykułów gospodarstwa domowego oraz innych elementów wyposażenia

mieszkania. Osoby chętne zgłaszają do Ośrodka używane, ale jeszcze dobre i sprawne rzeczy, które chcą przekazać dla osób potrzebujących takiej pomocy, a Ośrodek pośredniczy w przekazywaniu i transporcie tych rzeczy osobom potrzebującym.

W 2020 roku przekazano nieodpłatnie na rzecz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej następujące sprzęty:

Realizacja darowizn na rzecz podopiecznych w 2020 roku	
Rodzaj darowizny	szt./kpl.
meble	31
artykuły gospodarstwa domowego	6
RAZEM:	37

3.7 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu współpracy Ośrodka ze społecznością lokalną.

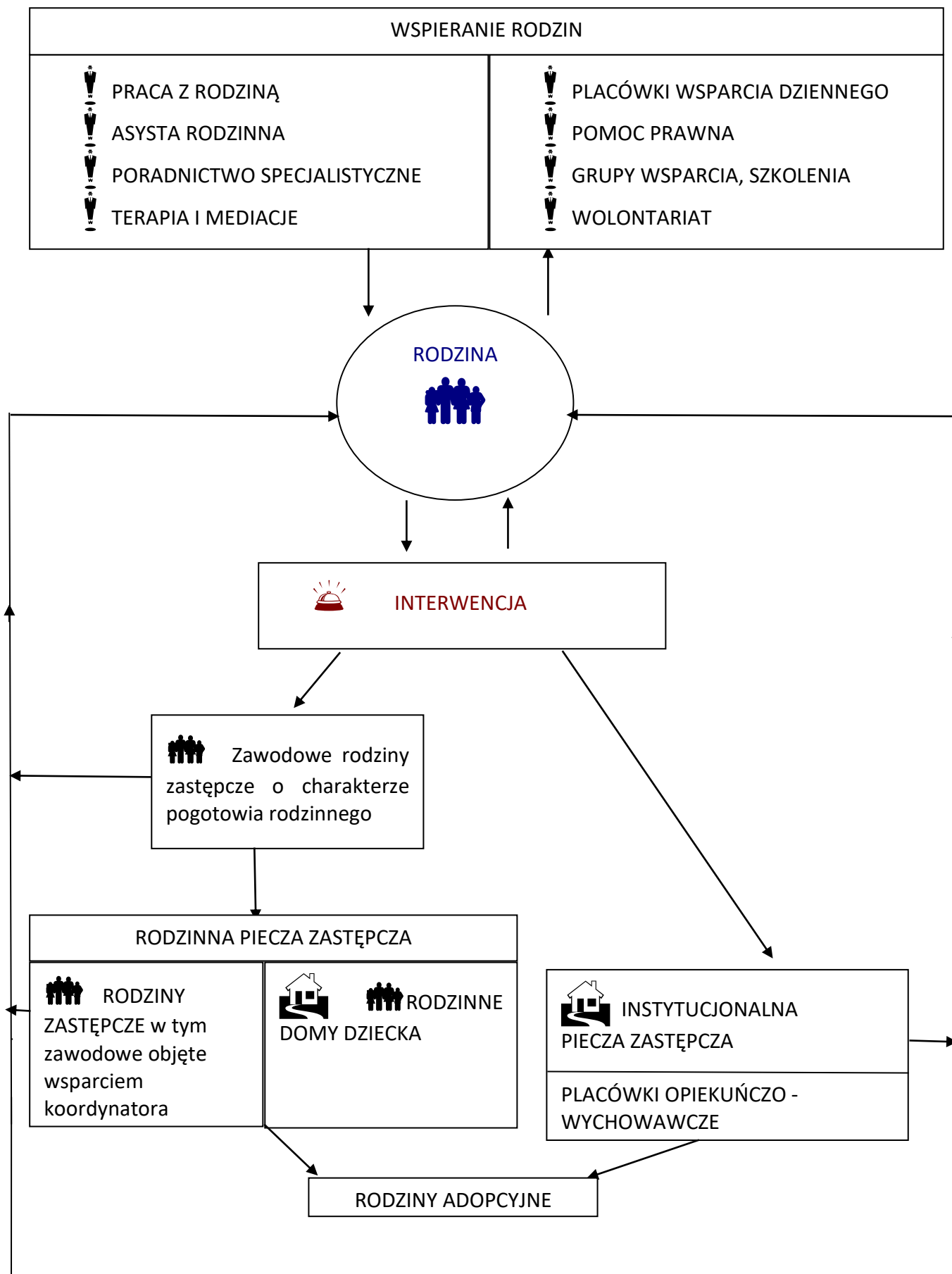
Zakres współpracy:

	2017	2018	2019	2020
Poniesione wydatki na realizację współpracy z podmiotami niepublicznymi (w zł)	5 049 809,73	2 113 530,64* w tym koszty projektów z 2018 roku 1 969 084,98	1 911 047,99	1 898 660,37
Liczba organizacji pozarządowych i innych podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	10	5	5	5
Liczba projektów	28	16	16	16
Średni koszt projektu (w zł)	180 350,35	123 067,81	119 440,49	118 666,27

*w styczniu 2018 roku zapłacono rachunki za usługi świadczone w grudniu 2017 r.

W 2020 roku zarówno liczba organizacji, którym zlecano zadania w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych, jak i liczba projektów, nie uległy zmianie. Widoczne zmiany w kwocie wydatków na realizację współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz średnim koszcie projektu to także efekt rosnącej liczby zadań/usług zleczanych organizacjom pozarządowym w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (zadania realizowane i finansowane ze środków będących w dyspozycji Wydziału Polityki Społecznej). W porównaniu do 2017 roku Wydział Polityki Społecznej przejął dotowanie m.in. takich zadań jak: pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym (prowadzenie dziennych domów pomocy społecznej), świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, pomoc osobom z rodzin dotkniętych przemocą. Opisany trend wpisuje się w systemowe rozwiązania wdrażane długofalowo na terenie miasta Katowice, mające na celu wzrost partycypacji podmiotów trzeciego sektora w realizacji zadań z zakresu polityki społecznej. Docelowo wszystkie zadania zleczane organizacjom pozarządowym w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych mają być dotowane na podstawie konkursów ogłaszanych zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV. SYSTEM POMOCY DZIECKU I RODZINIE

Wspieranie rodziny stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021. Celem strategicznym jest tworzenie systemu pomocy dziecku i rodzinie, pozwalającego na utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej lub zapewnienie opieki i wychowania poza rodziną naturalną z zachowaniem preferencji form prorodzinnych. Na system opieki dla tej kategorii klientów, na który w roku 2020 wydatkowano kwotę **16 224 449,83 zł** składa się:

4.1 Wspieranie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo-wychowawczych

4.1.1 Praca socjalna z rodziną

Praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, prowadzona jest przez pracowników socjalnych Terenowych Punktów Pomocy Społecznej, których działania w omawianym obszarze są skierowane na zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych dzieci. Ponadto prowadzona jest również praca z rodzinami zastępczymi, naturalnymi oraz usamodzielnianymi wychowankami. Działania pracowników – koordynatorów mają w tym przypadku na celu diagnozę sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, rozpoznanie nieprawidłowości w pełnieniu funkcji rodziny zastępczej oraz wynikających z tego problemów opiekuńczo – wychowawczych. W odniesieniu do rodzin naturalnych, praca socjalna ma na celu przygotowanie rodziny do ponownego podjęcia opieki nad dzieckiem.

W ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinom zastępczym udzielało pomocy i wsparcia również **25** koordynatorów (szczegółowe informacje w sprawozdaniu organizatora rodzinnej pieczy zastępczej).

4.1.2 Asysta rodzinna

W 2020 roku Ośrodek kontynuował realizację specjalistycznej pracy socjalnej w zakresie asysty rodzinnej. Realizacja zadań z zakresu asysty rodzinnej stanowi odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby korzystających z pomocy Ośrodka mieszkańców Katowic. Celem świadczenia usługi jest poprawa sytuacji życiowej rodzin w trudnej sytuacji rodzinnej, w tym w szczególności stworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie kompetencji rodzicielskich. Adresaci usługi to rodziny, w których dominującym problemem są trudności opiekuńczo – wychowawcze z dziećmi, gotowe do rozwiązywania swojej trudnej sytuacji i współpracujące z pracownikiem socjalnym, posiadające zasoby pozwalające rozwiązać zidentyfikowane problemy przy wykorzystaniu posiadanych możliwości i zasobów, w szczególności zagrożone wykluczeniem społecznym oraz umieszczeniem dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Usługa w zakresie asysty rodzinnej była realizowana na terenie miasta Katowice przez **27** odpowiednio przygotowanych pracowników Ośrodka (dana dotyczy liczby etatów asystentów rodziny - do 31 sierpnia 2020 r. Ośrodek dysponował 27 etatami asystentów rodziny). W związku z zakończeniem projektu „CAM” od września 2020 r. Ośrodek dysponował 25 etatami asystentów rodziny. Łączna liczba zatrudnionych pracowników wynosiła 25.

Pracownicy realizujący zadania z zakresu asysty rodzinnej objęli wsparciem **278** rodzin, w tym **33** rodziny w ramach projektu pozakonkursowego „Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”, **25** rodzin z projektu „Ramię w ramię Rozwój usług społecznych w Katowicach - II etap” realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020, **24** rodziny w ramach projektu „Centrum Animacji Młodzieżowej (CAM) w Szopienicach - I etap” oraz **196** rodzin, wobec których usługę świadczą asystenci zatrudnieni w ramach etatów gminnych. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku odbyło się **171** zespołów ds. pracy z osobą/rodziną. Asystenci rodziny uczestniczyli również w **53** grupach roboczych ds. przemocy w rodzinie.

Realizacja usługi asystenta rodziny w 2020 roku

Liczba rodzin, które rozpoczęły usługę z zakresu „Asysty rodzinnej” w 2020 r.	Liczba rodzin planowanych do kontynuacji usługi z zakresu „Asysty rodzinnej” w 2021 r.	Liczba rodzin (narastająco) w 2020 r. korzystających z usługi asystenta rodziny.
97	193	278

4.1.3 Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców Katowic (bez względu na ich sytuację dochodową), rodzin w trudnej sytuacji życiowej, rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi oraz dla młodzieży realizowane było przez psychologów, pedagoga, terapeutów oraz mediatora Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii. Obejmowało ono diagnozowanie problemów osób/rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej i pedagogicznej. W ramach poradnictwa prowadzona była także psychoedukacja. Kontynuowano także prowadzenie poradnictwa specjalistycznego (zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.) w formie psychoterapii indywidualnej i rodzinnej w ujęciu systemowym oraz mediacji.

Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne

Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne miało na celu wzmocnienie poczucia odpowiedzialności osób, w szczególności rodziców za własną sytuację życiową, adekwatne spostrzeganie swoich problemów, a także zmianę stylu wychowania dzieci i zwrócenie uwagi na ich indywidualne potrzeby, dostarczanie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodziców. Wsparcie w stosunku do młodzieży miało na celu wzrost umiejętności planowania swojej przyszłości oraz naukę budowania celów życiowych poprzez wykorzystywanie własnych zasobów.

Wsparcie psychologiczne świadczone przez psychologów Centrum Poradnictwa Specjalistycznego udzielane było także osobom starszym zamieszkującym mieszkanie chronione w Katowicach przy ul. Łętowskiego 6a oraz dzieciom i młodzieży uczestniczącym w zajęciach Świetlicy Specjalistycznej nr 5 i Specjalistycznego Klubu Młodzieżowego nr 3 przy ul. Czecha 2 w Katowicach. Ponadto w I półroczu 2020 roku psycholog Centrum Poradnictwa Specjalistycznego uczestniczył w rozmowach rekrutacyjnych kandydatów do mieszkania treningowego przy ul. Chopina 9 w Katowicach.

W marcu 2020 roku, w związku z rozprzestrzenianiem się choroby COVID – 19, uruchomione zostały 2 numery telefonów interwencyjnych (możliwość rozmowy telefonicznej lub przez komunikator WhatsApp) obsługiwanych zdalnie przez psychologów Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, przeznaczone dla osób dotkniętych pandemią koronawirusa, poszukujących wsparcia psychologicznego. Ponadto dla osób chętnych udzielano wsparcia psychologicznego i pedagogicznego w postaci konsultacji online za pomocą komunikatora WhatsApp z możliwością video rozmowy lub poprzez aplikację MTeams. Uruchomiono także możliwość korzystania ze wsparcia psychologiczno – pedagogicznego w postaci rozmów telefonicznych.

Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia psychologiczno – pedagogicznego w 2020 roku.	129
Liczba spotkań, podczas których udzielano wsparcia psychologiczno – pedagogicznego dla rodzin i osób w 2020 roku.	818
Łączny wymiar godzin udzielonego wsparcia w 2020 roku.	840

Poradnictwo specjalistyczne realizowane było również w ramach **Programu „Trening Umiejętności Rodzicielskich (TUR)”**.

Program „Trening Umiejętności Rodzicielskich (TUR)”

Trening to cykl warsztatów związanych z podnoszeniem kompetencji rodzicielskich. Warsztaty kierowane były do rodziców, którzy w trakcie wychowywania dzieci napotykają na szereg trudności. Trudności te dotyczą zarówno porozumiewania się z dzieckiem, jak i egzekwowania ustalonych zasad, rozwiązywania pojawiających się konfliktów czy problemów wychowawczych. Warsztaty przeznaczone były też dla tych rodziców, którzy nie radzą sobie z własnymi emocjami pojawiającymi się w kontakcie z dzieckiem i których metody wychowawcze okazały się nieskuteczne albo nieprawidłowe. Spotkania odbywały się w systemie indywidualnym.

Liczba uczestników programu w 2020 roku.	7
Liczba spotkań w ramach programu w 2020 roku.	28
Liczba godzin programu w 2020 roku.	30

4.1.4 Terapia

Psychoterapia jest celowym i planowanym oddziaływaniem psychologicznym, zmierzającym do złagodzenia lub usunięcia objawów, z którymi pojawia się klient lub (i) do poprawy funkcjonowania psychicznego i społecznego, wspierającym dążenia osoby lub rodziny do zdrowia i rozwoju. Słowo „psychoterapia” oznacza „troskę o duszę lub bycie drugiego człowieka”. Celem psychoterapii jest zmniejszenie nasilenia objawów zaburzeń psychicznych lub ich usunięcie, wspomaganie, ochrona i stabilizacja zdrowia psychicznego, przepracowanie różnego rodzaju kryzysów i trudności, przywrócenie zdolności do przeżywania i umiejętności cieszenia się życiem, rozwój osobowości pacjenta w kierunku lepszej realizacji swoich celów życiowych, poszerzenie świadomości dotyczącej własnego funkcjonowania, poprawa jakości życia.

W okresie sprawozdawczym realizowane były działania z zakresu wsparcia psychoterapeutycznego w formie psychoterapii indywidualnej, rodzinnej i psychoterapii par. Od marca 2020 roku w związku z pandemią koronawirusa uruchomiono możliwość prowadzenia sesji online za pomocą komunikatora WhatsApp z możliwością video rozmowy lub poprzez aplikację MSTeams.

Liczba osób biorących udział w terapii w 2020 roku.	79
Liczba przeprowadzonych sesji terapeutycznych w 2020 roku.	1 149
Liczba godzin przeprowadzonych sesji terapeutycznych w 2020 roku.	1 170

4.1.5 Mediacje

Mediacje dają możliwość wspólnego rozwiązania sporu przez strony, bez narzucania im rozwiązań, które nie zawsze są zgodne z ich potrzebami. Biorąc udział w mediacji strony mają możliwość przedstawić fakty z własnej perspektywy, wyrazić swoje obawy i uczucia, a przede wszystkim decydować w swojej sprawie i o sobie. Mediacje prowadzone są w sprawach rodzinnych oraz rozwodowych i separacyjnych oraz konfliktów sąsiedzkich. Mediacje prowadził mediator wpisany na listę mediatorów przy Sądzie Okręgowym w Katowicach, uprawnionych do prowadzenia mediacji w sprawach rodzinnych.

Liczba osób biorących udział w mediacjach w 2020 roku.	56
Liczba spotkań dotyczących mediacji w 2020 roku.	139
Liczba godzin mediacji w 2020 roku.	124

4.1.6 Wolontariat

Pomoc dzieciom i młodzieży w ramach programu „Słonecznik”

W 2020 roku podejmowano szereg działań służących promocji programu oraz pozyskaniu nowych wolontariuszy: dwukrotnie umieszczono informację o rekrutacji wolontariuszy w Katowickim Informacyjnym Serwisie SMS-owym, w „Naszych Katowicach”, na stronie Urzędu Miasta Katowice w zakładce Aktualności; dystrybuowano plakaty i ulotki dotyczące programu do instytucji podległych Wydziałowi Kultury (biblioteki, miejskie domy kultury) oraz Wydziałowi Edukacji i Sportu (oddziały MOSiR) katowickiego Urzędu Miasta oraz do Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Osób Niepełnosprawnych; do biur karier Uniwersytetu Śląskiego, Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach, a także umieszczono informację o poszukiwaniu wolontariuszy na stronach internetowych śląskich uczelni wyższych oraz na stronie www.ngo.pl. Do współpracy w programie „Słonecznik” w 2020 roku zgłosiło się **21** osób, z których **18** zdecydowało się pomagać osobom starszym i/lub niepełnosprawnym (wsparcie to opisane jest szczegółowo w rozdziale 5.2. tego sprawozdania). Rekrutacja wolontariuszy do pomocy dzieciom i młodzieży w postaci bezpłatnych korepetycji trwała przez cały rok sprawozdawczy. Wsparciem objęte były dzieci będące mieszkańcami Katowic, uczęszczające do szkoły podstawowej. Korepetycje odbywały się za pisemną zgodą rodzica/opiekunów.

Łączna liczba dzieci, które wzięły udział w programie w roku 2020.	4
Łączna liczba wolontariuszy, którzy wzięli udział w programie w roku 2020.	3
Łączna liczba godzin przepracowanych przez wolontariuszy w roku 2020.	26

4.2 Całodobowa opieka nad dzieckiem – formy prorodzinne

4.2.1 Rodziny zastępcze

Jedną z form opieki zastępczej o charakterze prorodzinnym są rodziny zastępcze, do których zaliczamy:

- rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem,
- rodziny zastępcze niezawodowe,
- rodziny zastępcze zawodowe.

Rodzina zastępcza może być objęta wsparciem i pomocą pracownika socjalnego w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo - wychowawczych. Na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej udzielana jest pomoc pieniężna.

liczba rodzin zastępczych	ogółem narastająco
	311*
w tym:	
▪ spokrewnionych	193
▪ niezawodowe, zawodowe	120**
liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	435
w tym:	
▪ w rodzinach spokrewnionych	249
▪ w rodzinach niezawodowych, zawodowych	186

*jedna rodzina zastępcza pełni równocześnie funkcję rodziny niezawodowej i spokrewnionej

**jedna rodzina zastępcza niezawodowa przekształciła się w 2020 r. w rodzinę zastępczą zawodową

	łączna wartość (w zł)
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	4 201 203,81
Jednorazowe świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	26 007,00
Jednorazowe świadczenie związane z wystąpieniem zdarzeń losowych	1 480,00
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	6 450,00

*z pomocy w formie dofinansowania do wypoczynku skorzystało 14 dzieci z rodzin zastępczych

W 2020 roku ustanowionych przez sąd zostało **21** nowych rodzin zastępczych. Liczba dzieci w nich umieszczonych wyniosła łącznie **29**.

Zarówno rodzinom zastępczym, jak i rodzicom naturalnym dzieci oferowana jest praca socjalna w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej, specjalistyczne poradnictwo, w tym prawne, psychologiczne, terapeutyczne i pedagogiczne w Centrum Poradnictwa Specjalistycznego Metodyki i Strategii oraz w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Rodziny informowane są o działających organizacjach i stowarzyszeniach pozarządowych.

Zawodowe rodziny zastępcze:

Zawodowe rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego, realizując funkcje interwencyjne, zapewniają dzieciom krótkoterminową opiekę zastępczą w sytuacji kryzysu rodziny naturalnej, do czasu unormowania sytuacji życiowej ich rodziny.

Celem pracy pogotowia rodzinnego jest umożliwienie dziecku powrotu do rodziny naturalnej. W trakcie pobytu dziecka zapewnia się utrzymanie i umacnianie więzi z rodziną naturalną. Kontakty rodziców i krewnych z dziećmi, mają także na celu korektę zachowań i postaw wychowawczych rodziny naturalnej. Dlatego ważnym elementem w pracy pogotowia rodzinnego jest stały kontakt z pedagogiem i psychologiem. W przypadku braku możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej, poszukuje się możliwości umieszczenia dziecka w długoterminowej rodzinie zastępczej lub adopcyjnej.

Osoby pełniące zadania pogotowia rodzinnego otrzymują na podstawie zawartych umów wynagrodzenie. W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. osobom tym wypłacono wynagrodzenia na łączną kwotę **251 479,36 zł**.

W okresie sprawozdawczym tj. od stycznia do grudnia 2020 r. na terenie Katowic działały **3** pogotowia rodzinne, które łącznie zapewniały **9** miejsc. Na dzień 31 grudnia 2020 r. w pogotowiach rodzinnych przebywało łącznie **15** dzieci.

Zawodowym rodzinom zastępczym przysługuje rocznie 30 dni kalendarzowych przerwy w sprawowaniu pieczy zastępczej. W czasie urlopu zawodowej rodziny zastępczej oraz w innych szczególnych sytuacjach dzieci pozostają pod opieką rodzin pomocowych. W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. z powodu stanu epidemii nie powierzano dzieci rodzinom pomocowym.

Ponadto zawodowa rodzina zastępcza, w której przebywa więcej niż 3 dzieci, ma prawo do pomocy w opiece nad dziećmi i prowadzeniu gospodarstwa domowego. W tym celu zawarto umowy zlecenia z **13** osobami. Osobom tym w okresie od stycznia do grudnia 2020 r. wypłacono wynagrodzenia na łączną kwotę **238 381,82 zł**.

Dzieci w pogotowiach rodzinnych:

	liczba dzieci w pogotowiach rodzinnych w okresie sprawozdawczym	w tym dzieci nowopryjęte	podstawa umieszczenia dziecka w pogotowiu rodzinnym – liczba dzieci umieszczonych w okresie sprawozdawczym – dotyczy dzieci nowopryjętych		
			na podstawie postanowienia sądu	w tym: zmiana z opieki instytucjonalnej na pogotowie rodzinne	w wyniku interwencji Policji
łącznie narastająco	23	8	7	0	1

Na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dzieci przebywających w pogotowiach rodzinnych, MOPS udziela pomocy pieniężnej w ramach zadań własnych powiatu.

Zawodowe rodziny zastępcze zapewniają dzieciom długoterminową opiekę zastępczą do czasu zakończenia pracy z rodziną naturalną i usamodzielnienia rodziny lub do czasu przysposobienia dziecka albo jego usamodzielnienia.

Osoby pełniące zadania zawodowej rodziny zastępczej otrzymują na podstawie zawartych umów wynagrodzenie. W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. zawodowym rodzinom zastępczym wypłacono wynagrodzenia na łączną kwotę **326 665,86 zł**.

W 2020 r. przekształcono jedną niezawodową rodzinę zastępczą w rodzinę zastępczą zawodową. Ponadto jedna niezawodowa rodzina zastępcza, deklarująca chęć przekształcenia w zawodową rodzinę zastępczą, z powodu epidemii nie rozpoczęła szkolenia dla kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze oraz zadeklarowała wolę ukończenia szkolenia w 2021 roku, zależnie od sytuacji zdrowotnej związanej z koronawirusem. Jedna rodzina, kandydująca na zawodową rodzinę zastępczą zawiesiła starania, w związku z brakiem gotowości nastoletniej córki do współdzielenia mieszkania z obcymi dziećmi. Rodzina deklaruje, że zgłosi się ponownie w celu dokończenia procesu kwalifikacyjnego w przypadku zmiany decyzji przez córkę lub po jej usamodzielnieniu się.

Z dniem 31 grudnia 2020 r. jedna zawodowa rodzina zastępcza zakończyła działalność. W rodzinie od 2 grudnia 2020 r. nie przebywały dzieci – jedno dziecko przeniesiono do innej zawodowej rodziny zastępczej, a troje dzieci urlopowano za zgodą sądu do rodziców. Następnie, zgodnie z postanowieniem sądu, dwoje dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej, a jedno w domu pomocy społecznej.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. w Katowicach funkcjonowało **6** zawodowych rodzin zastępczych, w których przebywało **19** dzieci.

Koszt utrzymania dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych:

Rodzaj zawodowej rodziny zastępczej	łączna liczba miesięcy pobytu dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych	łączne wydatki na pomoc pieniężną na pokrycie kosztów utrzymania dzieci, wraz z remontami i wynagrodzeniami za okres sprawozdawczy narastająco (ze składkami MOPS)	Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka
3 rodziny o charakterze pogotowia rodzinnego - 23 dzieci	191	584 150,01	3 058,38
6 zawodowych rodzin zastępczych - 31 dzieci	289	830 738,16	2 874,52

4.2.2 Wsparcie dla rodzin zastępczych

Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków

Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków z terenu Katowic realizowane było przez Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zatrudniający wysoko wykwalifikowaną kadrę merytoryczną psychologów i pedagoga. Obejmowało ono diagnozowanie problemów rodzin zastępczych, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej i pedagogicznej.

Poradnictwo specjalistyczne miało na celu wspieranie rodzin zastępczych w wypełnianiu powierzonej im funkcji, wzmocnienie poczucia ich odpowiedzialności za wychowywanie dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, adekwatne spostrzeganie swoich problemów oraz problemów dzieci, rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodzin zastępczych, podniesienie świadomości rodziny poprzez zwrócenie uwagi na indywidualne potrzeby jej członków. Rodzinom zastępczym udzielano również wsparcia w radzeniu sobie z pojawiającymi się kryzysami czy problemami. Poradnictwo w stosunku do młodzieży miało na celu wzrost umiejętności planowania swojej przyszłości oraz naukę budowania celów życiowych poprzez wykorzystywanie własnych zasobów.

Liczba udzielonych specjalistycznych, indywidualnych porad psychologiczno – pedagogicznych dla rodzin zastępczych i wychowanków w nich umieszczonych w okresie I - XII 2020 r.	735*
Liczba osób, które skorzystały z porad psychologiczno – pedagogicznych w okresie I – XII 2020 r.	174*

*W okresie I - XII 2020 r. psycholodzy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej prowadzili poradnictwo specjalistyczne dla zawodowych rodzin zastępczych oraz dzieci w nich umieszczonych, w ramach których udzielono **15** porad dla **1** rodziny zawodowej. Łącznie poradnictwem objętych zostało **5** osób.

W tabeli ujęte zostały również porady telefoniczne i online, udzielone rodzinom zastępczym i wychowankom w związku z pandemią koronawirusa SARS -COV -2 dotyczące m.in. dostosowywania się do wprowadzanych obostrzeń, radzenia sobie z sytuacją kryzysową i pojawiającym się w związku z tym lękiem np. o własne zdrowie, organizacji nauki zdalnej dzieci.

Badania psychologiczne i pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze

Na przestrzeni 2020 roku, w ramach zapewnienia dziecku opieki i wychowania poza rodziną naturalną z zachowaniem preferencji form prorodzinnych, psycholodzy i pedagog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonywali badania psychologiczne i pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe i zawodowe. Na podstawie wyników badań sporządzana była opinia psychologiczno – pedagogiczna stanowiąca element całościowej oceny kandydatów.

Liczba opinii psychologiczno - pedagogicznych sporządzonych w okresie I - XII 2020 r.	32*
Liczba osób, którym wykonano badania psychologiczno –pedagogiczne w okresie I – XII 2020 r.	42

*W okresie sprawozdawczym wydane zostały 3 opinie psychologiczno – pedagogiczne, dotyczące 4 kandydatów (3 rodzin), sporządzone na podstawie badań psychologiczno – pedagogicznych przeprowadzonych pod koniec 2019 r.

Od stycznia do grudnia 2020 r. Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wszczął wobec 52 kandydatów (39 rodzin) działania zmierzające do zaopiniowania ich na rodzinę zastępczą. Należy zaznaczyć, że jedna z rodzin (1 osoba) w czasie całego okresu sprawozdawczego była opiniowana dwa razy na rodzinę zastępczą niezawodową. Dwie rodziny (3 osoby) przed rozpoczęciem procesu opiniowania zrezygnowały ze starań o ustanowienie ich rodziną zastępczą. W przypadku dwóch rodzin (3 osób), w IV kwartale 2020 r., rozpoczęto proces opiniowania i wykonano badania psychologiczne – pedagogiczne - opinia na ten temat zostanie natomiast wydana w 2021 r. W przypadku 4 rodzin (5 osób), także w IV kwartale 2020 r., rozpoczęto proces opiniowania, natomiast badania psychologiczne – pedagogiczne będą zrealizowane w 2021 roku. W przypadku 1 osoby (1 rodzina), w IV kwartale 2020 r., nawiązano kontakt z kandydatem i ustalono termin spotkania z nim w I kwartale 2021 r. celem rozpoczęcia procesu opiniowania. Jednej osobie (1 rodzinie) w IV kwartale 2020 r. wykonano badania psychologiczne – pedagogiczne i wydano na ten temat opinię psychologiczno - pedagogiczną, natomiast całościowy proces opiniowania nie zakończył się w 2020 r. W przypadku trzech rodzin (4 osoby), podjęto decyzję o nie poddawaniu ich ponownym badaniom psychologiczno – pedagogicznym z uwagi na ich aktualność, w związku z czym nie została wydana nowa opinia psychologiczno – pedagogiczna. Proces opiniowania 1 rodziny zawodowej (2 osób) został zawieszony z uwagi na sytuację rodzinną kandydatów, natomiast zostały jej wykonane badania psychologiczne – pedagogiczne i wydana na ten temat opinia.

Badanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej

W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. psycholodzy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonywali badania psychologiczne rodzicom zastępczym pełniącym funkcję rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej. Na podstawie wyników badań sporządzana była opinia określająca predyspozycje i motywację rodziców zastępczych do dalszego pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej.

Liczba opinii dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej sporządzonych w okresie I – XII 2020 r.	42*
Liczba osób, którym wykonano badania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej w okresie I – XII 2020 r.	64

*W minionym okresie sprawozdawczym wydana została również 1 opinia (odnośnie 1 osoby) predyspozycji i motywacji, która sporządzona została na podstawie badań psychologicznych przeprowadzonych w 2019 r.

W 2020 r., w związku z zagrożeniem epidemicznym, poddania się badaniom psychologiczno – pedagogicznym odmówiło łącznie 5 osób z 3 rodzin zastępczych. 2 osoby (2 rodziny), pomimo deklarowanej gotowości do poddania się badaniom, nie stawiły się na nie. Spotkanie z 1 rodziną (1 osobą), która również powinna poddać się badaniom pod koniec 2020 r., zostało ustalone w I kwartale 2021 r. Powodem powyższego była sytuacja zdrowotna ww., która uniemożliwiała jej wówczas uczestnictwo w badaniach. Należy wskazać, że jedna rodzina zastępcza zawodowa (2 osoby) zrezygnowała z poddania się badaniom psychologicznym w 2020 r., co związane było z zaprzestaniem pełnienia przez nią ww. funkcji.

Badanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej

Psycholodzy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonują badania psychologiczne kandydatom zgłaszającym gotowość do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej i pomocowej. Na podstawie wyników badań sporządzana jest opinia określająca predyspozycje i motywację kandydatów do pełnienia powyższej funkcji.

Liczba opinii dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej sporządzonych w okresie I – XII 2020 r.	0
Liczba osób, którym wykonano badania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej w okresie I – XII 2020 r.	1

W okresie od stycznia do grudnia 2020 r., do Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zgłoszona została 1 osoba (1 rodzina) do zaopiniowania jej na rodzinę zaprzyjaźnioną. Po ustaleniu przez pracowników spotkania

z kandydatką, z uwagi na swoją sytuację zdrowotną jeszcze przed spotkaniem, odstąpiła ona od procesu opiniowania. Informacja ta, została przesłana do placówki zgłaszającej kandydatkę. W IV kwartale 2020 r. ponownie podjęto proces opiniowania ww. i przeprowadzono badania psychologiczno – pedagogiczne kandydatki, natomiast opinia o posiadaniu przez nią predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej została wydana w 2021 r. Ponadto w III kwartale 2020 r. zaopiniowana została 1 osoba (1 rodzina) na rodzinę zaprzyjaźnioną, która posiadała aktualne badania psychologiczno – pedagogiczne, w związku z czym nie było konieczności wydawania nowej opinii.

Spotkania wspierające dla rodzin zastępczych (grupa wsparcia)

Adresatami grupy wsparcia były rodziny zastępcze spokrewnione. Rodzice zastępczy mieli potrzebę uzyskiwania wsparcia psychologicznego i edukacji psychologicznej związanej ze specyfiką wychowywania dzieci w rodzinie zastępczej.

W minionym okresie sprawozdawczym odbywały się spotkania wspierające dla rodzin zastępczych spokrewnionych. Dawały one możliwość dalszego rozwoju nabytych kompetencji oraz dzielenia się swoim doświadczeniem związanym z rodzicielstwem zastępczym. Podejmowane w czasie spotkań zagadnienia wynikały z bieżących doświadczeń uczestników i pojawiających się trudności wychowawczych, które były wzbogacane o treści służące podniesieniu ich kwalifikacji, rozwojowi osobistemu oraz poszukiwaniu zasobów i strategii zaradczych w omawianych problemach. Spotkania były prowadzone przez psychologów i pedagoga Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Z uwagi na zagrożenie epidemiczne związane z koronawirusem, w I kwartale 2020 r. odbyło się jedno spotkanie w ramach grupy wsparcia, a pozostałe zostały zawieszone do czasu unormowania się sytuacji. W III kwartale 2020 r. podjęto decyzję o wznowieniu spotkań, w związku z czym psycholodzy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zrealizowali dwa spotkania w ramach działania grupy wsparcia. Dodatkowo pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej w minionym okresie sprawozdawczym na bieżąco kontaktowali się telefonicznie z jej uczestnikami.

Liczba osób, którym udzielono wsparcia w okresie I – XII 2020 r.	7
Liczba spotkań w okresie I – XII 2020 r.	3
Liczba godzin spotkań w okresie I – XII 2020 r.	6

Szkolenia dla kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (art.44 pkt.5) pracownicy merytoryczni Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej prowadzą szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej.

W I kwartale 2020 r. rozpoczęto grupowe szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i nowo ustanowionych rodzin zastępczych w ramach edycji wiosennej. Odbyło się wówczas jedno spotkanie grupowe z uczestnikami szkolenia, a pozostałe, w związku z zagrożeniem epidemicznym, zostały zawieszone. W III kwartale 2020 r. wznowiono szkolenie w formie grupowej i w ramach niego odbyły się dwa spotkania z rodzinami zastępczymi. W okresie od października do grudnia 2020 r. zrealizowano jedno spotkanie grupowe z uczestnikami szkolenia, natomiast ponownie szkolenie zostało zawieszone z uwagi na pogorszenie się sytuacji epidemicznej w kraju. W związku z zaistniałą sytuacją i brakiem możliwości realizacji z uczestnikami szkolenia spotkań w formie online, zdecydowano o wcześniejszym jego zakończeniu. Materiały dotyczące pozostałych do omówienia tematów szkoleniowych zostały wraz z ankietami ewaluacyjnymi przekazane rodzinom zastępczym w formie papierowej, aby mogły się one zapoznać z treściami całego programu szkoleniowego. Do końca stycznia 2021 r. planowane jest przeprowadzenie z uczestnikami szkolenia rozmów telefonicznych, podczas których będą mogli oni zadać pytania dotyczące dostarczonych im materiałów. W związku z niewystarczającą frekwencją na spotkaniach grupowych, szkolenia nie ukończyły 2 osoby (2 rodziny).

Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach w ramach szkolenia grupowego w okresie I – XII 2020 r.	11
Liczba spotkań w ramach grupowego szkolenia w okresie I – XII 2020 r.	4
Liczba godzin spotkań szkoleń grupowych w okresie I – XII 2020 r.	10

Szkolenia dla rodzin zastępczych

W okresie sprawozdawczym przez pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej przeprowadzone zostało badanie potrzeb szkoleniowych rodzin zastępczych, na podstawie którego wyłoniono tematy szkoleń do realizacji w 2020 r. W związku z powyższym, w IV kwartale 2020 r. psycholodzy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej przeprowadzili grupowe szkolenie dla katowickich rodzin zastępczych pt. „Zaburzenia depresyjne i lękowe u dzieci i młodzieży”. W związku z trwającą pandemią COVID-19 i wynikającymi z niej obostrzeniami, szkolenie zostało przeprowadzone w formie online, w czasie rzeczywistym, poprzez platformę Microsoft Teams. Szkolenie miało formę wykładową z możliwością bieżącego zadawania pytań prowadzącym przez jego uczestników. W spotkaniu wzięły udział 4 osoby. Zanotowana frekwencja mogła wynikać prawdopodobnie z ograniczeń w obsłudze komputera przez część rodzin zastępczych, a także konieczności realizowania przez dzieci nauki zdalnej. Głównym celem szkolenia było wzbogacenie wiedzy rodzin zastępczych na temat zaburzeń depresyjnych i lękowych u dzieci oraz młodzieży, a także ich obrazu klinicznego, co powinno uwrażliwić ich na niepokojące symptomy i czynniki wyzwalające, ułatwiając tym samym wstępne rozpoznanie objawów u własnych podopiecznych. Ponadto uczestnicy mieli możliwość poszerzenia praktycznych umiejętności w zakresie prowadzenia rozmów z dzieckiem cierpiącym na zaburzenia depresyjne i lękowe. W szkoleniu skupiono się także na zagadnieniach dotyczących komunikatów kierowanych do osób chorych, ich ewentualnych skutków oraz czynników chroniących. Przekazano również informacje o miejscach wsparcia i pomocy.

Inne działania

W 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach rozpoczął współpracę z Fundacją Czerwone Noski - Kłown w Szpitalu. Jest to organizacja charytatywna, której misją jest dawanie radości osobom potrzebującym. Jej wolontariusze jako artyści-kłowni działają regularnie w ponad 10 szpitalach dziecięcych w całej Polsce, a także Domach Pomocy Społecznej, prowadzą również działania dla seniorów oraz personelu medycznego. Fundacja ma także doświadczenie w pracy z dziećmi z rodzin zastępczych. Obecnie epidemia koronawirusa sprawiła, że duża część codziennej aktywności przeniosła się do świata wirtualnego - również artyści-kłowni nie mogąc odwiedzać dzieci osobiście, realizują swoje dotychczasowe działania online. W ramach „Noskowej E-linii”, organizowane są wirtualne spotkania dla wszystkich chętnych dzieci powyżej 3. roku życia. Dzięki współpracy tutejszego Ośrodka i Fundacji, w akcji udział wzięły także dzieci z rodzin zastępczych z terenu miasta Katowice. W 2020 r. w czasie 22 spotkań online skorzystało z niej 9 dzieci z katowickich rodzin zastępczych.

4.2.3 Usamodzielniani wychowankowie

Pełnoletni wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą lub placówki wymienione w art. 88 ustawy o pomocy społecznej mogą otrzymać:

- pomoc pieniężną na usamodzielnienie,
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki,
- pomoc na zagospodarowanie.

	Liczba osób narastająco	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie (w zł)	Łączna wartość (w zł)
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	37	37	4 122,41	152 529,07
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	149	1 321	513,38	678 177,53
Pomoc na zagospodarowanie	36	36	1 796,03	64 657,00

Ponadto wszyscy usamodzielniani wychowankowie korzystają z pomocy w formie pracy socjalnej, mającej na celu integrację ze środowiskiem i usamodzielnienie życiowe wychowanka.

Pomoc na usamodzielnienie udzielana jest na podstawie sporządzonego Indywidualnego Programu Usamodzielnienia. Program sporządza osoba usamodzielniana wraz z wyznaczonym opiekunem przy współudziale pracownika socjalnego lub koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

4.3 Całodobowa opieka nad dzieckiem – formy instytucjonalne

W ramach prowadzonej pracy socjalnej, w sytuacji diagnozowania poważnych problemów opiekuńczo – wychowawczych, pracownicy socjalni występują do sądu o wydanie stosownych zarządzeń opiekuńczych. W 2020 r. z takimi wnioskami wystąpiono w stosunku do **25** rodzin. Po wyczerpaniu możliwości udzielenia dziecku pomocy w rodzinie naturalnej lub umieszczenia go w rodzinie zastępczej lub adopcyjnej, dziecko może zostać skierowane na pobyt całodobowy w placówce opiekuńczo - wychowawczej.

4.3.1 Placówki opiekuńczo-wychowawcze

- w tym placówki typu socjalizacyjnego i interwencyjnego, zapewniają opiekę i wychowanie dzieciom, którym nie można zapewnić opieki w formach prorodzinnych z uwagi na zdiagnozowane specyficzne problemy, przejawiające się w postaci zaburzeń zachowania oraz brak miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Prowadzą zajęcia korekcyjne i kompensacyjne, rekompensujące brak wychowania w środowisku rodzinnym oraz przygotowujące do życia społecznego oraz pracę z rodzinami dzieci.

Zadaniem placówki opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego jest poszukiwanie możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub także poszukiwanie rodziny zastępczej lub rodziny adopcyjnej, która przejęłaby opiekę nad dzieckiem.

Na terenie miasta Katowice w 2020 r. funkcjonowały następujące placówki opiekuńczo-wychowawcze:

1. Placówka opiekuńczo-wychowawcza Dom Dziecka „Zakątek”,
2. Placówka opiekuńczo-wychowawcza Dom Dziecka „Tęcza”,
3. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 1,
4. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 2,
5. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 3,
6. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza DOM 1,
7. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza DOM 2,
8. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza DOM 3,
9. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza DOM 4.

Z dniem 30 czerwca 2020 r. została zlikwidowana Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Dom Dziecka „Stanica”. Całodobową opiekę i wychowanie dzieciom ze zlikwidowanych placówek zapewniały powołane w jej miejsce Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze DOM 1-4.

Z dniem 31 grudnia 2020 r. zostały zlikwidowane również Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Dom Dziecka „Tęcza” oraz Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Dom Dziecka „Zakątek”, w ich miejsce powstały Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze DOM 5-12.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Katowice według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. przebywało **160** dzieci.

	Liczba wydanych dla dzieci skierowań w trybie interwencyjnym w 2020 r.		Liczba wydanych dla dzieci skierowań w trybie socjalizacyjnym w 2020 r.		Liczba zmienionych dla dzieci skierowań z trybu interwencyjnego na socjalizacyjny w 2020 r.	
	z Katowic	spoza Katowic	z Katowic	spoza Katowic	z Katowic	spoza Katowic
Domy Dziecka	12	1	7	0	15	0

Losy wychowanków w ww. placówkach w 2020 r. przedstawia tabela poniżej

Liczba dzieci z Katowic, które opuściły placówki opiekuńczo-wychowawcze	
Ogółem	72
W tym biorąc pod uwagę powód zwolnienia:	
Dom rodzinny	28
Rodzina zastępcza	7
adopcja	3
Zakwalifikowanie do innej formy opieki, jakiej?	
Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna	2
Schronisko dla nieletnich	0
Dom Samotnej Matki	0
Inne m.in. pełnoletność	32

4.3.2 Dzieci poza rodziną naturalną

Ogólna liczba dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną:

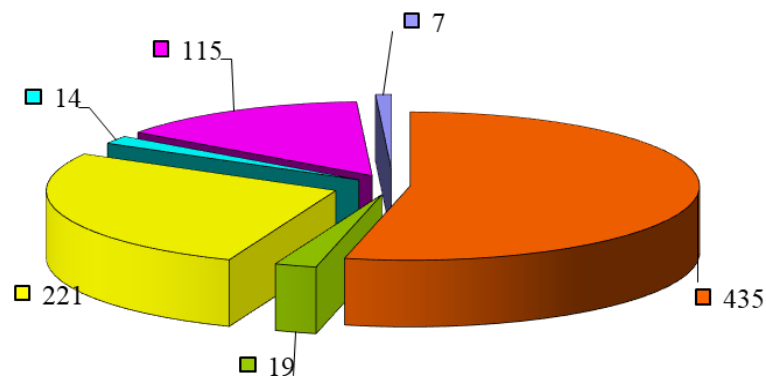
Formy prorodzinne

Dzieci przebywające w rodzinach zastępczych	435
Dzieci pochodzące z terenu Katowic, przekazane do adopcji	19
Dzieci pochodzące z terenu Katowic, a przebywające w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka na terenie innych miast	115
Razem	569

Formy instytucjonalne

Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Katowic	221
Dzieci pochodzące z terenu Katowic, przebywające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych miast	14
Razem	235

Po przeprowadzeniu 7 interwencji, w placówce opiekuńczo – wychowawczej lub pogotowiu rodzinnym zostało umieszczonych 11 dzieci.

■ Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych
■ Dzieci pochodzące z terenu Katowic, przekazane do adopcji
■ Dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Katowic
■ Dzieci pochodzące z terenu Katowic, umieszczone w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych miast
■ Dzieci pochodzące z terenu Katowic, a umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innych miast
■ liczba przeprowadzonych interwencji, w wyniku których dzieci zostały umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub pogotowiu rodzinnym

4.3.3 Dzieci w zakładach opiekuńczo – leczniczych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pokrywa koszt wyżywienia i zakwaterowania dzieci, które są pozbawione opieki rodziców i ze względu na stan zdrowia sąd umieścił je w zakładzie opiekuńczo- leczniczym. Koszt opłaty za jeden miesiąc wynosi nie mniej niż dwukrotna wartość najniższej emerytury. W okresie od stycznia do grudnia 2020 roku opłacany był pobyt i wyżywienie za **20** dzieci. Wydatki łącznie na ten cel wyniosły w okresie sprawozdawczym **466 957,08 zł**.

4.3.4 Porozumienia pomiędzy powiatami

Od 1 stycznia 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przejął realizację zadania zawierania porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w sprawie przyjęcia dziecka do rodziny zastępczej lub placówki opiekuńczo – wychowawczej.

W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. w związku z pobytem dzieci na terenie innego powiatu:

- w rodzinach zastępczych wydatkowano środki finansowe w wysokości **1 594 902,65 zł**,
- w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wydatkowano środki finansowe w wysokości **749 284,66 zł**.

4.4 Pomoc dla dzieci i ich rodzin

4.4.1 Lokalna sieć Świetlic Specjalistycznych

Zadanie w części realizowane w ramach:

Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r. działającego na podstawie Uchwały nr XIV/324/19 Rady Miasta Katowice z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r.

• **ŚWIETLICE SPECJALISTYCZNE MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ** adresują swoją pomoc do dzieci i młodzieży w wieku 6-15 lat (w szczególnych sytuacjach dzieciom w wieku 5 lat lub powyżej 15. Roku życia – do ukończenia nauki w szkole), wywodzącej się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Mają one na celu utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych rodziny. W zakresie potrzeb bytowych zgodnie ze standardem usług obejmują zadania takie jak: pobyt dzieci w placówkach w godzinach popołudniowych, zapewniając wychowankom w tym czasie poczucie bezpieczeństwa i właściwe warunki do odpoczynku, życia społecznego i nauki przez 5 dni w tygodniu; wyżywienie składające się z dwóch posiłków dziennie.

Głównym celem powyższych oddziaływań jest efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu m.in. poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych przy jednoczesnym wsparciu rodziny w formie pracy socjalnej oraz poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego.

Nazwa, numer i adres Świetlicy	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
Świetlica Specjalistyczna Nr 1, ul. Orkana 7a	23+1*
Świetlica Specjalistyczna Nr 2, Pl. Powstańców 3	46
Świetlica Specjalistyczna Nr 3, ul. Gliwicka 74a	32+2*
Świetlica Specjalistyczna Nr 4, ul. Świdnicka 35a	35
Świetlica Specjalistyczna Nr 5, ul. Czecha 2	34+1*
RAZEM	170+4*

*liczba dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie ferii zimowych i wakacji letnich 2020 r.

• **ŚWIELICE SPECJALISTYCZNE PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE**

Umowy i finansowanie realizowane jest przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

Lp.	Nazwa i adres placówki	Przez kogo prowadzona	Liczba miejsc
Placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej			
1. Świetlice Specjalistyczne			
1	Świetlica Specjalistyczna ul. Kilińskiego 15, Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom	67
2	Świetlica Specjalistyczna ul. Morcinka 19 a, Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO	35
3	Świetlica Specjalistyczna im. Św. Brata Alberta ul. Brata Alberta 4, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	30
4	Świetlica Specjalistyczna im. Św. Jacka ul. Dębowa 23, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	40
5	Świetlica Specjalistyczna im. Św. Agaty ul. Solskiego 2, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	30
6	Świetlica Specjalistyczna im. Św. Barbary ul. Młodzieżowa 10, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	30
7	Świetlica Specjalistyczna ul. Gliwicka 148, Katowice	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” ul. Andrzeja 12a, Katowice	55
Placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej			
1. Świetlice Opiekuńcze			
8	Świetlica Opiekuńcza im. Św. Wojciecha ul. Chopina 14/1, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	25
9	Świetlica Opiekuńcza „NIKISZ” Polskiego Towarzystwa Kulturalnego pl. Wyzwolenia 18, Katowice	Polskie Towarzystwo Kulturalne	30
10	Świetlica Opiekuńcza dla dzieci w wieku przedszkolnym, ul. Mikusińskiego 8, Katowice	Rzymsko-Katolicka Parafia św. Józefa Robotnika	15
11	Świetlica Opiekuńcza zwana Klubem Dziecięco-Młodzieżowym „Szansa dla każdego” ul. 3-go Maja 36/2, Katowice	Stowarzyszenie „Szansa dla każdego”	30
2. Koła zainteresowań			
12	Koło zainteresowań pod nazwą „Klub Profilaktyczny EKIPA” ul. Bednorza 20, Katowice	Parafia Ewangelicko-Augsburska	30
13	Koło zainteresowań „W Słonecznej Krainie” ul. Dudy Gracza 6, Katowice	Parafia Ewangelicko-Augsburska	15
14	Koło zainteresowań „Bezpieczna Twierdza” ul. Panewnicka 13, Katowice	Fundacja Index do Przyszłości	45
Placówki wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę			
15	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę w dzielnicy Katowice Załęże	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” ul. Andrzeja 12a, Katowice	brak określonego maksymalnego limitu
16	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę w dzielnicy Katowice Bogucice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO	brak określonego maksymalnego limitu
17	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę w dzielnicy Katowice-Śródmieście	Parafia Ewangelicko-Augsburska	brak określonego maksymalnego limitu
RAZEM:			477

4.4.2 Lokalna sieć Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych

• **SPECJALISTYCZNE KLUBY MŁODZIEŻOWE MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ** są kontynuacją pracy socjoterapeutycznej Świetlic Specjalistycznych. Klub przeznaczony jest dla młodzieży w wieku 12-18 lat (w szczególnych sytuacjach powyżej 18. Roku życia – do ukończenia nauki w szkole), wywodzącej się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Klub działa w godzinach popołudniowych 5 dni w tygodniu.

Cele i zadania Klubu są tożsame z zadaniami Świetlic Specjalistycznych.

Nazwa, numer i adres Klubu	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 1, ul. Orkana 7a	9
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 2, ul. Krakowska 138	21
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 3, ul. Czecha 2	12
RAZEM:	42

Na dzień 31 grudnia 2020 roku całkowity koszt zadania (Świetlice Specjalistyczne i Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe) wyniósł **2 221 613,96 zł**.

Świetlice Specjalistyczne, Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach w okresie ferii zimowych i wakacji letnich zorganizowały **zimowy wypoczynek** dzieci i młodzieży w mieście Katowice, w którym wzięło udział **165** dzieci (w tym: **131** dzieci wychowanków Świetlic i **27** wychowanków Klubów, **3** dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie ferii zimowych 2020 r. oraz **4** dzieci ze środowiska lokalnego) i **letni wypoczynek** dzieci i młodzieży zorganizowany zgodnie z procedurą w czasie zagrożenia epidemicznego wirusem COVID-19, w którym wzięło udział **172** dzieci (w tym **136** dzieci wychowanków Świetlic i **35** wychowanków Klubów oraz **1** dziecko, które na podstawie uzgodnienia uczęszczało do placówki w ramach wolnych miejsc w okresie wakacji letnich 2020 r.).

- **SPECJALISTYCZNE KLUBY MŁODZIEŻOWE PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE**

Umowy i finansowanie realizowane jest przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

Lp.	Nazwa i adres placówki	Przez kogo prowadzona	Liczba miejsc
Placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej			
Kluby Młodzieżowe			
1	Młodzieżowy Klub Wspierania Rozwoju Osobistego ul. Morcinka 19 a, Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO	20
2	Młodzieżowy Klub Specjalistyczny ul. Kilińskiego 15, Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom	20
RAZEM:			40

Monitoring systematycznej realizacji obowiązku szkolnego oraz prowadzenie pomocy w nauce i reedukacji szkolnej, jest priorytetem w działaniu każdej Świetlicy i Klubu, bez względu na podmiot prowadzący. Wynika to z doceniania roli wykształcenia w uzyskaniu samodzielności wychowanków w ich dorosłym życiu.

Zgodnie z Poleceniami Wojewody Śląskiego na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. działalność placówek była zawieszona w okresie od 26 marca do 21 czerwca 2020 r. z uwagi na wprowadzenie stanu epidemicznego oraz obostrzeń na terenie kraju.

4.4.3 Pomoc dla dzieci w postaci świadczeń

W ramach pomocy dla dzieci realizowano następujące świadczenia:

▪ **Dożywianie dzieci i młodzieży**

Głównymi realizatorami dożywiania byli:

- placówki oświatowe we współpracy z Wydziałem Edukacji oraz Centrum Usług Wspólnych,
- podmioty niepubliczne wyłonione zgodnie z procedurą ustawy prawo zamówień publicznych: „VICTUS” Tomasz Brzezina – firma przygotowująca i dowożąca gorące posiłki uczniom Szkoły Podstawowej Nr 7 Specjalnej, Szkoły Podstawowej Nr 55 Specjalnej oraz Szkoły Podstawowej Nr 61 Specjalnej.

W związku z ograniczeniem działalności szkół, przedszkoli i żłobków z powodu rozprzestrzeniania się na terytorium Polski koronawirusa SARS-CoV-2 w 2020 r. tutejszy Ośrodek, na wniosek rodzica, zmieniał decyzje przyznające dzieciom posiłki na:

- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności, lub
- zasiłek celowy specjalny w zamian za posiłki w żłobku, przedszkolu, szkole.

▪ **Dowóz posiłków do szkół**

W ramach ww. zadania, zapewniono dowóz posiłków do **6** szkół na terenie miasta Katowice. Z tej formy pomocy skorzystało **66** uczniów. Na realizację całego zadania wydano kwotę **28 295,00 zł**.

▪ **Dożywianie dodatkowe**

Jednym z ważniejszych zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest zapewnienie dożywiania dzieciom z rodzin niewydolnych wychowawczo, rodzin w stosunku do których istnieją uzasadnione przesłanki o możliwości wykorzystania środków finansowych niezgodnie z przeznaczeniem oraz z rodzin, które nie są w stanie zapewnić swym dzieciom zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, w tym odpowiedniego dożywiania.

W 2020 r. realizatorami dożywiania dodatkowego były Dienne Domy Pomocy Społecznej Nr 5 i Nr 7 oraz firma GASTRO-SERWIS II Sp. z o.o.

Wydatki w ramach pomocy dzieciom:

	Realizacja przez MOPS dożywiania uczniów	Realizacja dożywiania bez konieczności przeprowadzania wywiadu środowiskowego	Dożywianie w żłobku i przedszkolu	Dożywianie dodatkowe
Liczba dzieci	1 825	37	813	62
Kwota (w zł)	1 153 596,27	9 113,29	855 569,70	77 229,70

W 2020 r. w związku z wprowadzeniem stanu epidemii oraz obostrzeń na terenie kraju **w ramach dofinansowania do wypoczynku, wyprawki szkolnej oraz dofinansowania do potrzeb dziecka oczekującego na umieszczenie w rodzinie zastępczej** przyznano świadczenia na łączną kwotę **1 854,00 zł**.

Ponadto zorganizowano **paczki żywnościowe dla 1 141 dzieci** w wieku 1-15 lat, z rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz z placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez organizacje pozarządowe, na łączną kwotę **112 962,08 zł**.

W ramach opieki nad dzieckiem i rodziną zrealizowana została we współpracy z wnioskodawcami **1 inicjatywa lokalna** – spotkanie świąteczne i warsztaty integracyjne związane z tematyką świąteczną w dzielnicy Szopienice-Burowiec.

4.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2020” w zakresie systemu opieki nad dziećmi i rodziną

– szczegółowy opis znajduje się w powyższym programie.

4.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny.

1. Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków

	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba udzielonych specjalistycznych, indywidualnych porad psychologiczno – pedagogicznych dla rodzin zastępczych i wychowanków w nich umieszczonych	700	432	525	735
Liczba osób, które skorzystały z porad psychologiczno – pedagogicznych	297	286	172	174

Na przestrzeni ostatnich lat, wśród rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków, obserwujemy ciągłe zainteresowanie uzyskiwaniem wsparcia psychologicznego i pedagogicznego. Szczególnie w 2020 r., w porównaniu do lat poprzednich, zauważa się wzrost liczby udzielonych porad psychologiczno – pedagogicznych tymże osobom. Powyższe może wiązać się z sytuacją zagrożenia epidemicznego zaistniałą w 2020 r. i w związku z tym większą potrzebą uzyskiwania wsparcia przez rodziny zastępcze i usamodzielnianych wychowanków.

W porównaniu do lat 2017 i 2018, w latach 2019 i 2020 zmniejszyła się liczba osób korzystających ze wsparcia psychologów i pedagoga, natomiast jednocześnie prowadzone przez specjalistów poradnictwo miało charakter intensywny, o czym świadczy ilość udzielanych przez nich porad. Należy bowiem zaznaczyć, że w latach 2019 i 2020 ilość osób korzystających ze wsparcia specjalistycznego utrzymywała się na stałym poziomie, a w bieżącym okresie sprawozdawczym liczba udzielonych przez psychologów i pedagoga porad osiągnęła najwyższą wartość na przestrzeni ostatnich 4 lat. Powyższe może wynikać z większej otwartości rodzin już doświadczających trudności na kontakt ze specjalistami i ściśle, długofalową z nimi współpracą.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach informują rodziny zastępcze o możliwości skorzystania z bezpłatnej pomocy specjalistów. Ponadto psychologowie i pedagog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach często towarzyszą koordynatorom w wizytach w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej, udzielając im bezpośrednio porad.

2. Badania psychologiczne i pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze

	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba rodzin zgłoszonych jako kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	75	56	47	39
Liczba rodzin zgłoszonych jako kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, którzy zrezygnowali z procesu opiniowania	8	11	13	2
Liczba wydanych opinii psychologiczno – pedagogicznych o kandydatach na rodzinę zastępczą	57	41	32	32
Liczba kandydatów na rodzinę zastępczą, którym wykonano badania psychologiczno – pedagogiczne	90	54	43	42

Na przestrzeni lat 2017 – 2019 można było obserwować spadek liczby kandydatów zgłaszających się do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W ww. latach wzrastała także ilość składanych rezygnacji z procesu opiniowania, co wiązało się m.in. z chęcią sprawowania opieki nad dzieckiem w formie powierzenia go w pieczę bez ustanawiania rodziny zastępczej, deklaracją przejęcia opieki nad dzieckiem przez jego dalszą rodzinę, zmianą miejsca zamieszkania kandydata, sprawami osobistymi czy deklaracją możliwości przejęcia opieki nad dzieckiem przez rodziców naturalnych przy ich odpowiednim wsparciu. W 2020 roku zanotowano natomiast znaczny spadek liczby rezygnacji z procesu opiniowania kandydatów na rodziny zastępcze.

Należy zaznaczyć, że w 2020 roku, pomimo ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego na terenie Polski, który mógł powodować trudności potencjalnych kandydatów na rodziny zastępcze w przystąpieniu do procesu opiniowania, ich liczba kształtowała się na podobnym poziomie co w 2019 roku, a liczba wydawanych opinii psychologiczno - pedagogicznych została utrzymana.

3. Badanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej

	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba opinii dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej	56	34	71	42
Liczba osób, którym wykonano badania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej	81	77	72	64

Badania predyspozycji i motywacji do dalszego pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej wykonywane są przez psychologów Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zgodnie z harmonogramem, wynikającym z ustalonych ustawowo terminów ich realizacji na dany rok sprawozdawczy. Ponadto w 2020 roku 6 osób odmówiło poddania się ww. badaniom w związku z zagrożeniem epidemicznym, 1 osoba wielokrotnie nie stawiała się na badania, a 2 osoby zrezygnowały z badań psychologicznych z uwagi na rozwiązanie ich rodziny zastępczej zawodowej w 2020 roku.

4. Badanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej

	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba opinii dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej	7	2	2	0
Liczba osób, którym wykonano badania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej	11	4	2	1

W roku 2017, w porównaniu do lat kolejnych, zanotowano najwyższą liczbę kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej i w związku z tym także wydanych opinii psychologiczno – pedagogicznych. W latach 2018 i 2019 liczba ta zmniejszyła się, została natomiast utrzymana na podobnym poziomie. W roku 2020 dwie osoby zgłosiły gotowość do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej – jednej z nich zostały wykonane badania psychologiczno – pedagogiczne, natomiast druga posiadała aktualne badania psychologiczno – pedagogiczne, w związku z czym odstąpiono od ich wykonania. Należy zaznaczyć, że w 2020 r. spadek liczby osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej mógł wynikać z zagrożenia COVID-19. W związku z sytuacją w kraju, także kontakt z małoletnimi przebywającymi w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, dla których kandydaci mogliby pełnić funkcję rodziny zaprzyjaźnionej, był znacznie utrudniony.

5. Spotkania wspierające dla rodzin zastępczych (grupa wsparcia)

	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba uczestników grupy wsparcia	6	6	4	7
Liczba spotkań grup wsparcia	7	8	7	3
Liczba godzin spotkań grup wsparcia	10	11	14	6

Na przestrzeni lat 2017 – 2020 można zaobserwować stałe zapotrzebowanie na korzystanie przez rodziny zastępcze spokrewnione z udziału w grupie wsparcia, realizowanej przez pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W roku 2020 ta forma wsparcia również była proponowana rodzinom zastępczym spokrewnionym, jednocześnie z uwagi na zagrożenie COVID – 19, spotkania te nie odbywały się z taką częstotliwością, jak w latach ubiegłych. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej na bieżąco informują rodziny o możliwości uzyskiwania wsparcia specjalistycznego w zakresie pełnionej funkcji, również udziale w grupie wsparcia.

6. Szkolenia dla kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze

	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach w ramach szkolenia grupowego	27	10	15	11
Liczba spotkań w ramach grupowego szkolenia	20	10	16	4
Liczba godzin spotkań szkoleń grupowych	58,5	25	45,5	10
Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach w ramach szkolenia indywidualnego	15	8	3	-
Liczba spotkań w ramach szkolenia indywidualnego	46	23	8	-
Liczba godzin spotkań w szkoleniu indywidualnym	83,5	53,5	16,25	-

Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione są realizowane corocznie, z założenia w dwóch edycjach – wiosennej i jesiennej. Forma przeprowadzania szkolenia – grupowego czy indywidualnego – jest dostosowywana do potrzeb rodzin zastępczych. W roku 2020 nie prowadzono indywidualnego szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione, w związku z tym, że wszyscy zgłoszeni uczestnicy realizowali je w formie grupowej. Z uwagi na zagrożenie epidemiczne koronawirusa w 2020 roku, zrealizowana została jedna edycja szkolenia, która trwała z przerwami od marca do grudnia.

Należy zaznaczyć, że liczba osób, biorących udział w szkoleniach dla kandydatów na rodziny zastępcze, zależy od liczby kandydatów, którzy uzyskali wstępną ocenę wypełniania warunków ustawowych, a także od ilości wydanych przez sąd postanowień, ustanawiających rodziny zastępcze mimo braku spełnienia warunków ustawowych.

7. Budowanie sieci placówek wsparcia dziennego

ŚWIETLICE

Dzielnica miasta	2017		2018		2019		2020	
	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc
Śródmieście	4	155	4	155	4	152**	4	152
Nikiszowiec	1	30	1	30	1	30	1	30
Dąb	1	40	1	40	1	40	1	40
Józefowiec	1	15	1	15	1	15	1	15
Koszutka	1	40 od 1.VII- 35*	1	35	1	35	1	35
Ligota	1	30	1	30	1	30	1	30
Załęże	2	85	2	85	2	85	2	85
Szopienice	1	36	1	36	1	36	1	36
Brynów	1	20	1	20	1	20	1	20
Zawodzie	1	30	1	30	1	30	1	30
Murcki	1	30	1	30	1	30	1	30
Giszowiec	1	30	1	30	1	30	1	30
Katowice łącznie	16	541 od 1.VII – 536*	16	536	16	536 od 1.IV -533	16	533

* od 01.07.2017r. Świetlica zmniejszyła liczbę miejsc z 40 na 35

** od 01.04.2019 r. Świetlica Specjalistyczna przy Katolickiej Fundacji Dzieciom zmniejszyła liczbę miejsc z 70 na 67

	2017	2018	2019	2020
Liczba świetlic ogółem	16	16	16	16
Liczba świetlic środowiskowych typu opiekuńczego*	4	4	4	4
Liczba świetlic środowiskowych typu specjalistycznego*	12	12	12	12

*podział zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

OGNIKO WYCHOWAWCZE, KOŁA ZAINTERESOWAŃ

Dzielnica miasta	2017		2018		2019		2020	
	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc
Śródmieście	1	15	1	15	1	15	1	15
Szopienice	1	30	1	30	1	30	1	30
Ligota					1	45*	1	45
łącznie	2	45	2	45	3	90	3	90

* 01.09.2019 r. powstało Koło Zainteresowań „Bezpieczna Twierdza”

KLUBY

Dzielnica miasta	2017		2018		2019		2020	
	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc
Śródmieście	1	25	1	25	1	25 od 1.IV - 20**	1	20
Szopienice	1	20	1	20	1	20	1	20
Brynów	1	10	1	10	1	8	1	8
Koszutka	1	15 od 1.VII- 20*	1	20	1	20	1	20
Zawodzie	1	10	1	10	1	10	1	10
łącznie	5	80 od 1.VII- 85*	5	85	5	83 od 1.IV -78**	5	78

* od 01.07.2017r. Klub zwiększył liczbę miejsc z 15 na 20

** od 01.04.2019 r. Klub zmniejszył liczbę miejsc z 25 na 20

	2017	2018	2019	2020
Liczba klubów ogółem	5	5	5	5
Liczba klubów typu opiekuńczego*	0	0	0	0
Liczba klubów typu specjalistycznego*	5	5	5	5

*podział zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Kluby młodzieżowe stanowią kontynuację pracy prowadzonej w Świetlicach.

8. Zapewnienie opieki dzieciom

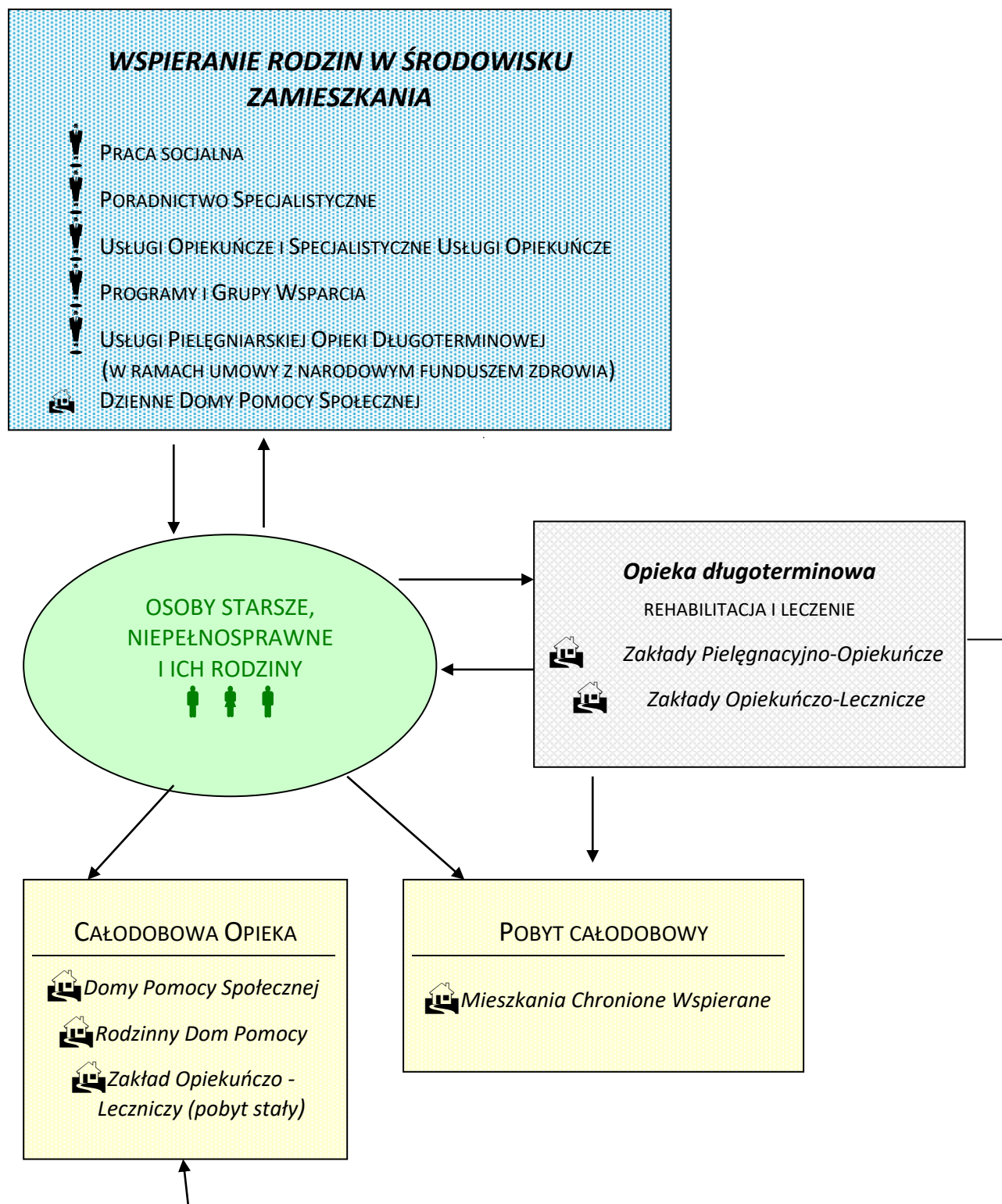
Liczba dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną – ogółem, w tym:	2017	2018	2019	2020
	776	774	714	656
Dzieci skierowane do instytucjonalnych form opieki	262	256	238	221
Dzieci przebywające w rodzinnej opiece zastępczej	514	518	476	435

9. Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków

Liczba wychowanków objętych pomocą:	2017	2018	2019	2020
Finansową	171	166	164	165
Rzeczową	46	24	32	36
Lokalową z zasobów miejskich	38	23	23	24
Wydatki na realizację programu	923 510,56	802 396,23	791 806,11	895 363,60

W 2020 r. uległa zmniejszeniu liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, w szczególności z uwagi na intensywną pracę asystentów rodziny i pracowników socjalnych. Ponadto liczba usamodzielnianych wychowanków od kilku lat pozostaje na tym samym poziomie z uwagi na możliwość pozostawiania w dotychczasowej formie opieki zastępczej, w oparciu o art. 37 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

V. SYSTEM OPIEKI NAD OSOBAMI STARSZYM I NIEPEŁNOSPRAWNYMI

Wspieranie osób w wieku senioralnym stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021.

Na system opieki dla tej kategorii klientów, składa się:

5.1 Praca socjalna

Praca socjalna ma na celu ułatwianie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, a także inicjowanie kontaktów rodzinnych, podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodziny w sprawowanie opieki nad osobami wymagającymi takiej pomocy, w tym zawieranie umów alimentacyjnych, porozumień na świadczenie usług, zapewnienie osobom uprawnionym usług w ramach pielęgniarstwa opieki środowiskowej, uwrażliwienie społeczności lokalnych na potrzeby osób starszych, niepełnosprawnych, rozpowszechnienie idei wolontariatu, objęcie opieką wolontarystyczną osób potrzebujących pomocy oraz skorzystanie przez osoby starsze i niepełnosprawne z przysługujących im uprawnień np. wyjazdu na turnus rehabilitacyjny, do sanatorium, w uzyskaniu odpowiedniego sprzętu rehabilitacyjnego itp.

5.2 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Usługi świadczone są przez firmy, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy.

Wykaz realizatorów usług, z którymi od 01.01.2018 r. i od 01.07.2020 r. zawarto umowy na podstawie ustawy prawo zamówień publicznych:

Wykonawca	Zakres usług	Liczba osób*	Liczba godzin	Koszt (w zł)	Cena 1 godz. usług wg ostatnio obowiązującej umowy (w zł)**	Średni koszt roboczogodz. poniesiony przez MOPS
1 Konsorcjum: HDOMedical Sp. z o.o., Nadzieja Opieka Pielęgniarstwo Rehabilitacja Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Opiekuńcze „Nadzieja”, Katowice, ul. Francuska 35/207	Opiekuńcze część 1***	-	8 979,50	172 226,81	19,18	-
2 Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 2***	-	9 748,75	190 100,63	19,50	-
3 Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób	Opiekuńcze część 3***	-	5 750,65	121 913,78	21,20	-

	Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16						
4	Konsorcjum: HDOMedical Sp. z o.o., Nadzieja Opieka Pielęgniarstwo Rehabilitacja Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Opiekuńcze „Nadzieja”, Katowice, ul. Francuska 35/207	Opiekuńcze część 4***	-	5 218,30	104 209,45	19,97	-
5	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zespół Medyczno-Opiekuńczy Alicja Kluczna Dąbrowa Górnicza, ul. Kościuszki 27	Specjalistyczne opiekuńcze część 1***	-	178,50	3 655,68	20,48	-
6	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 2***	-	2 327,91	50 050,09	21,50	-
7	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 3***	-	240,50	5 170,75	21,50	-
8	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 4***	-	374,38	7 412,73	19,80	-
9	Konsorcjum: HDOMedical Sp. z o.o., Nadzieja Opieka Pielęgniarstwo Rehabilitacja Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Opiekuńcze „Nadzieja”, Katowice, ul. Francuska 35/207	Opiekuńcze część 1	562	49 258,12	1 127 025,79	22,88	22,88
	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 1****		50 955,06	1 166 870,89	22,90	22,90
10	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 2****	490	5 726,67	127 704,74	22,30	22,30

	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 2		50 980,67	1 136 868,95	22,30	22,30
	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 2*****		52 480,66	1 233 295,53	23,50	23,50
11	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 3	410	42 196,78	1 012 722,72	24,00	24,00
	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 3*****		34 252,50	804 933,81	23,50	23,50
12	Konsorcjum: HDOMedical Sp. z o.o., Nadzieja Opieka Pielęgniarstwo Rehabilitacja Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Opiekuńcze „Nadzieja”, Katowice, ul. Francuska 35/207	Opiekuńcze część 4	329	29 589,29	700 378,50	23,67	23,67
	MG PARTNER Marcin Grzesiak Warszawa, ul. Włociańska 15/21	Opiekuńcze część 4*****		26 514,61	635 024,91	23,95	23,95
13	Konsorcjum: HDOMedical Sp. z o.o., Nadzieja Opieka Pielęgniarstwo Rehabilitacja Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Opiekuńcze „Nadzieja”, Katowice, ul. Francuska 35/203	Specjalistyczne opiekuńcze część 1	23	1 061,00	25 654,98	24,18	24,18
	Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 1*****		973,32	26 279,64	27,00	27,00

14	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 2	113	13 858,81	336 769,12	24,30	24,30
	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 2*****		10 558,78	256 578,38	24,30	24,30
15	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 3	21	1 559,93	37 906,31	24,30	24,30
	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 3*****		861,34	20 930,56	24,30	24,30
16	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 4	54	2 249,84	50 846,38	22,60	22,60
	MG PARTNER Marcin Grzesiak Warszawa, ul. Włociańska 15/21	Specjalistyczne opiekuńcze część 4*****		565,50	17 389,13	30,75	30,75
RAZEM:			2 002	406 461,37	9 371 920,25	-	-

*W podanej liczbie osób występują przypadki, że ta sama osoba ma przyznane dwa rodzaje usług: usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

**Podana cena 1 godziny usług dotyczy usług wykonywanych w dni robocze i dni wolne/święteczne oraz w godzinach nocnych

***w I'20 zapłacono za usługi w XII'19

****wykonanie za I połowę I'20 z umowy, która została zakończona

*****nowa umowa na usługi od 01.07.2020 r.

Pomoc na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych w ramach Programu „Słonecznik”

W 2020 roku realizowana była pomoc wolontariuszy dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach programu „Słonecznik”. Adresatami programu były osoby starsze oraz osoby niepełnosprawne, które z powodu swojego wieku i ograniczeń wymagają wsparcia ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Główny cel pomocy w ramach programu to:

- utrzymanie więzi społecznych i bezpieczeństwa w środowisku zamieszkania w odniesieniu do osób starszych i niepełnosprawnych,
- poszerzenie kontaktów społecznych i aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Usługi wolontariuszy realizowane były bezpośrednio w środowisku na rzecz osoby starszej, niepełnosprawnej wymagającej pomocy i wsparcia.

Wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	
Liczba wolontariuszy (liczba umów)	18 (25)
Liczba godzin wolontariatu	640
Oszczędności dla MOPS (w zł)*	14 836,05

*obliczono na podstawie obowiązujących stawek za usługi opiekuńcze

Grupa wsparcia „Radość życia – wszystko mogę”

Program realizuje Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 8 w Katowicach przy ul. Łętowskiego 6a. Spotkania grupy wsparcia odbywały się w sali Miejskiego Domu Kultury w Katowicach przy ul. Boya Żeleńskiego 83.

Celem głównym programu jest poprawa sprawności funkcjonalnej i jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych, zapewnienie potrzeb towarzyskich, kulturalnych poprzez ich aktywizację w tworzeniu sposobu spędzania czasu wolnego.

Zgodnie z założeniami programu jest to grupa otwarta, dla osób w wieku 50+, starszych lub niepełnosprawnych mieszkańców Katowic, którzy chcą być jeszcze aktywni i być przykładem dla innych.

Każda osoba w trakcie spotkań robi to, na co ma ochotę tzn. część wykonuje prace ręczne w ramach terapii zajęciowej, inni rozwiązują krzyżówki, w mniejszych grupach z kolei uczą się obsługi komputera, smartfona czy podstawowych zwrotów z języka angielskiego. W przypadku, gdy dane zajęcia są typowo tematyczne, wtedy cała grupa bierze w nich udział jednocześnie. Dodatkową atrakcją jest udział w imprezach np. integracyjnych z młodzieżą, z okazji Dnia Seniora, Bal Przebierańców, wycieczkach autokarowych w różne ciekawe miejsca itp. Planowane są również wyjścia do kina, bądź teatru, muzeów lub innych atrakcyjnych miejsc. W ramach programu prowadzone są zajęcia Nordic Walking. Dzięki zakupionym kijkom do Nordic Walking, seniorzy biorący udział w programie mają możliwość inicjowania i wspierania rekreacji ruchowej poprzez wspólne wyjścia w różne miejsca w okolicy, na spacer: np. Rybaczówka w Giszowcu, Park Zadole w Ligocie, Park Kościuszki w Katowicach, ZOO i Rosarium w Chorzowie, Dolina „TRZY STAWY”.

W ramach programu prowadzone są również zajęcia z rehabilitantem czy instruktorem tańca. Zajęcia te cieszą się ogromną popularnością, gdyż seniorzy nieodpłatnie mają możliwość nauki i wykonania przez godzinę prostych ćwiczeń poprawiających nie tylko ich samopoczucie, ale również codzienne funkcjonowanie oraz nauczyć się podstawowych kroków różnych tańców towarzyskich.

W zajęciach w ramach ww. programu organizowanego przez **Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 8** w 2020 roku uczestniczyło **63** seniorów.

Program o tej samej formule realizował również **Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 9**. Spotkania grupy wsparcia odbywały się w sali Miejskiego Domu Kultury w Katowicach przy ul. Kołodzieja 42. W 2020 roku z zajęć grupy skorzystało **20** osób.

5.3 Sieć lokalnych Dziennych Domów Pomocy Społecznej

Dzienne Domy Pomocy Społecznej są ośrodkami wsparcia przeznaczonymi dla osób samotnych lub osób w rodzinach, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy, a są jej pozbawione lub rodzina takiej pomocy nie może zapewnić.

Wykaz DDPS prowadzonych przez wykonawców, którzy otrzymują dotację celową na podstawie umów zawartych z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

Lp.	Nazwa i adres Dziennego Domu Pomocy Społecznej	Prowadzony przez:	Liczba miejsc Pobyt/ Posiłki na wynos	Liczba osób, które skorzystały z DDPS Pobyt/Posiłki na wynos
1	DDPS 1 ul. Czecha 2	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	50 / 20	66 / 26
2	DDPS 2 ul. Głogowska 23	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	50 / 30	61 / 43
3	DDPS 3 ul. Tysiąclecia 45	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	37 / 21	39 / 31
4	DDPS 4 ul. Wiślana 9	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	45 / 30	48 / 37
5	DDPS 5 ul. Świdnicka 35	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	45 / 30	47 / 43
6	DDPS 6 ul. Oblatów 24	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	98 / 65	111 / 93
7	DDPS 7 ul. Gliwicka 74	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	41 / 26	54 / 35
8	DDPS ul. Brata Alberta 4	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Jacka	36 / 20	38 / 29
9	DDPS - Dąb ul. Dębowa 23	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Jacka	25 / 20	33 / 27
RAZEM:			427 / 262	497 / 364

W związku z ogłoszeniem na terenie Polski stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii COVID-19, Dzielne Domy Pomocy Społecznej pozostawały zamknięte. W okresie od 23.03.2020 r. do 10.06.2020 r. około 290 osób dziennie, korzystających do tej pory z pobytu, miało dostarczane posiłki z DDPS do domu przez Fundację Wolne Miejsce. Następnie w okresie od 26.10.2020 r. do 31.12.2020 r. około 300 osób dziennie, korzystających do tej pory z pobytu, miało dostarczane posiłki z DDPS do domu przez Fundację Wolne Miejsce (około 210 osób dziennie) oraz przez Ps Serwis Non Profit Sp. z o.o. (około 90 osób dziennie).

W 2020 roku wydatki wyniosły **279 779,50 zł**, w tym kwotę **25 000,00 zł** pokryto z otrzymanej na ten cel darowizny, kwotę **95 379,50 zł** otrzymano w ramach refundacji ze środków PFRON części wydatków poniesionych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w związku z uruchomieniem w 2020 roku dodatkowego wsparcia dla osób niepełnosprawnych na skutek ogłoszenia stanu epidemii, a kwotę **25 401,10 zł** pokryto w ramach realizacji programu „Wspieraj Seniora”.

5.4 Mieszkanie chronione wspierane

Mieszkanie chronione ma za zadanie udzielenie wsparcia osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonego przez dom pomocy społecznej.

Na terenie Katowic działają trzy mieszkania chronione wspierane prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Mieszkanie Chronione Wspierane dla osób niepełnosprawnych, w szczególności osób niepełnosprawnych fizycznie lub osób z zaburzeniami psychicznymi.

Mieszkanie chronione wspierane mieści się przy ul. Gliwickiej 74a i przeznaczone jest dla **7** osób.

2. Mieszkanie Chronione wspierane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych nr 1.

Mieszkanie chronione wspierane mieści się przy ul. Łętowskiego 6a i jest przeznaczone dla **7** osób.

3. Mieszkanie Chronione Wspierane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych nr 2.

Mieszkanie chronione wspierane mieści się przy ul. Łętowskiego 6a i jest przeznaczone dla **6** osób.

W okresie sprawozdawczym z usług świadczonych w mieszkaniach chronionych skorzystało:

- **8** osób w Mieszkaniu Chronionym Wspieranym dla osób niepełnosprawnych, w szczególności osób niepełnosprawnych fizycznie lub osób z zaburzeniami psychicznymi przy ul. Gliwickiej 74,
- **7** osób w Mieszkaniu Chronionym Wspieranym Nr 1 dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych przy ul. Łętowskiego 6a,
- **8** osób w Mieszkaniu Chronionym Wspieranym Nr 2 dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych przy ul. Łętowskiego 6a.

Wydatki na realizację zadania wyniosły **985 656,32 zł.**

5.5 Domy pomocy społecznej

Świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne, na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2020 r. MOPS przeprowadził **166** postępowań administracyjnych w sprawie skierowania osób starszych i/lub niepełnosprawnych do domu pomocy społecznej, z czego:

- **68** osób skierowano do dps na terenie Katowic (w tym **21** osób skierowano również do dps położonych na terenie innych powiatów),
- **88** osób zostało skierowanych do dps położonych na terenie innych powiatów, w tym:
 - **39** osób do dps dla osób w podeszłym wieku,
 - **21** osoby do dps dla osób przewlekle somatycznie chorych,
 - **14** osób do dps dla osób przewlekle psychicznie chorych,
 - **5** osób do dps dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
 - **1** osoba do dps dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie,
 - **8** osób do dps dla osób niepełnosprawnych fizycznie,
 - **żadna** osoba do dps dla osób uzależnionych od alkoholu;
- **4** osobom odmówiono skierowania do dps,
- w **27** przypadkach umorzono postępowanie z powodu zgonu osoby, bądź rezygnacji z umieszczenia.

Ruch pensjonariuszy w dps na terenie Katowic oraz na terenie innych powiatów przedstawiał się następująco:

Dom	Liczba miejsc	Stan na dzień 31.12.2020 r.	Zmarło lub zrezygnowało w 2020 r.	Przyjęto w 2020 r.	Liczba osób wpisanych na listę osób oczekujących	W tym liczba osób oczekujących z wydaną decyzją o umieszczeniu na dzień 31.12.2020 r.
DPS „PRZYSTAŃ” ul. Adamskiego 22	88	81	17	10	57	8
DPS „ZACISZE” ul. Traktorzystów 42	98	86	34	19	72	4
DPS „SENIOR RESIDENCE” ul. Pijarska 4	97, w tym 83 dla mieszkańców Katowic	90, w tym 9 osób spoza gminy Katowice	39, w tym 4 osoby spoza gminy Katowice	35, w tym 1 osoba spoza gminy Katowice	47, w tym 2 osoby oczekująca spoza gminy Katowice	9, w tym 2 osoby spoza gminy Katowice
dps na terenie innych powiatów	-	-	111	82	87	-

**w tym 1 osoba przeniesionych do dps na terenie Katowic*

Domy pomocy społecznej na terenie Katowic

Dom	Liczba osób przebywających w DPS na nowych zasadach (stan na 31.12.2020 r.)	Średni miesięczny koszt pobytu w DPS
DPS „PRZYSTAŃ” ul. Adamskiego 22	75	5 097,02 zł
DPS „ZACISZE” ul. Traktorzystów 42	80	4 664,22 zł
DPS „SENIOR RESIDENCE” ul. Pijarska 4	90, w tym 9 osób spoza gminy Katowice	4 300 zł – dla mieszkańców Katowic 4 690 zł – dla osób spoza gminy Katowice

Domy pomocy społecznej na terenie innych gmin

	Liczba osób, które przebywały w DPS na nowych zasadach	Koszt pobytu mieszkańców Katowic w dps na terenie innych gmin
dps na terenie innych gmin	631	17 850 907,85 zł

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach otrzymał **darowiznę** w wysokości **12 000,00 zł** z przeznaczeniem na zakup łóżek i łóżek polowych dla DPS „Przystań” oraz DPS „Zacisze”, a także darowiznę w wysokości **50 000,00 zł** dla DPS „Senior Residence”, która została przeznaczona m.in. na zakupy środków ochrony osobistej, maseczek, rękawiczek, środków dezynfekcyjnych do ciała oraz powierzchni, kombinezonów, dozowników łokciowych, fartuchów ochronnych, ekranów ochronnych, termometrów bezdotykowych oraz parawanów medycznych.

Rodzinny Dom Pomocy Społecznej

Zgodnie art. 52 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, osoba wymagająca z powodu wieku lub niepełnosprawności pomocy innych osób może korzystać z usług opiekuńczych i bytowych w formie pobytu w rodzinnym domu pomocy. Dom ten dysponuje **8** miejscami. Miesięczny koszt utrzymania 1 osoby od 01.01.2020 roku wynosi **3 221,95 zł**.

W ramach swojej działalności, rodzinny dom zapewnia usługi bytowe: miejsce pobytu, wyżywienie i utrzymanie w czystości oraz usługi opiekuńcze, pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, niezbędną

pomoc w załatwieniu spraw osobistych, a także kontakt z otoczeniem, organizację czasu wolnego, jak również pomoc w zakupie odzieży i obuwia i niezbędnych artykułów osobistego użytku.

W okresie I-XII 2020 roku z usług Rodzinnego Domu Pomocy Społecznej skorzystało **9 osób**.

Wydatki na realizację zadania wyniosły **299 537,40 zł**.

5.6 Usługa robienia zakupów oraz przygotowanie paczek wraz z dowozem

W związku z ogłoszeniem na terenie Polski stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii COVID-19, mając na uwadze konieczność objęcia dodatkowym wsparciem osób niesamodzielnych oraz seniorów, wprowadzono nowe formy pomocy w postaci usługi robienia zakupów oraz przygotowywania paczek wraz z dowozem. W okresie od 18.03.2020 r. do dnia 31.12.2020 r. z usługi robienia zakupów skorzystało **89 osób** (łącznie 156 razy), a wydatki na realizację tego zadania wyniosły **4 680,00 zł**. Natomiast z usługi przygotowania paczek wraz z dowozem skorzystało **98 osób** (łącznie 111 razy), a wydatki na realizację tego zadania wyniosły **25 278,00 zł**.

5.7 Paczki świąteczne dla seniorów w wieku 65 lat i więcej

W 2020 roku zawarto umowę ze Śląskim Oddziałem Okręgowym Polskiego Czerwonego Krzyża na przygotowanie **250** sztuk paczek świątecznych na Święta Bożego Narodzenia wraz z zapakowaniem i rozwiezieniem we wskazane miejsca, dla seniorów w wieku 65 lat i więcej będących mieszkańcami Katowic. Kwota dofinansowania wyniosła **19 524,11 zł**.

5.8 Realizacja programu „Wspieraj Seniora”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w okresie od 23.10.2020 r. do 31.12.2020 r. realizował program „Wspieraj Seniora” przeznaczony dla osób starszych w wieku 70 lat i więcej, które zdecydowały się pozostać w domu w związku z utrzymującym się stanem epidemii i zadzwonili na ogólnopolską infolinię uruchomioną w ramach programu Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów lub w inny sposób zgłosili potrzebę objęcia wsparciem. Z programu nie mogły korzystać osoby, które już otrzymywały wsparcie w ramach usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych.

W ramach programu zrealizowano następujące działania:

- usługa wsparcia polegająca na robieniu zakupów (od poniedziałku do soboty) obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w szczególności artykułów spożywczych, środków higieny osobistej oraz leków na zlecenie osoby wymagającej wsparcia – z pomocy skorzystało **47 osób** (łącznie 72 razy), a wydatki na realizację tego zadania wyniosły **2 656,80 zł**;
- przygotowanie posiłków w postaci zupy i drugiego dania wraz z ich dowozem do miejsca zamieszkania przez 7 dni w tygodniu w godzinach od 12:00 do 15:00 – z pomocy skorzystały **24 osoby**, a wydatki na realizację tego zadania wyniosły **28 308,00 zł**, w tym **7 848,00 zł** rozliczono w ramach programu „Wspieraj Seniora” jako dostarczenie posiłku;
- dostarczanie posiłków z DDPS do domu osób korzystających wcześniej z pobytu w Dziennym Domu Pomocy Społecznej (których działalność została zawieszona w związku z ogłoszonym stanem epidemii) – z pomocy skorzystały **72 osoby**, a wydatki na realizację tego zadania wyniosły **25 401,10 zł**.

5.9 Realizacja programu „Siedemdziesiąt plus” w roku 2020

W roku 2020 w Katowicach realizowany był program „Siedemdziesiąt plus”. Adresatami programu byli mieszkańcy miasta Katowice w wieku starszym, szczególnie po ukończeniu 70. roku życia.

Cele programu to:

- zaspakajanie realizacji potrzeb zdrowotnych,
- zaspakajanie realizacji potrzeb mieszkaniowych,
- ułatwianie udziału w życiu społecznym,
- zaspakajanie realizacji potrzeb socjalnych.

Osoby objęte programem „Siedemdziesiąt Plus” w 2020 roku, skorzystały ze świadczeń w różnych formach. W ramach programu:

1. Ze świadczeń przyznawanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało **2 004** osoby (m.in. w formie zasiłku celowego na opał, leki, zasiłku okresowego, zasiłku stałego, usług opiekuńczych, usług Dziennego Domu Pomocy Społecznej, Domu Pomocy Społecznej).

2. Z zasiłku pielęgnacyjnego wypłacanego na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych skorzystało **890** osób, w tym **281** osób z tytułu wieku oraz **609** osób z tytułu niepełnosprawności.

3. Z dodatku mieszkaniowego wypłacanego na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych skorzystały **734** osoby, w tym **500** osób skorzystało również z dodatku energetycznego wypłacanego na podstawie ustawy Prawo energetyczne.

4. Z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych skorzystało:

- **125** osób w formie turnusu rehabilitacyjnego,
- **6** osób w formie usuwania barier w komunikowaniu się,
- **19** osób w formie dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego.

Pracownicy socjalni w ramach realizowanego programu nawiązali również współpracę z różnymi instytucjami w celu zabezpieczenia szczególnych potrzeb mieszkańców Katowic po siedemdziesiątym roku życia.

Lp.	Rodzaj sprawy	Ilość osób
1.	Zgłoszenie z KZGM w sprawach mieszkaniowych	65
2.	Zgłoszenia ze Spółdzielni Mieszkaniowych w sprawach mieszkaniowych	30
3.	Zgłoszenia od Prywatnych Właścicieli w sprawach mieszkaniowych	6
4.	Osoby skierowane do prawnika - konsultacje prawne	133
5.	Osoby skierowane do psychologa	65
6.	Osoby objęte wolontariatem	19
7.	Osoby do objęcia wsparciem zgłoszone przez Policję	56
8.	Osoby zgłoszone do objęcia wsparciem przez inne instytucje	71

W związku z działaniami z zakresu programu „Siedemdziesiąt plus”, informowano również klientów MOPS o możliwości skorzystania z badań profilaktycznych w ramach ochrony zdrowia. Osoby starsze mogły skorzystać z „Programu profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku”, w ramach którego wykonywano następujące badania: morfologia krwi, CRP, TSH, oznaczenie poziomu cholesterolu całkowitego, frakcji cholesterolu, trójglicerydów w surowicy krwi, oznaczenie poziomu glukozy, oznaczenie poziomu PSA - tylko u mężczyzn, dokonanie lekarskiej oceny stanu zdrowia według protokołu badania przekazanego przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, badanie palpacyjne piersi u kobiet, badanie wzroku z użyciem tablic okulistycznych, orientacyjne badanie słuchu, przeprowadzenie oceny czynników ryzyka złamania biodra, ocena sprawności fizycznej z wyłonieniem osób zagrożonych niesprawnością ruchową, badanie sprawności pamięci MMSE (mini mental status examination) dla osób wyrażających zgodę na badanie, edukacja zdrowotna z zakresu zasad zdrowotnego stylu życia, interpretacja uzyskanych wyników oraz ewentualne skierowanie do dalszej diagnostyki w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2020 roku poinformowano **292** osoby o możliwości skorzystania z wyżej wymienionych badań.

Miejski System Powiadamiania Ratunkowego dla osób niepełnosprawnych mieszkańców Katowic

W ramach realizacji celu, jakim jest zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób starszych i niepełnosprawnych kontynuowano Miejski System Powiadamiania Ratunkowego. System ten kierowany jest do osób, które nie zawsze są w stanie porozumieć się z dyspozytorem przyjmującym zgłoszenie i udzielić informacji koniecznych do udzielenia pomocy w sytuacji zagrożenia. Uczestnik Systemu Powiadamiania Ratunkowego musi posiadać telefon stacjonarny bądź komórkowy z przyciskami, w którym zostanie zaprogramowany numer alarmowy. W sytuacji zagrożenia po naciśnięciu przycisku dyspozytor w Miejskim Centrum Ratownictwa uzyskuje informacje o konieczności udzielenia pomocy oraz dane osoby zgłaszającej.

W roku 2020 objęto systemem **32** nowe osoby.

5.10 Ocena realizacji celów oraz efektywność

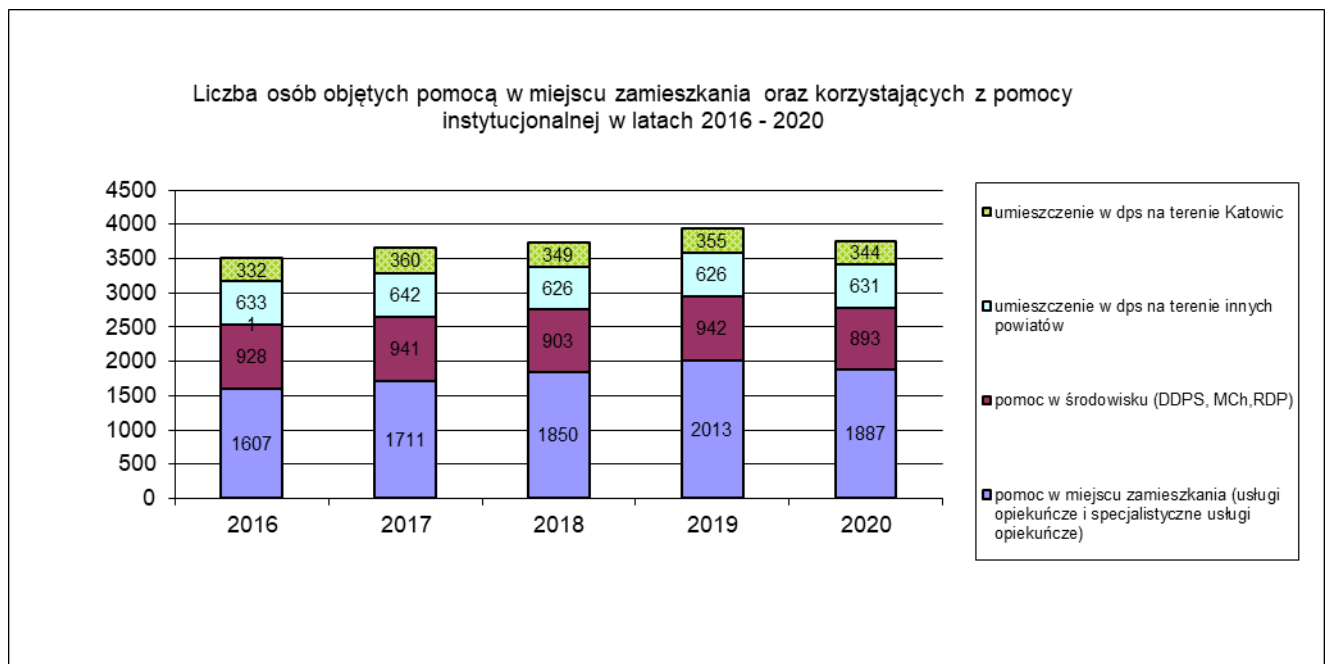
Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu wspierania osób w wieku senioralnym.

1. Zakres pomocy:

	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Wydatki na realizację pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych (w zł)	23 989 419,70	24 799 070,80	27 124 764,11	28 622 901,21
Liczba osób, które skorzystały z pomocy	3 654	3 728	3 936	3 898
Koszt pomocy na 1 osobę (w zł)	6 565,25	6 652,11	6 891,45	7 342,97

W 2020 roku nastąpił wzrost wydatków na realizację pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych. Na zmianę wysokości wydatków miała wpływ zmiana stawek za 1 godzinę usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, które uległy zwiększeniu w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 r. po przeprowadzeniu negocjacji zgodnie z zapisami ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz niektórych innych ustaw. Nastąpił również wzrost średnich miesięcznych kosztów utrzymania osób umieszczonych w dps.

2. Zapewnienie opieki

3. Sieć Ośrodków Wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych

Liczba miejsc w OW w podziale na dzielnice	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Dzielnica Śródmieście - Wschód	56	56	56	56
Dzielnica Załęże	67	67	67	67
Dzielnica os. Tysiąclecia	58	58	58	58
Dzielnica Dąb	45	45	45	45
Dzielnica Koszutka	163	163	163	463
Dzielnica Zawodzie	70	70	70	70
Dzielnica Ligota	75	75	75	75

Dzielnica Bogucice	75	75	75	75
Dzielnica Piotrowice	80	80	80	80
RAZEM:	689	689	689	689

4. Aktywizacja środowiska na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych

	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba umów zawartych z wolontariuszami	19	18	27	25
Liczba umów alimentacyjnych i porozumień zawartych z rodziną w sprawie pomocy usługowej	110	105	115	120
Liczba osób objętych usługami w ramach pielęgniarstwa długoterminowego	78	81	77	70

W 2020 roku zawarto łącznie **120 porozumień i umów** z rodzinami w sprawie pomocy usługowej, w wyniku czego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zaoszczędził kwotę **115 976,40 zł**.

Spadła liczba osób korzystających z pielęgniarstwa długoterminowego, wymagających wzmożonej opieki medycznej – w 2020 r. objęto tymi usługami **70 osób**. Oszczędności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z tytułu zapewnienia tej formy pomocy przez NFZ wyniosły **262 531,40 zł**.

5. Zapewnienie opieki całodobowej

Średni okres oczekiwania osoby na umieszczenie w dps na terenie innych powiatów w 2020 roku

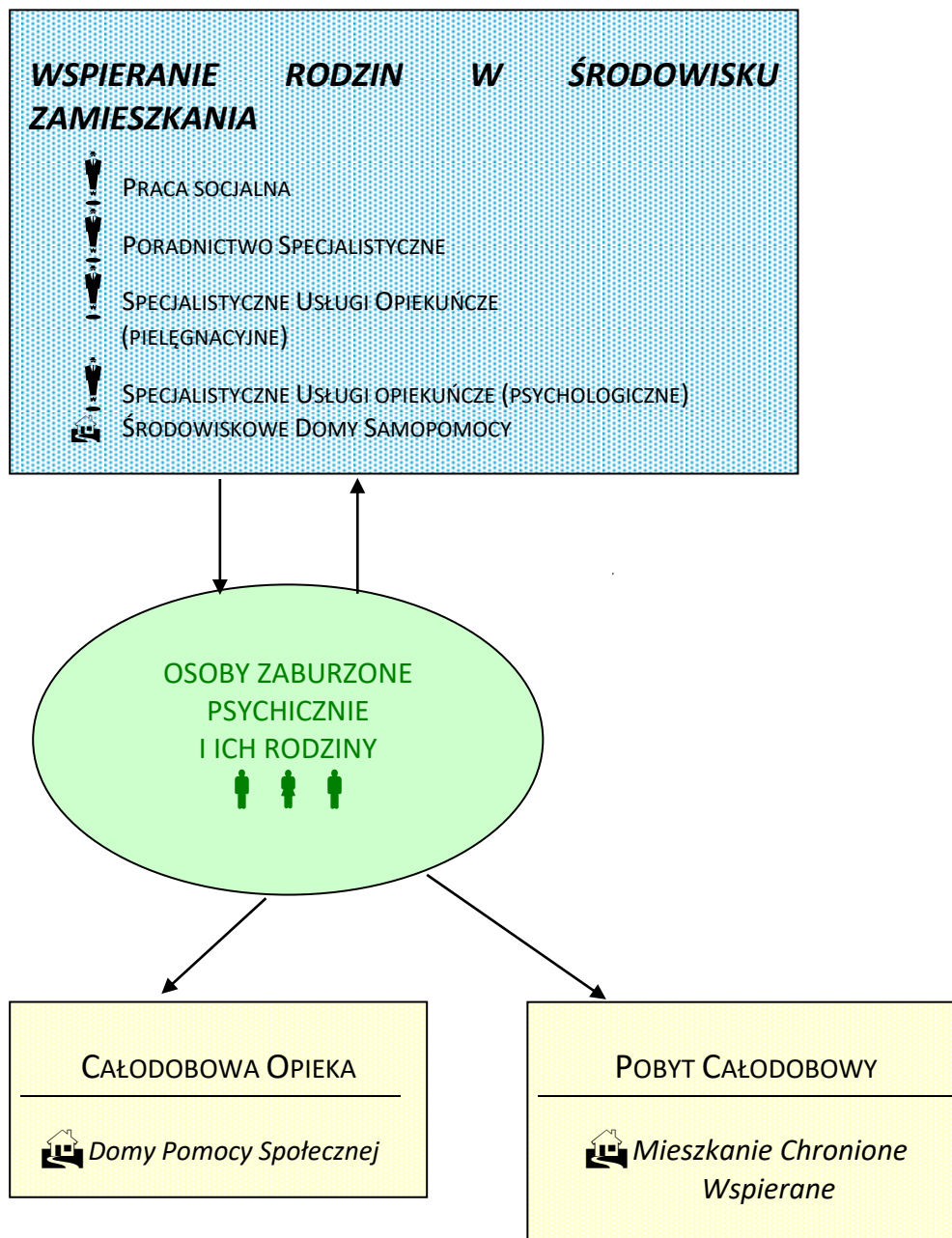
Typ domu	Liczba miesięcy
Dom dla osób w podeszłym wieku	ok. 1,5 miesiąca
Dom dla osób przewlekle somatycznie chorych	
Dom dla osób przewlekle psychicznie chorych	ok. 8 miesięcy
Dom dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	
Dom dla osób niepełnosprawnych fizycznie	ok.3 miesiące

Średni okres oczekiwania osoby na umieszczenie w dps na terenie Katowic w 2020 roku

Typ domu	Liczba miesięcy
Dom dla osób w podeszłym wieku	ok. 4 miesiące
Dom dla osób przewlekle somatycznie chorych	

Czas oczekiwania na umieszczenie w DPS na terenie innych powiatów jest zróżnicowany ze względu na typ domu, a nie jego położenie regionalne. Wskazać należy, że rzeczywisty czas oczekiwania na umieszczenie w domach pomocy społecznej na terenie Katowic jest znacznie krótszy, aniżeli czas podany w niniejszym sprawozdaniu, ponieważ w momencie, gdy nadchodzi termin przyjęcia osoby do domu pomocy społecznej, bardzo często składany jest przez nią wniosek o przesunięcie terminu przyjęcia. Zaznaczyć należy, że w 2020 roku, z uwagi na ogłoszony stan epidemii, wiele osób, pomimo możliwości umieszczenia w dps, przesuwało termin przyjęcia.

VI. SYSTEM POMOCY OSOBOM ZABURZONYM PSYCHICZNIE I ICH RODZINOM

System pomocy osobom zaburzeniom psychicznym i ich rodzinom stanowi jeden z elementów Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych (dział II, rozdział 5).

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest stworzenie systemu oparcia środowiskowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, służącego podtrzymywaniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia osób z zaburzeniami psychicznymi.

Na system pomocy skierowany do tej kategorii klientów składa się:

6.1 Praca socjalna

Praca socjalna kierowana na rozeznanie problemów dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi, motywowanie do poddania się badaniom diagnostycznym w Poradni Zdrowia Psychicznego, a w razie potrzeby leczeniu, wspieranie osoby i rodziny oraz pomoc we wzmacnianiu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie i tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi. Prowadzona jest przez pracowników socjalnych Terenowych Punktów Pomocy Społecznej we współpracy z konsultantami ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej (CRS).

Liczba osób korzystających	364
Liczba godzin	5 276

W ramach pracy socjalnej w Centrum Rehabilitacji Społecznej prowadzona jest grupa wsparcia, w której uczestniczą osoby zaburzone psychicznie nieprzystosowane w pełni do samodzielnego funkcjonowania w środowisku oraz szerszej grupie społecznej. Celem grupy jest zwiększenie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych do poprawy jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi oraz udzielanie indywidualnego wsparcia w bieżących problemach i sytuacjach życiowych.

Od 01.01.2020 roku do 31.12.2020 roku dla grupy **10** osób prowadzone były zajęcia Pracowni Terapii Zajęciowej „Twórcy sztuki”. Celem głównym Pracowni było stworzenie warunków do autokreacji i samorealizacji osób zaburzonej psychicznie.

Z uwagi na wystąpienie pandemii, kierując się wytycznymi o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 od marca 2020 roku spotkania grupowe były częściowo zawieszone.

6.2 Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego prowadzone jest przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych). Poradnictwo specjalistyczne obejmuje również problematykę uzależnień u osób z zaburzeniami psychicznymi. Zadania wykonywane przez specjalistów ds. uzależnień zatrudnionych w CRS nakierowane są w szczególności na udzielenie pomocy i wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi ze zdiagnozowanym uzależnieniem od alkoholu, jak i osobom, u których istnieje podejrzenie występowania problemu alkoholowego oraz ich rodzinom. Ponieważ współwystępowanie problemu alkoholowego wpływa na przebieg i skuteczność leczenia zaburzeń psychicznych, niezwykle istotna jest współpraca specjalistów ds. uzależnień z konsultantami ds. zaburzeń psychicznych (psychologami, lekarzami psychiatrami, pracownikami socjalnymi, pielęgniarkami) zatrudnionymi w Centrum. Praca wielospecjalistyczna umożliwia udzielenie właściwej pomocy i uzyskanie lepszych efektów wsparcia. Specjaliści ds. uzależnień współpracują również z pracownikami Terenowych Punktów Pomocy Społecznej w zakresie pracy socjalnej na rzecz klientów oraz w ramach poradnictwa specjalistycznego udzielają wsparcia rodzinom osób zaburzonej psychicznie z problemem alkoholowym, informacji dotyczących choroby i sposobu postępowania z chorym członkiem rodziny. Prowadzą również konsultacje indywidualne w TPPS-ach oraz proces diagnostyczny przy współpracy z konsultantami ds. uzależnień w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Kierując się wytycznymi o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 działania w tym zakresie prowadzone były w formie porad telefonicznych (z wyłączeniem sytuacji wymagających pilnej interwencji).

	Liczba godzin	Liczba osób
Konsultacje dla podopiecznych na miejscu	247,50	120
Konsultacje dla podopiecznych w środowisku	247	133
RAZEM:	494,5	253

6.3 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne)

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane są do szczególnych potrzeb wynikających ze schorzenia lub niepełnosprawności. Przeznaczone są dla osób ze zdiagnozowanymi zaburzeniami (na podstawie zaświadczenia lekarskiego) tj. w szczególności:

- osób chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychiatryczne),
- osób upośledzonych umysłowo,
- osób wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Wykonawca	Liczba osób	Liczba godzin	Koszt w zł	Cena 1 godz. usług
Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego, ul. Kilińskiego 19, Katowice	101	4 782	515 028,08	107,70

6.4 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgniacyjne)

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy w formie specjalistycznych usług, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Na terenie miasta Katowice specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgniacyjne) dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są przez firmę, z którą Ośrodek zawarł stosowną umowę na podstawie ustawy prawo zamówień publicznych.

Wykonawca	Zakres usług	Liczba osób	Liczba godzin	Koszt (w zł)	Cena 1 godz. usług (w zł)
Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi*	-	88,93	2 000,93	22,50
Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	9	1 066,50	26 982,45	25,30
Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi**		1 084,58	27 439,87	25,30
RAZEM:		9	2 240,01	56 423,25	-

- *w I'20 zapłacono za usługi wykonane w XII'19
- **nowa umowa na usługi od 01.07.2020 r.

Do zakresu świadczonych usług należy m.in.: załatwianie spraw urzędowych, pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi oraz pielęgnacja jako wspieranie procesu leczenia.

6.5 Sieć Środowiskowych Domów Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Usługami w ŚDS mogą być objęte osoby przewlekłe psychicznie chore, osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, jeżeli jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne oraz osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych z wyłączeniem osób czynnie uzależnionych od środków psychoaktywnych.

Odpłatność za usługi w Środowiskowym Domu Samopomocy wynosi 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kwotę 300 % odpowiedniego kryterium dochodowego, o którym mowa w art.8 ust.1 pkt.1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

Wykaz ŚDS prowadzonych przez wykonawców, którzy otrzymują dotację celową na podstawie umowy zawartej z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice

Lp.	Nazwa i adres Środowiskowego Domu Samopomocy	Podmiot prowadzący	Do kogo kierowane:	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z ŚDS
1	Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Tysiąclecia 41 w Katowicach	Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Chorych Psychiczenie i Ich Rodzin "PRZYSTAŃ"	Do osób przewlekłe psychicznie chorych będących mieszkańcami Katowic.	34	37
2	Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Gliwicka 74 a w Katowicach	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	Do osób z niepełnosprawnością intelektualną, będących mieszkańcami Katowic.	25	23
3	Środowiskowy Dom Samopomocy Ad VITAM DIGNAM ul. Oswobodzenia 92 w Katowicach	Śląskie Stowarzyszenie Ad Vitam Dignam	Do osób przewlekłe psychicznie chorych będących mieszkańcami Katowic, bądź ze względu na ponadlokalny charakter placówki mieszkańcami innych miast pod warunkiem zawarcia porozumienia pomiędzy właściwymi jednostkami samorządu terytorialnego.	34	39
4	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Brata Alberta 4 w Katowicach	Caritas Archidiecezji Katowickiej	Do osób z niepełnosprawnością intelektualną, będących mieszkańcami Katowic.	20	20
RAZEM:				113	119

W związku z brakiem możliwości przygotowywania gorących posiłków w dwóch ŚDS, usługa ta realizowana jest przez podmioty, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy

Lp.	Nazwa i adres Środowiskowego Domu Samopomocy	Nazwa podmiotu, który realizuje usługę	Sposób realizacji	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z posiłków w ŚDS
1	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Brata Alberta 4 w Katowicach	Ośrodek św. Jacka ul. Dębowa 23 w Katowicach	Posiłki są dowożone do ŚDS	20	15
2	Środowiskowy Dom	Bar „Marcepan”	Podopieczni ŚDS spożywają posiłki	34	14

	Samopomocy Nr 1, ul. Tysiąclecia 41 w Katowicach	ul. Zawiszy Czarnego 16a w Katowicach	w Barze „Marcepan”		
RAZEM:				54	29

6.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu pomocy osobom zaburzonej psychicznie i ich rodzinom.

1. Zakres pomocy

	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Wydatki na realizację usług świadczonych osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom (w zł)	874 023,47	902 246,10	954 555,69	940 031,65
Liczba osób, które skorzystały z usług	647	593	622	489
Koszt pomocy na 1 osobę (w zł)	1 350,89	1 521,49	1 534,66	1 922,35

W 2020 roku zmniejszyła się liczba osób korzystających z usług, co związane było z ogłoszonym stanem epidemii. Nastąpił natomiast wzrost kosztów pomocy w przeliczeniu na 1 osobę, co związane było ze wzrostem stawki za 1 godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych przez pracowników zatrudnionych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Stawka uległa zwiększeniu w związku ze zwiększeniem wynagrodzenia osób zatrudnionych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 r.

2. Zakres pomocy CRS

Klienci CRS od wielu lat korzystają z różnych form pomocy, w tym z usług specjalistycznych świadczonych w środowisku zamieszkania, konsultacji, jak i programów realizowanych przez jednostkę zarówno w ramach środków własnych.

Rok	Liczba osób objęta usługami specjalistycznymi	Liczba osób objęta poradnictwem specjalistycznym	Łącznie liczba klientów
2017	109	388	497
2018	103	359	462
2019	102	381	495
2020	101	253	354

3. Liczba osób uczestnicząca w projektach/programach

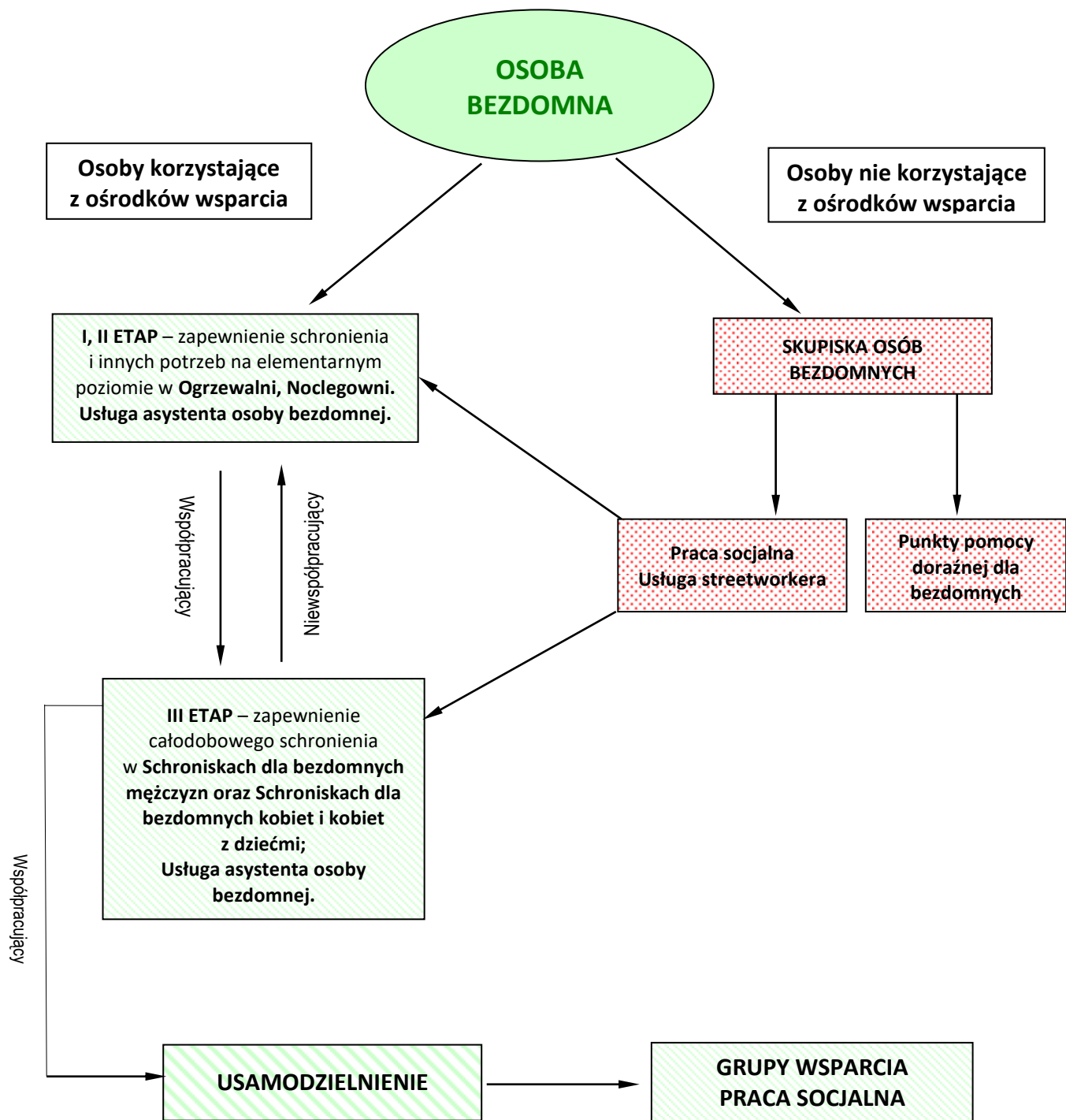
	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba osób objętych grupowymi formami wsparcia	11	10	12	10

4. Liczba osób, które podjęły zatrudnienie

Znaczna część osób, którym w ostatnich latach udzielono wsparcia nabyła umiejętności radzenia sobie w sytuacjach problemowych i jest w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku zamieszkania, podjęły zatrudnienie.

	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba osób objętych usługami CRS, które podjęły zatrudnienie	3	1	1	1

VII. SYSTEM POMOCY BEZDOMNYM

Przeciwdziałanie bezdomności stanowi jeden z elementów **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021**. Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest reintegracja osób bezdomnych ze środowiskiem. Pomoc bezdomnym jest również elementem „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2020” realizowanego przez Miasto Katowice.

7.1 Dział ds. Osób Bezdomnych

1. Prowadził regularne akcje informacyjne i działania interwencyjne w skupiskach osób bezdomnych, przebywających poza ośrodkami wsparcia. Pracownicy socjalni przeprowadzili **167** wizyt i interwencji w różnych skupiskach osób bezdomnych. Prowadzone były przez pracowników socjalnych oraz pracowników Straży Miejskiej Katowic stałe objazdy miejsc pobytu osób bezdomnych (w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 28 lutego 2020 r. objazdy odbywały się 3 razy w tygodniu, od 1 marca 2020 r. do 31 października 2020 r. odbywały się 2 razy w tygodniu, od 1 listopada 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. ponownie 3 razy w tygodniu).
2. Prowadził intensywną pracę socjalną z osobami deklarującymi gotowość do współpracy w zakresie rozwiązywania swoich problemów, w szczególności: opracowywał wraz z osobami bezdomnymi indywidualne programy wychodzenia z bezdomności.
3. Przyznawał pomoc zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

W okresie **I-XII 2020 r.** objęto pomocą **473** osób i rodzin.

Koszt prowadzonej pracy socjalnej w 2020 r. wyniósł: **661 927,70 zł**.

Liczba bezdomnych	473
Liczba wywiadów	868
Liczba etatów pracowników socjalnych	7

7.2 Trójstopniowy system usamodzielnienia osób bezdomnych

7.2.1 Ogrzewalnie, Noclegownie

I i II etap – zapewnienie schronienia i innych potrzeb na elementarnym poziomie w Ogrzewalni, Noclegowni

Ogrzewalnie i Noclegownie dla bezdomnych to placówki przeznaczone do udzielania doraźnej i okresowej pomocy. Pomoc ta przeznaczona jest dla mężczyzn bezdomnych z terenu Katowic. Miasto Katowice udzielało w okresie sprawozdawczym dotacji dla trzech organizacji: Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta prowadzącego Noclegownię dla osób bezdomnych przy ul. Brackiej 18 i Ogrzewalnię przy ul. Krakowskiej 136 w Katowicach, Górnośląskiego Towarzystwa Charytatywnego prowadzącego Noclegownię przy ul. Sienkiewicza 23 i Obrońców Westerplatte 134B w Katowicach, Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Dobroczynnego prowadzącego placówkę dla bezdomnych przy ul. Gliwickiej 89A i Obrońców Westerplatte 134A w Katowicach.

Ogrzewalnia:

Wcześniejsza działalność Ogrzewalni prowadzonej przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta przy ul. Sądowej 1 ustała z dniem 01.05.2018 r. W związku z powyższym w okresie 01.05.2018 r. - 17.03.2020 r. funkcję zapewnienia usługi na poziomie Ogrzewalni realizowano w ramach doraźnych miejsc noclegowych znajdujących się na terenie Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Krakowskiej 138 w Katowicach. Następnie od dnia 18.03.2020 r. zawarto umowę z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta - Koło Katowickie ul. Bracka 18 na prowadzenie Ogrzewalni mieszczącej się przy ul. Krakowskiej 136 w Katowicach dla grupy nie większej niż **30** bezdomnych mężczyzn, umowa została zawarta do 30.09.2020 r.

Noclegownie:

Od dnia 14.01.2016 r. jest zawarta umowa z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta – Koło Katowickie na prowadzenie Noclegowni przy ul. Brackiej 18, co daje możliwość udzielenia schronienia **40** osobom bezdomnym, dla których gmina Katowice jest właściwa do zapewnienia schronienia, w szczególności

osobom, wobec których wyrokiem sądowym została orzeczona eksmisja bez uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego, dla których miasto Katowice jest zobowiązane do udzielenia schronienia. Pobyt w placówce jest całodobowy dla osób ze skierowaniem wydany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Umowa obejmuje zapewnienie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania.

Do dnia 15.11.2020 r. funkcjonowała Noclegownia prowadzona przez Górnośląskie Towarzystwo Charytatywne przy ul. Sienkiewicza 23 w Katowicach, dysponująca **25** miejscami. Natomiast od dnia 16.11.2020 r. Górnośląskie Towarzystwo Charytatywne kontynuuje prowadzenie Noclegowni przy ul. Obrońców Westerplatte 134b w Katowicach na **40** miejsc.

Od dnia 01.02.2019 r. Urząd Miasta Katowice zawarł umowę z Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym na prowadzenie noclegowni dla **8** osób bezdomnych, natomiast w okresie 01.02.2020 r. - 15.11.2020 r. umowa była zawarta na **5** miejsc. W ramach kontynuacji zadania w formie Noclegowni od dnia 16.11.2020 r. Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczne prowadzi Noclegownię przy ul. Obrońców Westerplatte 134A w Katowicach na **40** miejsc. W ramach noclegowni istnieje możliwość skorzystania z napoi i gorącego posiłku, z usług higienicznych oraz wymiany odzieży używanej.

W związku z ogłoszeniem na terenie Polski stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii COVID-19 od dnia 18.03.2020 r. zawarto z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta – Koło Katowickie umowę na prowadzenie Ogrzewalni zapewniającej całodobowe schronienie dla **30** osób bezdomnych przy ul. Krakowskiej 136 w Katowicach wraz z całodziennym wyżywieniem. W okresie 18.03.2020 - 30.09.2020 r. wydatki wyniosły **177 707,96 zł**.

W 2020 r. zawarto również umowę na dofinansowanie organizacji Wigilii dla mieszkańców Noclegowni przy ul. Brackiej 18 i osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych. Kwota dofinansowania wyniosła **6 900,00 zł** i została przeznaczona na organizację Wigilii, w tym między innymi na pokrycie kosztów usługi cateringowej oraz zakup żywności i napoi.

7.2.2 Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi i Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn

III etap – zapewnienie całodobowego schronienia w Schroniskach dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi oraz w Schroniskach dla Bezdomnych Mężczyzn

Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi i Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn zapewniają możliwość całodobowego przebywania, w tym miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu. W schroniskach istnieje możliwość spożycia posiłku, jest dostęp do pomieszczeń kuchennych umożliwiających samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju, możliwość skorzystania z prysznica, wymiany odzieży, możliwość prania i suszenia odzieży. W schroniskach jest prowadzona intensywna praca socjalna ukierunkowana na wzmacnianie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności.

Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn zapewniają swoim mieszkańcom schronienie, jeden gorący posiłek dziennie oraz pomoc w postaci pracy socjalnej, poradnictwa, pomoc w załatwieniu spraw urzędowych oraz innych spraw bytowych. Ponadto w Schroniskach dla Bezdomnych Mężczyzn świadczone są usługi opiekuńcze, udziela się porad psychologicznych, psychiatrycznych, konsultacji diagnostycznych dla osób z problemem alkoholowym.

Miasto Katowice posiada Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Krakowskiej 138 w Katowicach z ilością **83** miejsc.

Liczba miejsc w Schronisku	83
Średnia miesięczna liczba osób korzystających ze Schroniska	82
Liczba osób korzystających narastająco w I-XII 2020 r.	131
Liczba udzielonych noclegów (osobodni)	26 206

Roczny koszt utrzymania Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn wyniósł: **1 433 118,71 zł**.

Koszt osobodnia w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn wyniósł: **38,11 zł.**

Koszt osobodnia w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn z usługami opiekuńczymi wyniósł: **61,84 zł.**

W okresie zimowym (od stycznia do lutego 2020 r.) prowadzone były dodatkowe miejsca dla osób bezdomnych. Osoby bezdomne korzystające z tej formy pomocy korzystają z usług Schroniska przy ul. Krakowskiej 138 w godz. 19.00-7.00 dnia następnego. Osoby te korzystają z całej infrastruktury, która znajduje się na terenie Ośrodka.

Liczba dodatkowych miejsc w Schronisku ul. Krakowska 138	20
Średnia miesięczna liczba osób korzystających	15
Liczba osób korzystających narastająco w I-XII 2020 r.	114
Liczba udzielonych noclegów (osobodni)	1 586

Schronisko przy ul. Krakowskiej 138 prowadzi także łaźnię dla osób bezdomnych, która jest miejscem, gdzie osoby bezdomne mogą skorzystać z usług higienicznych (kąpieli), dokonać zmiany ubrania lub skorzystać z możliwości jego wyprania. Łaźnia jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-13.00. W okresie sprawozdawczym z łaźni osoby bezdomne skorzystały **7 016** razy.

Dodatkowo zawarto umowę na realizację usługi zapewnienia schronienia w Ośrodku Św. Jacka przy Caritas Archidiecezji Katowickiej, ul. Dębowa 23, w którym liczba miejsc noclegowych wynosi **50**. W okresie sprawozdawczym I-XII 2020 r. skorzystały z usług **73** osoby. Koszt osobodnia pobytu wyniósł **19 zł**. Koszt ten jest pomniejszany o odpłatność podopiecznego, w zależności od dochodu osoby, zgodnie z tabelą odpłatności Uchwały Rady Miasta Katowice XXXVII/712/17 z 2 marca 2017 r. Uchwałą nr XVI/382/20 Rady Miasta Katowice z dnia 13 lutego 2020 r. zmieniono Uchwałę nr XXXVII/712/17 z dnia 2 marca 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych w Katowicach.

Liczba miejsc w Schronisku ul. Dębowa 23 Katowice	50
Średnia miesięczna liczba osób korzystających ze Schroniska	48
Liczba osób korzystających narastająco w okresie I-XII 2020 r.	73
Liczba udzielonych noclegów (osobodni)	13 766

W związku z ogłoszeniem na terenie Polski stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii COVID-19 od dnia 17.03.2020 r. zawarto z Górnośląskim Towarzystwem Charytatywnym umowę na przygotowanie i wydawanie gorących posiłków na wynos dla **90** osób dziennie w Jadłodajni przy ul. Jagiellońskiej 19. W okresie 17.03.2020 r. - 31.12.2020 r. wydatki wyniosły **315 360,00 zł**, w tym kwotę **14 755,00 zł** pokryto z otrzymanej na ten cel darowizny.

W związku z ogłoszeniem na terenie Polski stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii COVID-19 od dnia 01.04.2020 r. do 15.07.2020 r. zawarto z Caritas Archidiecezji Katowickiej umowę na przygotowanie i wydawanie posiłków w formie śniadania i obiadu dla mieszkańców Schroniska dla osób bezdomnych przy ul. Dębowej 23 w Katowicach. W okresie od 01.04.2020 r. do 15.07.2020 r. wydatki na ten cel wyniosły **29 032,50 zł**, w tym kwotę **4 147,50 zł** otrzymano w ramach refundacji ze środków PFRON części wydatków poniesionych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w związku z uruchomieniem w 2020 roku dodatkowego wsparcia dla osób niepełnosprawnych na skutek ogłoszenia stanu epidemii.

Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi to placówki przeznaczone do udzielania pomocy bezdomnym kobietom, mającym związek z Katowicami z tytułu zameldowania, ofiarom klęsk żywiołowych lub ekologicznych, przypadków losowych, oczekującym na przyznanie mieszkań zastępczych lub wyremontowanie dotychczas zajmowanych lokali oraz w przypadku ostrych konfliktów rodzinnych, zagrażającym ich zdrowiu lub życiu. Pracownicy Schronisk prowadzą ze wszystkimi mieszkańcami szeroko

zakrojoną pracę socjalną, nastawioną na rozwiązywanie indywidualnych problemów, a ponadto prowadzone jest poradnictwo psychologiczne, konsultacje indywidualne oraz grupowe formy pracy socjalnej.

W schroniskach prowadzi się m.in. trening umiejętności społecznych niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania z chwilą opuszczenia Schroniska i otrzymania mieszkania, uczy się w praktyce oszczędnego gospodarowania mediami, współżycia w środowisku sąsiedzkim. Miasto Katowice na dzień 31.12.2020 r. posiada Schroniska dla bezdomnych kobiet przy ul. Orkana 7a w Katowicach z ilością **70** miejsc, ul. Mikołowskiej 13/7 w Katowicach – **20** miejsc, ul. Mikołowskiej 13/9 w Katowicach – **20** miejsc, ul. Mikołowskiej 11/4 w Katowicach – **16** miejsc.

Stan miejsc w Schroniskach dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi na dzień 31.12.2020 r. wynosi **126** miejsc.

Liczba miejsc w Schroniskach	126
Średnia miesięczna liczba osób korzystających ze Schronisk	127
Liczba osób korzystających narastająco w okresie I-XII 2020 r.	166
w tym:	
▪ Kobiet	125
▪ dzieci i młodzieży	41
Liczba udzielonych noclegów (osobodni)	39 307

Roczny koszt utrzymania Schronisk dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi wyniósł: **1 531 237,08 zł.**

Koszt osobodnia w Schronisku dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi wyniósł: **32,72 zł.**

Koszt osobodnia w Schronisku dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi z usługami opiekuńczymi wyniósł: **56,08 zł.**

7.3 Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz osób bezdomnych prowadzone w związku z udziałem w ramach „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2020.”

Opis działań znajduje się w sprawozdaniu z ww. Programu.

7.4 Ocena realizacji celów programu oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania bezdomności

1. Zakres pomocy:

	2017	2018	2019	2020
Wydatki na realizację systemu pomocy bezdomnym (w zł)	2 821 638,68	2 674 080,76	3 353 186,59	3 620 039,36
Liczba osób korzystających z pomocy	776	684	646	653
Średni miesięczny koszt programu na osobę (w zł)	303,01	325,78	432,55	461,97

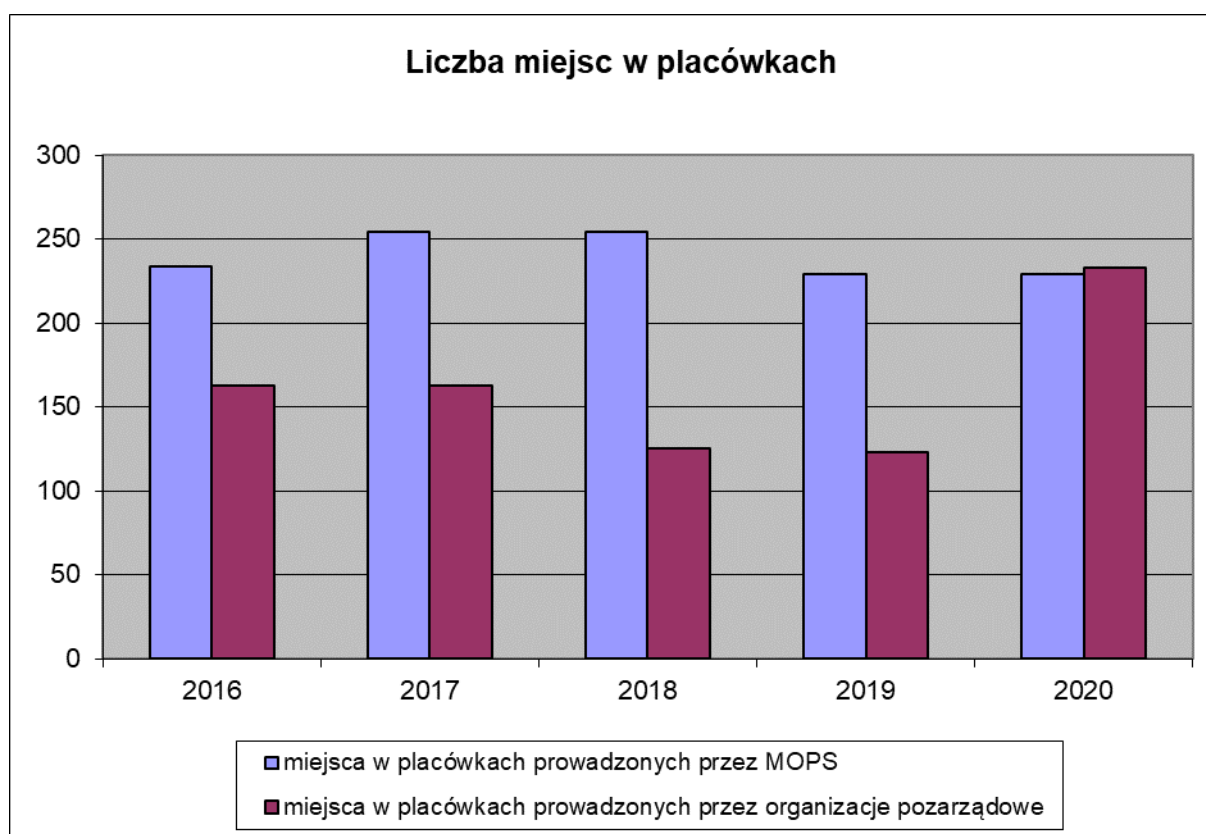
2. Usamodzielnienie bezdomnych:

	2017	2018	2019	2020
Liczba osób, które otrzymały lokale mieszkalne z zasobów miasta	44	40	16	31
Liczba osób podejmujących pracę	53	37	64	56
Liczba osób podejmujących współpracę w rozwiązywaniu problemu alkoholowego	169	189	89	144

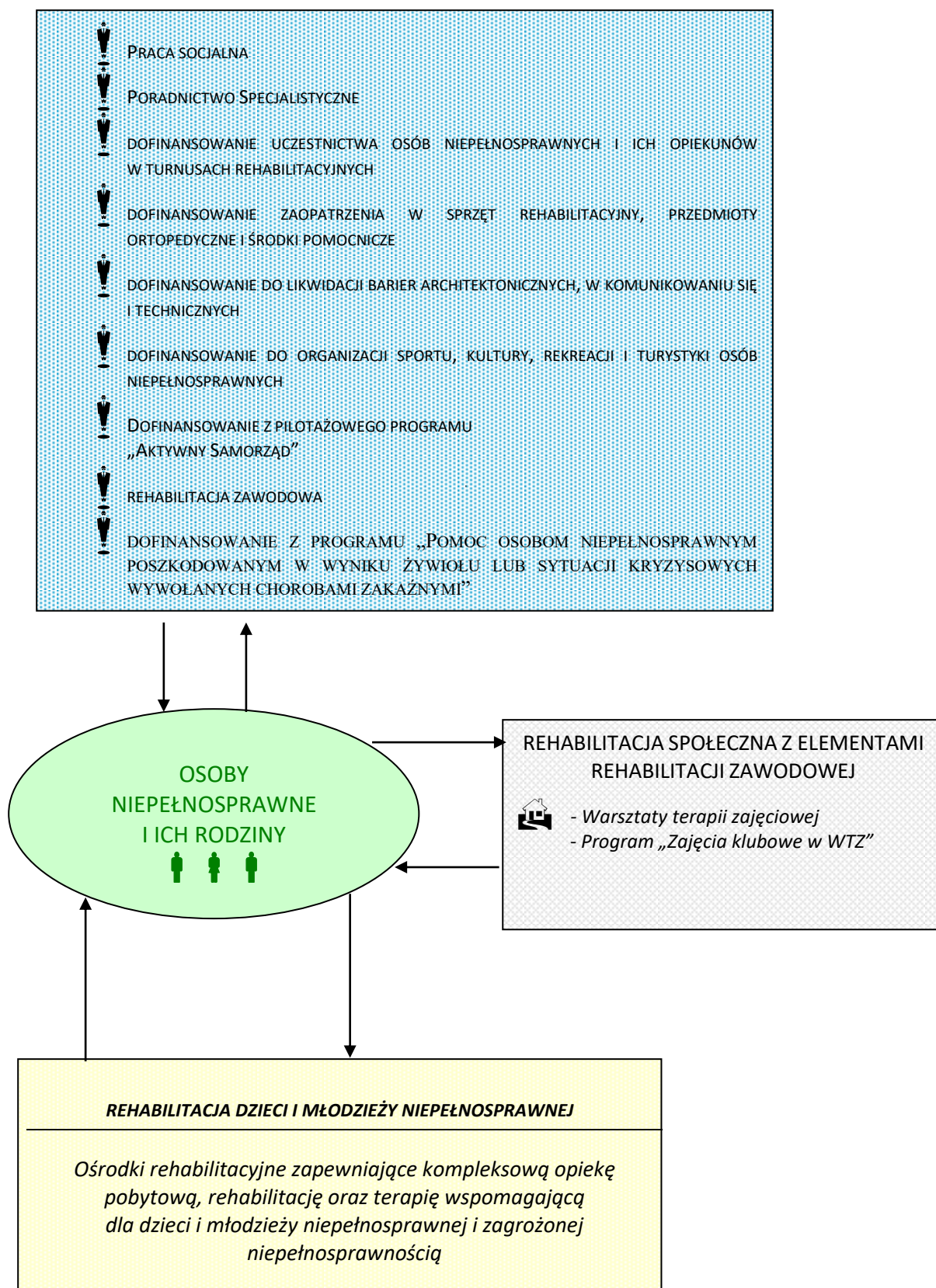
3. Baza noclegowa

	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
	liczba miejsc	liczba miejsc	liczba miejsc	liczba miejsc
doraźna pomoc noclegowa				
dla kobiet	-	-	-	-
dla mężczyzn				
w okresie zimowym:	133	133	93	120
w okresie letnim:	113	113	93	100
Długoterminowa pomoc noclegowa				
dla kobiet	146	146	126	126
dla mężczyzn	138	138	133	133

W roku 2020 ilość miejsc w placówkach prowadzonych przez organizacje pozarządowe uległa zwiększeniu z uwagi na uruchomienie dwóch noclegowni tj. Noclegowni dla Osób Bezdomnych przy ul. Obrońców Westerplatte 134A w Katowicach oraz Noclegowni dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Obrońców Westerplatte 134B, w związku z powyższym baza noclegowa miejsc doraźnych wzrosła do **120** miejsc.

VIII. SYSTEM WSPARCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Wspieranie osób niepełnosprawnych stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021. Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.

Na system pomocy dla tej grupy klientów, na który w roku 2020 wydatkowano kwotę **11 430 043,82 zł** składa się:

- praca socjalna,
- poradnictwo specjalistyczne,
- sieć warsztatów terapii zajęciowej o profilu dostosowanym do rodzaju niepełnosprawności, rozumianych jako wyodrębnione organizacyjnie i finansowo placówki, stwarzające osobom niepełnosprawnym z upośledzeniem uniemożliwiającym podjęcie pracy, możliwość udziału w rehabilitacji społecznej i zawodowej przez terapię zajęciową,
- program „Zajęcia klubowe w WTZ”,
- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych,
- pilotażowy program „Aktywny samorząd”,
- program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”.

8.1 Rehabilitacja zawodowa

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego, pośrednictwa pracy. Zadania w ramach rehabilitacji zawodowej realizowane są przez Powiatowy Urząd Pracy.

8.2 Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. Celem jest wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej, wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.

Do podstawowych form rehabilitacji społecznej zalicza się wymienione poniżej świadczenia:

Lp.	RODZAJ ŚWIADCZENIA	W okresie sprawozdawczym		
		Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota (w zł)	Średni koszt (w zł)
1	Turnusy rehabilitacyjne – dorośli z opiekunami	283	362 876,00	1 282,25
2	Turnusy rehabilitacyjne – dzieci z opiekunami	51	67 458,00	1 322,71
3	Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych – dorośli	59	271 210,00	4 596,78
4	Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych – dzieci	20	71 154,00	3 557,70
5	Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – dorośli	538	1 050 876,44	1 953,30
6	Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – dzieci	73	202 615,66	2 775,56
7	Dofinansowanie do organizacji sportu, kultury i turystyki oraz rekreacji osób niepełnosprawnych – ilość osób niepełnosprawnych objętych dofinansowaniem	2 dla 43 osób	8 042,57	4 021,29

- uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej:

Lp.	NAZWA WARSZTATU	Liczba miejsc	Kwota dofinansowania (w zł środki PFRON)	Kwota dofinansowania/wydatkowana (w zł środki miasta Katowice)
1	WTZ "PROMYK" – Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej, im. St. Kostki przy ul. Szopienickiej 58a Nikiszowiec	40	819 840,00	117 547,34
2	Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam” WTZ przy ul. Oswobodzenia 92 Janów	35	717 360,00	79 706,55
3	WTZ „SPES” Stowarzyszenie na Rzecz Niepełnosprawnych przy ul. Panewnickiej 463 Ligota-Panewniki	35	717 360,00	91 400,75
4	WTZ Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną przy ul. Wojciecha 23 Giszowiec	30	614 880,00	114 597,90
5	WTZ Stowarzyszenia Wspomagania Rozwoju i Twórczości Osób Niepełnosprawnych „UNIKAT” przy ul. Kotlarza 10b Wełnowiec	35	717 360,00	105 820,55
6	WTZ "AKCENT" Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych ul. Rataja 14	30	614 880,00	72 504,21
7	WZT „Arteria” Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji Arteria przy ul. Francuskiej 29	20	409 920,00	45 546,60
RAZEM:		225	4 611 600,00	627 123,90

W roku 2020 roczny koszt pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej ze środków PFRON wyniósł **20 496,00 zł**.

W 2020 roku nie ubiegano się o przyznanie dofinansowania usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika.

Ogólna liczba wypłaconych ze środków PFRON dofinansowań w roku 2020 w zakresie rehabilitacji społecznej oraz zawodowej wyniosła **3 243**.

W 2020 roku poradnictwo specjalistyczne było świadczone przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, którzy udzielili **2 274** porad w ramach wykonywanej pracy.

Liczba porad w okresie 2020 roku	2 274
w tym:	
Na miejscu	968
Telefonicznych	1 306

8.3 Program „Zajęcia klubowe w WTZ”

W roku 2020 realizowany był program „Zajęcia klubowe w WTZ”, którego celem jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez warsztaty terapii zajęciowej zajęć klubowych, jako zorganizowanej formy rehabilitacji.

Realizatorem programu w 2020 roku dla warsztatów działających na terenie Katowic był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Beneficjentami programu są:

- osoby niepełnosprawne, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), które były uczestnikami WTZ i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia,
- osoby niepełnosprawne, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), znajdujące się na prowadzonej przez podmiot prowadzący WTZ liście osób (o której mowa w art. 10f ust. 2a ustawy o rehabilitacji), których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły terapii w WTZ.

Liczba warsztatów realizujących program	Liczba beneficjentów	Kwota wypłaconego dofinansowania
1	10	54 000,00

8.4 Pilotażowy program „Aktywny samorząd”

Pilotażowy Program „Aktywny Samorząd” jest realizowany na podstawie umowy numer AS3/000048/12/D z dnia 30.04.2018 r. Realizatorem programu w 2020 roku dla mieszkańców Katowic jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Realizator ustalił następujące terminy przyjmowania wniosków:

- dla Modułu I – 01.03.2020 r. - 31.08.2020 r.
- dla Modułu II - 01.03.2020 r. – 31.03.2020 r. dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2019/2020
01.03.2020 r. – 10.10.2020 r. dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2020/2021.

W ramach Modułu I realizowane były zadania:

- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- pomoc w uzyskaniu prawa jazdy,
- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego,
- pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości),
- pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką).

W ramach Modułu II dofinansowywane lub refundowane były koszty uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym.

Lp.	Rodzaj modułu	Liczba złożonych wniosków	Kwota wypłaconych świadczeń
1	Moduł I	127	837 811,42
2	Moduł II	83	242 506,92

**Środki w ramach programu Aktywny Samorząd są rozliczane na przełomie kolejnych lat*

8.5 Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”.

Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” – Moduł III.

Moduł III programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” był realizowany na podstawie umowy numer POB/000015/12/D z dnia 07.05.2020 r.

Realizatorem programu w 2020 roku dla mieszkańców Katowic był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Wnioski na Moduł III przedmiotowego programu przyjmowane były od dnia 10.04.2020 r.

Pomoc w ramach Modułu III programu udzielana była osobom niepełnosprawnym, które na skutek wystąpienia sytuacji kryzysowych spowodowanych chorobami zakaźnymi utraciły, w okresie od dnia 09.03.2020 r. do dnia 16.11.2020 r., możliwość korzystania (przez okres co najmniej 5 kolejnych następujących po sobie dni roboczych) z opieki świadczonej w placówce rehabilitacyjnej.

Lp.	Liczba złożonych wniosków	Kwota wypłaconych świadczeń
1	1 468	923 000,00

Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” – Moduł IV.

Moduł IV programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” był realizowany na podstawie umowy numer POS/000001/12/D z dnia 26.06.2020 r. Przedmiotem umowy jest refundacja ze środków PFRON części wydatków poniesionych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w związku z uruchomieniem w 2020 roku dodatkowego wsparcia dla osób niepełnosprawnych na skutek ogłoszenia stanu epidemii. Łączna kwota refundacji wyniosła **99 527,00 zł**. W ramach Modułu IV przedmiotowego programu wypłacono **260** dofinansowań.

8.6 Rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

Rehabilitacja prowadzona była przez ośrodki rehabilitacyjne, które proponują kompleksową opiekę pobytową oraz terapię wspomagającą dla dzieci niepełnosprawnych i zagrożonych niepełnosprawnością. W ramach takiej opieki prowadzi się wczesną interwencję, kompleksową diagnostykę medyczną, fizykoterapię, kinezyterapię korekcyjną, masaże, hydroterapię, wsparcie dla rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym, poradnictwo psychologiczne oraz prawne dla rodzin i opiekunów, terapię zajęciową. Ośrodki te prowadzone były przez organizacje pozarządowe.

Rodzaj usługi	Ośrodek Rehabilitacyjno- Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych Śląskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym, „Oddział Odrodzenie”, Katowice – Piotrowice, ul. Radockiego 280			Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno - Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych, Centrum Rozwoju Dziecka Katowickiej Fundacji Pomocy Dzieciom Kalekim i Niepełnosprawnym, Katowice – Osiedle Tysiąclecia, ul. Ułańska 5a			Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy im. dr Marii Trzcńskiej - Fajfrowskiej Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Katowicach Giszowcu, Katowice – Giszowiec, ul. Gościnną 8		
	liczba osób	liczba osobodni	kwota	liczba osób	liczba osobodni	kwota	liczba osób	liczba osobodni	kwota
Dzienny pobyt dzieci powyżej 6. roku życia, młodzieży i osób niepełnosprawnych	136	115	227 977,80	22	217	481 910,42	X	X	X
Gimnastyka korekcyjna indywidualna/grupowa	169 / 606	730 / 2 486	21 574,08 / 20 832,64	75 / 39	937 / 233	31 892,92 / 1 840,70	77	2 558	20 215,02
Opracowywanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	64	64	171 957,73	180	185	464 319,85	42	48	47 422,56
Hipoterapia - indywidualna	X	X	X	X	X	X	57	3 693	124 343,76
Logorytmika indywidualna/grupowa	X	X	X	X	X	X	74 / 75	1 929 / 6 763	20 328,84 / 71 296,28
Świadczenie poradnictwa psychologicznego i prowadzenie grup wsparcia	194 / 31	210 / 7	6 776,04 / 661,43	58 / 4	159 / 10	5 377,91 / 1 126,78	45 / 23	884 / 9	33 544,28 / 1 055,43
Stymulacja rozwoju neuroruchowego przy użyciu sprzętu Master – indywidualna	X	X	X	X	X	X	43	8 287	115 787,44
Razem	X	X	449 779,72	X	X	986 468,58	X	X	433 993,61

Niektóre usługi były finansowane ze środków budżetu miasta zgodnie z zawartymi umowami. Na ich podstawie realizowane były następujące usługi: dzienny pobyt dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, gimnastyka korekcyjna indywidualna i grupowa, hipoterapia indywidualna, logorytmika indywidualna i grupowa, stymulacja rozwoju psychoruchowego przy użyciu sprzętu Master, opracowywanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, świadczenie poradnictwa psychologicznego i prowadzenie grup wsparcia.

RAZEM: 1 870 241,91 zł.

8.7 Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

Podstawowym zadaniem Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Katowicach jest realizacja zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Zespół orzeczeniem ustala:

- niepełnosprawność osobom, które nie ukończyły 16. roku życia,
- stopień niepełnosprawności osobom, które ukończyły 16. rok życia,
- wskazania do ulg i uprawnień osobom posiadającym orzeczenie o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydanych przez organy rentowe.

Orzeczenie Zespołu poza ustaleniem niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności ma również na celu określenie wskazań dotyczących rehabilitacji osoby orzekanej.

Ponadto Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydaje osobom uprawnionym legitymację osoby niepełnosprawnej.

Z dniem 1 lipca 2014 roku Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności realizuje nowe zadanie w zakresie: przyjmowania wniosków oraz przyznawania i wydawania kart parkingowych osobom niepełnosprawnym oraz placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.

Tabela: Liczba przyjętych wniosków

Wnioski w sprawie	Liczba
Orzeczenia stopnia niepełnosprawności	4 261
Orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień art. 5a ustawy	0
Orzeczenia niepełnosprawności	701
Wydania legitymacji osoby niepełnosprawnej	1 578
Wydania karty parkingowej osobom niepełnosprawnym	1 581
Wydania karty parkingowej uprawnionym placówkom	17

Tabela: Liczba i cel przyjętych wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności

Wnioski dotyczące ustalenia stopnia niepełnosprawności wg celów		
Lp.	Cel złożenia wniosków	Liczba
1	Odpowiednie zatrudnienie	1 156
2	Szkolenie	5
3	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	50
4	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	384
5	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji / Korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych	1 176
6	Zasiłek stały	0
7	Zasiłek pielęgnacyjny	840
8	Korzystanie z karty parkingowej	621
9	Inne	29
ogółem		4 261

Tabela: Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności

Wydane orzeczenia o stopniu niepełnosprawności					
o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności			o niezaliczeniu do stopnia niepełnosprawności	o odmowie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	Ogółem
lekkiego	umiarkowanego	znacznego			
750	1 716	1 668	60	108	4 302

Tabela: Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności

Wydane orzeczenia o niepełnosprawności			
o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	o odmowie ustalenia niepełnosprawności	Ogółem
669	33	2	704

Tabela: Liczba odwołań

Liczba odwołań	
Liczba odwołań od wydanych orzeczeń	480
Liczba odwołań rozpatrzonych przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności	5
Liczba odwołań odesłanych do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	475

Tabela: Liczba wydanych kart parkingowych.

Wydane karty parkingowe			
Liczba wniosków	Liczba wydanych kart parkingowych osobom niepełnosprawnym	Liczba wydanych kart parkingowych uprawnionym placówkom	Liczba wydanych odmów
1 598	1 607	16	8

8.8 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych.

1. Zakres pomocy:

	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Wydatki na realizację programu (w zł)	8 196 502	8 828 823	9 349 289	11 930 554,07
W tym ze środków PFRON (w zł)	5 662 921	6 132 925	6 725 319	8 932 678,01
Liczba osób korzystających z pomocy w ramach środków PFRON	1 408	1 361	1 701	3 243
Średni koszt programu na osobę ze środków PFRON (w zł)	3 948	4 506,19	3 936,91	2 754,45

W roku 2020 otrzymano z PFRON wyższe środki finansowe w porównaniu do roku poprzedniego w związku ze zwiększeniem kosztu rocznego pobytu uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej, rozszerzeniem zakresu programu „Aktywny Samorząd” oraz uruchomieniem programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”.

2. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych:

	Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020	
	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób
Rehabilitacja społeczna	4 583 449	1 399	5 739 523	1 352	6 575 319	1 698	8 802 678,01	3 240
Rehabilitacja zawodowa	497 000	9	393 402	9	150 000	3	130 000,00	3

Powiatowy Urząd Pracy zrealizował w 2020 roku następujące zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej:

- zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy osoby niepełnosprawnej,
- jednorazowo przyznane środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej.

Liczba osób objętych dofinansowaniem ze środków PFRON wzrosła w porównaniu do lat poprzednich. Spowodowane było to rozszerzeniem zakresu programu „Aktywny Samorząd” oraz uruchomieniem programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”. Równocześnie spadł średni koszt dofinansowania ponieważ dofinansowania wypłacane w ramach nowego programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” obejmują znaczną grupę osób, jednak ich wartość nie jest wysoka w porównaniu do innych zadań realizowanych ze środków PFRON.

W 2020 roku kwota w wysokości **5 238 723,90 zł** (4 611 600,00 zł ze środków PFRON, 627 123,90 zł ze środków miasta Katowice) została wydatkowana na dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.

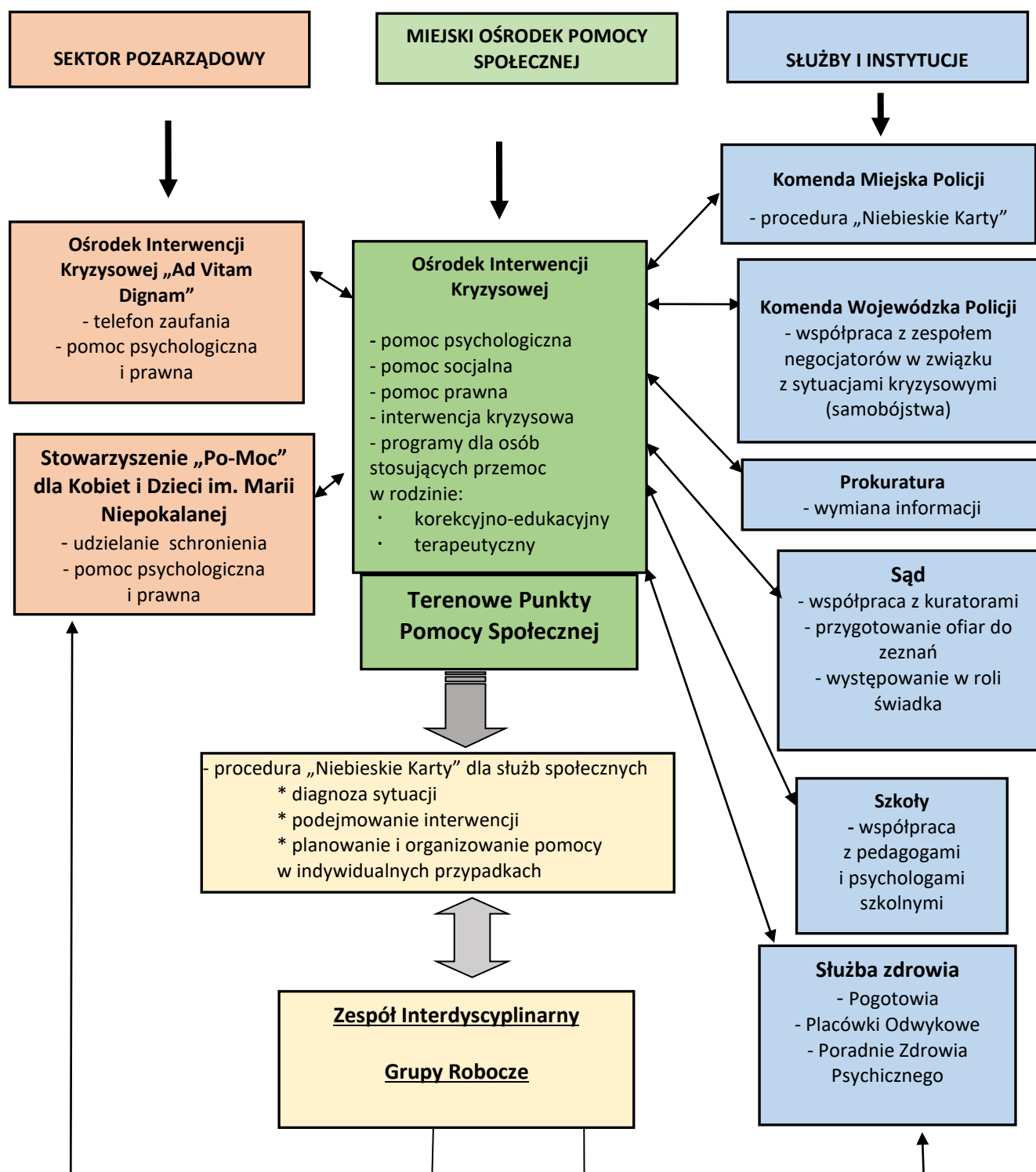
3. Poradnictwo specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych:

	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba porad	3 216	2 386	2 424	2 274

Liczba porad udzielonych przez pracowników Ośrodka w roku 2020 kształtuje się na podobnym poziomie jak w roku poprzednim. Dodatkowo prowadzone są akcje informacyjne polegające na rozwieszaniu plakatów, udostępnianiu ulotek informacyjnych na temat działalności instytucji w miejscach stosunkowo często odwiedzanych przez osoby niepełnosprawne (Urząd Miasta, MOPS, placówki służby zdrowia, zakłady pracy chronionej, organizacje pozarządowe). Poza tym udostępniany jest informator w formie elektronicznej dla osób niepełnosprawnych na stronie internetowej katowice.bezbarier.info, a także bieżące informacje na temat uprawnień dla osób niepełnosprawnych udostępniane są na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wymienione działania informacyjne będą prowadzone nadal w przyszłości.

IX. POMOC RODZINIE W KRYZYSIE I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

SYSTEM POMOCY RODZINOM Z PROBLEMEM PRZEMOCY I OSOBOM W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH W MIEŚCIE KATOWICE

Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie stanowi jedno z zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

9.1 Praca socjalna

Praca socjalna z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy koncentruje się na rozpoznawaniu zjawiska przemocy, budowaniu planu pomocy o charakterze interwencyjnym, socjalnym, psychologicznym i prawnym i jego realizacji (wspólnie z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej MOPS).

Od stycznia do grudnia 2020 roku pracownicy socjalni objęli pracą socjalną związaną z problemem przemocy **787 rodzin**.

9.2 Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPS

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych i rodzinom z problemem przemocy - ze szczególnym uwzględnieniem ochrony dziecka. Pomoc skierowana jest do osób doznających przemocy (ofiary przemocy), osób stosujących przemoc (sprawców przemocy) i świadków przemocy. Z rodzinami prowadzona jest systematyczna praca w oparciu o indywidualny plan pomocy socjalnej i psychologicznej. Obejmuje ona indywidualne poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne, grupowe formy poradnictwa oraz wizyty w środowisku. W związku z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa ofiarom przemocy Ośrodek zapewnia schronienie dla osób, które ze względu na dramatyczną sytuację nie mogą przebywać w dotychczasowym miejscu zamieszkania.

Łączna liczba klientów objętych pomocą w 2020 roku w tym:	711
Ofiary przemocy (osoby dorosłe)	216
Sprawcy przemocy	83
Dzieci	38
Inne kryzysy w tym:	374
Konsultacje rodzinne/ grupowe (ilość spotkań)	26
Pomoc rodzinie z problemem alkoholowym (ilość osób)	134

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej MOPS świadczone są następujące usługi:

- konsultacje indywidualne dla klientów z problemem przemocy w rodzinie oraz osób w różnych sytuacjach kryzysowych,
- wizyty w środowisku,
- interwencje,
- kierowanie do miejsc schronienia,
- poradnictwo dla mieszkańców Katowic,
- poradnictwo prawne.

Liczba przeprowadzonych interwencji osobistych i telefonicznych/pisemnych.

	W okresie od I - XII 2020 r.
Interwencje osobiste	124
Interwencje telefoniczne	2 855
RAZEM:	2 979

Interwencje są reakcją na sygnały o krzywdzeniu głównie dzieci i osób starszych jak również są odpowiedzią na różne potrzeby osób w kryzysie. Te pierwsze podejmowane są w wielu przypadkach wspólnie z dzielnicowym. Po przeprowadzeniu działań interwencyjnych wspólnie planowane są następne kroki związane z pomocą. Interwencje służą również przyśpieszeniu i zwiększeniu skuteczności działań prawnych w instytucjach wymiaru sprawiedliwości.

W okresie pandemii i obostrzeń z nią związanych tj. do końca września 2020 r. większość usług została zakwalifikowana jako **interwencje telefoniczne ze względu na zdalny charakter pomocy**. Oznacza to, że liczba ta w porównaniu z okresem ubiegłym wzrosła znacząco.

Liczba usług w zakresie konsultacji indywidualnych i poradnictwa specjalistycznego.

Konsultacje indywidualne	Poradnictwo specjalistyczne	Poradnictwo prawne
1 333	519	311

- **Grupowe formy pracy socjalnej**

Program Pomocy Psychologicznej w okresie od I - XII 2020 roku obejmował jedną formułę pracy grupowej:

Grupa psychoedukacyjna dla ofiar przemocy (11 osób - 17 spotkań)

Celem zajęć było uzyskanie wsparcia i wiedzy o możliwościach ochrony i rozwiązywania problemu przemocy w aspekcie prawnym, psychologicznym i socjalnym.

Od 16 marca do sierpnia 2020 r. spotkania zostały zawieszone ze względu na pandemię COVID-19. Od września 2020 r. zajęcia zostały wznowione w wersji zdalnej. Frekwencja jednak nie była wysoka z powodu braku możliwości uczestniczenia w tej formie przez większość osób (np. brak możliwości technicznych oraz brak intymnych warunków w domu do rozmowy przez komunikator).

- **Budowanie naturalnych i środowiskowych grup wsparcia**

Uwzględniając specyfikę zjawiska przemocy i kryzysu, praca środowiskowa stanowi stały element w zapewnianiu bezpieczeństwa osobom poszkodowanym. Budowanie naturalnych grup wsparcia w środowisku w dużym stopniu przyczynia się do powstrzymania przemocy. Klientami Ośrodka są też tzw. świadkowie przemocy (rodzina, sąsiedzi, przyjaciele), którzy wyposażeni w informacje, edukację i wsparcie świadomie i aktywnie wspierają swoich bliskich w sytuacji kryzysu i przemocy.

	Liczba spotkań	Liczba osób
Grupowe formy pomocy	17	11
Naturalne grupy wsparcia/spotkania rodzinne	26	54

9.3 Współpraca ze Śląskim Stowarzyszeniem „Ad Vitam Dignam”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje ze **Śląskim Stowarzyszeniem „Ad Vitam Dignam”** w zakresie prowadzenia Ośrodka Interwencji Kryzysowej poprzez prowadzenie telefonu zaufania oraz udzielania porad prawnych i psychologicznych. Finansowanie zadania w ramach dotacji realizowane było przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice do 31 grudnia 2020 r.

9.4 Współpraca MOPS ze Stowarzyszeniem „Po Moc” dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje ze **Stowarzyszeniem „Po Moc” dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej przy ul. Krasińskiego 21.**

Przez Stowarzyszenie i Urząd Miasta została podpisana umowa na udzielenie dotacji na realizację zadania pod nazwą: „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej w formie zapewnienia schronienia wraz z wyżywieniem dla kobiet i kobiet z dziećmi, będących mieszkańcami Katowic”. Umowa obejmuje okres od 16.01.2018 r. do 31.12.2020 r.

Świadczone usługi polegały na:

1. Zapewnieniu całodobowego schronienia dla 10 kobiet i kobiet z dziećmi znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, w szczególności w przypadkach ostrych konfliktów rodzinnych, zagrażających ich bezpieczeństwu, zdrowiu, bądź życiu, jak również przymusowej prostytucji.
2. Świadczeniu specjalistycznego poradnictwa, w szczególności psychologicznego, socjalnego lub prawnego.
3. Zapewnieniu produktów żywnościowych umożliwiających całodienne wyżywienie oraz możliwości samodzielnego sporządzania posiłków z produktów żywnościowych zakupionych przez placówkę.

Stowarzyszenie dysponuje **10 miejscami** noclegowymi. W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. z miejsc tych skorzystało **30 osób** (23 osoby doświadczające przemocy i 7 osób z powodu innych kryzysów).

9.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego” i „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020” oraz działań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie związanych z interdyscyplinarną formułą pracy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje z Komendą Miejską Policji oraz z przedstawicielami innych służb i instytucji w ramach **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**.

- **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie** istniejący od 01.04.2011 r. został powołany na czwartą kadencję Zarządzeniem Prezydenta Miasta nr 869/2020 z dniem 07.04.2020 r. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: Urzędu Miasta, Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Prokuratury, Sądu (kuratorzy), Oświaty, Ochrony Zdrowia, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacji pozarządowych. Celem Zespołu jest organizowanie, integrowanie i koordynowanie działań służb, instytucji, organizacji i specjalistów w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w mieście Katowice oraz opracowanie i realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar. Od momentu powołania Zespołu uruchomiono również pracę Grup Roboczych celem organizowania pomocy w indywidualnych przypadkach.

Od stycznia do grudnia 2020 r. odbyły się **3 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego** oraz **1 089 spotkań Grup Roboczych**. Spotkania Zespołu odbywały się w formule zdalnej. W okresie obostrzeń związanych z pandemią Grupy Robocze realizowane były przede wszystkim w formule zdalnej tj. poprzez kontakty telefoniczne.

Od I-XII 2020 roku prowadzono procedurę „Niebieskie Karty” w **787 rodzinach**.

Realizacja procedury „Niebieskie Karty” we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym – liczba uruchomionych „Niebieskich Kart” 371		
1.	Procedura „Niebieskie Karty” Policji – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego.	267
2.	Procedura „Niebieskie Karty” pomocy społecznej – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	78
3.	Wnioski o zwołanie Grup Roboczych – liczba wniosków sporządzonych i zatwierdzonych przez Zespół Interdyscyplinarny	371
4.	Procedura „Niebieskie Karty” Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	2
5.	Procedura „Niebieskie Karty” Oświaty – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	18
6.	Procedura „Niebieskie Karty” Ochrony Zdrowia – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	6

Liczba uruchomionych procedur „Niebieskie Karty” w porównaniu z okresem analogicznym w 2019 roku jest nieco większa tj. **w 2019 roku - 350, a w 2020 roku - 371**.

Od 2010 r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej realizuje **Program Edukacyjno-Korekcyjny dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc**. Uczestnicy programu kierowani są przez dzielnicowych oraz innych przedstawicieli Grup Roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty” oraz kuratorów sądowych. Niektórzy uczestnicy zgłaszają się dobrowolnie. Przewidziane w kwietniu 2020 r. uruchomienie pierwszej edycji programu z powodu pandemii koronawirusa zostało zawieszone. Planowane

uruchomienie programu we wrześniu/październiku 2020 r. nie powiodło się, ponieważ ze względu na trwającą w dalszym ciągu pandemię nie udało się dokonać rekrutacji uczestników do programu.

W 2017 r. Ośrodek rozszerzył ofertę pomocy w formie grupowej dla osób stosujących przemoc domową o oddziaływania terapeutyczne, w postaci **Programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie**. Uczestnicy programu rekrutowani są głównie z osób biorących udział w Programie edukacyjno-korekcyjnym, który ostatecznie z powodu pandemii się nie odbył, zatem nie było możliwości uruchomienia Programu psychologiczno-terapeutycznego.

9.6 Inne działania

1. Kierownik OIK MOPS w lutym i kwietniu uczestniczył w spotkaniach **Rady Superwizorów** ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, które odbyły się w Warszawie. Spotkania miały charakter zdalny. Celem spotkań było omówienie pomocy ofiarom przemocy w warunkach obostrzeń związanych z pandemią.
2. W związku z pandemią koronawirusa uruchomione zostały **dodatkowe linie telefoniczne** w Ośrodku Interwencji Kryzysowej - łącznie 6 numerów telefonów. Celem było zwiększenie dostępności do pomocy psychologicznej osób potrzebujących wsparcia. Pomoc realizowana była również przez komunikatory typu Whatsapp.
3. W związku z pandemią koronawirusa zostały rozpowszechnione **informacje na stronie internetowej MOPS** o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej w formie telefonicznej. Informację tę przekazano również takim instytucjom jak: Wojewódzki i Miejski Wydział Zarządzania Kryzysowego, Policja (Komenda Wojewódzka, Komenda Miejska, Komisariaty, psychologzy policyjni).
4. Udzielono również informacji o specyfice zjawiska przemocy w warunkach izolacji związanej z pandemią, które zostały zawarte w gazecie „**Nasze Katowice**”.
5. **Opracowano 5 specjalistycznych ulotek adresowanych do osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej** informujących o możliwościach działania i uzyskania pomocy:
 - ulotka informacyjna dla ofiar przemocy – plan bezpieczeństwa,
 - ulotka informacyjna dla ofiar przemocy - o miejscach i formach pomocy,
 - ulotka informacyjna dla osób stosujących przemoc,
 - ulotka – jak pomóc dziecku,
 - ulotka – aplikacja Parasol – o możliwości interwencji w sytuacji przemocy.
6. Trzykrotnie przygotowano audycję i **wywiad telewizyjny w telewizji TVS** dotyczący przemocy w sytuacji pandemii, informacje o możliwościach uzyskania różnych form pomocy.
7. W marcu odbyło się 5 spotkań online ze studentami Wyższej Szkoły Psychologii Społecznej, w których uczestniczyło łącznie 25 studentów. Tematyka dotyczyła zakresu działalności Ośrodka, formy świadczonych usług itp.
8. Od stycznia 2020 r. uruchomiony został **Miejski Telefon Zaufania dla Seniorów** obsługiwany przez wolontariuszy rekrutujących się z Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Śląskim. W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. udzielono **133 porad**. Najczęściej poruszonymi tematami była samotność, zdrowie, lęki i niepokoje związane z pandemią, troska o innych oraz informacje z różnych dziedzin.
9. Kierownik OIK MOPS w listopadzie 2020 r. udzielił wywiadu Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę” z siedzibą w Warszawie, na temat działań i upowszechniania informacji na temat przemocy wobec dzieci oraz możliwości udzielania im pomocy w dobie pandemii – głównie przez OIK MOPS w Katowicach.
10. Ośrodek Interwencji Kryzysowej od stycznia do marca 2020 r. zorganizował szkolenia:
 - „Przemoc w rodzinie z uwzględnieniem zaniedbań dzieci” dla pracowników socjalnych (5 osób) i Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej (9 osób) - łącznie **14 osób** (I.2020 r.) I edycja.
 - „Praca z klientem i rodziną z problemem alkoholowym” dla pracowników socjalnych (4 osoby), Dział Projektów i Inicjatyw (7 osób), wychowawcy świetlic (5 osób), Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej (2 osoby) - łącznie **18 osób** (III. 2020 r.) I edycja.

Pozostałe szkolenia zostały zawieszone z powodu pandemii koronawirusa.

9.7. Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w działaniach związanych z udzielaniem pomocy osobom poszkodowanym w wyniku wypadków lub katastrof.

W związku z pandemią koronawirusa uruchomiono dodatkowe linie telefoniczne. Udzielono telefonicznej pomocy w formie **1 437 konsultacji**, w tym 111 w sprawie problemów związanych z koronawirusem a 1 326 w innych sytuacjach kryzysowych

Częstym zapotrzebowaniem było pozyskanie informacji o możliwościach odbycia kwarantanny.

9.8. Ocena realizacji celów oraz efektywności.

Wskaźniki:

Nazwa wskaźnika	2017	2018	2019	2020
łączna liczba klientów objętych pomocą	1020	967	892	711
liczba osób doznających przemocy, które skorzystały ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	206	202	195	216
liczba osób stosujących przemoc, które zgłosiło się do Ośrodka Interwencji Kryzysowej,	119	121	114	83
liczba dzieci dotkniętych przemocą korzystających ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,	50	45	27	38
liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	619	639	691	787
liczba „Niebieskich Kart” uruchomionych przez przedstawicieli wszystkich uprawnionych instytucji	291	369	350	371
liczba osób korzystających z miejsc schronienia	21	20	31	30
liczba osób korzystających z realizowanych programów terapeutycznych, edukacyjnych oraz korekcyjno-edukacyjnych	47	49	45	11
Liczba udzielonych porad:				
• Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej udzielił:				
-porad prawnych	407	418	389	311
-porad specjalistycznych	904	876	670	519
-spotkań rodzinnych	66	40	51	26
szkolenia organizowane przez OIK dla pracowników MOPS	12	15	19	2

Liczba osób w kryzysie korzystających z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2020 r. zmniejszyła się. Związane to było z sytuacją epidemiologiczną i dezorganizacją życia społecznego. Prawdopodobnie również ma na to wpływ poprawa sytuacji materialnej rodzin (Program Rodzina 500+).

Liczba osób doznających przemocy w rodzinie od kilku lat utrzymuje się na względnie stałym poziomie, natomiast w 2020 r. **zmałała liczba osób stosujących przemoc** korzystających z pomocy. Ta zmiana związana jest z zawieszeniem z powodu pandemii programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc.

W 2020 r. w porównaniu z poprzednimi latami wyraźnie **zwiększyła się liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”**. Wynika to między innymi z tego, że procedura jest dłużej realizowana w rodzinach wraz z całokształtem planu pomocy. Natomiast od kilku lat **na stałym poziomie utrzymuje się liczba uruchamianych procedur „Niebieskie Karty”** tzn. że nie zwiększyła się w okresie pandemii liczba uruchamianych procedur związanych z przemocą domową.

W roku 2020 r. w wyniku pandemii i obowiązującego reżimu sanitarnego liczba zarówno klientów jak i porad specjalistycznych i prawnych spadła.

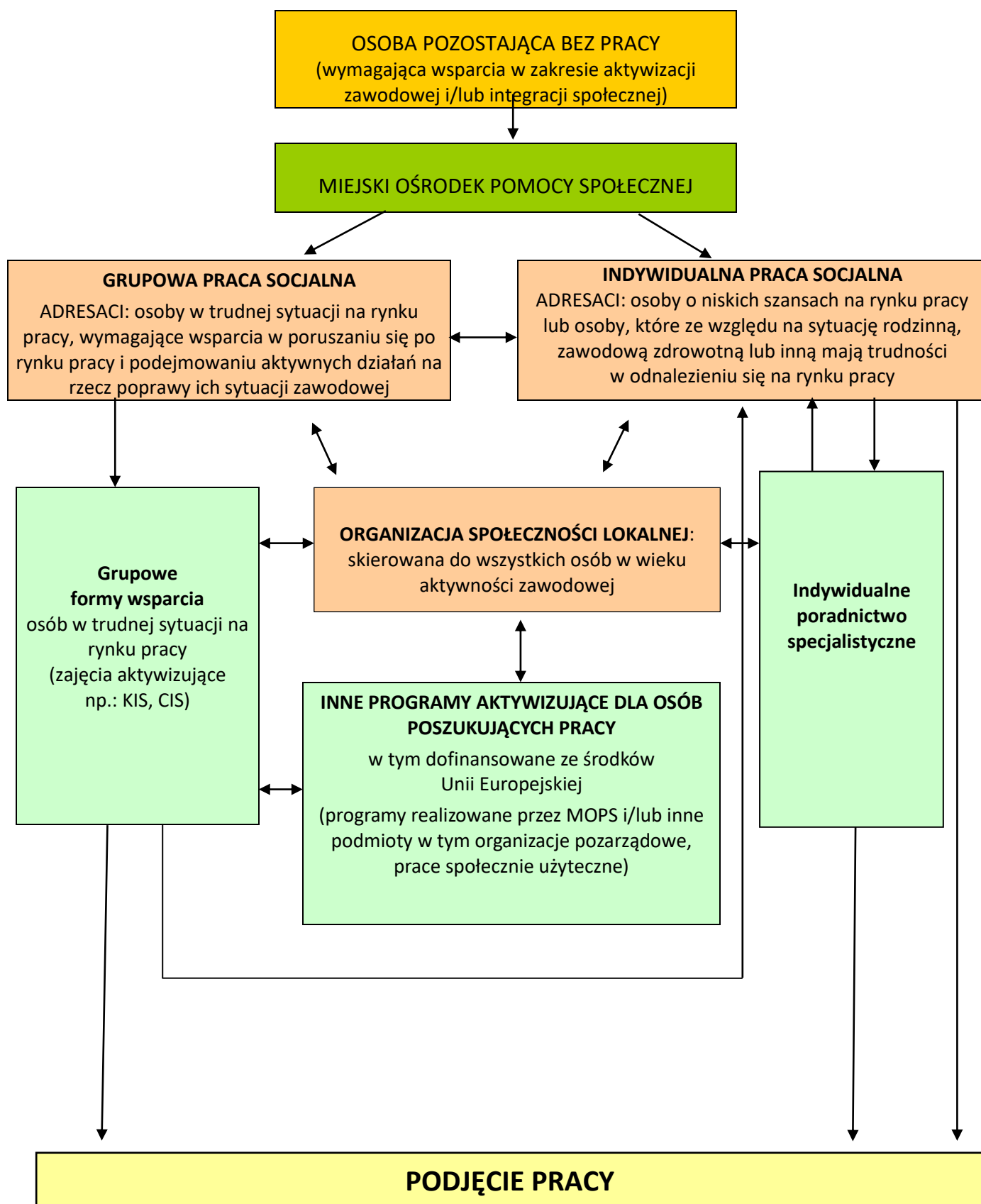
Liczba spotkań rodzinnych w latach 2017-2019 utrzymywała się na podobnym poziomie, natomiast w roku 2020 z powodu pandemii spadła.

Liczba osób korzystających z pomocy w formie programów grupowych w latach 2017-2019 utrzymywała się na podobnym poziomie. Ponownie wyjątek stanowi rok 2020, gdzie również z powodu pandemii zanotowano spadek liczby osób korzystających z tej formy pomocy.

Liczba szkoleń przeprowadzonych przez Ośrodek dla pracowników MOPS zmniejszyła się znacząco z powodu zawieszenia tego działania od marca 2020 r. z powodu pandemii i konieczności przestrzegania reżimu sanitarnego.

X. POMOC RODZINIE Z PROBLEMEM BEZROBOCIA

ROZWIĄZYWANIE PROBLEMU BEZROBOCIA

Pomoc osobom/rodzinom z problemem bezrobocia stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016–2021. Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest zwiększenie szans na podjęcie pracy zawodowej i przeciwdziałanie negatywnym skutkom społecznym wynikającym z bezrobocia w rodzinie.

10.1 Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne

Oferta Ośrodka, której głównym celem jest zwiększenie szans na podjęcie pracy zawodowej, jak również przeciwdziałanie negatywnym skutkom społecznym wynikającym z bezrobocia, skierowana jest zarówno do osób bardziej aktywnych, samodzielnych, które wymagają stosunkowo niewielkiego wsparcia, jak i do tych, które nie potrafią wykorzystać własnych zasobów i możliwości przy korzystnych zmianach na rynku pracy.

Pogłębiona praca indywidualna z osobą w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym w formie poradnictwa specjalistycznego oraz współpraca ze środowiskiem lokalnym i podmiotami rynku pracy są odpowiedzią na zmieniające się zapotrzebowanie poszukujących zatrudnienia mieszkańców Katowic, w szczególności korzystających z pomocy Ośrodka. Działania nakierowane na aktywną integrację oraz zwiększenie szans na podjęcie zatrudnienia realizowane są poprzez odpowiednie przygotowanie klienta do poruszania się po rynku pracy, nabycia/podniesienia umiejętności poszukiwania zatrudnienia, pomoc w znalezieniu ofert pracy/ofert kształcenia w systemie szkolnym i poza szkolnym, wspieranie w docieraniu do pracodawców/miejsc, gdzie mogą zdobyć lub podwyższyć doświadczenie zawodowe, motywowanie do podjęcia nauki/uczestnictwa w kursach, edukowanie i, w razie potrzeby, wspieranie w poruszaniu się po rynku pracy. Osoby poszukujące pracy mogą także uzyskać pomoc ze strony specjalistów z różnych dziedzin (m.in. terapeutów, psychologów, pedagogów, asystentów rodziny, mediatora) poprzez wsparcie w poprawie sytuacji osobistej, relacji rodzinnych rzutujących na podwyższenie kondycji psychicznej i motywacji, zmianę sposobów funkcjonowania w środowisku społecznym. Często bowiem problem bezrobocia powiązany jest z występowaniem innych problemów, trudności, których rozwiązanie stanowi warunek niezbędny do zwiększenia możliwości/szans odnalezienia się osób w trudnej sytuacji na rynku pracy. Ośrodek ponadto reaguje na zmiany na rynku pracy, realizując również przedsięwzięcia finansowane ze środków europejskich, których szerszy opis został zamieszczony w rozdziale XVIII.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym

Pracownicy Ośrodka współpracowali również z podmiotami funkcjonującymi w środowisku lokalnym, w celu kompleksowego wykorzystania dostępnych możliwości wspierania w reintegracji społecznej i zawodowej osób poszukujących pracy. Więcej informacji na temat współpracy ze środowiskiem lokalnym znajduje się w rozdziale III.

Indywidualne poradnictwo zawodowe oraz socjalne

Poradnictwo zawodowe świadczone było przez pracownika socjalnego Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii (CPS). Poradnictwo nakierowane było na określenie i wykorzystanie posiadanych możliwości, zasobów i uprawnień osób poszukujących pracy (mieszkańców gminy) oraz rozeznanie i dopasowanie zewnętrznej oferty wsparcia do potrzeb klientów. Tematyka konsultacji indywidualnych obejmowała między innymi: diagnozę sytuacji zawodowej klienta, w tym: diagnozę dotychczasowej aktywności na rynku pracy, edukację w zakresie wymagań obecnego rynku pracy, poszerzenie wiedzy na temat aktywnych metod poszukiwania zatrudnienia, przygotowanie dokumentów aplikacyjnych, pracę nad wizerunkiem i autoprezentacją, gospodarowanie czasem oraz planowanie działań podczas poszukiwania pracy. Każda konsultowana osoba otrzymała informator z rozbudowanym wykazem instytucji i organizacji wspierających osoby poszukujące zatrudnienia na terenie Katowic.

Liczba osób korzystających z konsultacji w 2020 r.	4
Liczba konsultacji w 2020 r.	4
Liczba godzin konsultacji w 2020 r.	4

10.2 Współpraca z instytucjami rynku pracy

W 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy na podstawie zawartego w 2009 r. porozumienia dotyczącego partnerstwa w zakresie realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy i korzystających ze wsparcia Ośrodka. W dniu 09.01.2020 r. przesłano do PUP wnioski w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych w roku bieżącym. Ponadto 22.01.2020 r. została przygotowana i przesłana do Urzędu Pracy lista wytypowanych osób bezrobotnych, korzystających ze wsparcia Ośrodka jako kandydatów do wykonywania PSU w 2020 roku – łącznie **58** kandydatów. W odpowiedzi na pismo z PUP z prośbą o przesłanie dodatkowej listy kandydatów do uczestnictwa w PSU Ośrodek przygotował kolejną listę kandydatów na PSU i w dniu 19.03.2020 r. przesłał do Urzędu Pracy (łącznie dodatkowo **42** kandydatów).

W dniu 12.02.2020 r. na terenie Powiatowego Urzędu Pracy odbyła się **Giełda Pracy** związana z organizowanymi na terenie Ośrodka PSU. Podczas rozmów z kandydatami zostało wybranych **6** osób. PSU realizowane były w okresie od marca do października 2020 r.

W dniu 06.04.2020 r. przeprowadzono rozmowę telefoniczną pomiędzy Zastępcą Dyrektora MOPS Katowice a Dyrektorem PUP. Wynikiem rozmowy były między innymi ustalenia w zakresie współpracy w okresie epidemii COVID-19.

Na wniosek PUP przygotowano i przesłano w dniu 15.06.2020 r. plan potrzeb w zakresie PSU na rok 2021.

W związku z faktem, iż panujący od marca 2020 r. stan epidemii COVID-19 niesie za sobą wiele negatywnych skutków, takich jak wzrost bezrobocia oraz zaostrzenie problemu przemocy domowej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przygotował materiały dotyczące oferty wsparcia w zakresie rozwiązywania wskazanych problemów. W celu rozpowszechnienia materiałów, na prośbę tutejszego Ośrodka, PUP zamieścił je na swojej stronie internetowej. W związku z obowiązującym reżimem sanitarnym zmieniła się organizacja pracy Urzędu Pracy i tym samym zaistniała konieczność wypracowania w nowym zakresie zasad współpracy obu instytucji w zakresie obsługi osób rejestrujących się w Urzędzie Pracy online. Ustalenia w opisanym zakresie obejmowały m.in. zdalne spotkanie Dyrekcji MOPS z Dyrektorem Urzędu Pracy. Współpraca pomiędzy PUP a MOPS polegała także na bieżących konsultacjach osobistych, telefonicznych i korespondencji elektronicznej pracowników obu instytucji.

W ramach realizowanego projektu pozakonkursowego „Damy Radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” Ośrodek współpracował do marca 2020 r. z Instytutem Współpracy i Partnerstwa Lokalnego w Katowicach w zakresie realizacji **Klubu Integracji Społecznej** – więcej informacji znajduje się w rozdziale XVI.

Ośrodek kontynuował także współpracę ze Śląskim Centrum Profilaktyki i Psychoterapii w zakresie realizacji **Centrum Integracji Społecznej** w Katowicach, oraz w ramach projektu „Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”. Współpraca z CIS realizowana jest za pośrednictwem zawartego w bieżącym roku porozumienia. Celem CIS jest aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Reintegracja społeczno-zawodowa prowadzona jest w pracowniach: remontowo - budowlanej oraz cateringowej. Uczestnicy korzystają ze wsparcia psychologa, terapeuty oraz doradcy zawodowego, biorą udział w zajęciach komputerowych w ramach Klubu Mobilności oraz otrzymują świadczenia integracyjne. Na bazie wypracowanych wspólnie rozbudowanych i szczegółowych zasad współpracy zaangażowanie Ośrodka obejmowało m.in. przepływ informacji w obszarze rekrutacji, ubezpieczenia zdrowotnego, wypłaty świadczeń integracyjnych oraz premii, tworzenia/modyfikowania programu reintegracji społeczno - zawodowej oraz przerywania/zakończania udziału w CIS uczestników programu. Współpraca obejmowała m.in. wizyty studyjne pracowników Ośrodka w siedzibach CIS, gdzie realizowane są zadania skierowane do uczestników programu.

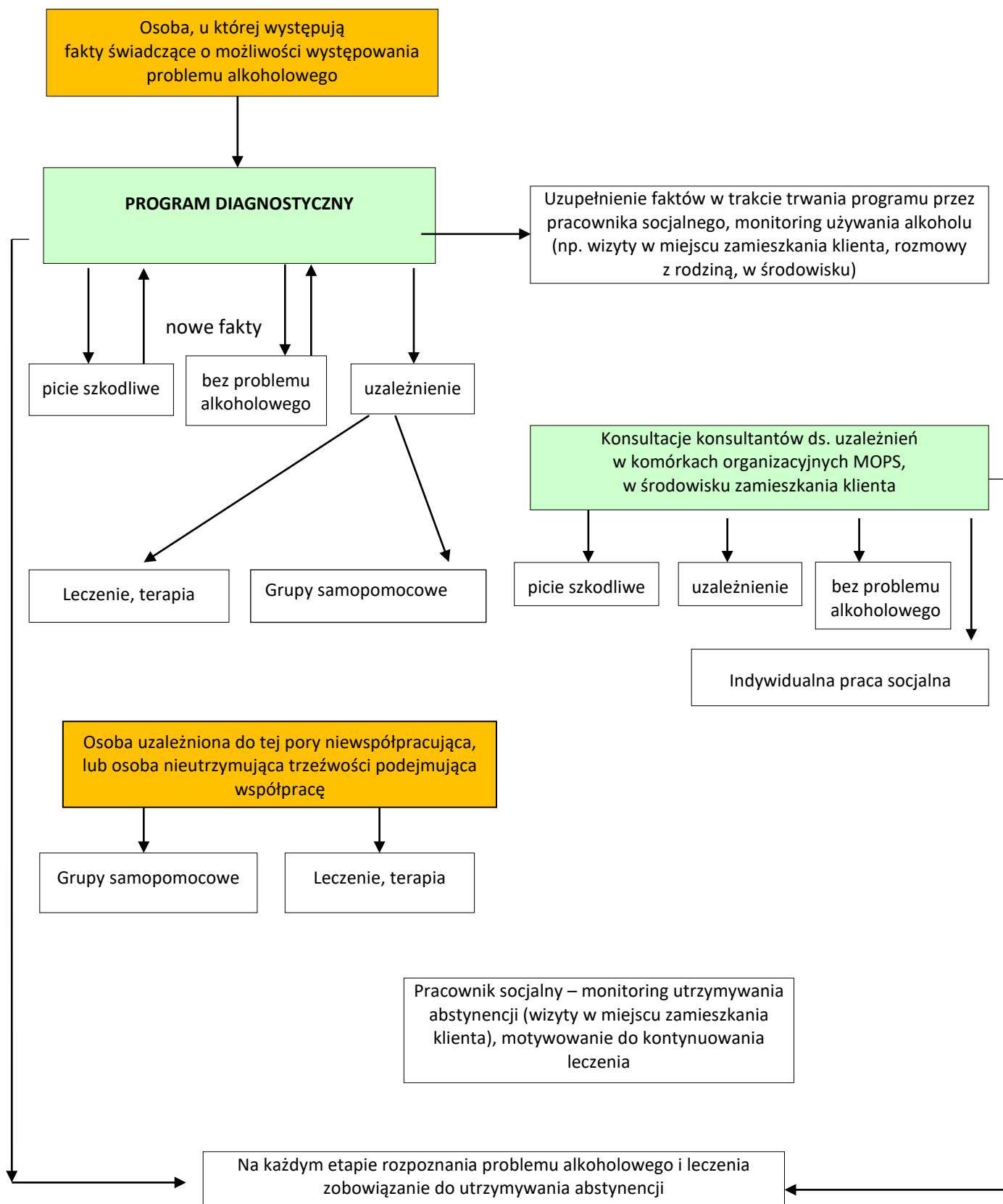
10.3 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu pomocy rodzinie z problemem bezrobocia.

	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Wydatki na realizację wsparcia na rzecz osób bezrobotnych (w zł)	103 884,32	115 130,95	53 412,73zł	48 965,78
Liczba rodzin z dysfunkcją bezrobocie objętych pomocą	2 308	1 746	1 319	1 140
Roczny koszt wsparcia na rodzinę (w zł)	45,01	65,93	40,49	42,95

Zauważalne obniżenie liczby osób bezrobotnych objętych pomocą MOPS związane było ze zmieniającą się sytuacją na lokalnym rynku pracy. Równocześnie wydatki na realizację wsparcia na rzecz osób bezrobotnych pozostały na podobnym, jak w poprzednim roku poziomie.

XI. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Przeciwdziałanie uzależnieniom stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021 oraz Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok.

Realizatorami tego zadania są przede wszystkim: Pełnomocnik Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest prowadzenie działalności edukacyjno-profilaktycznej w zakresie uzależnień oraz diagnostyczno - motywacyjnej dotyczącej klientów z problemem alkoholowym.

11.1 Konsultanci ds. uzależnień

Konsultanci ds. uzależnień pomagają klientom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w rozwiązywaniu problemów alkoholowych, w ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi Terenowych Punktów Pomocy Społecznej. Prowadzą następującą działalność:

1. Działalność diagnostyczną w zakresie:

- picia szkodliwego,
- uzależnienia od alkoholu,
- sytuacji w rodzinie z problemem alkoholowym

Łączna liczba osób objętych pomocą w 2020 roku	86
w tym:	
Osoby z problemem alkoholowym	65
Osoby z rodzin z problemem alkoholowym	21

2. Działalność diagnostyczno - motywacyjną dotyczącą klientów z problemem alkoholowym prowadzoną poprzez:

- konsultacje indywidualne,
- wizyty w środowisku.

W 2020 roku realizowane były konsultacje indywidualne dla klientów, u których zaistniały fakty wskazujące na możliwość istnienia problemu alkoholowego. Konsultacje realizowane były w formie telefonicznej.

Konsultacje indywidualne ogółem	108
w tym liczba konsultacji o charakterze diagnostycznym	58
Liczba osób uczestniczących w procesie diagnostycznym	41
Liczba osób z rozpoznaniem uzależnieniem od alkoholu	9
Liczba osób z rozpoznaniem piciem szkodliwym	11
Liczba osób bez rozpoznanego problemu alkoholowego	13
Liczba osób bez rozpoznania	7

Konsultacje indywidualne dla mieszkańców Katowic nie będących klientami MOPS	14
--	-----------

3. Interwencja kryzysowa i pomoc rodzinie z problemem alkoholowym obejmuje pomoc w formie interwencji kryzysowej dla członków rodzin.

Problem nadużywania substancji psychoaktywnych w rodzinie (osoby)	134
---	------------

4. Działalność szkoleniowa dla pracowników MOPS.

Szkolenia dotyczą problematyki uzależnień oraz specyfiki i sposobów postępowania w pracy socjalnej z osobą z problemem alkoholowym oraz jej rodziną, tj. rozpoznawanie problemu, ocena, motywowanie i kierowanie do miejsc, gdzie mogą uzyskać pomoc terapeutyczną.

W 2020 roku konsultanci ds. uzależnień przeprowadzili szkolenie „Praca z klientem oraz rodziną z problemem alkoholowym. W jednym dwudniowym szkoleniu oraz 1 jednodniowym szkoleniu obejmującym 21 godzin, wzięło udział 4 pracowników socjalnych, 1 koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, 1 psycholog, 5 wychowawców świetlic specjalistycznych, 2 opiekunów osoby niepełnosprawnej oraz 5 animatorów lokalnych.

Szkolenie to odbyło się w I kwartale 2020 roku, a kolejne szkolenia z powodu pandemii COVID-19 zostały odwołane.

Na bieżąco realizowane są konsultacje dla pracowników socjalnych w zakresie planowania pracy socjalnej z klientem z problemem alkoholowym.

Liczba konsultacji dla pracowników socjalnych	81
---	----

11.2 Inne zadania

- W ramach programu „Spotkanie z interwencją, czyli jak rozmawiać z osobą mającą problem z alkoholem” w lutym 2020 roku zakończył się moduł grupy psychoedukacyjnej dla bliskich osób z problemem alkoholowym.
W zajęciach uczestniczyło 5 osób. Z poradnictwa skorzystało 36 osób.
Odkryło się jedno spotkanie przygotowujące do interwencji wobec osoby uzależnionej, w którym uczestniczyły 2 osoby.
- W ramach współpracy Ośrodka z grupami wsparcia, konsultanci ds. uzależnień, pracownicy socjalni prowadzą profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną dla osób i ich rodzin z problemem alkoholowym, zapoznając klientów z bieżącą ofertą programową stowarzyszeń i grup samopomocowych działających na terenie miasta Katowice. Klienci z problemem alkoholowym uczestnicząc w spotkaniach tych grup nabywają umiejętność zdrowego stylu życia bądź też podtrzymują abstynencję.
- Konsultanci ds. uzależnień brali udział w posiedzeniach grup roboczych w sprawach rodzin, w których współwystępuje problem alkoholowy i przemoc.
Od II kwartału do końca 2020 roku posiedzenia grup roboczych odbywały się online.

11.3 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Celami realizowanymi przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach są: prowadzenie działalności edukacyjno-profilaktycznej w zakresie uzależnień oraz diagnostyczno - motywacyjnej dotyczącej klientów z problemem alkoholowym. Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji celów i efektywności działań w tym zakresie.

Rok	2017	2018	2019	2020
Łączna liczba osób objętych pomocą	235	221	165	86
w tym:				
Osoby z problemem alkoholowym	233	220	162	65
Osoby z rodzin z problemem alkoholowym	2	1	3	21

Znaczący spadek liczby osób z problemem alkoholowym objętych pomocą konsultantów ds. uzależnień w 2020 r. związany jest z wystąpieniem pandemii COVID-19 i czasowym zawieszeniem konsultacji. Wzrost liczby osób z rodzin z problemem alkoholowym może wynikać z większego zainteresowania konsultacjami w formie telefonicznej. Była to w tym okresie podstawowa forma kontaktu, co dla klientów mogło być wygodniejsze, mniej obciążające, stresujące.

Rok	2017	2018	2019	2020
Konsultacje indywidualne dla klientów z problemem alkoholowym	337	322	255	108
Liczba osób uczestniczących w procesie diagnostycznym	62	54	116	41

Zmniejszenie się liczby osób objętych pomocą konsultantów ds. uzależnień związany jest z wystąpieniem pandemii COVID-19.

Rok	2017	2018	2019	2020
Liczba pracowników biorących udział w szkoleniach	20	30	40	18
Liczba konsultacji dla pracowników socjalnych	163	87	121	81

Mniejsza liczba przeszkolonych pracowników w 2020 roku wynika z zawieszenia szkoleń grupowych w okresie od marca do grudnia (pandemia COVID-19). Spadek liczby konsultacji dla pracowników socjalnych związany jest ze spadkiem ogólnej liczby osób objętych pomocą.

XII. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, zasiłków dla opiekunów oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

12.1 Świadczenia rodzinne

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- 4) świadczenie rodzicielskie.

Realizacja świadczeń rodzinnych w okresie od 1 stycznia 2020 do 31 grudnia 2020 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	Wypłacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)*
Zasiłek rodzinny z dodatkami	6 845	12 539 878,60	X

Zasiłek rodzinny	6 845	8 241 341,11	95 zł na dziecko do 5. roku życia; 124 zł na dziecko powyżej 5. roku życia do 18. roku życia oraz 135 zł na dziecko powyżej 18. roku życia do 24. roku życia.
Urodzenia dziecka	278	230 004,82	1 000 zł
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	195	484 163,52	400 zł
Samotnego wychowywania dziecka	709	1 332 720,26	193 zł, plus 80 zł dla dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością, lub znacznym stopniem niepełnosprawności
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 308	1 123 350,51	95 zł

Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	642	616 474,36	90 zł dla dziecka do 5. roku życia, 110 zł dla dziecka powyżej 5. roku życia
Rozpoczęcia roku szkolnego	4 503	431 781,32	100 zł
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	151	80 042,70	113 zł, jeżeli dziecko zamieszkuje w miejscowości, w której znajduje się szkoła, 69 zł, jeżeli dziecko dojeżdża do szkoły

**Od 1 stycznia 2016 roku, w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego uprawniającego do pobierania zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego, świadczenia przyznawane są w niepełnej wysokości według zasady „złotówka za złotówkę”.*

Świadczenia opiekuńcze, w tym:

Zasiłek pielęgnacyjny	6 549	15 446 062,41	215,84 zł
Świadczenie pielęgnacyjne	753	14 784 775,00	1 830 zł
Specjalny zasiłek opiekuńczy	71	345 717,00	620 zł

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	936	936 000,00	1 000 zł
Świadczenie rodzicielskie	867	4 733 478,23	1 000 zł

12.2 Zasiłki dla opiekunów osób niepełnosprawnych

Zasiłek dla opiekuna jest świadczeniem, które przyznawane jest opiekunom osób niepełnosprawnych, którzy utracili prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia.

Realizacja zasiłków dla opiekunów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Zasiłek dla opiekuna	30	195 547,60	620 zł

12.3 Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez osobę uprawnioną 18. roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25. roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł.

Od 1 października 2020 roku wzrosło kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczenia z funduszu alimentacyjnego do kwoty 900 zł na osobę w rodzinie. Wprowadzono również, w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego, zasadę „złotówka za złotówkę”, czyli przyznawanie świadczenia pomniejszonego o kwotę, o którą zostało przekroczone kryterium dochodowe.

Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł)	Średnie świadczenie (w zł)
Fundusz alimentacyjny	1 728	6 865 777,90	393,95

12.4 Świadczenie wychowawcze

Od 1 kwietnia 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W ramach realizacji ustawy przyznawane jest świadczenie wychowawcze, które wynosi 500 zł miesięcznie na dziecko. Przyznanie świadczenia nie jest uzależnione od sytuacji dochodowej rodziny.

Realizacja świadczeń wychowawczych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba dzieci	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Świadczenie wychowawcze	41 913	248 956 558,45	500,00

	Liczba dzieci	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia
Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego dla dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej	317	1 489 699,46	500,00

	Liczba dzieci	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia
Dodatek wychowawczy dla dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej	360	1 811 520,94	500,00

12.5 Świadczenie wypłacane w ramach ustawy „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wypłaca jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Realizacja ww. świadczeń w okresie od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba dzieci	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Świadczenie „Za życiem”	38	152 000,00	4 000,00

12.6 Świadczenie „Dobry start”

Od 1 lipca 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje rządowy program „Dobry start”. W ramach programu, dla każdego dziecka rozpoczynającego rok szkolny, zostało wypłacone jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł.

Realizacja ww. świadczeń dla rodziców i opiekunów prawnych dzieci (z wyjątkiem dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych oraz rodzinach zastępczych) w okresie od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba dzieci	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Świadczenie „Dobry start”	25 612	7 672 806,50	300,00

	Liczba dzieci	Wypłacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia
„Dobry start” dla dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	532*	160 200,00	300,00

*liczba świadczeń wynosi 534, dwoje dzieci otrzymało świadczenie za 2019 r. w związku z brakiem postanowienia o umieszczeniu w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

XIII. PROWADZENIE POSTĘPOWAŃ WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku zostały podjęte następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

Liczba dłużników alimentacyjnych, których wezwano do zgłoszenia się w celu przeprowadzenia wywiadu	783
Liczba dłużników, którzy zgłosili się na wezwanie w celu przeprowadzenia wywiadu	209
Liczba wydanych decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	102
Liczba dłużników, w stosunku do których wystąpiono do prokuratury o ściganie za przestępstwo nie alimentacji (na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów)	95
Liczba dłużników, w stosunku do których wystosowano wnioski do Biura Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów o zatrzymanie prawa jazdy	22

W stosunku do części dłużników trwa postępowanie mające na celu ustalenie organu właściwego dłużnika lub stwierdzono, iż nie istnieje organ właściwy do przeprowadzenia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego, ponieważ przebywa on w areszcie śledczym, zakładzie karnym (ok. 128 osób) lub poza granicami RP (ok. 72 osób). W stosunku do 279 dłużników nie ustalono miejsca pobytu.

W celu zwiększenia skuteczności egzekucji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje z biurami informacji gospodarczej. Dłużnicy, których zaległość przekracza 6 miesięcy wpisywani byli do Krajowego Rejestru Długów, rejestru „InfoMonitor”, rejestru „ERIF”, Krajowego Biura Informacji Gospodarczej S.A. oraz Krajowej Informacji Długów Telekomunikacyjnych Biura Informacji Gospodarczej S.A.

W wyniku prowadzonego postępowania w 2020 roku od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano kwotę **3 129 703,04 zł** z czego na dochody gminy Katowice przekazano kwotę **570 728,00 zł**.

Od 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, również jako organ pomocy społecznej, składa wnioski do prokuratury o ściganie dłużników alimentacyjnych za przestępstwo niealimentacji. Od początku realizacji zadania zostało złożonych **1 971** wniosków (w tym **848** w 2020 roku). Na podstawie niniejszych wniosków zostało wniesionych do sądu **176** aktów oskarżenia.

XIV. DODATKI MIESZKANIOWE

14.1 Rozpatrywanie wniosków o dodatki mieszkaniowe

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie własne gminy w zakresie przyznawania dodatków mieszkaniowych. Przyjęto strukturę organizacyjną, która opiera się na rozdzieleniu trzech etapów postępowania administracyjnego w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego.

- I Etap – przyjęcie wniosku, odbywa się w Dziale Poradnictwa i Informacji (w dzielnicach Katowic), gdzie następuje wstępna weryfikacja danych zawartych we wniosku oraz wymaganych załączników i dokumentów;

- II Etap – rozpatrzenie wniosku, sprowadza się do merytorycznej oceny informacji przekazanych przez klienta oraz przeprowadzenia postępowania, które zostaje zakończone wydaniem decyzji administracyjnej;
- III Etap – realizacja wydanych decyzji administracyjnych, odbywa się w Dziale Realizacji Świadczeń.

Poniżej przedstawiamy realizację zadania w 2020 r. - przyznawanie dodatków mieszkaniowych:

	Liczba przyznanych świadczeń	Wyplacona kwota	Średnie miesięczne świadczenie
dodatki mieszkaniowe - KZGM	17 950	4 599 097,29	265,22
dodatki mieszkaniowe – spółdzielnie	9 464	2 371 701,42	250,60
dodatki mieszkaniowe - zakładowe	1 426	331 826,43	232,70
dodatki mieszkaniowe - pozostałe	10 334	2 913 974,58	281,98
RAZEM	39 174	10 216 599,72	260,80

Zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 2019. 2133) oraz Rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26.04.2013 roku w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu (Dz. U. 2013. 589) w 2020 roku przeprowadzono **356 wywiadów środowiskowych** u wnioskodawcy celem weryfikacji danych zawartych we wniosku.

Ponadto dodatkiem mieszkaniowym w ww. okresie objęto **4 123 rodzin**.

14.2 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadania - przyznawanie dodatków mieszkaniowych:

	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Ilość przyjętych wniosków	9 976	8 923	8 006	7 201
Kwota wypłaconych świadczeń	15 160 759,90	13 711 638,73	11 769 619,45	10 216 599,72
Średnie miesięczne świadczenie	273,82	272,44	262,85	260,80

W roku 2020 kwota wypłaconych świadczeń zmniejszyła się w porównaniu do 2019 roku o **1 553 019,73 zł** pomimo rewaloryzacji rent i emerytur od 1 marca 2020 roku. Spadek wypłaty świadczenia spowodowany był zmniejszeniem ilości złożonych wniosków o **805**.

XV. ZRYCZAŁTOWANY DODATEK ENERGETYCZNY

Od 1 stycznia 2014 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadanie – dodatek energetyczny.

W okresie od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku realizacja ww. świadczenia przedstawiała się następująco:

Liczba wypłaconych dodatków energetycznych			
dla:			Ogółem
Gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną	gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób	gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób	
11 298	10 378	2 276	23 952
Kwota wypłaconych dodatków energetycznych			Ogółem
125 317,48	159 918,95	42 090,81	327 327,24

XVI. PROMOCJA OŚRODKA

16.1 Konferencje, seminaria

W 2020 roku **32** pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wzięło udział w następujących konferencjach:

- Konferencja upowszechniająca ustawę o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych,
- Spotkanie „Bezdomność w Polsce– dotychczasowe doświadczenia i propozycje rozwiązań”,
- Warsztaty „Wzmocnienie zdrowia psychicznego u dzieci i młodzieży jako prewencja zaburzeń depresyjnych”,
- Spotkanie „Dzień Kobiet Przedsiębiorczych”,
- Gala Jubileuszowa XV Edycji Konkursu Lodołamacze 2020,
- Konferencja z okazji rozpoczęcia działalności Hubu Innowacji Społecznych w Katowicach,
- Konferencja „Budowanie struktur dla integracji cudzoziemców w Polsce”,
- Spotkanie regionalne poświęcone przeciwdziałaniu bezdomności w województwie śląskim,
- Wideokonferencja Pracownicze Plany Kapitałowe,
- Kongres Współpracy Transgranicznej,
- Wideokonferencja FAScynujące Rozmowy na XX-lecie,
- Wideokonferencja „Data Center”,
- Śląskie Forum Dialogu Społecznego w kontekście doświadczenia niepełnosprawności
- Seminarium „Okulary przyszłości” - Śląsk 2030 Białe i Zielone miejsca pracy.
- Wideokonferencja „Profesjonalizacja pomocy kadr instytucji pomocowych działających w Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem jako narzędzie przeciwdziałania przestępczości”,
- Wideokonferencja w ramach projektu „Polska Szczęśliwych Rodzin!”.

16.2 Artykuły, publikacje, kontakty z mediami

Miasto Katowice podejmuje aktywne działania nakierowane na promowanie rozwiązań, przedsięwzięć i programów skierowanych do seniorów. W działania te w 2020 roku włączył się aktywnie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach poprzez podjęcie współpracy z Telewizją Silesia, na antenie której, w ramach programu pt. „Srebrne Katowice”, przybliżone zostały katowickim seniorom atrakcyjne elementy oferty do nich skierowanej. Formuła „Srebrnych Katowic” zakładała, że w 15 minutowych odcinkach ww. programu seniorzy otrzymywali informacje o ważnych dla nich wydarzeniach, przedsięwzięciach, usługach, edukowani byli w zakresie dbałości o własne zdrowie, dobre samopoczucie i własny rozwój. W programie poruszane były również tematy dot. szeroko pojętego bezpieczeństwa. Program emitowany był trzy razy w tygodniu: premiera odcinka odbywała się piątki o godz. 8.20, powtórki nadawane były w środy o godz.18.30 oraz w poniedziałki o godz. 17.15. Wszystkie wyemitowane odcinki programu „Srebrne Katowice” dostępne są na stronie internetowej Telewizji TVS pod linkiem: <https://tvs.pl/seria/srebrne-katowice/>

W realizację programu, oprócz różnych instytucji i organizacji działających na terenie miasta Katowice, zaangażowani byli liczni pracownicy MOPS Katowice, którzy na antenie TVS udzielali różnorodnych informacji dotyczących usług realizowanych w tutejszym Ośrodku, udzielali porad.

Tematyka poruszana w programie była zróżnicowana. Wśród prezentowanych tematów były m.in.:

- oferta dziennych domów pomocy społecznej (zajęcia z terapeutą, ćwiczenia usprawniające pamięć, gry planszowe, robienie ozdób z cekinów),
- wywiady z lekarzami (neurologiem, anestezjologiem, specjalistą medycyny paliatywnej) oraz dietetykami, psychologami, fizjoterapeutami,
- pogotowie zakupowe – akcja „Wspieraj seniora”, telefon zaufania dla seniorów „Srebrny telefon”, krzyżówka dla seniora, propozycje książkowe dla seniora „Srebrna książka”,
- porady Złotej Rączki,
- informacje na temat działania Rady Seniorów,
- oferta wsparcia dla osób bezdomnych,
- informacje na temat działania wolontariatu,

- usługi opiekuńcze,
- informacje na temat uzależnień,
- program profilaktyczny Krajowej Izby Fizjoterapeutów i Ministerstwa Zdrowia „Aktywny senior w domu”,
- informacje na temat załatwiania spraw urzędowych przez Internet,
- działalność Klubów Aktywności Lokalnej: kompozycje kwiatowe, szycie maseczek, joga dla seniorów, Nordic Walking, zajęcia rękodzielnicze, zajęcia fotograficzne, pomysły na ukwiecenie balkonu, itp.,
- informacje dotyczące radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, przejścia seniora na emeryturę, przeżywania żałoby,
- oferta urzędu pracy dla seniorów 50+,
- informacje dotyczące wsparcia dla osób niepełnosprawnych, w tym dotyczące orzeczeń o niepełnosprawności i środków PFRON,
- Uniwersytet Trzeciego wieku,
- informacje na temat Budżetu Obywatelskiego i Inicjatyw Lokalnych,
- cykl wywiadów z ciekawymi seniorami np. Barbara Ptak – kostiumolożka filmowa i teatralna, historia Mirosława Pawłowskiego – byłego alpinisty, podróżnika,
- informacje na temat mediacji,
- cykl porad dotyczących bezpieczeństwa seniorów w ramach programu "Bezpieczna Przystań" (porady udzielane przez przedstawicieli Policji, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej, Narodowego Banku Polskiego, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Miejskiego Rzecznika Konsumentów UM Katowice),
- informacje na temat działania sklepu socjalnego,
- działalność Domów Pomocy Społecznej w dobie pandemii,
- cykl - nauka angielskiego dla seniorów,
- cykl „Srebrny mikrofon”.

Całość opisanych działań promocyjnych w ramach programu „Srebrne Katowice” realizowana była przy zachowaniu reżimu sanitarnego i szczególnej dbałości o bezpieczeństwo katowickich seniorów. Oglądalność programu „Srebrne Katowice” w okresie od lipca do grudnia 2020 r. wyniosła: **968 290**. Natomiast liczba odsłon programu na stronie: www.tvs.pl wyniosła **8 341**.

W związku z panującym od marca 2020 r. stanem epidemii, w celu rozpowszechnienia informacji o ofercie wsparcia MOPS dla mieszkańców Katowic oraz przeciwdziałania negatywnym skutkom m.in. takim jak wzrost bezrobocia lub zaostrzenie problemu przemocy domowej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przygotował materiały informacyjne, które zostały rozpowszechnione za pośrednictwem stron internetowych oraz mediów społecznościowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zamieścił w kwietniowym wydaniu bezpłatnego informatora miejskiego Nasze Katowice artykuł poświęcony specyfice zjawiska przemocy w warunkach izolacji związanej z pandemią.

W 2020 roku w mediach wielokrotnie poruszano problem bezdomności. Na temat bezdomności ulicznej w styczniu, lutym, kwietniu, wrześniu oraz listopadzie 2020 wypowiadał się w TV Silesia, Telewizji Katowice, Polsat oraz Radiu eM kierownik Działu ds. Osób Bezdomnych. W kwietniu 2020 r. w związku z wybuchem epidemii COVID-19 na antenie Telewizji Katowice oraz na łamach Gazety Wyborczej zaprezentowano treści związane z bezdomnością w okresie epidemii. W październiku 2020 r. na antenie TV Silesia wyemitowano informacje dotyczące nowych placówek dla bezdomnych w Katowicach. W grudniu 2020 r. informacje dotyczące nowych placówek dla bezdomnych w Katowicach zostały wyemitowane na antenie Telewizji Katowice, TV Silesia oraz Radia Katowice.

16.3 Nagrody, wyróżnienia

W dniu 5 października 2020 r. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej otrzymali od Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dyplomy uznania oraz gratyfikacje finansowe za aktywne wsparcie rodzin z dziećmi w czasie epidemii COVID-19 – Program asystent rodziny na rok 2020.

Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego ogłosiła wyniki X konkursu „Samorząd Równych Szans”. Plebiscyt docenia najlepsze samorządowe inicjatywy na rzecz osób z niepełnosprawnościami. W konkursie biorą udział samorządy z całej Polski, które zrealizowały lub realizują projekty przyczyniające się do zwiększenia udziału osób z niepełnosprawnościami w życiu lokalnych społeczności. Działania są oceniane ze względu na ich jakość i wpływ na faktyczną poprawę sytuacji osób z różnymi potrzebami. Miasto Katowice poprzez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizował w latach 2018-2020 dwa projekty dedykowane osobom z niepełnosprawnościami: Katowice Miasto Otwarte – Organizowanie Społeczności Lokalnej oraz Katowice Miasto Otwarte – Rozwój Usług Społecznych. Projekty te były realizowane w Katowickim Centrum Usług Społecznych „Integracja”, które mieści się w zrewitalizowanej kamienicy przy ul. Francuskiej 43. W 2020 roku działania realizowane w Katowickim Centrum Usług Społecznych zostały docenione w konkursie „Samorząd Równych Szans” zdobywając tytuł Laureata w kategorii powiat grodzki.

16.4 Kampania Na Rzecz Rodzicielstwa Zastępczego

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach prowadził przy współpracy z WPS kolejną edycję kampanii na rzecz rodzicielstwa zastępczego. Kampania ma na celu pozyskanie z grona mieszkańców Katowic kandydatów do pełnienia funkcji rodziców zastępczych.

W styczniowym numerze 2020 r. parafialnego miesięcznika „Głos św. Ludwika” został zamieszczony artykuł promujący rodzicielstwo zastępcze pt.: „Zostań rodzicem zastępczym! Dzieci marzą, by dorastać w rodzinie”.

W lutym 2020 r. na zebraniach z rodzicami w placówkach oświatowych został przedstawiony list promujący rodzicielstwo zastępcze (jeszcze w listopadzie 2019 r. zostało wystosowane pismo do jednostek oświatowych z prośbą o odczytanie podczas zebrań z rodzicami ww. listu). Wynikiem ww. działania były również spotkania przedstawicieli Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach z rodzicami i pracownikami Miejskiego Przedszkola nr 13 oraz Miejskiego Przedszkola nr 64 w Katowicach. Odbyły się one za zgodą dyrekcji tych placówek w dniach 11 oraz 12 lutego 2020 r. Ponadto jeden z koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczył w spotkaniu przedstawicieli placówek oświatowych, lokalnych służb oraz organizacji pozarządowych działających na terenie katowickich dzielnic Szopienice i Burowiec w Terenowym Punkcie Pomocy Społecznej nr 10 Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, gdzie promował rodzicielstwo zastępcze. Kolejne spotkania z rodzicami oraz przedstawicielami instytucji nie odbyły ze względu na wprowadzony stan epidemii oraz wynikające z niego obostrzenia sanitarne.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w ramach konkursu „Przyjaciel Rodziny 2020” zgłosił kandydaturę jednej z rodzin zastępczych niezawodowych, która aktywnie angażuje się w promowanie idei rodzicielstwa zastępczego, integrację rodzin zastępczych z terenu naszego miasta oraz zwiększanie świadomości społecznej na temat tego jak wielkie znaczenie ma zapewnienie dzieciom możliwości wychowania w rodzinnych formach opieki. Celem konkursu było wyróżnienie osób zasłużonych dla regionalnej polityki prorodzinnej, które prowadziły lub prowadziły efektywne działania na rzecz rodzin. Inicjatywa zgłoszona przez tutejszy Ośrodek pt. „Mamy syna i jesteśmy rodziną zastępczą dla córki – bo idea rodzicielstwa zastępczego łączy” została doceniona przez organizatorów konkursu i zdobyła najwięcej, bo 32,33 punkty.

Tutejszy Ośrodek wziął udział w I Edycji Konkursu „Dzień Rodzicielstwa Zastępczego – kampania społeczna” organizowanym przez Fundację Ernst & Young. W przygotowanym wniosku zaplanowano takie działania, których celem było nie tylko promowanie idei rodzicielstwa zastępczego w społeczności lokalnej, ale również poszerzenie wiedzy na temat rodzinnych form pieczy zastępczej oraz ich wartości w porównaniu z formami instytucjonalnymi oraz rozbudowanie sieci wsparcia dla rodzin zastępczych. Kampania miała być realizowana pod hasłem „Rodzina zastępcza – dom, który łączy”. Niestety nie udało się uzyskać środków przewidzianych w konkursie.

Tutejszy Ośrodek przygotował 4 000 sztuk ulotek dotyczących promocji rodzicielstwa zastępczego, 2 000 sztuk poradników pt. „Rodzina zastępcza – dom, który łączy”, 275 sztuk plakatów. Przy opracowaniu szaty graficznej materiałów promocyjnych dotyczących rodzicielstwa zastępczego została wykorzystana, jako grafika, zwycięska praca, wyłoniona w drodze konkursu plastycznego w październiku 2019 r., którego hasłem

przewodnim była „Rodzina zastępcza – dom, który łączy”. W konkursie brali udział wychowankowie Świetlic Specjalistycznych i Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Z przeprowadzonego w 2020 roku monitoringu efektywności prowadzonych form promocji wynika, iż do Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zwróciło się telefonicznie lub osobiście z pytaniem dot. rodzicielstwa zastępczego 38 osób. Osoby te powzięły informacje na ten temat m.in. ze strony internetowej MOPS lub od pracownika MOPS, w tym pracownika socjalnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, asystenta rodziny. Bardzo dużo osób pozyskiwało informacje od innych osób, w tym znajomych, kuratorów sądowych, adwokatów lub uzyskały je w instytucjach tj. Sąd, szkoła, Dom Dziecka. Dział ds. Rodzin z Dziećmi i Poradnictwa Specjalistycznego w 2020 roku odnotował jedno zgłoszenie rodziny zainteresowanej zostaniem zawodową rodziną zastępczą, jednakże proces kwalifikacyjny został zawieszony.

Statystyki dotyczące odsłon strony internetowej MOPS w zakładce dotyczącej rodzicielstwa zastępczego (<http://web.mops.org/node/1048>) wskazują, że w 2020 roku było 1 347 odsłon ww. strony internetowej.

XVII. SYSTEM WSPARCIA ROZWOJU ZAWODOWEGO DLA PRACOWNIKÓW OŚRODKA

17.1 Szkolenia indywidualne

Pracownicy Ośrodka uczestniczą w różnych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Prowadzona w MOPS Katowice działalność szkoleniowa ma na celu zwiększenie poziomu specjalistycznej wiedzy pracowników, rozwój umiejętności niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, a także profesjonalizm i fachowość w funkcjonowaniu Ośrodka. Stałe podnoszenie jakości świadczonych usług oraz doskonalenie stosowanych metod i form pracy socjalnej jest odpowiedzią na zapotrzebowanie mieszkańców Katowic.

W 2020 roku pracownicy uczestniczyli w **26 szkoleniach**, w tym 88 pracowników w **12 szkoleniach bezpłatnych** oraz 26 pracowników w **14 szkoleniach płatnych**. Łącznie na szkolenia płatne wydano **15 779,00 zł**.

Pracownicy MOPS uczestniczyli również w szkoleniach organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego w sumie uczestniczyło **32** pracowników. Szkolenia organizowane były w ramach projektów pn.:

- „W stronę rodziny – wsparcie usług adopcyjnych”,
- „Doskonalenie kompetencji kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej”,
- „Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej”,
- „Koopercje 3D – model wielostrukturalnej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin”.

17.2 Szkolenia grupowe

W ramach dbania o podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników Ośrodka oraz rozwój ich umiejętności zawodowych w 2020 r. zostały zaplanowane, przygotowane i zrealizowane przez pracowników Ośrodka szkolenia specjalistyczne oraz zlecone do realizacji podmiotom zewnętrznym. Stanowiły one odpowiedź na zidentyfikowane i stale aktualizowane zapotrzebowanie zgłaszane przez pracowników Ośrodka.

	Liczba szkoleń	Liczba uczestników	Koszt szkoleń
Szkolenia płatne	1	10	1 200zł
Szkolenia bezpłatne	15	123	-----
Suma	16	133	1 200 zł

17.3 Zespoły Konsultacyjne

Zespół Konsultacyjny jest grupową metodą wsparcia rozwoju zawodowego pracowników socjalnych, asystentów rodziny, koordynatorów ds. rodzinnej pieczy zastępczej w realizacji standardów pracy socjalnej z klientem pomocy społecznej. Realizację ww. formy wsparcia w 2020 roku ze względu na wprowadzenie reżimu sanitarnego w znacznie mierze ograniczyła epidemia COVID-19.

	Liczba spotkań	Liczba godzin
Zespół Konsultacyjny dla pracowników pracujących z rodzinami z problemami opiekuńczo - wychowawczymi	0	0
Zespół Konsultacyjny dla pracowników pracujących z rodzinami zastępczymi i usamodzielnianymi wychowankami	1	2
Zespół Konsultacyjny dla pracowników pracujących z osobami starszymi i niepełnosprawnymi	0	0

17.4 Konsultacje indywidualne

W roku 2020 pracownicy jednostek wsparcia (CPS, CRS, OIK, ZPZ, Sekcji Prawnej) udzielali konsultacji indywidualnych pracownikom Ośrodka pracującym z różnymi grupami klientów. Celem konsultacji indywidualnych było wsparcie pracownika w pracy z klientem pomocy społecznej, ustalenie zakresu działań podejmowanych na rzecz klienta/rodziny, a także uzyskanie większego wglądu w swoje umiejętności zawodowe.

Rodzaj konsultacji	Liczba godzin konsultacji	Liczba spotkań konsultacyjnych
Psychologiczne i pedagogiczne	1 693	1 790
Udzielane przez asystentów rodziny	1 260	2 227
Udzielane przez konsultantów ds. bezrobocia	1	2
Udzielanych przez konsultantów OIK	226	438
Udzielane przez konsultantów CRS	437	431
Udzielane przez konsultantów prawnych	825	1 192

17.5 Studia podyplomowe, specjalizacje

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej umożliwia pracownikom podnoszenie kwalifikacji zawodowych w formie kształcenia i dokształcania prowadzonego w szkołach dla dorosłych, na studiach licencjackich, magisterskich, magisterskich uzupełniających oraz na studiach podyplomowych.

W 2020 roku **2 pracowników** Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ukończyło indywidualnie studia podyplomowe.

W 2020 roku **3 pracowników** również ukończyło szkolenie z zakresu Specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny.

17.6 Superwizje indywidualne i grupowe

W 2020 roku kontynuowano poradnictwo metodyczne skierowane do pracowników Ośrodka w formie superwizji psychologicznych i merytorycznych.

Celem superwizji psychologicznych i merytorycznych jest wspieranie pracowników Ośrodka w realizacji zadań, w szczególności w prowadzeniu pracy socjalnej z klientami pomocy społecznej. Superwizje prowadzone były przez superwizorów posiadających niezbędne kompetencje i kwalifikacje.

Prowadzenie superwizji w 2020 roku było utrudnione ze względu na zagrożenia związane z epidemią COVID-19. W celu zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom oraz prowadzącym spotkania przeprowadzane były z zachowaniem reżimu sanitarnego lub w formule online.

Liczba superwizji psychologicznych	49 (w tym 25 superwizji w formule online)
Liczba godzin superwizji psychologicznych	146 (w tym 83 godziny w formule online)
Liczba superwizji merytorycznych	51 (w tym 24 superwizje w formule online)
Liczba godzin superwizji merytorycznych	119 (w tym 54 godziny w formule online)

17.7 Wizyty studyjne

W 2020 roku w ramach projektu „Centrum Społecznościowe Nasze Załęże” oraz „Bogucice” - moje miejsce na ziemi. Program aktywności lokalnej – etap I” zorganizowano **5 wizyt studyjnych** dla liderów społeczności lokalnej. Dwie wizyty odbyły się w Fundacji Inicjatywa w Bytomiu, jedna w Stowarzyszeniu

Fabryka Inicjatyw Lokalnych w Nikiszowcu, a kolejne w Fundacji Addulam w Częstochowie i w Przestrzeni Trzeciego Wieku we Wrocławiu. Celem wizyt studyjnych było poznanie dobrych praktyk i wymiana doświadczeń w zakresie organizowania społeczności lokalnych.

W lutym 2020 r. stowarzyszenie AGAPE z siedzibą w Częstochowie we współpracy z organizacją pozarządową z Niemiec, która zajmuje się pracą na rzecz przeciwdziałania bezdomności ulicznej, zwróciło się z prośbą do MOPS w Katowicach o możliwość odbycia wizyty studyjnej w Dziale ds. Osób Bezdomnych przy ul. Morcinka 19a. Wizyta obejmowała prezentację przyjętych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania i rozwiązywania problemu bezdomności w Katowicach.

W październiku 2020 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieruniu zwrócił się z prośbą do MOPS w Katowicach o możliwość odbycia wizyty studyjnej w Dziale ds. Osób Bezdomnych przy ul. Morcinka 19a. Wizyta obejmowała prezentację przyjętych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania i rozwiązywania problemu bezdomności w Katowicach.

17.8 Biblioteka

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach dokłada wszelkich starań, aby pracownicy mogli stale podnosić swoje kompetencje, uzupełniać wiedzę. Biblioteka zakładowa Ośrodka posiada na stanie pozycje książkowe, czasopisma specjalistyczne oraz materiały audio wizualne.

Stan całkowity zasobu bibliotecznego	2 540 pozycji
--------------------------------------	----------------------

XVIII. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH PRZEZ OŚRODEK W CELU ROZSZERZENIA OFERTY WSPARCIA

18.1 Projekty realizowane w 2020 roku (źródła finansowania)

Nazwa projektu	Źródło finansowania	Grupa docelowa	Działania	Termin realizacji projektu	Koszt projektu według umowy /aktualnego wniosku o dofinansowanie w zł*
„Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”	9.1.6 RPO WSL 2014-2020	Grupą docelową projektu są osoby m.in. zatrudnione (29K/16M), bezrobotne i/lub oddalone od rynku pracy (114K/37M), poszukujące zatrudnienia, bierne zawodowo (129K/136M), borykające się z problemami uzależnienia od alkoholu (17K/53M), bezdomne (16K/59M), rodziny, w których zdiagnozowano problemy opiekuńczo-wychowawcze, osoby w kryzysie wymagające wsparcia terapeutycznego.	Realizacja Programu Aktywności Lokalnej Wełnowiec – Józefowiec i Dąb oraz Programu Aktywności Lokalnej w Zawodziu, praca socjalna, usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym dla osób objętych kontraktem socjalnym lub jego odmianą, kompleksowe wsparcie osób borykających się z problemem uzależnień – usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym, edukacyjnym i zawodowym, Klub Integracji Społecznej.	01.01.2018 - 31.12.2020 r.	Koszt projektu: 4 834 406 zł Wykonanie za 2020 r.: 1 433 134,26 zł w tym wkład własny MOPS: 116 250,26 zł
„Centrum Społecznościowe „Szopki” w Szopienicach - I etap”	9.1.1 RPO WSL 2014-2020	Osoby będące częścią społeczności lokalnej na terenie rewitalizowanym tj.: dzielnicy Szopienice – Burowiec, zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz otoczenie tych osób (96 osób)	Realizacja programu aktywności lokalnej, w tym: organizowanie społeczności lokalnej, realizacja działań środowiskowych wzmacniających potencjał społeczności lokalnej, działania kulturalne, wsparcie reintegracji zawodowej mieszkańców.	01.09.2017 – 31.10.2020	Koszt projektu: 1 633 207,00 zł Wykonanie za 2020 r.: 486 365,01 zł w tym wkład własny MOPS: 36 504,27 zł
„Centrum społecznościowe Nasze Załęże - I etap”	9.1.1 RPO WSL 2014-2020	Grupą docelową jest 66 os. (40K/26M) zagrożonych ubóstwem, wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, zamieszkujących rewitalizowany obszar dzielnicy Katowice-Załęże.	Organizowanie społeczności lokalnej, Klub społecznościowy dla dzieci i młodzieży. Punkt poradnictwa i informacji obywatelskiej, działania wzmacniające potencjał społeczności lokalnej; działania kulturalne uzupełniające ofertę wsparcia w projekcie; program wspierający reintegrację zawodową mieszkańców dzielnicy Załęże; Akademia	01.08.2017 – 29.10.2020	Koszt projektu: 669 740 zł Wykonanie za 2020 r.: 246 605,18 zł w tym wkład własny MOPS: 1 361,48 zł

			Lidera Społeczności Lokalnej Remont i adaptacja Centrum Społecznościowego „Nasze Załęże”		
„Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego- I etap”	9.1.1 RPO WSL 2014-2020	Grupą docelową jest 171 os. (115/56M) w wieku senioralnym (60+) zamieszkujące na terenach rewitalizowanych.	Realizacja Programów Aktywności Lokalnej dla osób w wieku senioralnym i ich środowiska rodzinnego w dzielnicach: Śródmieście, Załęże, Bogucice, Nikiszowiec-Janów, Zawodziu. Szopienicach; działań kulturalnych, usług aktywnej integracji.	01.09.2017-31.10.2020	Koszt projektu: 2 458 971 zł Wykonanie za 2020 r.: 643 584,88 zł w tym wkład własny MOPS: 6 184,41 zł
„Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu - I etap”	9.1.1 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi co najmniej 77 os. (46K/31M) zamieszkujących Dzielnicę Janów–Nikiszowiec, doświadczających wykluczenia lub zagrożonych wykluczeniem społecznym wraz z ich otoczeniem.	Realizacja zadań związanych z organizowaniem społeczności lokalnej: Osiedle Janów i Osiedle Kolonia Wysockiego (Korea), działania rewitalizacyjne w osiedlu Nikiszowiec, wizyty studyjne.	01.08.2017 – 29.10.2020	Całkowity koszt projektu: 1 394 779 zł Wykonanie za 2020 r.: 342 063,60 zł w tym wkład własny MOPS: 2 535,54 zł
„Bogucice – moje miejsce na ziemi. Program aktywności lokalnej - I etap”	9.1.1 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi co najmniej 96 os. (63K/33M) zamieszkujących dzielnicę Bogucice doświadczających wykluczenia lub zagrożonych wykluczeniem społecznym wraz z ich otoczeniem.	Organizowanie społeczności lokalnej, Działania środowiskowe wzmacniające potencjał i integrację społeczności lokalnej, punkt poradnictwa i informacji obywatelskiej, działania wzmacniające potencjał społeczności lokalnej; działania kulturalne uzupełniające ofertę wsparcia w projekcie; program wpierający reintegrację zawodową mieszkańców dzielnicy Bogucice; Akademia Lidera Społeczności, wyposażenie Centrum Aktywności Lokalnej „Markiefki 64,68”	01.03.2018 – 31.12.2020	Całkowity koszt projektu: 1 412 935 zł Wykonanie za 2020 r.: 646 433,20 zł w tym wkład własny MOPS: 112 405,26 zł
„Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach - II etap”	9.2.1 RPO WSL 2014-2020	135 os. zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie (102K/33M). Rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz osoby niepełnosprawne.	Mieszkanie treningowe dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, mieszkanie chronione dla osób z niepełnosprawnością, wsparcie rodziny - asysta rodziny, usługi poradnictwa i wsparcia specjalistycznego – wsparcie terapeuty i pedagoga.	01.01.2020-31.12.2021	Całkowity koszt projektu: 2 882 310 zł Wykonanie za 2020 r.: 419 305,88 zł w tym wkład własny MOPS: 44 366,81 zł
„Centrum społecznościowe Nasze Załęże - II etap”	9.1.5 RPO WSL 2014-2020	Grupą docelową jest 86 os. (55K/31M) zagrożonych ubóstwem,	Organizowanie społeczności lokalnej, Klub społecznościowy dla dzieci i młodzieży; Punkt poradnictwa i informacji	30.10.2020 – 31.12.2022	Koszt projektu: 1 384 420 zł Wykonanie za 2020 r.:

		wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, zamieszkujących rewitalizowany obszar dzielnicy Katowice-Załęże.	obywatelskiej; Działania środowiskowe wzmacniające potencjał społeczności lokalnej; Działania kulturalne uzupełniające ofertę wsparcia w projekcie; Program wspierający reintegrację zawodową mieszkańców dzielnicy Załęże; Remont i adaptacja Centrum Społecznościowego „Nasze Załęże”; Doposażenie Centrum Społecznościowego „Nasze Załęże”.		22 255,76 zł w tym wkład własny MOPS: 0,00 zł
„Centrum Animacji Młodzieżowej (CAM) w Szopienicach – I etap.”	9.2.1 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi 48 os. (38K/10M) będących częścią społeczności lokalnej zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w zakresie niezbędnym dla skutecznego wsparcia	Prowadzenie poradnictwa pedagogicznego i psychologicznego, prowadzenie grup samopomocowych/wsparcia dla młodzieży i rodziców, organizacja stacjonarnych i wyjazdowych treningów umiejętności społecznych dla młodzieży, organizacja stacjonarnych treningów umiejętności opiekuńczo – wychowawczych dla rodziców, organizacja działań wspierających proces integracji rodziny, poradnictwo prawne, asystentura rodziny	01.09.2018 – 31.10.2020	Koszt projektu: 986 337 zł Wykonanie za 2020 r.: 392 753,01 zł w tym wkład własny MOPS: 15 458,23 zł
„Katowice, miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej – I etap.”	9.1.1 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi co najmniej 109 os. (59K/50M) zamieszkujących wszystkie tereny rewitalizowane	W ramach projektu będą realizowane następujące działania: Organizowanie społeczności osób niepełnosprawnych, Punkt Poradnictwa i Informacji, Wsparcie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i kulturalnym, Wsparcie realizacji inicjatyw oddolnych na rzecz poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych, Integracyjny Klub Osób z Niepełnosprawnością, Działania grup treningowo-wspierających uzupełniających ofertę wsparcia osób niepełnosprawnych, Trener pracy, Wsparcie otoczenia osób niepełnosprawnych.	01.01.2018 – 31.12.2020	Koszt projektu: 1 969 472 zł Wykonanie za 2020 r.: 685 228,96 zł w tym wkład własny MOPS: 58 720,87 zł
„Katowice Miasto Otwarte – Rozwój Usług Społecznych – II etap”	9.2.1 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi 60 os. niepełnosprawnych i niesamodzielnych oraz 20 opiekunów faktycznych	W ramach projektu realizowane będą następujące działania: - Usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, - Usługi opiekuna osób niesamodzielnych, - Grupa wsparcia ze specjalistycznym poradnictwem,	01.02.2020 – 31.03.2022	Koszt projektu: 1 032 600 zł Wykonanie za 2020 r.: 32 077,86 zł w tym wkład własny MOPS: 0,00 zł

„Centrum społecznościowe w Śródmieściu – I etap”	9.1.1 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi 56 os. zamieszkujących dzielnicę Katowic – Śródmieście w tym zwłaszcza osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.	W ramach projektu realizowane będą następujące działania: animacja lokalna, Punkt Poradnictwa i Informacji Obywatelskiej, Akademia Lidera Społeczności Lokalnej, Program wspierający reintegrację zawodową mieszkańców dzielnicy Śródmieście, działania środowiskowe wzmacniające potencjał i integrację społeczności lokalnej.	01.09.2019 – 31.12.2021	Koszt projektu: 939 288 zł Wykonanie za 2020 r.: 158 688,78 zł w tym wkład własny MOPS: 0,00 zł
„Katowice, miasto otwarte – rozwój usług społecznych - I etap”	9.2.1 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi 131 os. niepełnosprawnych i ich otoczenie	Działalność ośrodków: - krótkookresowy pobyt dzienny dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnością; - krótkookresowy pobyt dzienny dla osób z autyzmem - Usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej - Zajęcia fizjoterapeutyczne, ogólnorozwojowe - usługa dietytyka, - usługa cateringowa, - usługa transportowa.	01.01.2018 – 31.12.2019	Koszt projektu: 3 366 643 zł Wykonanie za 2020 r.: 41 447,02 zł w tym wkład własny MOPS: 0,00 zł
„Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach – I etap”	9.2.1 RPO WSL 2014-2020	112 os. zagrożonych wykluczeniem społecznym (72K/40M). Rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz osoby niepełnosprawne.	Rozwój usług asystenckich - asysta rodziny, asysta osobista osób niepełnosprawnych, mieszkanie treningowe dla osób niepełnosprawnych intelektualnie.	01.01.2018- 31.12.2019	Koszt projektu: 1 040 461 zł Wykonanie za 2020 r.: 27 663,81 zł w tym wkład własny MOPS: 0,00 zł
„Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”	2.8 PO WER 2014-2020	Grupę docelową stanowią rodziny zastępcze spokrewnione oraz niespokrewnione zamieszkujące Miasto Katowice.	Zakup oraz wydanie następujących sprzętów oraz środków ochrony: - 58 laptopów z oprogramowaniem, - 1 specjalistyczne oprogramowanie dla dziecka niepełnosprawnego, - 10 sprzętów audiowizualnych, - 3 900 sztuk maseczek jednorazowych, - 276 litrów płynu dezynfekującego, - 16 800 sztuk rękawiczek jednorazowych.	01.02.2020- 30.11.2020	Koszt projektu po stronie MOPS Katowice: 177 865,00 zł Wykonanie za 2020 r.: 177 865,00 zł w tym wkład własny MOPS: 0,00 zł
„Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach – II etap”	9.1.5 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi 120 os. (99K/21M) zagrożonych ubóstwem, wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,	W ramach projektu realizowane będą następujące działania: aktywizacja i integracja społeczności lokalnej, animację lokalną organizację warsztatów i szkoleń dla mieszkańców, działania integrujące oraz działania	01.11.2020 – 31.12.2022	Koszt projektu: 2 555 968 zł Wykonanie za 2020 r.: 87 458,56 zł w tym wkład własny MOPS:

		zamieszkujących rewitalizowany obszar dzielnicy Katowice – Szopienice - Burowiec	kulturalne.		0,00 zł
„Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu – II etap”	9.1.5 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi 81 os. (57K/24M) zagrożonych ubóstwem, wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, zamieszkujących rewitalizowany obszar dzielnicy Katowice – Janów – Nikiszowiec, Korea	W ramach projektu realizowane będą następujące działania: organizowanie społeczności lokalnej, w tym w wieku senioralnym, wsparcie inicjatyw oddolnych, usługi aktywnej integracji.	30.10.2020 – 31.12.2022r.	Koszt projektu: 1 371 483 zł Wykonanie za 2020 r.: 54 353,42 zł W tym 0,00 zł wkład własny MOPS: 0,00 zł
„Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu”	9.1.5 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi 149 os. zamieszkujących dwie katowickie dzielnice – Śródmieście i Zawodzie, w tym zwłaszcza osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.	W ramach projektu realizowane będą następujące działania: animacja lokalna, Klub Senior+ w Śródmieściu, Dzielnicowa Akademia Seniora w Zawodziu, Akademia Lidera Społeczności Lokalnej, Program wspierający reintegrację zawodową mieszkańców w dzielnicy Śródmieście i Zawodzie, działania kulturalne oraz środowiskowe wzmacniające potencjał i integrację społeczności lokalnej.	01.11.2020-31.12.2022	Koszt projektu: 2 507 616 zł Wykonanie za 2020 r.: 23 948,06 zł w tym wkład własny MOPS: 0,00 zł
„Program asystent rodziny na rok 2020”	Środki MRPIPS w ramach „Programu Asystent Rodziny na rok 2020”	Rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.	Objęcie usługą asystenta rodziny rodzin naturalnych z różnymi rodzajami problemów przez asystentów.	Dofinansowanie kosztów wypłaty dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny aktywnie działających na rzecz rodzin w okresie pandemii COVID-19 (17 asystentów rodziny spełniających warunki Programu)	Przyznane dofinansowanie z Funduszu Pracy: 30 600,00 zł Wydatkowana kwota dotacji: 28 900,00 zł Wydatkowana kwota wkładu własnego: 51 660,90 zł Wydatkowana kwota środków ogółem: 80 560,90 zł

*Wydatki nie uwzględniają wkładu prywatnego Partnera.

18.2 Projekt pozakonkursowy „Damy Radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”

Od 2018 roku realizowany jest projekt „Damy Radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”. Projekt został złożony w ramach ogłoszonego przez Urząd Marszałkowski Województwa

Śląskiego naboru wniosków w ramach Osi Priorytetowej IX, Włączenie społeczne, Działania 9.1 Aktywna integracja, Poddziałania 9.1.6 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekty OPS i PCPR” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

1. W ramach Programu Aktywności Lokalnej w Wełnowcu - Józefowcu i Dębie (PAL-W) w 2020 roku prowadzono szereg działań na rzecz organizowania i wspierania społeczności lokalnej. PAL-W w tym okresie w sumie objął swoimi działaniami **234** osoby. Zrealizowano:

- **89** spotkań animatorów ze społecznością lokalną (w tym online), w których uczestniczyły łącznie **402** osoby, w tym:
 - 3 spotkania animatora z przedstawicielami instytucji lokalnych,
 - 11 spotkań z animatorem dotyczących uczestnictwa w projekcie,
 - 22 spotkania w ramach Klubu Wolontariusza (m.in. spotkania dotyczące podjęcia wolontariatu, pomocy w planowaniu i organizowaniu wydarzeń lokalnych oraz imprez z inicjatywy mieszkańców, współprowadzenie zajęć kreatywnych dla dzieci),
 - 53 spotkania w ramach Klubu Aktywnego Mieszkańca (w tym Lokalna Strefa Seniorów, Lokalna Strefa Młodych, Lokalna Strefa Rodzica i Smyka, Lokalna Strefa Międzypokoleniowa) m.in. spotkania w Filii nr 6 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach, zajęcia z cyklu „Nie(mały) Eksperymentator”, akcja zima w PALu dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 19 w Katowicach, wieczory planszówkowe, spotkanie z okazji Dnia Babci i Dziadka, warsztaty plastyczne oraz impreza karnawałowa z inicjatywy mieszkańców);
- **46** spotkań edukacyjno-integracyjnych (prowadzone w trybie stacjonarnym oraz online), w których uczestniczyło łącznie **88** osób, m.in. joga dla seniorów, pieczenie faworków, świece w stylu decoupage, pudełka dla pamięci, kreatywne przyborniki, wyszywanie piórników, „Myślenie wizualne”, warsztaty „Torby zero-waste”, joga dla seniorów online, joga dla każdego online, trening dla seniorów online, trening dla każdego online, spotkanie z trenerem kompetencji społecznych „Praca z przekonaniami”, warsztaty „Sukulent czy psikus, kompozycje w szkłe”, rodzinne tworzenie powideł śliwkowych, tworzenie zakwasów na barszcz i żurek, warsztaty kreatywne „Latarenka dla Smyka”,
- **6** spotkań w ramach Lokalnej Strefy Cyfrowej, w tym 4 online, w których uczestniczyło łącznie **19** osób,
- **15** wyjść i wyjazdów edukacyjno - integracyjnych (m.in. wyjście na wspólne kolędowanie do Senioralnego Programu Aktywności Lokalnej w Bogucicach, wyjście do kina na seans „Doktor Dolittle”, wyjście na inscenizację teatralną „Bajka o życiu” organizowaną przez Stowarzyszenie „Mocni Razem” do Domu Kultury Bogucice-Zawodzie, Laserowego Centrum Rozrywki Laserhouse, spacer seniorów z przewodnikiem po Nikiszowcu, wyjście seniorów do Śląskiego Ogrodu Zoologicznego, wyjście rodziców z dziećmi do Galerii Sztuki Współczesnej BWA),
- **2** kursy kwalifikacyjne z I pomocy przedmedycznej, w którym udział wzięło łącznie **17** osób,
- wydarzenie lokalne: sprzątanie Wełnowieckich Alp „Zielona Hałda 2” wraz z boguckim Programem Aktywności Lokalnej.

2. W ramach Programu Aktywności Lokalnej w Zawodziu – Partner, Stowarzyszenie „Mocni Razem”, w 2020 roku zrealizował następujące działania:

- spotkania animatorów lokalnych z mieszkańcami - odbyło się **139** spotkań stacjonarnych oraz spotkań online – udział wzięło średnio **6** osób. Celem spotkań animatora lokalnego z mieszkańcami było motywowanie do działania na rzecz społeczności lokalnej. Podczas spotkań indywidualnych animatorzy wspierali w rozwiązywaniu bieżących spraw oraz motywowali do podjęcia działań na rzecz społeczności lokalnych, a także podjęcia zatrudnienia. Ponadto celem spotkań online animatora lokalnego z mieszkańcami było wspieranie uczestników podczas izolacji społecznej, uatrakcyjnienie czasu izolacji poprzez nowe, kreatywne działania, w tym: kreatywne spędzanie czasu z dziećmi, próby grupy teatralnej Scalenia online, utrzymywanie stałego kontaktu - planowanie przyszłych działań. Uruchomione zostało Pogotowie lekcyjne proponujące pomoc w rozumieniu problematycznych treści, nadrobienia zaległości w nauce - pomoc online świadczona przez wolontariuszy z Akademii Ekonomicznej;
- **51** spotkań w ramach Klubu Wolontariusza (w tym 28 spotkań online, w których średnio wzięło udział **8** osób). Celem spotkań Klubu Wolontariusza było wyposażenie młodych uczestników m.in.

w kompetencje społeczne poprzez działania na rzecz środowiska lokalnego, kształtowanie umiejętności działania zespołowego oraz aktywnego i efektywnego spędzania czasu wolnego;

- 4 stacjonarne treningi kompetencji i umiejętności społecznych dla uczestników – udział wzięło średnio 10 osób,
- 40 spotkań integracyjno-edukacyjnych - udział wzięło średnio 7 osób,
- 2 wyjazdy edukacyjne w formie wizyt studyjnych, w których udział wzięło w sumie 21 uczestników. Podczas wizyty zapoznano poszczególne grupy z pomysłami na innowacje marketingowe a także znaczenie postaw przedsiębiorczych dla społeczeństwa;
- wydarzenie lokalne pn.: „Zawodniańska wyprawa rowerowa”, w którym udział wzięło 47 osób,
- wydarzenie lokalne pn.: „II Bieg Damy Radę”, w którym udział wzięło ok. 200 osób,
- inicjatywa „Sprzątamy dzielnicę” (w Zawodziu teren ulicy Piaskowej), mieszkańcy również wspólnie zagospodarowali i ukwiecili miejsce sąsiedzkiej integracji.

3. W ramach usługi asystenta rodziny:

w 2020 roku asystenci rodziny objęli swoim wsparciem 35 rodzin. W ramach świadczonej usługi zapoznawali nowych klientów z celami i formami wsparcia w ramach projektu, zasadami współpracy rodziny z asystentem, spotkania obejmowały również wstępną diagnozę rodzin pod kątem socjalno-bytowym.

4. W ramach poradnictwa pedagogicznego:

w 2020 roku pedagog objął wsparciem 27 osób. W ramach świadczonej usługi pedagog wspomagał rodziców w radzeniu sobie z trudnościami wychowawczymi.

5. W ramach poradnictwa terapeutycznego:

w 2020 roku terapeuta objął wsparciem 36 osób. W ramach świadczonych usług terapeuta asystował w procesie uczenia się samodzielnego zdobywania doświadczenia z emocjonalnym zaangażowaniem w jego odkrywanie, pomagał w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach, doświadczeniach i związanych z nimi emocjami.

6. W ramach usługi wsparcia osób bezdomnych:

w 2020 roku, realizowano usługę asystenta osoby bezdomnej oraz usługę streetworkingu dla 20 osób.

7. W ramach kompleksowego wsparcia osób borykających się z problemem uzależnień realizowanego przez partnera - Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii, w 2020 roku zrealizowano:

- wsparcie dla 39 osób z zakresu diagnozy i budowy Indywidualnego Planu Wsparcia,
- 300 godzin terapii indywidualnej. W spotkaniach indywidualnych z terapeutą wzięły udział 32 osoby;
- 360 godzin treningów rozwojowo-korekcyjnych dla 32 osób. Grupowe spotkania, mające na celu pracę nad motywacją i emocjonalnością uczestników, pomagają utrzymać abstynencję, tworzą projektową społeczność, która umożliwia wzajemne wsparcie. Część korektywna uczy zamiany dotychczasowych destruktywnych nawyków na nowe, które pomagają w zmianie sytuacji życiowej;
- 112 kursów zawodowych oraz szkoleń dla 37 osób. Kursy przygotowujące do zawodu, nadające nowe umiejętności, zwiększające szanse uczestnika na rynku pracy, uzupełniające wcześniejsze deficyty uczestnika w aspekcie wykształcenia. Szkolenia organizowane są również z zakresu umiejętności miękkich, niezbędnych do wdrażania nowych postaw u uczestników projektu;
- 138 godzin indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym dla 36 osób,
- 2 grupowe Warsztaty Aktywnego Poszukiwania Pracy. W warsztatach wzięło udział średnio 10 osób;
- wsparcie animatora zatrudnienia i staży dla 36 uczestników w wymiarze 160 godzin miesięcznie,
- wsparcie opiekuna szkoleń dla 32 osób w wymiarze średnio 80 godzin miesięcznie,
- 2 grupowe wyjazdy terapeutyczne dla 9 osób.

8. W ramach Klubu Integracji Społecznej realizowanego przez partnera, Instytut Współpracy i Partnerstwa Lokalnego, w 2020 roku zrealizowano:

- konsultacje psychologiczne - 64 godziny,
- grupowy trening pracy – 8 godzin,
- indywidualne pośrednictwo pracy – 62 godziny.

18.3 „Program zajęć grupowych dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie” - opis w rozdziale IX.

18.4 Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie”

- opis w rozdziale IX.

18.5 Projekty do realizacji w formule ZIT

Projekty realizowane przez MOPS w 2020 r. to:

Oś priorytetowa	Działanie/ Poddziałanie	Lp.	Tytuł projektu	Wartość projektu ogółem	Uwagi
IX Włączenie społeczne	Działanie 9.1. Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.1. Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – ZIT	1.	Bogucice – moje miejsce na ziemi. Program aktywności lokalnej - I etap.	1 648 332,40 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.01-24-032H/17-00
		2.	Centrum Społecznościowe - "Nasze Załęże" - I etap.	1 094 922,00 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.01-24-032D/17-00
		3.	Centrum Społecznościowe „SZOPKI” w Szopienicach - I etap.	1 659 615,16 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.01-24-032G/17-00
		4.	Wzmacnianie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego - I etap.	2 580 003,47 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: Nr umowy: UDA-RPSL.09.01.01-24-033A/17-00
		5.	Katowice, miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej - I etap.	1 969 472,00 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.01-24-032F/17-00
		6.	Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu - I etap.	1 394 778,82 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.01-24-0041/18-00
		7.	Centrum Społecznościowe w Śródmieściu – I etap	939 287,50 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.01-24-061A/18-00
	Działanie 9.2. Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne Poddziałanie 9.2.1 rozwój usług społecznych – ZIT	8.	Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach - II etap.	2 879 310,00 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.02.01-24-03BH/17-00
		9.	Centrum Animacji Młodzieżowej (CAM) w Szopienicach - I etap.	938 042,50 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.02.01-24-03BF/17-00

		10.	Katowice Miasto Otwarte – Rozwój Usług Społecznych - II etap	1 032 600,00 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.02.01-24- 02HB/19-00
	Działanie 9.1. Aktywna integracja 9.1.5 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym	11.	„Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach – II etap”	2 156 024,59 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: w trakcie podpisywania
		12.	„Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu – II etap”	1 261 296,12 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: w trakcie podpisywania
		13.	„Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu”	2 118 528,77 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: w trakcie podpisywania
		14.	Centrum Społecznościowe w Załężu – II etap”	1 187 614,13 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: w trakcie podpisywania

Dane na dzień: 31.12.2020 roku

W 2020 r. realizowano następujące projekty ZIT:

1. Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu” - realizacja od sierpnia 2017 roku do października 2020 roku.

Projekt realizowany jest w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Fabryka Inicjatyw Lokalnych. Wsparciem w ramach projektu objętych zostało **88** uczestników. W ramach działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach realizowane były działania dla młodzieży, m.in. czwartkowe spotkanie w ramach „Gier bez prądu”. Realizowano spotkania indywidualne z mieszkańcami dzielnicy i uczestnikami projektu (animacyjne, integracyjne i edukacyjne). Funkcjonowało Centrum Zimbardo, w którym odbywały się spotkania mieszkańców dzielnicy. W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach zrealizował następujące działania:

- **48** spotkań animatora lokalnego Korei (Kolonia Wysockiego) z mieszkańcami dzielnicy, w ramach usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym (w tym m.in. warsztaty recyklingowe, warsztaty rękodzieła, spotkania indywidualne, spotkania integracyjne, wyjścia integracyjne, Wakacje na Korei),
- **21** treningów Nordic Walking,
- **3** spotkania w ramach poradnictwa specjalistycznego – job coaching,
- **1** spotkanie w ramach poradnictwa specjalistycznego – psycholog,
- **8** spotkań w ramach poradnictwa prawnego,
- **15** spotkań w ramach poradnictwa specjalistycznego – poradnictwo terapeutyczne,
- **43** spotkania w ramach kursu z języka angielskiego – większość w formule online,
- **72** spotkania animatora Osiedla Janów z mieszkańcami dzielnicy, w ramach usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym (w tym m.in. „Porozmawiajmy o Janowie”, „Szyciowa Partyzantka”, „Eko warsztaty”, „Warsztaty pszczelarstwa”, „Słonecznikowa partyzantka”, spacer śladami rolnictwa na Janowie, spotkania integracyjne oraz indywidualne, konkurs na miód, mikropodróż na kole, ognisko integracyjne),
- **3** spotkania z cyklu „Eko szycie”, w ramach inicjatywy lokalnej mieszkańców,
- **5** inicjatyw lokalnych: live Moja Dieta Kryzysowa rozmowa z Wojciechem Juszkiewiczem, moja miodowa sadzonka, konkurs na miód z Janowa, spacer historyczny, obchody 300-lecia Janowa i inauguracja tablicy pamiątkowej.

Partner projektu - Stowarzyszenie Fabryka Inicjatyw Lokalnych, w 2020 roku zrealizował m.in. następujące działania:

- **21** spotkań animatorów z młodzieżą szkolną dzielnicy,
- **7** prób zespołu muzycznego N.I.E. (kontynuacja inicjatywy lokalnej),

- **49** indywidualnych spotkań z animatorami,
- **9** spotkań – „Skat, gry karciane”,
- **9** tematycznych spotkań edukacyjnych, m.in.: Drugie życie porcelany, Warsztaty tworzenia naturalnych kosmetyków, Warsztaty kulinarne, Pierwsza pomoc - zasady ratownictwa medycznego, „Czarny diament” - warsztaty tworzenia biżuterii; Warsztaty wyboru ścieżki edukacyjnej, Udzielanie pierwszej pomocy dzieciom; Spotkanie nt. tożsamości lokalnej; Dzień gier planszowych, spotkanie nt.: wolontariatu,
- **33** tematyczne spotkania z animatorami z Nikiszowca,
- **5** spotkań z młodzieżą w ramach akcji „Lato w mieście”,
- zajęcia z języka francuskiego,
- **12** warsztatów kompetencji społecznych nt. wrażliwości i siły wewnętrznej, radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych oraz nt. emocji,
- spotkania - wywiady z mieszkańcami dotyczące tworzenia publikacji nt. rewitalizacji,
- stworzenie trasy spaceru rewitalizacyjnego,
- przeprowadzenie i opracowanie **7** wywiadów z mieszkańcami nt. historii rewitalizacji Nikiszowca,
- wydanie **1** numeru gazety „Magiel - Niecodziennik Nikiszowiecki”, poświęconego czasom pandemii,
- **4** wyjścia edukacyjno - integracyjne z młodzieżą szkolną dzielnicy: przybliżenie sytuacji osób niewidomych, wyjście do kina, ognisko połączone z rozgrywkami sportowymi, Park Bolina, ul. Leśnego Potoku,
- **1** wyjazd edukacyjno - integracyjny do Wisły,
- **2** wyjścia integracyjne – mikropodróż „Rajza na kole”,
- **3** wyjścia kulturalno - integracyjne,
- **2** spacery ornitologiczne online,
- **14** spotkań z doradcą zawodowym,
- **3** kursy zawodowe,
- finalizacja projektu identyfikacji sieci lokalnych przewodników,
- wydanie online **1** publikacji nt. rewitalizacji pt.: „Historie rewitalizacji Nikiszowca”,
- **3** spotkania lokalnych przewodników z Nikiszowca.

2. „Centrum Społecznościowe „SZOPKI” w Szopienicach - realizacja od września 2017 roku do października 2020 roku.

W 2020 roku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach zrealizował następujące działania na rzecz organizowania i wspierania społeczności lokalnej oraz działania środowiskowe, m.in.:

- przeprowadzono **14** spotkań animatora lokalnego z mieszkańcami, w których uczestniczyło średnio **10** osób. W ramach działań animatora przeprowadzono spotkania indywidualne z mieszkańcami, a także warsztaty rękodzielnicze m.in. warsztaty robienia aniołków, zdobienia zeszytów metodą scrapbookingu, własnoręcznie wykonano świece z wosku pszczelego, odbyły się również warsztaty kulinarne oraz warsztaty z przygotowania ekologicznych środków czystości (zajęcia online), tworzenia lasu w słoiku (warsztaty zdalne) i tworzenia makram (zajęcia indywidualne oraz online). Animatorzy umieścili także film instruktażowy z tworzenia samonawadniających się doniczek na profilu FB projektu, z przygotowania naturalnych kosmetyków i środków czystości, kulinarne. Mieszkańcy przy wsparciu animatora lokalnego włączyli się w akcję sprzątania terenów ogólnodostępnych. W ramach spotkań pt.: „Aktywna Jesień”, przy wsparciu animatora uruchomiono grupę Nordic Walking;
- animator lokalny towarzyszył uczestnikom podczas wyjść i wyjazdów integracyjnych (działania środowiskowe) m.in. do Muzeum Śląskiego i pizzerii oraz Ojcowskiego Parku Narodowego;
- realizowano działania środowiskowe wzmacniające potencjał społeczności lokalnej – zorganizowano wydarzenia lokalne:
 - wyjście integracyjne do kina, w którym uczestniczyło **12** osób,
 - wyjazd integracyjny do Sztolni Królowa Luiza, w którym uczestniczyło **11** osób,
 - wydarzenie lokalne – warsztaty tworzenia biżuterii, w których wzięło udział **14** osób,
 - **2** pokazy kina letniego, w których łącznie wzięło udział **79** osób,

- piknik integracyjny dla mieszkańców osiedla Borki (99 osób),
- Dzień Zumby w Szopienicach (ok. 50 osób),
- warsztaty z brafitingu dla mieszkanki dzielnicy (12 osób),
- zrealizowano zajęcia z rękodzieła:
 - tworzenie zielników ze skrzynek (16 osób),
 - zajęcia decoupage (12 osób)
 - warsztaty kulinarne z kuchni roślinnej (10 osób),
 - kurs pierwszej pomocy przedmedycznej, w którym uczestniczyło (6 osób),
 - zajęcia z Nordic Walking, z których w sumie skorzystało 15 uczestników projektu,
- działania projektu promowano m.in. poprzez udział w spotkaniu pn. „Przy bonkawie i kołoczku” oraz w trakcie imprezy „Letnie zachody słońca na Burowcu”, realizowanych przez MDK Szopienice-Burowiec, podczas którego animatorzy lokalni informowali mieszkańców o ofercie projektu,
- realizowano działania kulturalne organizowane przez MDK Szopienice-Burowiec, m.in. Kulturalne Katowice, festyn dzielnicowy, warsztaty rzeźbiarskie, Szopienicka scena monogramu, warsztaty ozdób świątecznych, warsztaty kuglarskie, Szopienicka scena piosenki aktorskiej, wycieczki z przewodnikiem po Katowicach, zajęcia integracyjno – edukacyjno – kulturalne, Klub podróżnika, „Niedzielne podwieczorki przy bonkawie i kołoczku”, Integracyjny Bal Karnawałowy, zajęcia integracyjno-edukacyjno-kulturalne, a także warsztatowe „Pogodomy ze starzykami” - cykl spotkań z dziećmi i młodzieżą oraz zrealizowano widowisko teatralne „Szopienicka szopka noworoczna”.

Partnerzy projektu realizowali następujące działania:

Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Mocni Razem” zrealizowało:

- ponad 100 spotkań animatorów z mieszkańcami (w związku z wystąpieniem na terenie kraju choroby COVID-19, od dnia 17.03.2020 r. do 03.06.2020 r. spotkania z mieszkańcami odbywały się w formie zdalnej za pośrednictwem mediów społecznościowych oraz programów do zdalnej komunikacji),
- spotkania grupy tańczącej z ogniem prowadzone przez animatora, w wyniku których przygotowano m.in. ogniowe występy dla mieszkańców na lodowisku oraz na podwórkach dzielnicy,
- spotkania Teatru Stara Kotłownia. Młodzież przy wsparciu animatora m.in. nagrała słuchowisko, które zostało umieszczone na fb:centrumspolecznoscioweszopki;
- akcja szycia masечek. Mieszkańcy Szopienic i Burowca, przy wsparciu animatora, zaangażowali się w inicjatywę szycia masечek. Masечki trafiły do mieszkańców dzielnicy oraz do Ochotniczej Straży Pożarnej w Katowicach – Szopienicach;
- Planetę Dobrej Energii – grupa na Facebooku tworzona przez mieszkańców Szopienic i Burowca, przy wsparciu animatora lokalnego,
- Wakacyjną Akademię Animatora Podwórkowego. W trakcie wakacji wolontariusze przy wsparciu animatorów brali udział w licznych spotkaniach z najmłodszymi mieszkańcami. Młodzież prowadziła animacje dla dzieci na podwórkach w dzielnicy;
- Integracyjny Bal Karnawałowy, w którym wzięło udział 30 osób;
- wydarzenie lokalne „Stwórzmy razem Eko-Mural”. Mieszkańcy Szopienic, Burowca oraz Dąbrówki Małej postanowili zmienić swoje otoczenie. Zakrywając wulgarne napisy stworzyli mural wzmacniający ekologiczną świadomość mieszkańców. W wydarzeniu wzięły udział 33 osoby;
- wyjazd integracyjny do Ustronia - uczestnicy wspólnie „zdobyli” Czantorię, bawili się na torze saneczkowym oraz skorzystali z poczęstunku. W wyjeździe wzięło udział 27 osób;
- wyjście integracyjne do pizzerii, w którym uczestniczyło 16 osób,
- wyjście integracyjne do kręgielni - uczestnicy stanęli w szranki na torach a następnie skorzystali z poczęstunku w formie pizzy. W wyjściu wzięło udział 20 osób,
- 7 spotkań integracyjno-edukacyjnych dot. tańca z ogniem, w których uczestniczyło średnio 7 osób,
- 4 spotkania integracyjno-edukacyjne, w ramach Programu nauczania i rozwoju przywództwa dla młodzieży, mającego na celu zapewnienie młodym ludziom praktycznych narzędzi i pomysłów, które pomogą im poruszać się w życiu. W spotkaniach uczestniczyło średnio 7 osób,
- cykl szkoleń umiejętności społecznych (3 spotkania), w których uczestniczyło średnio 8 osób,

- w dniu 09.10.2020 r. odbyło się spotkanie podsumowujące działania prowadzone w latach 2018 do 2020 w ramach Akademii Animacji i Aktywności Społecznej.

Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka” zrealizowało:

- 15 spotkań z animatorami w ramach Klubu SZOPKI (w tym 11 odbyło się w formie on-line), w których wzięło udział średnio 50 osób,
- Inicjatywę lokalną przy wsparciu animatorów lokalnych - Pożegnanie lata pn.: „Wieczór z gitarą i poezją”, w której uczestniczyło 16 osób,
- warsztat „Asertywność a komunikacja interpersonalna” – dla 9 osób,
- wyjazd integracyjny do Korbielowa, w którym wzięły udział 23 osób,
- wyjazd na obóz terapeutyczno – integracyjny, w którym wzięło udział 14 osób,
- 7 warsztatów m.in. wizaż paznokci, makijaż i stylizacja, „Pokochaj siebie”, „Wzmocnienie samokontroli” „Eliminacja zachowań asertywnych”,
- przy wsparciu animatorów lokalnych, odbyła się zabawa karnawałowa Maskarada, w której uczestniczyło 14 osób,
- warsztaty decupage w formie online, w których wzięło udział 9 osób,
- wykład w formie online pt.: „Medyczne i społeczne problemy uzależnienia od alkoholu kobiet dla życia rodzinnego i seksualnego”, w którym wzięło udział 8 osób,
- uczestnicy wzięli udział w akcji szycia maseczek „Maseczki dla mieszkańców Katowic” – 13 osób,
- od 16 marca do 30 czerwca 2020 r., przy wsparciu animatorów lokalnych, uczestnicy podjęli inicjatywę pogotowia zakupowego dla seniorów oraz szyli maseczki – w inicjatywie brało udział 18 osób,
- odbył się 1 dyżur psychologa,
- odbyły się 2 spotkania grupy rozwojowo – terapeutycznej,
- odbył się 1 dyżur terapeuty uzależnień,
- 2 warsztaty pn.: „Zmiana niesatysfakcjonującej pracy”, w których udział wzięło 13 osób,
- wyjazd na grzybobranie w ramach inicjatywy lokalnej, w którym udział wzięło 8 osób,
- warsztat pn.: „Eliminacja zachowań aspołecznych”, w którym udział wzięło 6 osób,
- w ramach inicjatywy lokalnej odbyło się spotkanie kończące projekt w „Kręgielni”, w którym udział wzięło 30 osób,
- 2 warsztaty pn.: „Wzmocnienie samokontroli”, w których udział wzięło 12 osób.

3. „Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego – I etap” - realizacja od września 2017 roku do października 2020 roku.

W dzielnicy Bogucice w Programie Aktywności Lokalnej dla osób w wieku senioralnym i ich środowiska rodzinnego, działania realizowane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. W 2020 roku zrealizowano:

- cykl „Senior w Podróży”:
 - wyjazd integracyjny na Termy do Ustronia - udział wzięło 20 osób,
 - wyjazd integracyjny na kulig do Wisły - udział wzięło 19 osób,
 - rajd górski do Bielska-Białej – udział wzięło 10 osób,
- cykl „Senior w akcji”:
 - warsztat robienia zdrowych soków - udział wzięło 20 osób,
 - 2 spotkania edukacyjno-podróżnicze pn. „Kolory Świata: Meksyk” oraz „Kolory Świata: Bałtyk” - udział wzięło średnio 18 osób,
 - 2 spotkania ze współczesnym kinem - udział wzięło średnio 20 osób,
 - „Czytamy boguckim maluchom” - akcja czytania bajek w przedszkolu - udział wzięło 6 osób,
 - Fotozabawa „Mój domowy ogród” (online),
 - Fotozabawa „Złotokap” (online),
 - 9 zajęć pn.: „PALowe przepisy Seniora” (online),
 - 2 zajęcia pn.: „Kolory świata: Islandia” (online),
 - warsztaty z tworzenia obrazów z mchu – udział wzięło 20 osób,
 - Bogucki Spacer Botaniczny z Przyrodnikiem – udział wzięło 20 osób,

- warsztat Ikebany – udział wzięło **10** osób,
- cykl „Na zdrowie”:
 - **4** warsztaty masażu relaksacyjnego i rehabilitacyjnego dla seniorów - udział wzięło średnio **20** osób,
- cykl „Radość życia”:
 - **8** warsztatów psychologicznych dla seniorów - udział wzięło średnio **18** osób,
- cykl „Senior w działaniu”:
 - **2** popołudnia planszówkowe i karciane dla seniorów - udział wzięło średnio **12** osób,
 - wieczór kolędowy - udział wzięło **35** osób,
- cykl „Przystojny senior - piękna seniorka”:
 - spotkanie w ramach obchodów "Dnia Kobiet" - udział wzięło **16** osób,
- cykl „Senior w ruchu”:
 - zajęcia Nordic Walking w Parku Boguckim - udział wzięło **10** osób,
 - **12** zajęć ruchowych (online).

W dzielnicy Janów - Nikiszowiec w Programie Aktywności Lokalnej dla osób w wieku senioralnym i ich środowiska rodzinnego, działania realizowane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. W 2020 roku zrealizowano:

- cykl „Senior w ruchu”:
 - **16** zajęć sportowych – gimnastyka dla seniorów pn.: „Senior w ruchu”, w tym zajęcia online – udział wzięło średnio **16** osób,
 - **12** zajęć z tenisa stołowego dla seniorów – udział wzięły średnio **4** osoby,
- cykl „Senior w akcji”:
 - **2** warsztaty ceramiczne – udział wzięło średnio **7** osób,
 - Biesiada dla seniorów – udział wzięło **35** osób,
 - wyjście do kina – udział wzięło **5** osób,
- cykl „Senior w działaniu”:
 - **35** spotkań klubu społecznościowego (np.: warsztaty kreatywne, rękodzielnicze, planszówki) - udział wzięło średnio **8** osób,
 - **36** zajęć klubu społecznościowego z wykorzystaniem grupowej konwersacji na komunikatorze internetowym,
 - internetowe konkursy dla uczestników np. kulinarne, rękodzielnicze z nagrodami – udział wzięło średnio **6** osób;
- cykl „Piękna seniorka – przystojny senior”:
 - **4** warsztaty wizażowe – udział wzięło średnio **8** osób,
- cykl „Radość życia”:
 - **3** warsztaty psychologiczne dla seniorów - udział wzięło średnio **8** osób,
 - **7** konsultacji z psychologiem – udział wzięło **5** osób,
- cykl „Senior w Podróż”:
 - wyjazd integracyjny do Aqua Parku w Rudzie Śląskiej - udział wzięło **20** osób,
 - wyjazd integracyjny na kulig do Wisły - udział wzięło **29** osób,
 - wyjazd do Sztolni Królowa Luiza w Zabrze – udział wzięło **15** osób.

W dzielnicy Zawodzie w Programie Aktywności Lokalnej dla osób w wieku senioralnym i ich środowiska rodzinnego działania realizowane są przez Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Mocni Razem”, które prowadzi Dzielnicową Akademię Seniora, w ramach której w 2020 roku zrealizowano:

- **82** spotkania animatora lokalnego z mieszkańcami (m.in. „Lokalna Strefa Wolontariatu”, „Punkt Porad i Informacji Obywatelskich”, „Kawiarenka Sąsiedzka”) – udział wzięło średnio **8** osób,
- **52** spotkania animatora lokalnego z mieszkańcami online poprzez portale społecznościowe pn.: „Widzę Cię” - Kawiarenka Sąsiedzka - łącznie udział wzięły **93** osoby,
- **20** spotkań integracyjno – edukacyjnych – udział wzięło średnio **8** osób,
- **24** spotkania integracyjno - edukacyjne online m.in. ogólnorozwojowa gimnastyka, zajęcia taneczne -

łącznie udział wzięły **318** osób,

- organizacja przedsięwzięcia międzypokoleniowego w postaci sztuki teatralnej - udział wzięło ok. **100** osób.

Ponadto seniorzy przy pomocy animatorów włączyli się w akcję szycia maseczek dla medyków oraz innych katowickich seniorów.

W dzielnicy Załęże w Programie Aktywności Lokalnej dla osób w wieku senioralnym i ich środowiska rodzinnego działania realizowane są przez Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA”. W ramach zadań rozpoczęto realizację programu aktywności lokalnej dla osób w wieku senioralnym w dzielnicy Załęże. Działania realizowano w ramach Senioralnej Akademii Obywatelskiej (SAO), gdzie uczestnicy zostali przygotowani do podejmowania działań samopomocowych, wolontariatu. W ramach SOA w 2020 roku odbyły się następujące działania:

- **46** zajęć ruchowych dla seniorów - udział wzięło średnio **10** osób,
- **3** spotkania w ramach warsztatów „Biorę sprawy w swoje ręce” - udział wzięło średnio **7** osób,
- **24** warsztaty manualne – udział wzięło średnio **8** osób,
- wsparcie psychologiczne online i telefoniczne dla seniorów,
- konkursy i zabawy w mediach społecznościowych przeznaczone dla uczestników projektu,
- **5** spotkań w ramach cyklu „Technologia nie taka straszna” - udział wzięło średnio **8** osób,
- realizacja **2** miniprojektów (inicjatyw) zrealizowanych w pełni przez uczestników projektu:
 - zabawa karnawałowa, która miała na celu integrację i zaangażowanie seniorów ze społeczności lokalnej. Seniorzy przygotowali program artystyczny a także poczęstunek dla przybyłych gości. W repertuarze były piosenki i przyśpiewki śląskie;
 - BAJKOWO - seniorzy recytowali wiersze i czytali bajki dla dzieci z przedszkola. Były wspólne prace plastyczne jako ilustracje do przeczytanych wcześniej bajek. A także wspólne śpiewanie i tańce seniorów z dziećmi;
- w ramach cyklu „Kulturalne Kato” odbyły się:
 - **4** wyjścia do kina,
 - **3** wyjścia do teatru,
 - wyjście integracyjne szlakiem najpiękniejszych katowickich kamienic,
 - **2** wyjścia do dzielnicy Nikiszowiec, udział wzięło łącznie **40** osób,
 - wyjście do Filharmonii,
- wycieczka do Rud Raciborskich – udział wzięło **21** osób,
- **12** zajęć relaksacyjnych – udział wzięło średnio **8** osób.
- **3** Biesiady Senioralne – udział wzięło łącznie **80** osób,
- **2** warsztaty wizerunkowe – udział wzięło średnio **10** osób,
- **2** wizyty studyjne – udział wzięło łącznie **20** osób,
- **2** seminaria edukacyjne dla seniorów - udział wzięło średnio **10** osób,
- warsztat pn.: „Technologia nie taka straszna” – udział wzięło **10** osób.

Ponadto prowadzono monitoring sytuacji uczestników, szczególnie osób samotnych - telefonicznie. W razie potrzeby była udzielana drobna pomoc (zakupy, towarzyszenie w załatwianiu spraw urzędowych).

W dzielnicy Śródmieście w Programie Aktywności Lokalnej dla osób w wieku senioralnym i ich środowiska rodzinnego działania realizowane są przez Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria”. W ramach działań w dzielnicy Śródmieście, w 2020 roku realizowane były:

- **120** sesji warsztatów komputerowych, w tym 40 online – udział wzięło średnio **8** osób,
- **50** sesji warsztatów rehabilitacyjnych – udział wzięło średnio **6** osób,
- **62** sesje warsztatów ruchowych – udział wzięło średnio **8** osób,
- **6** sesji warsztatów psychoedukacyjnych – udział wzięło średnio **6** osób,
- **19** warsztatów j. angielskiego, w tym 10 online – udział wzięły średnio **4** osoby,
- **68** sesji w ramach psychoterapii indywidualnej, w tym 52 online – udział wzięło **6** osób,
- **10** spotkań w ramach czwartków w „Przeciągu” – udział wzięło średnio **8** osób,
- **8** warsztatów ekonomia w domu, w tym 4 online – udział wzięły **2** osoby.

W dzielnicy Szopienice w Programie Aktywności Lokalnej dla osób w wieku senioralnym i ich środowiska rodzinnego działania realizowane są przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka”. W ramach Klubu „Nasz CzAS” w 2020 roku zorganizowano:

- 102 spotkania animatora lokalnego z mieszkańcami oraz grupami senioralnymi, działającymi na terenie dzielnicy w ramach Klubu „Nasz CzAS” - udział wzięło średnio 32 osoby,
- 114 akcji „Codziennie szklanka soku” - udział wzięło średnio 30 osób,
- wyjazd integracyjny do Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach - udział wzięło 41 osób,
- wyjazd integracyjny do Złotego Potoku – udział wzięło 37 osób,
- wyjazd integracyjny do Bobolic - Mirowa – udział wzięło 30 osób,
- wyjazd integracyjny do Olsztyna k/Częstochowy – udział wzięły 32 osoby,
- 2 warsztaty plastyczne (decoupage) - udział wzięło średnio 30 osób,
- 12 warsztatów rehabilitacyjnych dla seniorów - udział wzięło średnio 35 osób,
- warsztat „Nowe technologie” - udział wzięły 32 osoby.

Ponadto animatorzy lokali oraz wolontariusze prowadzili szereg działań angażując się we wsparcie uczestników pomagając im w codziennych zakupach, utrzymując stały kontakt telefoniczny z wszystkimi uczestnikami, wspierając ich w sprawach urzędowych. Prowadzono akcję bezpieczny senior, która miała na celu weryfikację stanu zdrowia seniorów oraz przypominanie im o panujących obostrzeniach. Ponadto seniorzy przy pomocy animatorów włączyli się w akcję szycia maseczek dla medyków oraz innych katowickich seniorów.

W ramach działań kulturalnych i rekreacyjnych uzupełniających wsparcie w ramach programów aktywności lokalnej dla osób w wieku senioralnym i ich środowiska rodzinnego w 2020 roku zorganizowano:

- spotkanie pn.: „Zdarzyło się naprawdę. Opowieści reporterskie” - udział wzięło 12 osób,
- wernisaż pn.: „Zielono mi”: prace pacjentów Zakładu Opiekuńczo - Leczniczego prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr św. Jadwigi - udział wzięło 18 osób,
- 10 spotkań w ramach cyklu „Cyfrowy Senior” - udział wzięło średnio 12 osób,
- 2 zajęcia animacyjno-edukacyjno-kulturalne – udział wzięło średnio 10 osób,
- warsztat kreatywności artystycznej – udział wzięło 10 osób,
- koncert dla seniorów – udział wzięło 20 osób,
- 2 Dni Aktywnego Seniora - spotkania integracyjne przy muzyce dla seniorów, połączone z wystawą fotografii wykonanych przez uczestników – udział wzięło średnio 30 osób,
- 5 warsztatów plastycznych pn.: „Sfilcowane Bogucice 2.0” - udział wzięło średnio 10 osób,
- spotkanie w ramach „Klubu Podróżnika - spotkania z obywatelstwem” - udział wzięło 30 osób,
- 11 spotkań w ramach cyklu „W zdrowym ciele, zdrowy duch!” - udział wzięło średnio 12 osób.

Z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju, zalecenia ogólnokrajowe i zamknięcie placówek kulturalnych od połowy marca 2020 r. wstrzymano oraz zmodyfikowano realizację działań kulturalnych. Z działań odbyła się wystawa online prezentująca twórczość fotograficzną seniorów.

W ramach programu wspierającego rozwój zawodowy mieszkańców Katowic w 2020 roku prowadzono działania aktywizacyjne dla 5 osób. Działania z zakresu integracji zawodowej realizowane są przez Fundację Stałego Rozwoju z Nowego Sącza. W ramach zadania, w okresie sprawozdawczym zrealizowano m.in.:

- zajęcia w ramach warsztatów aktywizacyjnych,
- zajęcia w ramach indywidualnej edukacji z zakresu orientacji prozawodowej,
- warsztaty psychologiczne,
- indywidualne konsultacje psychologiczne,
- treningi umiejętności społecznych w zakresie doskonalenia komunikacji i motywacji oraz wzmocnienia samooceny,
- kursy kwalifikacyjne,
- staże uczestników zadania publicznego.

4. „Centrum Społecznościowe - Nasze Załęże - I etap” – realizacja od sierpnia 2017 roku do października 2020 r.

W ramach projektu „Centrum Społecznościowe – Nasze Załęże – I etap” prowadzono działania z zakresu organizowania społeczności lokalnej nastawione na zwiększenie aktywności, szczególnie osób nieaktywnych zawodowo, integrację społeczności lokalnej oraz zapobieganie bierności społecznej. W ramach działań środowiskowych wspierających potencjał i integrację społeczności zorganizowano wydarzenie lokalne i integracyjne, takie jak impreza z okazji Dnia Babci i Dziadka, w której udział wzięło około **100** osób oraz „Załęska Gra Terenowa – Zakochaj się w Załężu” dla **70** osób.

Do końca 2020 roku zrealizowano **28** inicjatyw mieszkańców Załęża:

- w styczniu 2020 r. odbyło się spotkanie dotyczące bezpiecznych ferii. Wydarzenie miało miejsce w Przedszkolu nr 26 im. M. Mroza w Katowicach. Jego celem było uświadomienie przedszkolakom, jakie niebezpieczeństwa mogą czyhać na nich w trakcie trwania ferii i nie tylko. Spotkanie poprowadził doświadczony policjant kom. Krzysztof Hara;
- w lutym 2020 r. zorganizowano warsztat tworzenia walentynkowych ramek na zdjęcia. Warsztat zgromadził **10** osób;
- w marcu 2020 r. współorganizowano z Miejską Izbą Wytrzeźwień i Ośrodkiem Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Katowicach akcję pn.: „Stop Dopalaczom”. Akcja miała na celu uświadomienie społeczności lokalnej czym są dopalacze, jak działają i jak je rozpoznać;
- w kwietniu 2020 r. zorganizowano „Warsztat tworzenia flowerboxów techniką scrapbookingu”, w którym wzięło udział **9** osób. Warsztat miał na celu stworzenie możliwości do konstruktywnego spędzania czasu wolnego dla całej rodziny. W sytuacji trwającej pandemii i zakazu opuszczania domów warsztat spotkał się z bardzo pozytywnym odbiorem społeczności lokalnej;
- w maju 2020 r. wspólnie z mieszkańcami Załęża i lokalnymi organizacjami zorganizowano **2** inicjatywy oddolne:
 - ze Stowarzyszeniem Zielone Załęże zorganizowano akcję pn.: „Kolorowe okna” - inicjatywę zachęcającą do ukwiecenia okien mieszkań w dzielnicy i dbania o szeroko pojętą zieleni miejską. W wydarzeniu wzięło udział **16** osób;
 - we współpracy ze Wspólnotą Dobrego Pasterza (Klubem „Wysoki Zamek”) zorganizowano akcję pn.: „Zupa dla potrzebujących”. Celem wydarzenia było wsparcie osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Wydarzenie było zorganizowane dla około **25** osób;
- w czerwcu 2020 r. wspólnie ze Wspólnotą Dobrego Pasterza (Klubem „Wysoki Zamek”) i Stowarzyszeniem Zielone Załęże zorganizowano rewitalizację (odnowę) podwórka mieszącego się przy Klubie Wysoki Zamek. Wydarzenie składało się z czterech etapów i obejmowało: rozmowy z mieszkańcami odnośnie aranżacji podwórka, gruntowanie ściany pod mural, rodzinne malowanie muralu. Akcja zgromadziła łącznie około **40** osób. Celem inicjatywy było stworzenia miejsca sprzyjającego spotkaniom społeczności lokalnej i organizowaniu koncertów, pikników;
- w lipcu 2020 r. zorganizowano **3** inicjatywy mieszkańców, które miały na celu zarówno integrację społeczności lokalnej jak i propagowanie spędzania wolnego czasu w sposób aktywny i kreatywny.
 - „III Załęski Rajd Rowerowy” do Klasztoru Franciszkanów w Panewnikach. Wydarzenie miało charakter wielopokoleniowy, wzięli w nim udział zarówno seniorzy, osoby dorosłe, jak i młodzież, dzieci - łącznie **25** osób;
 - opracowano „Felieton o Załężu wyobraźnią pisany” – wydarzenie online zorganizowane wspólnie z Radą Jednostki Pomocniczej nr 7 z okazji jubileuszu 660-lecia powstania dzielnicy. Podczas wydarzenia mieszkańcy Załęża wspólnie napisali historię o swojej dzielnicy. Celem wydarzenia było kształtowanie szacunku dla historii oraz rozwijanie wiedzy o kulturze własnego regionu. W wydarzeniu wzięło udział około **40** osób;
 - wspólnie z Zespołem Szkół i Placówek nr 2 zorganizowano także „Rodzinny turniej piłki nożnej”. Celem wydarzenia była popularyzacja piłki nożnej, jako formy aktywnego wypoczynku oraz uczczenie 660-rocznicy powstania Załęża. W imprezie wzięło udział około **50** osób;
- w sierpniu 2020 r. zorganizowano **7** inicjatyw mieszkańców:

- **3** kina plenerowe, w których łącznie wzięło udział około **200** osób. Ważnym aspektem tych wydarzeń była nie tylko popularyzacja kultury i sztuki, ale również stworzenie możliwości dla społeczności lokalnej do spotkania się w szerszym gronie i do wzajemnych rozmów;
- wycieczka dla załęskich seniorów do Raciborza, w której udział wzięło **25** osób. Wydarzenie dało możliwość nawiązania nowych kontaktów, rozmów oraz poznania ciekawych miejsc na terenie Śląska;
- „IV Załęski Rajd Rowerowy” do Skansenu w Chorzowie, w wydarzeniu wzięło udział **23** osoby,
- we współpracy ze Wspólnotą Dobrego Pasterza (Klubem „Wysoki Zamek”) zorganizowano akcję pn.: „Zupa dla potrzebujących”. Celem wydarzenia było wsparcie osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Wydarzenie było zorganizowane dla około **30** osób;
- wspólnie z Klubem Wysoki Zamek zorganizowano także akcję pn.: „Kawa na ławę”, która miała na celu propagowanie działań wspierających na rzecz osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. W wydarzeniu wzięło udział około **50** osób;
- we wrześniu 2020 r. zorganizowano **5** inicjatyw mieszkańców:
 - wspólnie ze Wspólnotą Dobrego Pasterza i Stowarzyszeniem Zielone Załęże zorganizowano III etap rewitalizacji (odnowy) podwórka mieszczącego się przy Klubie Wysoki Zamek. W ramach wydarzenia zazieleniono i ukwiecono teren podwórka oraz zamontowano świetlne girlandy. W wydarzeniu wzięło udział około **35** osób;
 - „Piknik na Zakończenie Lata”, podczas którego odbyły się warsztaty rękodzielnicze oraz rodzinne gry i zabawy. W wydarzeniu wzięło udział około **80** osób;
 - we współpracy ze Wspólnotą Dobrego Pasterza zorganizowano **2** akcje pn.: „Zupa dla potrzebujących”. Celem wydarzenia było wsparcie osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Wydarzenie było zorganizowane dla łącznie dla około **60** osób;
 - warsztaty integracyjno-edukacyjne pn.: „Budujemy pewność siebie”. W wydarzeniu wzięło udział **12** osób;
 - wspólnie z Miejskim Przedszkolem nr 26 im. M. Mroza w Katowicach, w ramach Światowego Dnia Sprzątania Świata zorganizowano akcję „Stop śmieciom”. W wydarzeniu wzięło udział około **30** osób;
- w październiku 2020 r. zorganizowano **3** inicjatywy mieszkańców,:
 - dwukrotnie odbyły się „Mistrzostwa Załęskich Seniorów w Darcie”. Wydarzenie łącznie zgromadziło ponad **40** osób, a jego celem była aktywizacja i integracja seniorów. Ważnym aspektem tych spotkań były rozmowy animatora społeczności lokalnej z seniorami o potrzebach tej grupy mieszkańców dzielnicy oraz przekazanie ważnych informacji dotyczących metod wsparcia w czasie pandemii, na którą mogą liczyć seniorzy;
 - finał wydarzenia pn.: „Załęska Kapsuła Czasu 2020”, którego celem było zebranie od lokalnej społeczności różnych pamiątek związanych z dzielnicą Załęże. Zebrane przedmioty zostały złożone w specjalnej kapsule, która będzie ponownie otwarta w 2060 r. W wydarzenie włączyło się ponad **20** osób i instytucji.

Ponadto, w okresie od stycznia do października 2020 roku odbyły się:

- **43** spotkania z animatorem lokalnym, w których łącznie uczestniczyło około **180** osób. W ramach spotkań zorganizowano m.in. malowanie na szkle, filcowanie maskotek, wspólne śniadanie i podwieczorek dla mieszkańców Załęża, w trakcie których mieszkańcy samodzielnie przygotowywali m.in. sałatki, koktajle, pasty na kanapki. Stałym elementem spotkań z animatorem były warsztaty Koła Gospodyń Załęskich, celem których był rozwój kreatywności oraz poznanie nowych technik z zakresu rękodzieła. W trakcie zajęć uczestnicy mieli okazję wykonać m.in. ekologiczne kule musujące do kąpieli, zakładki do książek techniką decoupage. Odbywały się cykliczne spotkania z liderami społeczności lokalnej. Celem tych spotkań było m.in. stworzenie kalendarza inicjatyw w dzielnicy na rok 2020, odwiedziny w innych programach aktywności lokalnej, m.in. w Bogucicach, gdzie uczestnicy mieli okazję i możliwość wymiany doświadczeń oraz zaczerpnięcia nowych inspiracji. W czasie trwania pandemii, kiedy wszyscy pozostawali w domach, zorganizowano wiele działań online, takich jak: „Konkurs wiosenny”, wirtualne krzyżówki, konkurs „Talentów czas” czy „Kawa z animatorem online”. Działania te miały na celu utrzymywanie stałego kontaktu z uczestnikami programu oraz wzajemne

wsparcie i wymianę doświadczeń z zakresu radzenia sobie w sytuacji panującej pandemii. Odbłyły się także warsztaty tworzenia letnich kolczyków, ekologicznych mydełek glicerynowych i świeczek parafinowych. W okresie letnim w wyniku ograniczeń wprowadzonych z powodu pandemii odbywały się liczne zajęcia w plenerze, tj. „Letnie Śniadanie na Zielonej Trawie”, „Antystresik na Załęskich Tarasach – arteterapia dla dorosłych”, „Kamienie, kamyczki, kryształki – warsztat tworzenia bransoletek” oraz wydarzenie zorganizowane dla mężczyzn „Załęskie Męskie Majsterkowanie”. Ważnym wydarzeniem w dzielnicy zorganizowanym w ramach spotkań z animatorem było wydarzenie pt.: „Rendez-vous dla małżonków”, podczas którego przybyłe na spotkanie osoby mogły skorzystać z uroczystej kolacji i porozmawiać o metodach komunikacji i sposobach okazywania swoich uczuć. Ciekawym i inspirującym wydarzeniem było „Podsumowanie działań projektu Centrum Społecznościowe Nasze Załęże – I etap”. Podczas spotkania animatora z uczestnikami projektu przeprowadzono rozmowy dotyczące wszystkich działań i inicjatyw, które udało się zrealizować w czasie trwania projektu. Ponadto odbyło się wiele pojedynczych rozmów z mieszkańcami, których głównym celem było badanie nowych potrzeb mieszkańców dzielnicy i dopasowanie działań do nowej rzeczywistości, w której się znaleźliśmy z powodu pandemii;

- **12** spotkań w ramach Klubu Rodzica, w których udział wzięło średnio **8** osób. Działania obejmowały warsztaty z podstaw tworzenia biżuterii, w trakcie których uczestniczki miały okazję zaprojektować i tworzyć swoje własne zestawy biżuterii. Odbyło się wyjście integracyjne do kina oraz spotkanie z wykwalifikowanym kosmologiem, który przedstawił wiedzę zarówno teoretyczną, jak i praktyczną dotyczącą pielęgnacji twarzy, sposobów jej masowania itp. W czasie trwania pandemii zorganizowano cykliczne online czytanie bajek dla dzieci i ich rodziców. Akcja miała na celu zagospodarowanie wolnego czasu dla całej rodziny i zgromadzenie jej przy wspólnym słuchaniu wybranych przez mieszkańców bajek. W okresie letnim dwukrotnie zorganizowano warsztaty „Pouring Acrylic - malowanie akrylami”, warsztat tworzenia świec parafinowych i ekologicznych mydeł glicerynowych;
- zorganizowano „Trening umiejętności wychowawczych i rodzicielskich”, w którym wzięło udział **8** osób. Celem warsztatu było przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu budowania pewności siebie u dzieci;
- w ramach Akademii Lidera Społeczności Lokalnej odbyły się **2** wizyty studyjne do Fundacji Inicjatywa w Bytomiu i Stowarzyszenia Fabryka Inicjatyw Lokalnych w dzielnicy Katowic Nikiszowiec. Celem wizyt było wzajemne sieciowanie i wymiana doświadczeń w zakresie szeroko pojętych działań oddolnych i społecznych.

Ważnym elementem projektu była także działalność **Punktu Poradnictwa i Informacji Obywatelskiej** dla mieszkańców dzielnicy. Osoby zainteresowane skorzystały z indywidualnego **poradnictwa psychologicznego** (udzielono **34** godziny takiego poradnictwa), **prawnego** (**20** godzin) i **dietetycznego** (**23** godziny). Odbyło się także 10 poradnictw online z zakresu **kreowania wizerunku** (łącznie **40** godzin) oraz **64** godziny **poradnictwa kosmetycznego**. Ponadto odbyły się 3 spotkania pozwalające na skorzystanie z poradnictwa online z zakresu **pedagogiki, dbania o swoje emocje i radzenia sobie ze stresem**.

Do końca 2020 roku zrealizowano takie cele jak:

- zwiększenie aktywności w zakresie spędzania czasu wolnego w sposób konstruktywny,
- integracja społeczności lokalnej poprzez udział w warsztatach i inicjatywach lokalnych,
- aktywizowanie społeczności lokalnej do podjęcia staży i pracy zawodowej,
- zwiększenie świadomości dbania o środowisko naturalne i ekologię,
- zwiększenie świadomości dbania o swój własny wizerunek,
- uczczenie 660 rocznicy powstania dzielnicy Załęże,
- rozwijanie wiedzy o kulturze własnego regionu,
- kształtowanie szacunku dla historii,
- aktywizacja i integracja seniorów mieszkających w dzielnicy,
- zwiększenie wiedzy z zakresu umiejętności wychowawczych i rodzicielskich.

W ramach **programu wspierającego rozwój zawodowy mieszkańców Załęża** uczestnicy projektu mają możliwość skorzystania z bezpłatnych kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe, warsztatów aktywizacyjnych, warsztatów psychologicznych czy staży zawodowych. Cykl spotkań i doradztwa ma na celu pomóc osobom bezrobotnym powrócić na rynek pracy. Zadanie realizowane jest przez Fundację Stałego Rozwoju z Nowego Sącza. W ramach zadania zrekrutowano **17** uczestników, **14** z nich zdobyło kwalifikacje

zawodowe (m.in. pracownik biurowy i pracownik budowlany). Ponadto zrealizowano **102** godziny doradztwa zawodowego (każdy z uczestników odbył 6-godzinne indywidualne doradztwo), **48** godzin grupowych warsztatów aktywizacyjnych (warsztaty dotyczyły m.in. kształtowania aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym, wzmocnienia automotywacji, pracy nad dokonywaniem zmian w życiu), **16** godzin treningu umiejętności społecznych w zakresie wzmocnienia samooceny, **16** godzin grupowego treningu umiejętności społecznych w zakresie doskonalenia komunikacji i motywacji, **48** godzin grupowych warsztatów psychologicznych oraz **408** godzin indywidualnego treningu pracy. Na skutek prowadzonych działań **17** uczestników ukończyło staże zawodowe, a **10** osób podjęło zatrudnienie.

W ramach działań prowadzonych przez Zespół Szkół i Placówek nr 2 z Katowic prowadzono cykliczne zajęcia w ramach klubu społecznościowego dla dzieci i młodzieży, w tym także zajęcia sportowe. Celem zajęć był rozwój zainteresowań oraz nauka kreatywnego gospodarowania czasem wolnym. Udział w zajęciach brały dzieci i młodzież, zwłaszcza te, których na co dzień dotyczą negatywne skutki związane z bezrobociem rodziców czy problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Łącznie odbyło się ponad 30 spotkań. Ponadto, zorganizowano wyjście integracyjne do kina, wyjście integracyjne do „Bajki Pana Kleksa” oraz zajęcia sportowe w kręgielni. Odbyły się również spotkania terapeutyczne z zainteresowanymi mieszkańcami Załęża w ramach terapii dla podopiecznych i ich rodzin. W dniu 24 stycznia 2020 roku zorganizowano wyjście integracyjne na koncert Roko i Colino, w którym udział wzięło 20 osób. W dniu 30 stycznia 2020 roku zorganizowano „Dzień Babci i Dziadka”, który zgromadził około 250 osób. Z kolei w dniu 19 lutego 2020 roku zorganizowano bal karnawałowy dla dzieci. W zabawie wzięło udział 50 dzieci. W dniu 28 lutego 2020 roku dla załęskich uczniów zorganizowano zawody sportowe (wyścigi rzędów), które zgromadziły 32 osoby. Odbyła się także impreza sportowo-rekreacyjna pn. „Witajcie w naszej bajce” (w dniu 5 marca 2020 roku). W dniu 7 marca 2020 roku odbyły się rodzinne warsztaty wielkanocne, w których udział wzięły 32 osoby. Podczas warsztatu uczestnicy wykonywali ozdoby wielkanocne i kartki świąteczne. Z kolei w dniu 5 marca 2020 roku przeprowadzono imprezę środowiskową dla najstarszych przedszkolaków z dzielnicy Załęże pt. „Witajcie w naszej bajce” - była to impreza integracyjno-sportowo-rekreacyjna dla 45 osób. We wrześniu zorganizowano imprezy okolicznościowe: Występ orkiestry dętej firmy Tauron w ramach obchodów 660-lecia dzielnicy Załęże, „Pożegnanie lata i Dzień Chłopaka”, „Jesteśmy eko-sprzątamy świat” oraz warsztaty plastyczne dla dzieci. Również we wrześniu 2020 r. przeprowadzono warsztaty profilaktyczno-edukacyjne z instruktorką fitness, zawody sportowe dla młodzieży oraz spotkanie z „Gościem Załęża” pt.: „Góry moja pasja” - z himalaistą i grotołazem Joachimem Przebierałem. W październiku 2020 roku zorganizowano m.in. „Turniej gier komputerowych” oraz imprezę okazjonalną pn.: „Mali więksi twórcy plastyczni” - wernisaż wystawy wychowanków Bogdana Borowskiego, odkrywcę młodych talentów Załęża. Przeprowadzono również spotkanie profilaktyczne z wizażystką oraz spotkanie z „Gościem Załęża” – Pawłem Prausem.

W ramach projektu prowadzono także szereg działań kulturalnych uzupełniających ofertę wsparcia w projekcie. Zorganizowano m.in. następujące działania:

- w dniach 14 i 20 stycznia 2020 roku odbyły się warsztaty literacko-artystyczne dla dzieci (warsztaty z aktorką Teatru Śląskiego Lalki i Aktora „Ateneum” Katarzyną Prudło oraz warsztaty filmowe z Justyną Styszyńską),
- w dniu 15 stycznia 2020 roku zorganizowano spotkanie z książką dla dzieci/młodzieży i rodziców z autorką książek Agnieszką Kaim (dla **60** osób),
- w dniach 4 lutego i 9 marca 2020 roku zorganizowano spotkania z popularnymi autorami książek (Hanna Zieleźnik-Rybak i Adam Michejda),
- w dniu 9 marca 2020 roku odbyło się spotkanie w ramach IV Tygodnia Kultury Żydowskiej z Adamem Michejdą wokół książki „Skarb Getta”,
- w dniu 3 lipca 2020 roku zorganizowano spotkanie online z Hanią Żeleźnik-Rybak na temat podróżowania zero waste,
- w dniu 10 lipca 2020 roku odbyły się warsztaty literacko-teatralne z Teatrem Trip (w formule online).

5. „Bogucice – moje miejsce na ziemi. Program aktywności lokalnej - I etap” – realizowany od marca 2018 roku do grudnia 2020 roku.

W ramach projektu kontynuowano działania z zakresu organizowania społeczności lokalnej prowadzone wśród mieszkańców Bogucic od 2018 roku. W okresie od stycznia do grudnia 2020 roku w PAL

Bogucice prowadzono szereg działań na rzecz aktywizowania, wspierania i integrowania społeczności lokalnej. Organizatorzy społeczności lokalnej aktywnie uczestniczyli w życiu dzielnicy m.in. poprzez stały kontakt z mieszkańcami oraz instytucjami działającymi na terenie dzielnicy: zwłaszcza z Radą Jednostki Pomocniczej nr 13, Miejskim Domem Kultury, szkołami działającymi na terenie dzielnicy Bogucice. Planując kolejne działania na rzecz mieszkańców dzielnicy Bogucice, organizatorzy społeczności lokalnej korzystają z doświadczeń i rozwiązań, które sprawdziły się w innych dzielnicach Katowic i cieszyły się dużą popularnością wśród mieszkańców. W tym celu organizatorzy odbyli spotkania m.in. z radnymi Rad Dzielnic: Koszutka oraz Kostuchna. W związku z sytuacją związaną ze stanem epidemii niemożliwym był bezpośredni kontakt z mieszkańcami oraz instytucjami działającymi na terenie dzielnicy. Jednak animatorzy pozostawali do dyspozycji tych mieszkańców, którzy potrzebowali wsparcia w tej trudnej sytuacji m.in.: włączyli się w akcję szycia maseczek dla seniora oraz osobiście rozdawali maseczki seniorom. Pozostawali również w telefonicznym kontakcie z Radą Dzielnicy czy lokalnym domem kultury, planując przyszłe możliwe działania na rzecz społeczności.

Ponadto odbyło się:

- **31** spotkań animatora ze społecznością lokalną, w których uczestniczyło łącznie **71** osób. Celem spotkań było propagowanie idei programu, informowanie o jego założeniach oraz planach na najbliższe miesiące, pogłębienie relacji z mieszkańcami, rozeznanie ich problemów, potrzeb i pomysłów na działanie społeczności czy zagospodarowanie przestrzeni. Odbyły się również spotkania warsztatowe, takie jak ozdabianie poduszek z okazji dnia przytulania czy tworzenie drapaków dla kotów, zorganizowano także spotkanie przy grach planszowych oraz podwieczorek na trawie w Parku Boguckim. Ponadto w ramach spotkań animatora w trakcie epidemii zorganizowano 10 konkursów w formie online. Konkursy dotyczyły m.in.: tworzenia ozdób świątecznych z materiałów wtórnych, aktywności na kwarantannie, fotografii, rebusów oraz krzyżówek i quizów dotyczących dzielnicy Bogucice. W konkursach wzięło udział 20 osób. We współpracy z boguckimi szkołami zorganizowano również konkurs dla uczniów pn.: „Z Bogucic na szczyty” dla 12 uczestników. Pod koniec roku PAL był organizatorem konkursu na najpiękniejszą sąsiedzką choinkę, inicjatywa zaowocowała ustrojeniem wielu boguckich podwórek - rozdano 6 nagród;
- w ramach spotkań z animatorem seniorzy odbyli spotkanie wyjazdowe spędzając wspólnie czas i zwiedzając Zamek Moszna wraz z ogrodami. Zorganizowano także grzybobranie w Mirowie;
- mieszkańcy dzielnicy integrowali się w Parku Boguckim w ramach zorganizowanego „Śniadania na trawie” i dwóch „Podwieczorków na trawie”. Odbyło się również spotkanie w siedzibie Programu Aktywności Lokalnej, w trakcie którego mieszkańcy mieli możliwość gry w planszówki i skorzystania z kreatywnych zabaw. Zorganizowano również cykl indywidualnych spotkań świątecznych z seniorami, gdzie wręczono pamiątki związane z zakończeniem I etapu projektu;
- **18** spotkań stacjonarnych z uczestnikami Akademii Lidera Społeczności Lokalnej, w tym jedno wspólne spotkanie z uczestnikami Akademii Lidera w Centrum Społecznościowym „Nasze Załęże”. Podczas spotkań poruszane były aktualne problemy mieszkańców, planowano inicjatywy mieszkańców (m.in. cykl wydarzeń sportowych pn. „Bogucice Aktywnie Razem”), przygotowano się do akcji sprzątania dzielnicy oraz rajdu rowerowego, Biegu Dookoła Bogucic, zorganizowano spotkanie pn.: „Inkubowanie inicjatyw oddolnych oraz tworzenie koncepcji projektów społecznych”. Jedno ze spotkań było spotkaniem wigilijnym, na którym liderzy podsumowali dotychczasowe działania i planowali przyszłe działania na rzecz Bogucic;
- odbyły się **3** wizyty studyjne: do Częstochowy (Fundacja Chrześcijańska „Adullam”), Wrocławia (Przestrzeń trzeciego Wieku – Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego) i Katowic - Nikiszowiec (Stowarzyszenie Fabryka Inicjatyw Lokalnych), gdzie liderzy zapoznali się ze sposobem pracy placówek i działaniami realizowanymi przez nie na rzecz mieszkańców miasta,
- **34** spotkania w ramach Klubu Społecznościowego „Babska Strefa”. Podczas spotkań przeprowadzone zostały warsztaty rękodzieła (tworzenie mozaiki, malowanie mandali, tworzenie kompozycji w słoikach, łapaczy snów, warsztaty decupage, ozdabiania kubków i talerzy tuszami alkoholowymi, stroików świątecznych, naturalnych kosmetyków itp.), robótki ręczne, tworzenie map marzeń pn.: „Nowy rok - nowa Ja”, warsztaty kulinarne – pieczenie faworków, warsztaty ze stylistką, warsztaty wykonywania woskowijek, czyli ekologicznych opakowań na jedzenie, warsztaty układania ikebany, ozdabianie świec

czy „Kawa z PAL-em” w formie online, zorganizowano także wyjście integracyjne do pizzerii. Podczas spotkań w siedzibie PAL przeprowadzone zostały również warsztaty brafittingu – z uwagi na duże zainteresowanie zrealizowano też drugi warsztat dla kolejnej grupy chętnych. Zrealizowano warsztat z zakresu pielęgnacji twarzy oraz zajęcia fitness w Parku Boguckim. W ramach Babskiej Strefy panie udały się również do Wisły na letni kulig, wspólny spacer i góralski poczęstunek. Uczestniczki skorzystały także z możliwości wspólnego wyjścia do Teatru Rozrywki w Chorzowie, gdzie obejrzały spektakl pt.: „Zakonnica w Przebraniu”;

- **30** spotkań Klubu Społecznościowego dla Młodzieży pn.: „Lokalna Strefa Młodych”. Tematyka spotkań była różnorodna, dotyczyła rękodzieła (m.in. tworzenie ozdób walentynkowych, ozdobnych słoików, własnych koszulek, dekoracji ze scrapbookingu z okazji Dnia Matki, tworzenia rzeźb z tkanin, malowania „nie na ścianie”, tworzenia workoplecaków i przypinek, ozdób świątecznych czy halloweenowych), fotografii czy wizażu. Dla grupy młodzieży zorganizowano także wyjścia i wyjazdy integracyjne (kino – 2 wyjścia, pizzeria, gra paintball i przejażdżki offroadowe oraz Muzeum Historii Komputerów, a także wyjazd do Energylandii, wyjazd do Parku Linowego oraz wycieczkę do Fabryki Czekolady w Krakowie), zorganizowano również zajęcia z legorobotyki oraz warsztaty pn.: „Jak zostać Youtuberem – praca z kamerą”;
- w ramach działań środowiskowych zorganizowano „Akcję Zima”, na którą składały się **2** wydarzenia: pikniki zorganizowane w Parku Boguckim pn.: „Zimowy Golf” oraz „Bezpieczny zimowy piknik”. W każdym z tych wydarzeń wzięło udział średnio **60** osób. W ramach „Akcji Lato w Parku Boguckim” zorganizowano 3 pokazy kina plenerowego, w których wzięło udział średnio po **90** osób oraz przedstawienie dla dzieci wraz z animacjami (dla **70** osób). Odkryto się wydarzenie w ramach Sportowych Bogucic pod nazwą „Testy rowerowe”, czyli rowerowy tor przeszkód, w wydarzeniu wzięło udział ok. **60** osób. W ramach „Sportowych Bogucic” zrealizowano również akcję – „Wakacje w parku”, podczas której ok. **140** mieszkańców rodzinie korzystało z atrakcji m.in. dmuchańców dla dzieci. W okresie letnim realizowano też cyklicznie zajęcia fitness (wzięło w nich udział **17** osób) i zajęcia Nordic Walking dla **9** seniorów. Mieszkańcy wzięli również udział w Rajdzie Górskim do Brennej i okolic (**44** osoby);
- zrealizowano **15** inicjatyw oddolnych zgłoszonych przez mieszkańców:
 - Dzień Sąsiada przy ul. Markiefki 68 połączony z aranżacją podwórka – udział wzięło **20** osób,
 - **2** akcje sprzątnięcia dzielnicy przeprowadzone wspólnie z Radą Dzielnicy oraz radnymi miejskimi – każdorazowo udział wzięło ok. **50** osób,
 - **2** „Przejażdżki Rowerowe” dla **40** osób,
 - „Bieg dookoła Bogucic – edycję Alpejską”,
 - grę terenową o tematyce związanej z historią dzielnicy
 - zajęcia sportowe z kalisteniki,
 - warsztaty z żywicą epoksydową,
 - zdobienie pierników i strojenie choinki,
 - Z inicjatywy mieszkańców powstały również koszulki i flaga grupy biegowej funkcjonującej przy PAL;
- odbyły się **44** spotkania w ramach spotkań integracyjnych i edukacyjnych i warsztatów zainteresowań dla mieszkańców:
 - dzień otwarty połączony z warsztatami rękodzieła,
 - spotkanie z grami planszowymi, warsztaty tańca i plastyczne dla ok. **60** osób w Parku Boguckim,
 - warsztaty zdrowych nawyków: robienie soków odpornościowych, ajwaru, bananelli, przetworów z jabłek, malin, śliwek, kimchi i pigwy, tworzenie zakwasu z buraków,
 - warsztaty w formie online dotyczące tworzenia girland świetlnych i dawania drugiego życia starym przedmiotom,
 - warsztaty artystyczne pt.: „Malowanie przez wylewanie”,
 - w związku z Wielkanocą animatorzy Programu Aktywności Lokalnej postanowili wręczyć prezenty świąteczne dla najbardziej aktywnych mieszkańców dzielnicy. Drobnymi upominkami obdarowano **24** osoby;

- rozpoczęto również realizację cyklu spotkań z behawiorystką – odbyło się spotkanie pn.: „Behawiorystka na psim wybiegu” w Parku Boguckim oraz spotkanie dot. bezpieczeństwa i treningu – świadomej pracy z psem w siedzibie PAL,
- warsztat pn.: „O herbacie przy herbacie”,
- warsztat pn.: „Wszystko o kawie”,
- warsztaty pn.: „Radość życia”, w ramach których seniorzy uczyli się metod relaksacji i konstruktywnych metod radzenia sobie ze stresem;
- pod koniec roku odbyły się spotkania wigilijne w małych grupach mieszkańców, gdzie miało miejsce podsumowanie projektu i tworzenie planów na najbliższy czas. Spotkania te zgromadziły łącznie **16** osób;
- odbyło się **10** edycji „Boguckiego PoDzielnika” – miejsca, z którego można bezpłatnie zabrać coś potrzebnego (np. odzież, książki), a zostawić coś, co przyda się drugiej osobie. Miejsce to jest bardzo rozpoznawalne w dzielnicy i przyciąga coraz większe rzesze zainteresowanych;
- z inicjatywy mieszkańców Bogucic powstała „Bogucka Grupa Biegowa”, która jest wspierana przez PAL Bogucice, co tydzień mieszkańcy spotykają się na wspólnych biegach. Zajęcia odbywają się regularnie w każdy poniedziałek.

W ramach projektu mieszkańcy Bogucic skorzystali z **poradnictwa specjalistycznego**, m.in. z **poradnictwa dietetycznego**, które częściowo zostało zrealizowane w formie zdalnej. Taka forma poradnictwa pozwalała uczestnikom na ograniczenie kontaktów z innymi osobami i przestrzeganie zasad pandemii. Ze względu na ograniczone wyjścia poradnictwo dietetyczne cieszyło się dużym zainteresowaniem. Dietetyk utrzymywał stały kontakt z uczestnikami, analizował przebieg diety i porównywał parametry sylwetki (zrealizowano **150** godzin poradnictwa), drugim poradnictwem były **porady prawne**, prawnik, w celu jak najlepszej pomocy, kontaktował się z potrzebującymi osobami. Udzielane wskazówki i pomoc w pisaniu pism prawnych, pomogły rozwiązać wiele spraw, z którymi borykali się uczestnicy (zrealizowano **50** godzin). W czasie pandemii jednym z nowych form poradnictwa było **poradnictwo z zakresu kreowania wizerunku**. Uczestnikami były głównie kobiety w różnym przedziale wiekowym. Poradnictwo było prowadzone w osobnym lokalu i w bezpiecznej odległości od siebie. Panie chętnie przynosiły swoje ubrania i obuwie, dzięki czemu spotkania były bardzo kreatywne (zrealizowano **60** godzin poradnictwa). Innowacyjnym poradnictwem było **poradnictwo z zakresu zdrowego stylu życia**, prowadzone przez fizjoterapeutę. Poradnictwo indywidualne polegało na pomocy w rozwiązywaniu problemów związanych ze zdrowiem m.in. bólem towarzyszącym siedzącej pracy w biurze i doradztwie z zakresu dbania o ciało i jego vitalność. Poradnictwo cieszyło się ogromnym zainteresowaniem, przekazywane wskazówki i cykliczne spotkania pozwalały uczestnikom poznać podstawowe zasady dbania o zdrowie (do końca 2020 r. zrealizowano **120** godzin poradnictwa).

W ramach projektu realizowano także **działania z zakresu aktywizacji zawodowej** mieszkańców Bogucic. Odbyło się kilka spotkań informacyjnych dla osób zainteresowanych udziałem w reintegracji zawodowej. Do końca czerwca zrekrutowanych zostało **20** osób. Zrealizowano **120** godzin **doradztwa zawodowego** dla 20 uczestników (każdy z uczestników odbył 6-godzinne indywidualne doradztwo), **48** godzin **grupowych warsztatów aktywizacyjnych** dla każdej z 2 grup uczestników (dwie grupy po 10 uczestników). Warsztaty dotyczyły m.in. kształtowania aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym, wzmocnienia automotywacji, pracy nad dokonywaniem zmian w życiu), **16** godzin **treningu umiejętności społecznych** w zakresie wzmocnienia samooceny dla każdej z 2 grup, **16** godzin **grupowego treningu umiejętności społecznych** w zakresie doskonalenia komunikacji i motywacji dla każdej z 2 grup, **48** godzin **grupowych warsztatów psychologicznych** dla każdej z 2 grup, znaczna część uczestników uzyskała kwalifikacje (przeprowadzono m.in. **kurs przedstawiciela handlowego wraz z egzaminami**), **20** uczestników skierowano na **staże zawodowe**. Zadanie realizowane było w całości przez Fundację Stałego Rozwoju z Nowego Sącza.

W ramach projektu prowadzono także szereg działań kulturalnych uzupełniających ofertę wsparcia w projekcie. Zorganizowano następujące działania:

- **10** edycji rodzinnych warsztatów plastycznych,
- **9** edycji integracyjnych warsztatów kulinarnych,
- **4** edycje integracyjnych spotkań ze znanymi ludźmi kultury, sztuki i nauki,
- **5** koncertów muzycznych,
- **11** spotkań z cyklu „Bery i bojki w godce ślunskiej” – spotkania z gwarą śląską,

- 14 warsztatów tańca break dance i hip hop,
- 4 warsztaty fotograficzne,
- 3 prelekcje o historii Bogucic.

6. „Katowice miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej - I etap.” – realizacja od stycznia 2018 roku do grudnia 2020 roku.

W ramach zadania pn. „Organizowanie społeczności osób niepełnosprawnych” odbyło się:

- 8 spotkań dyskusyjnego klubu filmowego,
- 6 spotkań klubu literackiego,
- 1 warsztat komunikacji,
- 1 spotkanie klubu zaradności finansowej,
- 8 spotkań klubu dziennikarskiego,
- 5 spotkań klubu technologicznego,
- 17 spotkań z animatorami z cyklu „Spotkanie przy herbatce”,
- 1 spotkanie klubu rozrywki,
- 3 spotkania z cyklu „Zrób to sam”: wyrabianie ozdobnych mydełek, robienie toreb na szydełku oraz stroików świątecznych,
- 2 spotkania warsztatu kulinarnego: robienie syropów odpornościowych, rozdawania pakietów indywidualnych do pieczenia pierników,
- 2 spotkania indywidualne – wydanie listopadowego numeru gazety tworzonej przez uczestników,
- 8 spotkań indywidualnych w listopadzie 2020 r.,
- 7 spotkań klubu rękodzieła,
- zajęcia sportowo – rekreacyjne: 44 zajęcia tenisa stołowego i 40 zajęć klubu fitness,
- z uwagi na epidemię koronawirusa i zalecenia dotyczące pozostania w domach przeprowadzono również zajęcia online za pomocą portalu społecznościowego – w okresie od 19 marca do 22 czerwca 2020 r., zorganizowano: 3 spotkania Klubu Teatralnego, 12 videospotkań przy herbatce, 3 spotkania Klubu Literackiego, 3 spotkania Dyskusyjnego Klubu Filmowego, 4 spotkania Klubu Technologicznego, 3 spotkania Music Discussion Club, 3 spotkania Strefy Gracza, 4 spotkania Klubu Dziennikarskiego, 2 spotkania Klubu Rozrywki,
- z uwagi na epidemię koronawirusa i zalecenia dotyczące pozostania w domach przeprowadzono również zajęcia online za pomocą portalu społecznościowego – w okresie od 26 października do 18 grudnia 2020 r., zorganizowano: 4 videospotkania przy herbatce, 3 spotkania Klubu Kulturowego, 1 spotkanie uczestników Warsztatu Komunikacyjnego, 2 spotkania uczestników Klubu Technologicznego, 1 spotkanie Music Discussion Club, 1 spotkanie Klubu Dziennikarskiego.

Zorganizowano również trzy 6 - dniowe wyjazdy edukacyjno – integracyjne do Krakowa, Zakopanego i Trójmiasta dla uczestników projektu i osób z ich otoczenia (rodziców, opiekunów) oraz jeden 5 - dniowy wyjazd rehabilitacyjno - terapeutyczny do Zakopanego dla uczestników projektu. Ponadto w ramach projektu zaangażowano specjalistę ds. zaradności życiowej, który udzielał indywidualnego wsparcia 4 dorosłym osobom z autyzmem w celu poprawy ich funkcjonowania (w łącznej liczbie 296 godzin). Uczestnikami tych aktywności było 40 osób.

W ramach zadania **Punkt Poradnictwa i Informacji** funkcjonował punkt, w którym pracownik był w ciągłej dyspozycji dla osób odwiedzających i potrzebujących porady specjalistycznej. W związku z zaistniałą sytuacją pracownik Punktu Poradnictwa w okresie 19 marca – 25 maja 2020 r. świadczył również wsparcie uczestnikom w formie telefonicznej i online. Ponadto świadczone usługi **poradnictwa specjalistycznego** (w formie stacjonarnej i w formie online w okresie pandemii) – **psychologicznego** (w łącznym wymiarze 87 godzin), **pedagogicznego** (w łącznym wymiarze 17 godzin), **seksuologicznego** (w łącznym wymiarze 165 godzin), **logopedycznego** (w łącznym wymiarze 17,5 godziny) oraz **specjalisty kreowania wizerunku** (w łącznym wymiarze 64 godzin). Z konsultacji indywidualnych ze specjalistami skorzystało 16 osób.

W ramach wsparcia osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i kulturalnym zorganizowano:

- wyjście do kina na film „Mayday”,
- wyjście do kina na film „Ptaki Nocy”,

- wyjście do kina na film „Biały, biały dzień”, po seansie odbyła się dyskusja zorganizowana przez kino Światowid na temat filmu,
- wyjście do kina na film „Twarze, plaże”, po seansie odbyła się dyskusja zorganizowana przez kino Światowid na temat filmu,
- wyjście integracyjne do herbaciarni „Fanaberia”,
- udział w spektaklu „Być jak Beata” w Teatrze Śląskim,
- udział w spektaklu „Dobrze się kłamię” w Teatrze Rozrywki,
- udział w spektaklu „Męczyzna idealny” w Pałacu Młodzieży,
- udział w koncercie zespołu Symphonica w Międzynarodowym Centrum Kongresowym,
- udział w koncercie operetkowym „Ze Straussem przez Wiedeń” w Pałacu Młodzieży,
- udział w koncercie Another Pink Floyd w Katowice Miasto Ogrodów,
- wyjście na kręgle do Klubu „Gravitacja”,
- wyjście do kina na film wybrany przez uczestników,
- wyjście do kina na film „Sala samobójców. Hejter”. Po seansie odbyła się dyskusja z udziałem pedagoga na temat filmu w Katowickim Centrum Usług Społecznych „Integracja”,
- wycieczkę w „Korony Drzew” na Słowacji,
- wyjście do Śląskiego Wesołego Miasteczka,
- wyjście na wrotki,
- udział w spektaklu „Ożenek” w Teatrze Śląskim,
- udział w spektaklu „Teatr Piasku- Mały Książę” w Pałacu Młodzieży,
- wyjście do kina Cinema City na film „Mulan” i „25 lat niewinności. Sprawa Tomka Komendy”,
- wyjście do kina Światowid na film z prelekcją dotyczącą korzystania z pętli indukcyjnej dla niesłyszących,
- wyjście na spacer do Chorzowskiego ZOO.

Uczestnikami tych aktywności było **25** osób.

W ramach wsparcia realizacji inicjatyw oddolnych na rzecz poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych sfinansowano **24** inicjatywy oddolne:

- inicjatywa oddolna rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych dot. udziału w spektaklu „Sylwester na bis” w Teatrze Rozrywki w Chorzowie,
- inicjatywa uczestników projektu mająca na celu zakup gier planszowych do strefy gracza (gry logiczne, strategiczne, integracyjne),
- inicjatywa uczestników projektu polegająca na skorzystaniu z usługi doradczej specjalisty kreowania wizerunku podczas zakupów i skompletowaniu stylizacji codziennej i biznesowej/formalnej. W inicjatywie udział wzięły 4 osoby;
- inicjatywa uczestników projektu polegająca na zorganizowaniu warsztatów graffiti, w trakcie których został pomalowany płot przed budynkiem „Katowickiego Centrum Usług Społecznych „Integracja”,
- inicjatywa dotycząca organizacji Integracyjnego Turnieju Tenisa Stołowego,
- inicjatywa uczestniczek projektu dotycząca organizacji spotkania autorskiego z autorką Katarzyną Grabowską,
- inicjatywa Dziennego Domu Pomocy Społecznej dotycząca wzięcia udziału w profesjonalnej sesji fotograficznej,
- inicjatywa Katowickiego Związku Narządu Ruchu dotycząca organizacji dwudniowych warsztatów psychologicznych,
- inicjatywa uczestników Klubu Fitness dotycząca najmu toru pływackiego do zajęć,
- inicjatywa uczestniczek projektu polegająca na skorzystaniu z usługi doradczej specjalisty kreowania wizerunku podczas zakupów i skompletowaniu stylizacji na okazję,
- inicjatywa seniorów dot. wyjścia integracyjnego o charakterze kulturalnym do teatru oraz do restauracji,
- inicjatywa oddolna dotycząca konsultacji z kosmetyczką na temat pielęgnacji skóry twarzy oraz doboru kosmetyków,

- inicjatywa oddolna uczestników polegająca na zakupie materiałów do wykonania „Lasu w słoiku”,
- inicjatywa oddolna uczestników dotycząca zakupu materiałów na zajęcia Klubu Rękodzieła,
- inicjatywa oddolna dotycząca organizacji warsztatów kosmetycznych,
- inicjatywa oddolna dotycząca organizacji spotkań relaksacyjnych wraz z degustacją kakao,
- inicjatywa oddolna dotycząca organizacji wyjazdu na Integracyjne Mistrzostwa Śląska Osób Niepełnosprawnych w tenisie stołowym,
- inicjatywa oddolna dotycząca szkolenia z zakresu asertywności dla osób z niepełnosprawnościami,
- inicjatywa oddolna polegająca na stworzeniu albumu wspominkowego z realizacji I etapu projektu „Katowice Miasto Otwarte- organizowanie społeczności lokalnej”,
- inicjatywa oddolna dotycząca wydruku gazety tworzonej przez uczestników projektu na profesjonalnym papierze w drukarni,
- inicjatywa uczestników projektu polegająca na wyjściu na kręgle do klubu „Gravitacja”,
- inicjatywa oddolna Dyrektora Zespołu Szkół nr 6 w Katowicach dotycząca zorganizowania „Aktywnych przerw” dla uczniów, które polegały na kreatywnym spędzaniu czasu między lekcjami,
- inicjatywa oddolna Warsztatu Terapii Zajęciowej „Arteria” dotycząca wydruku albumu z pracami plastycznymi uczestników,
- inicjatywa oddolna Warsztatu Terapii Zajęciowej „Arteria” dotycząca przeprowadzenia warsztatów IT dla osób z niepełnosprawnością i ich rodziców w sytuacji odwołania zajęć stacjonarnych i konieczności prowadzenia zajęć w formie online.

Łącznie uczestnikami tych aktywności było **100** osób.

Usługę **aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym** świadczył broker edukacyjny, którego zadaniem jest wypracowanie Indywidualnego Planu Działania oraz kierunku rozwoju kwalifikacji i kompetencji danego uczestnika. Broker udzielił wsparcia **10** osobom w łącznej liczbie **60** godzin (każdemu uczestnikowi udzielił 6 godzin wsparcia). W ramach zadania odbył się **kurs I pomocy przedmedycznej** dla **22** osób, ponadto **1** osoba wzięła udział w **kursie fotograficznym** oraz **2** osoby w **kursie Microsoft Excel**.

Partner – Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Św. Stanisława Kostki - zorganizował:

- **79** spotkań Integracyjnego Klubu Osób Niepełnosprawnych IKON (z czego 13 spotkań w wersji online w okresie kwiecień – maj 2020 r.), mającego na celu zagospodarowanie czasu wolnego osób niepełnosprawnych, tak aby spędzali go w sposób kreatywny i efektywnie poszerzając swoje zainteresowania. W spotkaniach klubu łącznie wzięło udział **20** osób. W ramach działania Klubu IKON zorganizowano 22 spotkania z dogoterapii, które miały na celu działanie przeciwdepresyjne, relaksujące i pobudzające zmysły osób o zaburzonej percepcji, w których wzięło udział 12 osób oraz 13 spotkań z muzykoterapii dla 15 osób – ta nowa forma zajęć cieszyła się dużym zainteresowaniem ON. Uczestnicy mieli możliwość pograć na prawdziwych instrumentach, razem skomponować i zagrać swój utwór;
- w ramach działań grup treningowo – wspierających uzupełniających ofertę wsparcia osób niepełnosprawnych przeprowadzono **79** godzin Treningów Umiejętności Społecznych – TUS (z czego 14 godzin zajęć online) mających na celu nabycie umiejętności życia codziennego, w których udział wzięło łącznie **6** osób;
- **84** godziny spotkań grupy wsparcia dla osób niepełnosprawnych (z czego 32 godziny zajęć online w okresie kwiecień – maj i listopad 2020 r.), w których wzięło udział łącznie **15** osób,
- Treningi Zaradności Codziennej (w podziale na 3 grupy) w ilości **375** godzin treningów dla **18** osób,
- Trener pracy wspierał osoby niepełnosprawne w procesie zdobywania i utrzymywania zatrudnienia (w okresie 16 marca – 8 maja 2020 r. trener pracy świadczył wsparcie online). Wymiar i rodzaj wsparcia był ściśle powiązany z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych w celu zapewnienia maksymalnej niezależności. Ze wsparcia trenera pracy skorzystało **14** osób;
- w ramach wsparcia otoczenia Osób Niepełnosprawnych przeprowadzono **16** spotkań grupy wsparcia dla otoczenia osób niepełnosprawnych, w których udział wzięło łącznie **36** osób, w okresie od 11 marca do 5 czerwca 2020 r. oraz od 5 listopada do 3 grudnia 2020 r. psycholog świadczył wsparcie telefonicznie i online w ilości **41** godzin. Ponadto zorganizowano warsztaty: „Mięśnie dna miednicy –

centrum zdrowia kobiety” – 4 spotkania dla 8 osób, „Mindfulness” – 6 spotkań dla 15 osób (z czego 3 spotkania w formie online), „Biofeedback” – 21 spotkań dla 8 osób, „Eko-art” – 3 spotkania dla 6 osób, warsztat kosmetyczny w Gabinet Kosmetycznym "Body Beauty" (ul. Mikołowska) dla 6 osób, warsztat „Kroju i szycia” - 1 spotkanie dla 7 osób, „Warsztaty relaksacyjne”- 1 spotkanie dla 6 osób, „Warsztaty dietetyczne” - 6 spotkań dla 6 osób, „Warsztaty wprowadzające do metody TRE” - 5 spotkań dla 5 osób, 3 spotkania warsztatów rękodzieła dla 4 osób, 1 warsztat makramy dla 4 osób, 1 warsztat z psychodietetykiem pod tytułem: „Jak dbać o odporność jesienią”. Zorganizowano także wsparcie fizjoterapeuty dla otoczenia osób niepełnosprawnych w ilości 136 godzin, z którego skorzystało 12 osób. Wszystkie działania dla otoczenia były skorelowane z działaniami dla osób niepełnosprawnych, co dało rodzicom i opiekunom możliwość skorzystania z bogatej oferty prowadzonej w ramach opieki wytchnieniowej.

7. „Centrum Społecznościowe w Śródmieściu - I etap.” - realizacja od września 2019 roku do grudnia 2021 roku.

Podejmowane w 2020 roku działania miały na celu przede wszystkim promocję projektu, dotarcie do jak najliczniejszej grupy mieszkańców dzielnicy oraz szkół, przedszkoli i instytucji kultury. W celu promocji projektu wśród społeczności lokalnej nawiązano współpracę z Radą Jednostki Pomocniczej Dzielnicy Śródmieście. Utrzymywano również współpracę z instytucjami zlokalizowanymi na terenie Śródmieścia, m.in. Dom Dziecka Stanica, Stowarzyszenie Szansa dla Każdego, Polski Związek Emerytów i Rencistów – oddział Katowice, Dom Dziecka „Tęcza”, Szkoła Podstawowa nr 37 w Katowicach. Do udziału w projekcie zrekrutowano 30 osób.

W ramach działań realizowanych w Centrum Społecznościowym Śródmieście zrealizowano:

- **19** spotkań animacyjnych, w trakcie których prowadzone były spotkania z mieszkańcami: odbyły się spotkania informacyjne dotyczące projektu, przeprowadzono warsztat online pt.: „Las w słoiku”, warsztaty „Dot Painting” – ozdabiania metodą kropek oraz warsztaty tworzenia kosmetyków naturalnych. W ramach spotkań animacyjnych zorganizowano także warsztaty podologiczne, warsztaty nauki robienia na szydełku, szycia toreb, tworzenia kartek świątecznych i karnecików prezentowych, warsztaty tworzenia biżuterii z filcu, stroików świątecznych, skarpet na prezenty oraz warsztaty tworzenia stroików. Odbył się także spacer historyczny po ulicy Kościuszki w Katowicach. Łącznie w spotkaniach udział wzięło około **55** osób;
- **3** spotkania z mieszkańcami z cyklu „Ławeczka”. Spotkania odbyły się w parku przy Placu Andrzeja, na skwerze w okolicach katowickiej Katedry Chrystusa Króla oraz na placu Hlonda. W trakcie spotkań prowadzono rozmowy z mieszkańcami, zapewniono poczęstunek oraz gry planszowe. Ponadto animator informował społeczność lokalną o działaniach podejmowanych w ramach projektu „Centrum Społecznościowe w Śródmieściu – I etap” oraz zachęcał do aktywnego udziału w spotkaniach i warsztatach;
- **1** spotkanie w ramach Klubu Społecznościowego dla młodzieży. W trakcie warsztatu **9** uczestników uszyło ekologiczne worko-plecaki;
- **16** spotkań bezpośrednich oraz **6** warsztatów w formie zdalnej w ramach Klubu Społecznościowego „Kobiety Kącik”, w trakcie których mamy wraz z dziećmi uszyły maskotki – sowy, ponadto odbyły się karnawałowe warsztaty malowania twarzy, w których również wzięły udział matki z dziećmi. Z powodu pandemii organizowano spotkania w kameralnych grupach, odbyły się warsztaty ozdabiania pudełek metodą decoupage z elementami arteterapii, wyjście integracyjne do lodziarni, warsztaty tworzenia wakacyjnych wianków, warsztaty pn.: „Łapacze snów”, warsztaty tworzenia wakacyjnego albumu na zdjęcia oraz wyplatania makramowego lampionu. Ponadto uczestniczki tworzyły wakacyjne albumy, letnie wianki, świeczniki, jesienne wianki, makramy ścienne, rzeźby z tkanin oraz kalendarze adwentowe. Łączna liczba uczestniczek wyniosła **40** osób;
- w ramach „Akcji Zima w Śródmieściu” zorganizowanych zostało **8** spotkań, w których uczestniczyło łącznie **45** osób. Odbyły się warsztaty pn.: „Social media dla młodzieży”, w trakcie których uczestnicy zapoznali się z aktualnymi technikami korzystania z mobilnych technologii, ponadto dla młodszych dzieci zorganizowane zostały warsztaty „lepienia” bałwana z papierowych kubków. Również w ramach „Akcji Zima w Śródmieściu” miejsce miały 2 wyjścia z dziećmi i młodzieżą do Jump World oraz do sali

zabaw Koko Planeta Łobuziaków. Zrealizowane zostały również warsztaty tworzenia kartek świątecznych dla członków Stowarzyszenia „Szansa dla każdego”, warsztaty przygotowania rowerów do zimy oraz warsztaty tworzenia kompozycji pn.: „Zimowy las w słoiku”;

- w ramach wsparcia uczestników projektu oraz ich otoczenia w udziale lokalnych i regionalnych imprez kulturalnych zorganizowano następujące wyjścia: wyjście na walentynkowy koncert do Filharmonii Śląskiej dla 15 osób, wyjście do Teatru Śląskiego im. Stanisława Wyspiańskiego na spektakl „Skazany na bluesa”, spektakl „Mayday” oraz spektakl „Mayday 2”, wyjście do Teatru Śląskiego im. S. Wyspiańskiego na spotkanie „Korfanty silna bestia”, w którym udział wzięło 8 osób oraz wyjazd do Muzeum „Górnośląskiego Parku Etnograficznego w Chorzowie”,
- w ramach organizacji wyjść i wyjazdów integracyjnych zorganizowano wyjście do kina z młodzieżą, wyjście integracyjno-edukacyjne do Śląskiego Ogrodu Zoologicznego, wycieczkę plenerową na Szyndzielnię i Klimczok, wyjazd do Aquadromu w Rudzie Śląskiej oraz wycieczkę krajoznawczą do Kopalni Soli w Wieliczce,
- w ramach „Akcji Lato w Śródmieściu” zostały zorganizowane warsztaty wraz ze Stowarzyszeniem Szansa dla Każdego. W czasie zajęć dzieci tworzyły maskotki minionki – uczestniczyło w nich 10 dzieci. W trakcie wakacji zostały zorganizowane 4 mini pikniki na terenie Śródmieścia: plac zabaw na Rynku, plac zabaw w Parku Kościuszki, plac zabaw na pl. Andrzeja oraz plac zabaw na Placu Wolności. Dzieci mogły wziąć udział w zabawach prowadzonych przez profesjonalnego animatora, poczęstować się watą cukrową, a dorośli uzyskali informacje o projekcie i możliwościach uczestnictwa w nim.

Ze względu na sytuację epidemiczną animatorzy lokalni realizowali również zdalne formy kontaktu z uczestnikami projektu, m.in. realizowane były tutoriale w tematyce decoupage dla uczestników udostępniane na profilu w mediach społecznościowych, organizowane były konkursy, promowane poprzez udostępnianie różne formy i możliwości spędzania czasu wolnego. Utrzymywany był kontakt telefoniczny z uczestnikami, prowadzona była działalność informacyjna dla mieszkańców dzielnicy Śródmieście. Animator lokalny uczestniczył również w akcji szycia maseczek dla mieszkańców dzielnicy.

8. „Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach – I etap” – realizacja od stycznia 2018 roku do grudnia 2019 roku.

Zakończono realizację projektu. W okresie sprawozdawczym poniesiono koszty dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników oraz złożono końcowy wniosek o płatność, który został zaakceptowany IZ RPO WSL 2014-2020.

9. „Katowice, miasto otwarte – rozwój usług społecznych - I etap.” – realizacja od stycznia 2018 roku do grudnia 2019 roku.

Zakończono realizację projektu. W okresie sprawozdawczym poniesiono koszty dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników oraz złożono końcowy wniosek o płatność, który został zaakceptowany IZ RPO WSL 2014-2020.

10. „Katowice Miasto Otwarte – Rozwój Usług Społecznych - II etap” - realizacja od lutego 2020 roku do marca 2022 roku.

W 2020 roku wyłoniono wykonawcę do świadczenia usług Asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej (AOON). Wykonawca rozpoczął rekrutację personelu oraz przeprowadzono rekrutację uczestników do projektu. Do skorzystania z usług AOON zrekrutowano 3 osoby niepełnosprawne, które skorzystały łącznie ze 136 godzin wsparcia.

11. „Centrum Społecznościowe - Nasze Załęże - II etap” – realizacja od października 2020 roku do grudnia 2022 roku.

W dniu 30 października 2020 r. rozpoczęto realizację projektu. Zaangażowano do pracy 2 animatorów lokalnych, którzy rozpoczęli działania zmierzające do rekrutacji uczestników do projektu, dokonali analizy zastanej po I etapie sytuacji społecznej w dzielnicy oraz zaplanowali działania merytoryczne do realizacji w 2021 r.

12. „Centrum Społecznościowe SZOPKI w Szopienicach - II etap” – realizacja od listopada 2020 roku do grudnia 2022 roku.

W dniu 1 listopada 2020 r. rozpoczęto realizację projektu. Zaangażowano do pracy kadre, w tym animatorów lokalnych, którzy rozpoczęli działania zmierzające do rekrutacji uczestników do projektu, dokonali analizy zastanej po I etapie sytuacji społecznej w dzielnicy oraz zaplanowali działania merytoryczne do realizacji od 2021 r. Rozpoczęto również spotkania z mieszkańcami. W okresie sprawozdawczym odbyło się 19 spotkań animatorów lokalnych i pracownika ds. reintegracji młodzieży z mieszkańcami.

13. „Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu - II etap” – realizacja od października 2020 roku do grudnia 2022 roku.

W dniu 30 października 2020 r. rozpoczęto realizację projektu. Zaangażowano do pracy kadre, w tym organizatorów społeczności lokalnej, którzy rozpoczęli działania zmierzające do rekrutacji uczestników do projektu, dokonali analizy zastanej po I etapie sytuacji społecznej w dzielnicy oraz zaplanowali działania merytoryczne planowane do realizacji od 2021 r. Zorganizowano pierwsze indywidualne spotkania z animatorami oraz warsztaty artystyczne z tworzenia świątecznych kompozycji.

14. „Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach - II etap” – realizacja od stycznia 2020 roku do grudnia 2021 roku.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono rekrutację uczestników do projektu. Zrekrutowano **15** osób do mieszkania treningowego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Zatrudniono opiekuna mieszkania i **5** asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej. Z uwagi na sytuację epidemiologiczną początkowo udzielano uczestnikom wsparcia online, następnie prowadzono indywidualne treningi usamodzielniania (z takiej formy treningu skorzystało **15** osób, łącznie przeprowadzono **139** treningów), a od września rozpoczęto grupowe treningi. Uczestnicy zostali podzieleni na 5 grup 3-osobowych. W okresie sprawozdawczym odbyły się dwa pobyty grupowe trwające 3 tygodnie (grupa zaawansowana) i siedem pobytów adaptacyjnych jednodniowych. Łącznie z pobytów do tej pory skorzystało 15 osób. Przygotowując się do wznowienia działalności mieszkania treningowego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, przeprowadzono remont i bieżące konserwacje mieszkania przy ul. Chopina 9.

Zatrudniono również **2** asystentów rodziny, którzy rozpoczęli rekrutację do tej formy wsparcia. W 2020 roku usługą asysty rodzinnej objęto **24** rodziny.

10. „Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu” – realizacja od listopada 2020 roku do grudnia 2022 roku.

W dniu 1 listopada 2020 roku rozpoczęto realizację projektu. W okresie sprawozdawczym realizowano zadanie 3, w ramach którego odbyło się **30** spotkań specjalisty ds. organizowania społeczności lokalnej z seniorami (29 w ramach kawiarenek sąsiedzkich i 1 w ramach punktu porad i informacji obywatelskiej), w których udział wzięły średnio **3** osoby.

18.6 Działania podejmowane w ramach trwałości projektów

1. Działania podejmowane w ramach trwałości projektów „Katowice Miasto Otwarte – Rozwój Usług Społecznych – I etap” oraz „Ramię w ramię – Rozwój Usług Społecznych w Katowicach – I etap”.

- **Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem**

Do ośrodka uczęszczało **10** mężczyzn w wieku od 26 – 41 lat z miasta Katowice. Podopieczni uczestniczyli w zajęciach indywidualnych oraz grupowych prowadzonych przez psychologa, pedagoga, fizjoterapeutę oraz instruktora terapii zajęciowej. Wszelkie działania terapeutyczne z podopiecznymi były ukierunkowane przede wszystkim na podtrzymanie czynności funkcjonalnych oraz nabycie nowych umiejętności z zakresu higieny, zaradności życiowej, samodzielności, czynności dnia codziennego oraz umiejętności dbania o aktywność fizyczną. W okresie 07.01. – 11.03.2020 r. podopieczni uczęszczali do DDPS-u. Oprócz zajęć stacjonarnych z terapeutami odbywały się warsztaty kulinarne, zajęcia plastyczne oraz spacer w Dolinie Trzech Stawów

połączone z treningiem obwodowym na siłowni na świeżym powietrzu. Odbýwały się zajęcia z muzykoterapii oraz dogoterapii. W okresie 12.03. – 03.07.2020 r. uczestnicy nie uczęszczali do DDPS-u ze względu na pandemię COVID-19. Terapeuci podjęli pracę zdalną i pełnili dyżury w wyznaczonych dniach w budynku przy Francuskiej 43. Podczas pracy zdalnej terapeuci poprzez komunikatory kontaktowali się z podopiecznymi, przesyłali materiały oraz pomoce do pracy samodzielnej lub z pomocą rodziców w domu. Opracowywali Indywidualne Programy Rehabilitacyjne dla każdego z uczestników. W okresie przedświątecznym wykonano stroiki wielkanocne, przygotowano paczki, które dostarczono do domów podopiecznych. W okresie 20.04. – 30.04.2020 r. terapeuci byli zaangażowani w wykonywanie maseczek ochronnych dla seniorów z terenu miasta Katowic w ramach akcji „Maska dla seniora”. Od dnia 25.05.2020 r. do 29.05.2020 r. pracownicy wykonywali prace porządkowe w DDPS-ie oraz przygotowywali materiały dydaktyczne do zajęć. Od dn. 01.06.2020 r. rozpoczęły się zajęcia w terenie. Terapeuci codziennie spotykali się z podopiecznymi, zajęcia polegały na spacerach po Parku Śląskim połączonymi z grami i zabawami ruchowymi. Odbýły się wycieczki do Śląskiego Ogrodu Zoologicznego, Muzeum Śląskiego a także odbyła się wycieczka rowerowa po zielonych terenach Katowic. Jednocześnie, w wyznaczonych terminach, odbywały się zajęcia indywidualne w domu podopiecznego z psychologiem. Od dnia 06.07.2020 r. uczestnicy wrócili do zajęć stacjonarnych w DDPS. Była kontynuowana praca indywidualna oraz grupowa. W związku z sytuacją epidemiologiczną, prowadzone były treningi higieniczne, częste mycie i dezynfekowanie rąk, uświadamianie podopiecznym nowych zasad panujących w DDPS. Wykorzystując piękną, letnią pogodę wiele zajęć sportowych, w tym dogoterapia odbywały się na świeżym powietrzu. Organizowano również spacer po Dolinie Trzech Stawów. Po raz pierwszy podopieczni mieli okazję uczestniczyć w zajęciach z choreoterapii. W dniu 12.08.2020 r., w ramach obchodów Dnia Chłopaka, pracownicy oraz podopieczni wybrali się na poczęstunek do lodziarni. W dn. 10.09.2020 r. uczestnicy zostali zaproszeni na koncert zorganizowany dla osób niepełnosprawnych pod siedzibą Biblioteki Śląskiej w Katowicach. W ramach przygotowań do wyjazdu edukacyjno – rehabilitacyjnego do Darłówka, uczestnicy wykonywali prace plastyczne, dekoratorskie, w tym latawce. W dniach 05 – 09.10.2020 r. odbył się ww. wyjazd edukacyjno – rehabilitacyjny do Darłówka. W czasie pobytu w Darłówku podopieczni wraz z rodzicami korzystali z zabiegów fizjoterapeutycznych, uczestniczyli terapii zajęciowej oraz regularnie odbywali spacer brzegiem morza. Miały miejsce wycieczki edukacyjne po okolicznych miastach - zwiedzano Ustkę, Darłówko, a także zorganizowano rejs statkiem na otwarte morze zabytkową fregatą. W ośrodku prowadzono zajęcia z biofeedbacku, terapię z wykorzystaniem dywanu multimedialnego, aromatoterapię, zajęcia kulinarne oraz ćwiczenia gimnastyczne z elementami jogi. W związku z pojawieniem się drugiej fali epidemii COVID-19, decyzją Wojewody Śląskiego od dnia 20 października 2020 r., podopieczni pozostali w domach. Terapeuci w ośrodku przygotowywali pomoce dydaktyczne, materiały do pracy samodzielnej lub do pracy z pomocą rodziców i dostarczali je do domów uczestników. Wykonywali także prace porządkowe i remontowe (malowanie ścian w salach do zajęć). W ramach indywidualnych zajęć terenowych odbywały się z podopiecznymi spacer do Parku Śląskiego oraz po innych terenach zielonych Katowic, połączone z zajęciami z dogoterapii. Z okazji dnia św. Mikołaja zakupiono i przygotowano prezenty, które dostarczono podopiecznym. Wykonywano szereg elementów dekoracyjnych (różnego rodzaju bombki, choinki, kartki) na prezenty świąteczne. Zostały także upieczone pierniki, które własnoręcznie udekorowano. Z okazji Świąt Bożego Narodzenia przygotowano prezenty, które wraz z własnoręcznie wykonanymi pracami, zostały wręczone uczestnikom i ich rodzinom przed świątami.

- **Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnością**

W zajęciach brało udział 10 uczestników, w tym 6 kobiet i 4 mężczyzn. W jego ramach realizowane były zadania wg planu działalności ośrodka, które pozwoliły osiągnąć założone cele opracowane w Indywidualnych Programach Terapeutycznych uczestników. Zajęcia były prowadzone indywidualnie oraz grupowo przez 5 dni w tygodniu. W ramach treningów kulinarnych uczestnicy pomagali przygotowywać posiłki, prowadzono indywidualne oraz grupowe zajęcia z fizjoterapii, które skutecznie niwelują skutki długotrwałego unieruchomienia, a tym samym wspierają aktywizację uczestników i utrzymanie sprawności ruchowej na stałym poziomie. Zorganizowano wyjście do kina oraz bal karnawałowy integrujący uczestników ośrodka z uczestnikami Dziennego Domu Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem. Uczestnicy wraz z terapeutami, zgodnie z tradycją staropolską, przygotowali topienie Marzanny, przygotowali również własnoręcznie kwiaty dla mam oraz pracowników DDPS z okazji Dnia Kobiet. Na zajęciach indywidualnych skupiono uwagę na

poszerzanie wiedzy ogólnej i grach ogólnorozwojowe, na zajęciach z fizjoterapeutą uczestnicy brali udział w ćwiczeniach, masażach i zabiegach. Na terapii zajęciowej tworzone figury z gliny i drewna. Kontynuowana była dogoterapia, relaksacja, zajęcia kulinarne oraz zajęcia z jogi. W połowie marca 2020 r. ośrodek został zamknięty z powodu epidemii COVID-19, w trakcie której pracownicy przeszli na pracę zdalną. Poprzez komunikatory internetowe i rozmowy telefoniczne utrzymywano kontakt z uczestnikami. Podopieczni otrzymywali zadania w formie prezentacji do wykonania w domu. Pracownicy zaangażowali się w pomoc przy szyciu maseczek - akcja prowadzona przez miasto Katowice „Maseczka dla seniora”. W połowie czerwca 2020 r. rozpoczęły się zajęcia domowe u uczestników oraz spacer. W lipcu 2020 r. ponownie otwarto ośrodek. Początkowo postawiono za priorytet aktywne spędzanie czasu na świeżym powietrzu. Organizowano spacer do pobliskich parków, grę w bule i badmintona, korzystano z boiska szkolnego, na którym grano w piłkę nożną i koszykówkę, odwiedzono park wodny oraz lodziarnię. Brano udział w alpakoterapii i hipoterapii. W ośrodku odbywały się zajęcia ruchowe z choreoterapii. Wspólnie oglądano przy Bibliotece Śląskiej koncert Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Podopieczni mieli możliwość zobaczenia wielu gatunków zwierząt na wycieczce w Chorzowskim Zoo. We wrześniu 2020 r. została zorganizowana sesja zdjęciowa w Parku Śląskim z inicjatywy oddolnej projektu „Katowice Miasto Otwarte - Organizowanie Społeczności Lokalnej - I etap”. Zdjęcia z sesji zawisły w naszym ośrodku, otrzymali je również rodzice. W październiku 2020 r. odbyła się pięciodniowa wycieczka integracyjna z rodzicami oraz Dziennym Domem Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem nad morze do Darłówka. Na wycieczce odbywały się zabiegi fizjoterapeutyczne, zajęcia z terapii zajęciowej, wieczorne animacje oraz wycieczki fakultatywne, takie jak: zwiedzanie miasta Darłówka, Ustki i bunkrów Bluchera oraz rejs statkiem. Z początkiem listopada 2020 r. ośrodek ponownie został zamknięty. Organizowane zostały zajęcia w domu uczestników oraz spacer. Tworzono ozdoby Bożonarodzeniowe z decoupage oraz domki drewniane. Na zajęciach pedagogicznych rozwijano zainteresowania, wykonywano drobne prace plastyczne, które ćwiczyły motorykę małą oraz grano w gry i quizy edukacyjne. Na zajęciach z fizjoterapeutą wykonywane były ćwiczenia poprawiające aktywność i kondycję ruchową. W trakcie spacerów prowadzona była dogoterapia. Zostały przygotowane paczki mikołajkowe i Bożonarodzeniowe dla uczestników ośrodka oraz ich rodziców/opiekunów. Przez cały rok prowadzona była strona facebookowa ośrodka, na której umieszczane były informacje oraz zdjęcia z wydarzeń i życia ośrodka.

- **Działania towarzyszące wsparciu świadczonemu w ramach Dziennych Domów Pomocy Społecznej**

W ramach działań towarzyszących uczestnicy Dziennych Domów Pomocy Społecznej korzystali z usługi cateringowej oraz usługi transportowej. W ramach tego zadania na umowę zlecenie została zatrudniona również kadra opiekunów świadczących opiekę podczas dojazdu uczestników z domów do Dziennych Domów Pomocy Społecznej oraz z powrotem. Uczestnicy mieli możliwość skorzystania z serii spotkań z fizjoterapeutami. Prowadzone były zajęcia z pacjentami obejmujące: ćwiczenia usprawniające dopasowane indywidualnie dla pacjenta z wykorzystaniem sprzętów (orbitrek, bieżnia, rower stacjonarny, Redcord), gimnastyka, zabiegi fizykoterapeutyczne (elektroterapia, magnetoterapia, laseroterapia, sonoterapia i terapia światłem Bioptron), masaż (klasyczny, centryfugalny, poprzeczny, funkcyjny), terapia manualna, terapia manualna tkanek miękkich oraz grupowe ćwiczenia relaksacyjne i aromaterapia dla 32 osób. Podczas zamknięcia Dziennych Domów Pomocy Społecznej były przygotowywane indywidualne roczne plany pracy dla każdego z uczestników oraz prezentacje zamieszczane na Facebooku. Prezentacje przedstawiały między innymi ćwiczenia dla uczestników w domu, ćwiczenia ogólnorozwojowe, gimnastykę poranną, ćwiczenia z przyborami, ćwiczenia z taśmą Thera-Band, ćwiczenia równoważne, profilaktykę bólu pleców, poprawę jakości chodu, fizjoterapię w chorobie Parkinsona, fizjoterapię w nietrzymaniu moczu, trening relaksacyjny.

- **Usługa Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej (AOON)**

Z usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej skorzystały 53 osoby (29 kobiet i 24 mężczyzn). Rekrutacja do usługi miała charakter ciągły. Wsparcie udzielane przez asystentów obejmowało usługę towarzyszącą, komunikacyjno - transportową, rehabilitacyjno - zdrowotną, doradczą, asystę domową, obejmującą pomoc w wykonywaniu czynności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego oraz asystę edukacyjną.

Wysokość środków wydatkowanych na ten cel: **1 342 621,20 zł.**

18.7 Inne działania Ośrodka realizowane w celu poszerzenia oferty wsparcia

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od 2020 roku realizował Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020, w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Program adresowany był do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. W sierpniu 2020 roku rozstrzygnięto przetarg, który wyłonił realizatora usługi. Świadczenie usługi rozpoczęło we wrześniu 2020 roku. W okresie od września do grudnia 2020 roku z usługi Asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej skorzystało 51 osób w łącznym wymiarze 1 961 godzin.

Wysokość środków wydatkowanych na ten cel: 59 124,15 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od dn. 07.08.2020 roku realizował projekt w partnerstwie ogólnopolskim o nazwie „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”. W ramach projektu z ramienia Ośrodka wsparto 155 rodzin zastępczych (99 rodzin zastępczych spokrewnionych oraz 56 rodzin zastępczych niezawodowych), łącznie 401 osób. Projekt polegał na zakupie oraz wydaniu następujących sprzętów oraz środków ochrony osobistej:

- 58 laptopów z oprogramowaniem,
- 1 specjalistyczne oprogramowanie dla dziecka niepełnosprawnego,
- 10 sprzętów audiowizualnych,
- 3 900 sztuk maseczek jednorazowych,
- 276 litrów płynu dezynfekującego,
- 16 800 sztuk rękawiczek jednorazowych.

Wysokość środków wydatkowanych na ten cel: 177 865,00 zł.

W odpowiedzi na konkurs nr RPSL.09.02.05-IZ.01-24-350/19, w ramach Osi Priorytetowej IX Włączenie Społeczne, Działania 9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałania 9.2.5 Rozwój usług społecznych – w styczniu 2020 roku, złożony został wniosek aplikacyjny projektu pn.: „SOS DLA SENIORA – skoordynowana opieka społeczna dla mieszkańców Katowic”. Lider projektu - Stowarzyszenie EBI Association, zaprosił miasto Katowice do współpracy partnerskiej. Projekt nie spełnił kryteriów formalnych oceny i nie uzyskał dofinansowania.

W odpowiedzi na konkurs grantowy, ogłoszony przez PFRON pt.: „Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych” realizowany w ramach Osi priorytetowej II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji w ramach Działania 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, w sierpniu 2020 roku złożono wniosek aplikacyjny projektu pn.: „Srebrna taksówka”. Projekt nie uzyskał dofinansowania.

18.8 Współpraca na poziomie regionalnym i krajowym

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w 2020 roku podejmował działania nakierowane na inicjowanie oraz rozszerzanie współpracy z podmiotami zewnętrznymi, jednak ze względu na pandemię COVID-19, działania te zostały w dużej mierze ograniczone bądź podejmowane w formule online. Działania w opisanym zakresie realizowane w ramach projektów unijnych opisane zostały w poprzednich podrozdziałach.

MOPS Katowice zintensyfikował działania nakierowane na promowanie szeroko rozumianego bezpieczeństwa seniorów, mając na uwadze szczególne wyzwania i zagrożenia dotyczące tej grupy w dobie pandemii COVID-19. Rozbudowana i wielowymiarowa współpraca wiązała się z zaangażowaniem szerokiego wachlarza osób, instytucji, organizacji aktywnie działających na polu wspierania osób w wieku senioralnym. Analiza możliwych do wdrożenia rozwiązań odnoszących się do obowiązującego reżimu sanitarnego wskazała na zasadność wykorzystania przekazu medialnego w formie audycji telewizyjnych dedykowanych seniorom.

W związku z powyższym na antenie **Telewizji Silesia TVS** został w 2020 roku wyemitowany cykl programów dedykowanych seniorom pt.: „**Srebrne Katowice**” (szczegółowe informacje znajdują się w rozdziale 16.2).

Mając na uwadze ograniczenia związane z pandemią COVID-19, specyfikę kluczowych odbiorców programu (seniorzy – grupa najbardziej narażona na najpoważniejsze powikłania w związku z COVID-19), realizatorzy programu „**Bezpieczna przystań**” zdecydowali o rezygnacji z dotychczasowej formuły bezpośrednich spotkań z seniorami. **W dniu 15 września 2020 r. o godz. 13:00 w Komendzie Miejskiej Policji w Katowicach w Katowicach** przy ul. Lompy 19 odbyło się, zainicjowane przez MOPS Katowice (partnera programu „Bezpieczna przystań”), spotkanie dotyczące w szczególności współpracy partnerów programu (NBP, Policja, MOPS Katowice, Straż Pożarna, Straż Miejska) z Telewizją Silesia TVS na rzecz poprawy bezpieczeństwa seniorów. Mając na uwadze zidentyfikowane wcześniej potrzeby seniorów, zasoby poszczególnych partnerów programu, w tym związane z promowaniem/edukowaniem w zakresie realizowanych przedsięwzięć, ustalono, że do upowszechniania zagadnień dot. szerokokorozumianego bezpieczeństwa seniorów wykorzystana zostanie formuła komunikacji za pomocą cyklu audycji telewizyjnych. Tym samym uznano, że optymalnym rozwiązaniem będzie zamieszczenie informacji/treści/zagadnień dot. bezpieczeństwa osób w wieku senioralnym w ramach realizowanego przez miasto Katowice/MOPS Katowice programu emitowanego na antenie **TVS programu „Srebrne Katowice”**. Omówiono szczegółowo formułę nagrań, rodzaje możliwych do wykorzystania (w kontekście tematyki/odbiorców programu, czasu trwania jego odcinków, dni i godzin emisji nagrań) materiałów edukacyjnych, zdjęć ze spotkań oraz filmów oraz możliwe do wykorzystania jako poglądowe przykładowe linki do wyemitowanych odcinków ww. programu. W trakcie spotkania i po jego zakończeniu dziennikarze TVS nagrali materiały (wypowiedzi poszczególnych realizatorów programu w tym przedstawiciela MOPS Katowice), które zostały wyemitowane na antenie TVS w ww. programie. Zakres przedsięwzięcia odzwierciedlają następujące dane: w **7** odcinkach „Srebrnych Katowic” zostały zamieszczone informacje dotyczące szeroko pojętego bezpieczeństwa seniorów w ramach programu „Bezpieczna przystań”. Poruszono takie tematy jak: oszustwa na wnuczka/policjanta, bezpieczeństwo na cmentarzach, gospodarowanie odpadami, zasady poruszania się po zmroku, zasady ekologicznego spalania paliw stałych i zagrożenie czadem, bezpieczeństwo przy wpłatach/wypłatach z bankomatu, zasady zabezpieczenia banknotów przed fałszerstwami.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w okresie od 23.10.2020 r. do 31.12.2020 r. realizował **program „Wspieraj Seniora”** przeznaczony dla osób starszych w wieku 70 lat i więcej, które zdecydowały się pozostać w domu, w związku z utrzymującym się stanem epidemii i zadzwonili na ogólnopolską infolinię uruchomioną w ramach **programu „Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów”** lub w inny sposób zgłosili potrzebę objęcia wsparciem. W ramach programu zrealizowano usługi wsparcia polegające na robieniu zakupów, przygotowaniu posiłków w postaci zupy i drugiego dania wraz z ich dowozem do miejsca zamieszkania seniora, dostarczanie posiłków z DDPS do domu osób korzystających wcześniej z pobytu w Dziennym Domu Pomocy Społecznej. Z programu nie mogły korzystać osoby, które już otrzymywały wsparcie w ramach usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych (szczegółowe informacje w podrozdziale 5.8).

W związku z epidemią COVID-19 MOPS Katowice we współpracy z organizacjami pozarządowymi, parafiami, radnymi miasta Katowice, radnymi Rad Jednostek Pomocniczych realizował akcję „**Katowicka maseczka dla seniora**”. Akcja została podzielona na trzy etapy:

- etap I - dostarczenie pokrojonych już przez pracowników MOPS materiałów do wolontariuszy, którzy szyli maseczki we własnych domach,
- etap II – szycie maseczek. W szycie maseczek zaangażowali się: v-ce Prezydent Miasta Katowice Pan Jerzy Woźniak, radna Miasta Katowice Pani Barbara Mańdok, radni Rad Jednostek Pomocniczych (RJP nr 2, RJP nr 7, RJP nr 9, RJP nr 12, RJP nr 13, RJP nr 16, RJP nr 20), pracownicy MOPS Katowice, pracownicy szkół i przedszkoli (Szkoła Podstawowa nr 51, Zespołu Szkół nr 7, im. Stanisława Mastalerza, Zespół Szkół i Placówek nr 2, Miejskie Przedszkole nr 51), pracownicy Żłobka Miejskiego, Areszt Śledczy w Katowicach, fundacje i stowarzyszenia (Fundacja Wolne Miejsce, Fundacja To nie Jest Brzydkie, Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy im. dr Marii Trzcińskiej - Fajfrowskiej Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligencyjną Koło Katowice-Giszowiec, Stowarzyszenie Matuzalem, Stowarzyszenie Wspólnie-Razem), siostry zakonne, Polski

Czerwony Krzyż, członkowie Uniwersytetu Trzeciego Wieku i Katowicki Hufiec ZHP oraz osoby prywatne. Zaangażowało się łącznie ok. **200** osób;

- Etap III - dostarczenie gotowych maseczek do m.in. Terenowych Punktów Pomocy Społecznej, parafii, z których mogli je odebrać seniorzy czy członkowie ich rodzin/znajomi/przyjaciele. Jeżeli zachodziła potrzeba, wsparcia w dostarczeniu maseczek do potrzebujących udzielali pracownicy socjalni, asystenci rodziny czy też inni pracownicy Ośrodka. W dystrybucję maseczek włączyli się również radni miasta Katowice (Pani Barbara Mańdok, Pan Łukasz Borkowski, Pan Patryk Białas, Pan Jarosław Makowski, Pan Adam Szymczyk, Pan Adam Lejman-Gaska, Pan Krzysztof Kraus), radni Rad Jednostek Pomocniczych (RJP nr 2, RJP nr 7, RJP nr 9 RJP nr 12, RJP nr 13, RJP nr 16, RJP nr 19, RJP nr 20) oraz osoby prywatne i organizacje pozarządowe (Stowarzyszenie Zielone Załęże, Stowarzyszenie Wspólnie - Razem). Do dystrybucji maseczek włączyły się również parafie: Katedra Chrystusa Króla, Parafia Podwyższenia Krzyża Świętego i świętego Herberta, Parafia Przemienienia Pańskiego, Parafia Świętego Kazimierza Królewicza, Parafia Świętego Michała Archanioła, Parafia Świętej Rodziny i świętego Maksymiliana Kolbego, Parafia Świętych Apostołów Piotra i Pawła, Parafia Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, Parafia Podwyższenia Krzyża Świętego, Parafia Świętych Jana i Pawła Męczenników, Parafia Świętego Antoniego z Padwy, Parafia Świętego Stanisława Kostki, Parafia Świętego Józefa Robotnika, Parafia Trójcy Przenajświętszej, Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa, Parafia Świętego Jacka, Parafia Matki Bożej Piekarskiej, Parafia Matki Bożej Częstochowskiej, Parafia Świętego Antoniego z Padwy, Parafia Matki Bożej Nieustającej Pomocy, Parafia Świętej Jadwigi Śląskiej, Parafia Matki Bożej Różańcowej, Parafia Matki Bożej Wspomożenia Wiernych, Parafia Opatrzności Bożej, Parafia Świętego Józefa, Diecezja Katowicka Kościoła Ewangelicko – Augsburskiego, Parafia Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa i świętego Jana Bosko, Parafia Najświętszej Maryi Panny Wspomożenia Wiernych, Parafia Świętych Cyryla i Metodego, Parafia Podwyższenia Krzyża Świętego i Matki Bożej Uzdrawienia Chorych, Parafia Matki Bożej Fatimskiej, Parafia Najświętszych Imion Jezusa i Maryi.

W ramach akcji „Katowicka maseczka dla seniora” zostało uszytych ok. **20 000** maseczek.

W dniu 11 marca 2020 r. w siedzibie CPS dla pracowników Zespołu ds. Asysty Rodzinnej odbyło się spotkanie, którego celem było pogłębienie współpracy z **Ekumeniczną Fundacją Bethlehem**, która oferuje wsparcie m.in. klientom tut. Ośrodka. Oferta Fundacji jest skierowana do osób w trudnej sytuacji życiowej, wymagających wsparcia rzeczowego, konsultacji prawnej, wsparcia psychologa. W rejonie objętym działaniami TPPS 4 Fundacja otworzyła Charytatywny punkt pomocy rzeczowej „Otwarta Szafa” w Katowicach przy ul. Gliwickiej 81. W czasie spotkania z prezesem zarządu ks. Krzysztofem Nieciągiem oraz koordynatorem wolontariatu Kariną Rożko omówiono ofertę i zasady funkcjonowania Fundacji. Asystenci rodziny mieli możliwość zadawania pytań i udziału w dyskusji. Uczestnikom przekazano wzory skierowań Fundacji umożliwiające uzyskanie pomocy rzeczowej np. sprzętu elektronicznego, ubrań, sprzętu AGD, mebli. Wraz z ogłoszeniem zagrożenia epidemicznego a następnie pandemii COVID-19 działalność charytatywna Ekumenicznej Fundacji Bethlehem została ograniczona.

W ramach współpracy tutejszy Ośrodek kilkakrotnie nawiązywał kontakt z jednostkami organizacyjnymi MOPS z **Miast Unii Metropolii Polskich**, celem aktualizacji organizacji pracy Ośrodków oraz nowych wytycznych, dotyczących sposobu realizacji usługi asystenta rodziny, jak również zasad/form/częstotliwości kontaktów z klientami objętymi ww. wsparciem w dobie pandemii COVID-19 oraz zmieniających się obostrzeń sanitarnych.

We wrześniu 2020 r. Dyrekcja Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz osoby reprezentujące Urząd Miasta Katowice uczestniczyła w spotkaniu z przedstawicielami Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Celem spotkania było omówienie koniecznych do wprowadzenia zmian legislacyjnych w przepisach prawa dotyczących pomocy społecznej. Spotkanie zostało zorganizowane w UM Katowice.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z **Regionalnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego** realizował projekt pn.: „KOOPERACJE 3D – Model Wielosektorowej Współpracy Na Rzecz Wsparcia Osób i Rodzin”, *Zadanie 5 - Działania zwalczające skutki pandemii COVID-19 Pobieranie wymazów i wykonywanie badań laboratoryjnych w zakresie diagnostyki zakażeń koronawirusem (badanie RT – PCR na obecność COVID 19)*. Grupą docelową projektu byli pracownicy (w myśl kodeksu pracy lub ustawy

o pracownikach samorządowych) systemu pomocy i integracji społecznej, z wyłączeniem pracowników instytucji, którzy w tożsamym czasie są testowani przy wykorzystaniu innych środków publicznych, w szczególności środków pochodzących z budżetu państwa. Celem projektu była poprawa bezpieczeństwa pracowników oraz pośrednio podopiecznych placówek, w szczególności całodobowej opieki w związku z zagrożeniem rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 i potrzebą przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19. Ww. testy zostały przeprowadzone w dn. 03.11.2020 r. wśród **241** pracowników MOPS Katowice.

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podjął szereg działań nakierowanych na współpracę z **Instytutem Pedagogiki Uniwersytetu Śląskiego** pod kątem przeprowadzenia badań w zakresie wpływu pandemii COVID-19 na działanie służb pomocy społecznej. W wyniku podjętej współpracy oraz przeprowadzanych konsultacji, opracowane zostały narzędzia badawcze, określono szczegółowy zakres tematyczny badań oraz sposób ich przeprowadzenia. Na początku 2021 r. zostało zawarte porozumienie o współpracy pomiędzy Uniwersytetem Śląskim a tutejszym Ośrodkiem. Efektem badań będzie sporządzenie przez Uniwersytet Śląski raportu zawierającego diagnozę sytuacji społecznej w warunkach zagrożenia COVID-19 oraz rekomendacji praktycznych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z organizacjami III sektora. Pod koniec roku 2020 tutejszy Ośrodek zaangażował się w działania nakierowane na otwarcie w Katowicach pierwszego w Polsce **Sklepu Socjalnego**, który jest prowadzony przez Fundację Wolne Miejsce. Zadanie jest współfinansowane z budżetu miasta Katowice. Sklep Socjalny to miejsce, w którym za okazaniem skierowania wystawionego przez MOPS można zakupić pełnowartościowe produkty w cenach poniżej ich wartości rynkowej. Powstanie Sklepu Socjalnego jest wyjściem naprzeciw osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, doświadczającym stałych lub tymczasowych trudności finansowych i życiowych, pojawiających się w wyniku nieprzewidzianych zdarzeń losowych takich, jak np. nagła utrata pracy. Dla seniorów przygotowano dodatkowe udogodnienie w postaci bezpłatnego dowozu zakupów ze Sklepu Socjalnego do miejsca zamieszkania seniora (szczegółowe informacje znajdują się w podrozdziale 2.7).

Ośrodek podejmuje działania w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych we współpracy z **Powiatowym Urzędem Pracy** oraz **Centrum Integracji Społecznej** (szczegółowe informacje znajdują się w rozdziale X).

Współpraca z różnymi podmiotami podejmowana przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej została szczegółowo opisana w podrozdziale 9.6.

ZAKOŃCZENIE

W 2021 roku Ośrodek planuje skupiać swoją aktywność m.in. na:

- wdrażaniu i rozwijaniu, w obliczu nadal obowiązującego reżimu sanitarnego, rozwiązań nakierowanych na podnoszenie – zgodnie z najwyższymi standardami bezpieczeństwa - jakości świadczonych usług dla mieszkańców (także online), zapewnienia w odpowiednich warunkach sprawnej obsługi oraz zapewnienie niezbędnych informacji mieszkańcom Katowic korzystających ze wsparcia Ośrodka. Szczególnym wyzwaniem natury logistycznej będzie zmiana głównej siedziby Ośrodka – oznaczająca konieczność wdrożenia szeregu działań i rozwiązań pozwalających „płynnie” kontynuować realizację szeregu zadań przez Ośrodek w nowej lokalizacji;
- efektywnym wykorzystywaniu zewnętrznych źródeł finansowania w celu intensyfikacji oddziaływań Ośrodka skierowanych w pierwszej kolejności na wsparcie osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej (ze szczególnym uwzględnieniem środków unijnych, zwłaszcza w oparciu o formułę ZIT), w tym poprzez realizację różnorodnych projektów i programów nakierowanych na aktywizację społeczną mieszkańców poszczególnych dzielnic Katowic, wspierania osób niepełnosprawnych, seniorów;
- wzmacnianiu aktywnej polityki senioralnej (wzbogacaniu i rozszerzaniu oferty wsparcia dla seniorów, w tym we współpracy z partnerami wśród instytucji i organizacji);
- dalszej profesjonalizacji obsługi realizacji rządowych programów 500+, 300+ (sprawne przyjmowanie wniosków, weryfikowanie uprawnień);
- dalszym pogłębianiu współpracy z partnerami zewnętrznymi, m.in. w obszarze pomocy osobom w wieku senioralnym, pomocy osobom bezdomnym, w obszarze wspierania rodziny, wsparcia osób niepełnosprawnych, aktywizowania bezrobotnych, w tym przy wykorzystaniu oferty Centrum Integracji Społecznej;
- profesjonalizacji oferty wysokospecjalistycznego indywidualnego wsparcia dla mieszkańców miasta Katowice poprzez m.in. poszerzanie i rozwijanie realizowanych usług (m.in. asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, terapeuty środowiskowego, mediacji, animatorów społeczności lokalnej);
- dalszym inwestowaniu w rozwój infrastruktury informatycznej (wdrażanie nowoczesnych rozwiązań IT, dbałość o spełnianie standardów RODO, ułatwianie mieszkańcom Katowic dostępu do oferty pomocowej za pomocą kanałów elektronicznych oraz komunikacji z pracownikami również w formie online);
- wzmacnianiu systemu wsparcia środowiskowego i instytucjonalnego, w tym np. w oparciu o realizację oferty Centrów Społecznościowych, Katowickiego Centrum Usług Społecznych, Programów Aktywności Lokalnej czy Centrum Integracji Społecznej we współpracy z przedstawicielami społeczności, organizacjami i instytucjami, w oparciu o zdiagnozowane potrzeby i zasoby poszczególnych grup społecznych czy społeczności lokalnych;

ZAŁĄCZNIK 1 - STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE

Struktura zatrudnienia i płace

Na koniec roku **2020 roku** Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał łącznie **567** osób w ramach **538,55** etatu.

Przeciętne zatrudnienie roczne wynosiło **506,169 etatów** (bez etatów finansowanych ze środków Unii Europejskiej).

Średnie wynagrodzenie brutto pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynosiło **3 713,90** zł (bez środków z Unii Europejskiej).

Spośród **567** pracowników:

- 427 osób posiada wykształcenie wyższe (co stanowi 75,0% ogółu zatrudnionych),
- 126 osób posiada wykształcenie średnie,
- 8 osób (w ramach 6 etatów) posiada wykształcenie zawodowe,
- 6 osób (w ramach 3,75 etatu) posiada wykształcenie podstawowe lub niepełne podstawowe.

Wśród pracowników z wyższym wykształceniem na stanowisku konsultanta, psychologa, pedagoga, zatrudnionych było **41** osób, a na stanowisku pracownika socjalnego (starszego specjalisty pracy socjalnej - koordynatora, starszego specjalisty pracy socjalnej, specjalisty pracy socjalnej starszego pracownika socjalnego, pracownika socjalnego) **121** osób. Natomiast pracowników z wykształceniem średnim, zajmujących stanowisko pracownika socjalnego były **22** osoby.

Z ogólnej liczby **143** pracowników socjalnych, **116** (w ramach 114,5 etatu) osób zajmuje się przeprowadzaniem wywiadów środowiskowych.

Na stanowisku koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (młodszego koordynatora rpz, koordynatora rpz, starszego koordynatora rpz) zatrudnione były **22** osoby, a na stanowisku asystenta rodziny (młodszego asystenta rodziny, asystenta rodziny, starszego asystenta rodziny) – **22** osoby.

W ośrodkach wsparcia zatrudnione były **43** osoby, w tym w Schroniskach dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi **22** osoby, a w Schroniskach dla Mężczyzn **21** osób.

W Świetlicach Specjalistycznych, będących placówkami wsparcia dziennego zatrudnione były **44** osoby.

W Sekcji Mieszkań Chronionych zatrudnionych było **14** osób.

ZAŁĄCZNIK 2 – INFORMATYZACJA

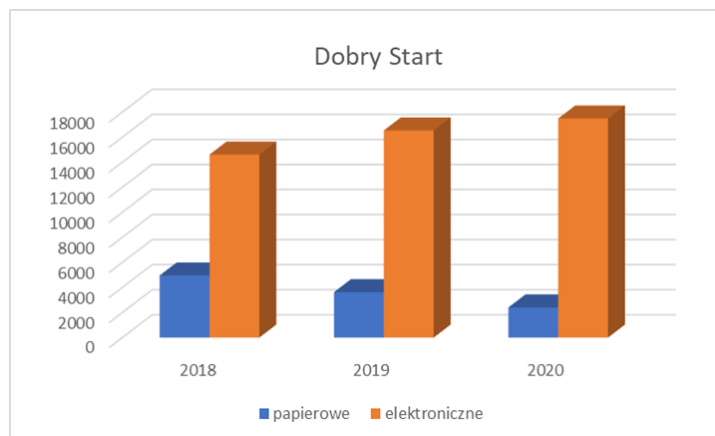
W 2020 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w ramach informatyzacji wykonywano następujące prace:

- zakupiono komputery i drukarki oraz wymieniono zużyty już sprzęt komputerowy pracujący w Ośrodku,
- zakupiono sprzęt i oprogramowanie do pracy zdalnej,
- zakupiono nowy serwer w celu wymiany starego urządzenia,
- zakupiono przedłużenie opieki nad oprogramowaniem sieciowym,
- prowadzono bieżące prace konserwacyjne w ramach obowiązujących umów.

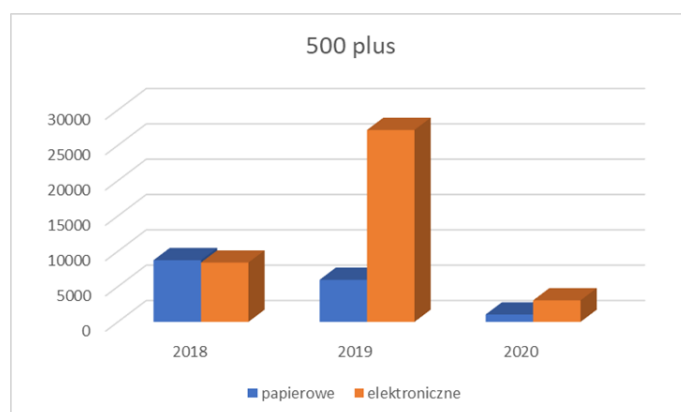
W roku 2020 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach odnotował gwałtowne tendencje wzrostowe w zakresie załatwianych spraw za pośrednictwem komunikacji elektronicznej. W stosunku do roku 2019 nastąpił wzrost składanych wniosków w tej formie o kolejne 4%. Tylko 12% beneficjentów programów „Dobry start” zdecydowało się na złożenie wniosków w formie tradycyjnej w punkcie przyjmowania wniosków lub drogą pocztową.

Liczba wniosków z podziałem na formę złożenia z modułu „Dobry start”

	2018	2019	2020
Wnioski elektroniczne	14 608	16 535	17 488
Wnioski papierowe	4 960	3 626	2 403

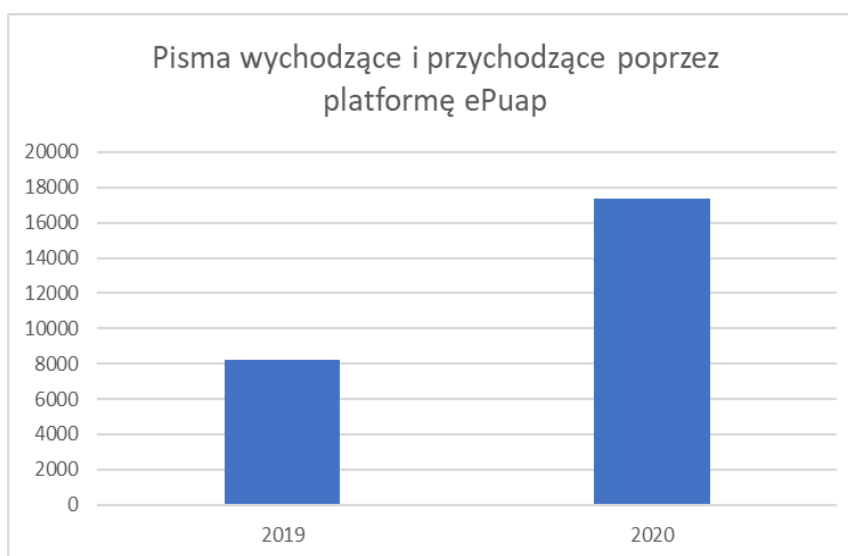
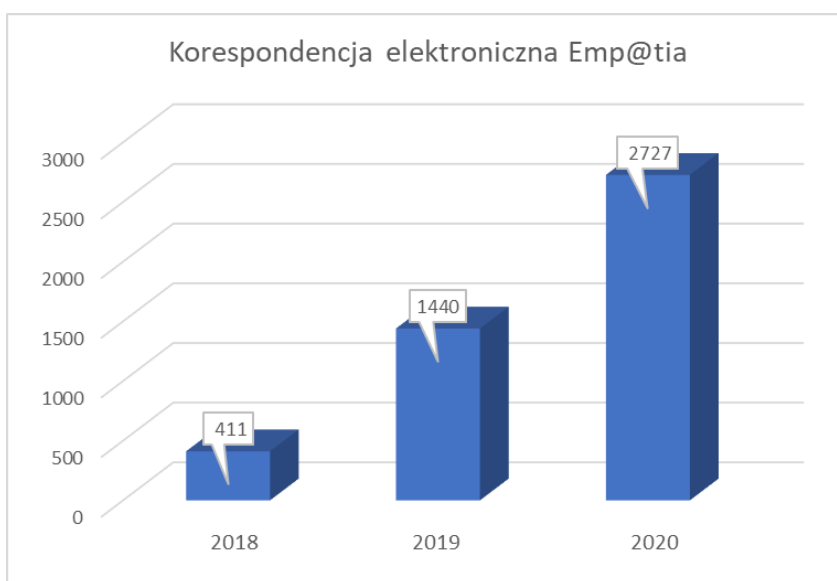
Liczba wniosków z podziałem na formę złożenia z programu „Rodzina 500 plus”(ze względu na przedłużenie okresu przyznania świadczenia 500 plus do 2021 r., w roku 2020 nie były składane wnioski 500 plus w ramach nowego okresu świadczeniowego).

W roku 2020 kontynuowano elektroniczny obieg dokumentów w zakresie zadania „Dobry start”, dzięki czemu całość dokumentacji papierowej jest cyfryzowana. Dokumentacja w formie cyfrowej jest przechowywana w zakupionym na ten cel Cyfrowym Repozytorium Dokumentów. Takie rozwiązanie wniosło szereg korzyści m.in.:

1. redukcję kosztów obsługi(materiały biurowe, eksploatacja sprzętu itp.),
2. minimalizację ryzyka zniszczenia dokumentów,
3. liczne opcje kategoryzacji i przeszukiwania dokumentacji,
4. błyskawiczny dostęp do informacji,
5. elektroniczną archiwizację,
6. ograniczenie powierzchni biurowej koniecznej do przechowywania dokumentacji.

W 2020 roku nastąpił gwałtowny wzrost komunikacji w formie elektronicznej z instytucjami za pośrednictwem portalu Emp@tia i ePuap.

ZAŁĄCZNIK 3 - ZESTAWIENIE REMONTÓW ZREALIZOWANYCH W 2020 ROKU

Lp.	Zakres rzeczowy remontu		Opis	Wykonanie w 2020 r.(w zł)
	Adres	Obiekt		
1.	ul. Czecha 2	Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 6, Świetlica Specjalistyczna nr 5, Dzienny Dom Pomocy Społecznej nr 1	remont piwnicy, remont tarasu, remont wybranych pomieszczeń, naprawa schodów zewnętrznych	316 655,37
2.	ul. Orkana 7a	Schronisko dla kobiet i kobiet z dziećmi	wykonanie remontu ogrodzenia zewnętrznego oraz remont pomieszczeń, w tym: pokoi, portierni, kuchni, łazienki, wiatrołapu	207 890,39
3.	ul. Gliwicka 74a	Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	remont 2 pomieszczeń	55 456,01
RAZEM:				580 001,77

ZAŁĄCZNIK 4 – WYKAZ POTRZEB GMINY KATOWICE W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2021

(zgodnie z art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 179 oraz art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej	Potrzeby 2021
OGÓŁEM	126 678 323
Ogółem wydatki bieżące, w tym:	126 448 323
1. Zadania własne	120 447 333
2. Zadania zlecone	6 000 990
Ogółem inwestycje	230 000
1. Zadania inwestycyjne	0
2. Zakupy inwestycyjne	230 000

Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze - 85117 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	500 000	
Zakup usług w Zakładach Opiekuńczo-Lecznicznych	500 000	Finansowanie pobytu dzieci będących pod opieką pieczy zastępczej w Zakładach Opiekuńczo - Lecznicznych

Zwalczanie narkomanii - 85153 - zadania własne gminy	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	2 150 674	
Świetlice MOPS	935 299	5 Świetlic Specjalistycznych i 3 Kluby Młodzieżowe, łącznie na 184 miejsca
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	1 215 375	3 Świetlice Specjalistyczne, 3 Kluby Specjalistyczne, 1 Świetlica Opiekuńcza

Przeciwdziałanie alkoholizmowi - 85154 - zadania własne gminy	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	3 470 141	
Świetlice MOPS	968 141	5 Świetlic Specjalistycznych i 3 Kluby Młodzieżowe, łącznie na 184 miejsca
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	1 542 374	5 Świetlic Specjalistycznych
Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy – Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	134 421	Prowadzenie telefonu zaufania oraz punktu informacyjno-konsultacyjnego dla mieszkańców Katowic
Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w formie udzielenia schronienia wraz z wyżywieniem dla kobiet z dziećmi - Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	130 634	Udzielenie schronienia wraz z wyżywieniem dla 8 kobiet z dziećmi
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	694 571	Koszty utrzymania pomieszczeń, wynagrodzeń zatrudnionych specjalistów świadczących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi
Centrum Rehabilitacji Społecznej		
Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii		

Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego - 85156 - zadania zlecone powiatu	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	110 490	
Składki opłacane za dzieci przebywające w publicznych placówkach opiekuńczo-wychowawczych – DOM nr 1 - 12	82 366	123 wychowanków
Składki opłacane za dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych nr 1,2,3 prowadzonych na zlecenie miasta Katowice	28 124	42 wychowanków

Domy pomocy społecznej - 85202 - zadania własne gminy	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	20 559 596	
Zapewnienie opieki w niepublicznych domach pomocy społecznej	17 780 796	DPS-y mieszczące się na terenie innych powiatów, Rodzinny Dom Pomocy mieszczący się na terenie gminy Katowice dysponujący 8 miejscami
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym - prowadzenie domów pomocy społecznej	2 778 800	Prowadzenie domu pomocy społecznej na terenie Katowic o zasięgu ponadgminnym dla osób w podeszłym wieku

Domy pomocy społecznej - 85202 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	10 903 113	
Zapewnienie całodobowej opieki mieszkańcom Domu Pomocy Społecznej Przysań	5 495 351	DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych - 88 miejsc
Zapewnienie całodobowej opieki mieszkańcom Domu Pomocy Społecznej Zacisze	5 377 762	DPS dla osób w podeszłym wieku - 98 miejsc
w tym zakupy inwestycyjne:	30 000	
Zakupy inwestycyjne	30 000	1. kociotki przechylne 2. piec gazowy 4 palnikowy

Ośrodki wsparcia - 85203 - zadania własne gminy	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	9 545 883	
Schroniska dla bezdomnych mężczyzn	1 780 831	83 miejsca
Schroniska dla bezdomnych kobiet i kobiet z dziećmi	1 664 834	126 miejsc
Koszty obsługi	598 234	w tym: koszty użyczenia pomieszczeń organizacjom działającym na rzecz pomocy społecznej
Program dla osób starszych i niepełnosprawnych Grupa wsparcia - "Radość życia -wszystko mogę"	29 330	
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym - Prowadzenie Dziennych Domów Pomocy Społecznej	3 714 196	Prowadzenie 9 Dziennych Domów Pomocy Społecznej
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	1 758 458	Realizacja zadań: środki przeznaczone na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej: Udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania (w tym noclegownie dla mężczyzn, schronisko dla bezdomnych mężczyzn, streetworking)

Ośrodki wsparcia - 85203 - zadania zlecone gminy	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	1 705 533	
Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - dotacja na prowadzenie ŚDS	1 705 533	Środki niezbędne na kontynuację trzech umów w 2021 r. na realizację zadania - prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. 1). ŚDS CONVIVERE - 25 osób 2). ŚDS CARITAS - 20 osób. 3). ŚDS PRZYSTAŃ - 34 osoby .

Ośrodki wsparcia - 85203 - zadania zlecone powiatu	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	721 329	
Dotacja na prowadzenie ŚDS Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - dotacja na prowadzenie ŚDS	721 329	Środki niezbędne na zawarcie w roku 2021 umowy na zadanie - prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. AD VITAM DIGNAM - 34 osoby

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - 85205 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	348 497	
OIK - przeciwdziałanie przemocy	348 497	Koszt utrzymania Ośrodka Interwencji Kryzysowej w zakresie udzielania pomocy dla ofiar przemocy

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - 85205 - zadania zlecone powiatu	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	17 699	
OIK - przeciwdziałanie przemocy	14 382	Koszt wynagrodzeń specjalistów realizujących program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie
OIK - przeciwdziałanie przemocy	3 317	Koszt wynagrodzeń specjalistów realizujących program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej - 85213 - zadania własne gminy	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania bieżące, w tym:	501 770	
Ubezpieczenia zdrowotne	501 770	Ubezpieczenie zdrowotne dla osób uprawnionych do pobierania zasiłku stałego, dla uprawnionych osób bezdomnych realizujących program wychodzenia z bezdomności, dla dzieci do czasu rozpoczęcia realizacji obowiązku szkolnego, dla osób objętych indywidualnym ubezpieczeniem zdrowotnym

Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe - 85214 - zadania własne gminy	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	5 250 541	
Świadczenia z pomocy społecznej na bieżące utrzymanie rodzin	5 149 083	Zasiłki i pomoc w naturze
Pomoc dla dzieci	2 480	Wyprawki szkolne 200, potrzeby dziecka oczekującego na umieszczenie w rodzinie zastępczej 2 280
Projekty socjalne	69 000	Dofinansowanie organizacji Śniadania Wielkanocnego, Dnia Ubogich, organizacji Wigilii oraz przygotowanie paczek na Święta Bożego Narodzenia
Zasiłki celowe z tytułu zdarzenia losowego	29 978	Wyплаты zasiłków losowych dla około 25 rodzin

Zasiłki stałe- 85216 - zadania własne gminy	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania w tym:	4 970 617	
Zasiłki stałe	4 970 617	Zasiłki stałe dla osób uprawnionych, ilość osób rocznie około 1 120 osób

Powiatowe centra pomocy rodzinie - 85218 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania w tym:	140 000	

Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	140 000	Realizacja zadania z zakresu pomocy społecznej: Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego.
---	---------	---

Ośrodki pomocy społecznej - 85219 - zadania własne gminy	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania :	19 689 727	
Praca socjalna	6 220 074	koszty świadczenia pracy socjalnej dla mieszkańców Katowic
Poradnictwo specjalistyczne	91 881	koszt świadczenia poradnictwa specjalistycznego dla osób bezrobotnych
Koszty obsługi	13 177 772	Koszty utrzymania i wynagrodzeń pracowników Działów centralnych i Terenowych Punktów Pomocy Społecznej
w tym zakupy inwestycyjne:	200 000	
Zakupy inwestycyjne	200 000	Zakupy informatyczne związane z wymianą sprzętu i oprogramowania

Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej - 85220 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania , w tym:	2 151 688	
Poradnictwo specjalistyczne (Seksja Psychologiczno-Pedagogiczna)	231 201	koszt utrzymania i wynagrodzeń specjalistów świadczących pomoc dla rodzin
Centrum Rehabilitacji Społecznej	484 136	koszt utrzymania i wynagrodzeń specjalistów świadczących pomoc na rzecz osób zaburzonych psychicznie
OIK - przeciwdziałanie kryzysowi	226 133	koszt utrzymania i wynagrodzeń specjalistów świadczących pomoc na rzecz osób będących w sytuacji kryzysowej
Remont	196 000	Remont obiektu przy ul. Gliwickiej 74a
Mieszkania chronione dla osób starszych, z upośledzeniem umysłowym i niepełnosprawnych	1 014 218	3 mieszkania przeznaczone dla 20 osób

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - 85228 - zadania własne gminy	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania , w tym:	9 286 657	
Usługi opiekuńcze	8 328 894	Usługi opiekuńcze świadczyć będą 2 podmioty w 4 rejonach. Miesięcznie wykonywane będzie około 30 935 godzin.
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	957 763	Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczyć będą 2 podmioty w 4 rejonach. Miesięcznie wykonywane będzie około 3 252 godziny.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - 85228 - zadania zlecone gminy	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania , w tym:	452 000	
Zakup usług opiekuńczych-specjalistycznych	75 916	Miesięcznie wykonywane jest około 218 godzin.
Usługi specjalistyczne wykonywane przez Centrum Rehabilitacji Społecznej	376 084	Koszty utrzymania i wynagrodzeń dla osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Pomoc w zakresie dożywiania - 85230 - zadania własne gminy	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	4 986 224	
Posiłek dla potrzebujących	968 336	Posiłki w Środowiskowych Domach Samopomocy oraz posiłki dla osób starszych i niepełnosprawnych z dowozem do miejsca zamieszkania
Posiłek dla potrzebujących	3 673 643	Dożywianie w żłobku i przedszkolu, obiady szkółach
Posiłek dla potrzebujących bez wywiadu (bez decyzji)	16 500	Dzieci dożywiane w szkołach - dożywianie bez

		wywiadu
Dowóz posiłków do szkół	68 000	Dowóz posiłków do szkół
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	259 745	Realizacja zadania z zakresu pomocy społecznej: Udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania (jadłodajnie)

Pozostała działalność - 85231 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	60 000	
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	60 000	Realizacja zadań : środki przeznaczone na prowadzenie punktu informacyjnego dla cudzoziemców

Pozostała działalność - 85295 - zadania własne gminy	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	130 000	
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	130 000	Realizacja zadań : środki przeznaczone na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej tj. działalność charytatywna w tym: sklep socjalny, program FEAD

Wspieranie rodziny - 85504 - zadania własne gminy	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	2 504 627	
Świetlice MOPS	521 766	5 Świetlic Specjalistycznych i 3 Kluby Młodzieżowe, łącznie na 184 miejsca
Funkcjonowanie Zespołu ds. Asysty Rodzinnej	944 584	Koszt wynagrodzeń i działalności Zespołu
remonty	58 500	Remont obiektu przy u. Orkana 7a i Gliwickiej 74a
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży - Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	974 777	4 świetlice opiekuńcze, 3 koła zainteresowań, 3 placówki realizujące pracę podwórkową
Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka - Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	5 000	Realizacja zadań z zakresu: Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka

Rodziny zastępcze - 85508 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	9 091 792	
Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych	610 941	kontynuacja nauki, pomoc na usamodzielnienie, pomoc na zagospodarowanie
Świadczenia dla rodzin zastępczych	3 958 674	Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych
Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze i grupa wsparcia dla rodzin zastępczych	31 560	Zakup usług
Wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych	1 015 939	wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych w tym koszty pracodawcy
funkcjonowanie Zespołu ds. Pieczy Zastępczej	1 782 417	koszty wynagrodzeń i funkcjonowania Zespołu
Zadanie bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego – środki przeznaczone na pokrywanie wydatków związanych z umieszczeniem dziecka pochodzącego z Katowic w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu	1 692 261	Przeciętny koszt pobytu dziecka w rodzinie zastępczej poza Katowicami wynosi 1 800,00 zł miesięcznie

Rodziny zastępcze - 85508 - zadania zlecone powiatu	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	1 711 111	
Dodatek wychowawczy	1 711 111	Świadczenie w postaci dodatku wychowawczego wraz z kosztami obsługi

Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych - 85510 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania bieżące, w tym:	14 435 786	
Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków placówek	400 000	Kontynuacja nauki, pomoc na usamodzielnienie, pomoc na zagospodarowanie
Zadanie bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego środki przeznaczone na pokrywanie wydatków związanych z umieszczeniem dziecka pochodzącego z Katowic w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu (porozumienia)	794 705	Przeciętny koszt pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej poza Katowicami wynosi 4 300,00 zł miesięcznie
Zapewnienie opieki dzieciom przez publiczne całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze – DOM 1 - 12	11 426 681	W 12 placówkach liczba osób - 150
Dotacje celowe – środki na finansowanie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka pochodzącego z Katowic w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie Katowic prowadzonej na zlecenie miasta Katowice	1 814 400	Liczba miejsc w 3 placówkach - 42

Rodziny zastępcze - 85510 - zadania zlecone powiatu	Potrzeby 2021	
Ogółem zadania, w tym:	1 282 828	
Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego	1 282 828	Świadczenie w postaci dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego wraz z kosztami obsługi

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	XXXIII/722/21
Data dokumentu	2021-03-25
Organ wydający	Rada Miasta Katowice
Przedmiot regulacji	w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach za 2020 rok
Identyfikator dokumentu	60DBC550-160B-4A2B-ABA7-725595EE0F30

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-689462800
Numer seryjny	6ED7E323297E4C50F3CA63F191D89519CB596C2C
Osoba podpisująca	Maciej Marek Biskupski
Instytucja	Urząd Miasta Katowice
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	25.03.2021 13:31:00
Zakres podpisu	Cały dokument
Wystawca certyfikatu	VATPL-5260300517 COPE SZAFIR - Kwalifikowany Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. PL